

The image features a large, abstract graphic design. It consists of a white background with a large, stylized red shape that resembles a thick, blocky letter 'K' or a similar geometric form. This red shape is outlined with a thin grey border. The design is accented with horizontal yellow bars at the top and bottom, and a vertical red bar on the left side.

KULTURA I DZIEDZICTWO NARODOWE

NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

RAPORT ZA 2013 ROK

KULTURA I DZIEDZICTWO NARODOWE

Najważniejsze działania samorządu województwa małopolskiego

w 2013 roku

Warto wiedzieć ...

❖ **Zakończono kolejne cztery inwestycje w regionalnych instytucjach kultury:**

- **otwarto Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach.**

Wartość inwestycji to 64,95 mln zł, w tym 50 mln zł ze środków unijnych (POIS). W dniu 21 maja 2013 r. odbył się koncert inauguracyjny działalności Centrum;

- **otwarto nowy sektor skansenowski w Muzeum - Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej.** Wartość inwestycji to 8,20 mln zł, w tym 5,70 mln zł ze środków unijnych (MRPO 2007 – 2013) i 2,5 mln zł z budżetu Województwa Małopolskiego.

- **otwarto nową siedzibę Muzeum Okręgowego w Tarnowie.** Wartość inwestycji to **5,10 mln zł**, w tym 2,5 mln zł z budżetu Województwa Małopolskiego i 1,80 mln ze środków unijnych;

- **zakończono przebudowę Teatru im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem.** Wartość inwestycji wyniosła **26,7 mln zł**, w tym z budżetu Województwa Małopolskiego 8,4 mln zł. łączna wartość wyżej wymienionych zadań inwestycyjnych wyniosła 105,3 mln zł, w tym: dofinansowanie z funduszy europejskich w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013: 76,2 mln zł, środki finansowe budżetu Województwa na zabezpieczenie wkładu własnego wraz z innymi środkami krajowymi : 29,1 mln zł.

❖ Otwarty w 2012 r. budynek **Małopolskiego Ogrodu Sztuki**, funkcjonujący w strukturach Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, stał się jednym z najważniejszych miejsc na kulturalnej mapie regionu. Na początku 2013 roku otrzymał nagrodę „Building of the Year 2012” przyznaną przez internetowy serwis architektoniczny ArchDaily. Znalazł się też wśród laureatów XIII Konkursu na Najlepsze Przedsięwzięcia Roku w Małopolsce, organizowanego przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski. W marcu 2013 r. za projekt Małopolskiego Ogrodu Sztuki biuro Ingarden & Ewy zostało uhonorowane przez miesięcznik BUILER tytułem Budowlanej Firmy roku w kategorii Architektki. Projekt Małopolskiego

Ogrodu Sztuki zwyciężył w konkursie amerykańskiego portalu architektonicznego Architizer.com w kategorii projektów kulturalnych. Nagroda "Architizer A+ Popular Choice Award" została wręczona na ceremonii 16 maja 2013 r. w Nowym Jorku w Cedar Lake Studio, podczas festiwalu designu. Województwo Małopolskie zostało nagrodzone za projekt Małopolskiego Ogrodu Sztuki w konkursie TOP INWESTYCJE KOMUNALNE 2013. Nagrodę przyznano za stworzenie wielofunkcyjnej otwartej przestrzeni dla działań w różnych dziedzinach sztuki, łączącej nowoczesność z elementami zabytkowymi, zrealizowanej w zwartej zabudowie centrum Krakowa.

❖ Komitet Światowego Dziedzictwa na konferencji w Phnom Penh w Kambodży zdecydował o **wpisaniu na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO** nowych obiektów z terenu Małopolski: 4 drewnianych cerkwi (pw. św. Paraskewy w Kwiatoniu, pw. św. Michała Archanioła w Brunarach Wyżnych, pw. św. Jakuba w Powroźniku, pw. Opieki Bogurodzicy w Owczarach) oraz Kopalni Soli w Bochni i Zamku Żupnego w Wieliczce.

❖ **Kraków otrzymał prestiżowy tytuł Miasta Literatury w ramach Sieci Miast Kreatywnych UNESCO.** Kraków jest siódmym Miastem Literatury UNESCO na świecie. Sieć Miast Kreatywnych UNESCO, utworzona w 2004 r. aby promować rozwój ekonomiczny, społeczny i kulturalny miast oparty na zasadach trwałego i zrównoważonego rozwoju, liczy obecnie 38 miast, które dzielą się swymi doświadczeniami oraz najlepszymi praktykami w dziedzinie rozwoju kultury. Przynależność do sieci umożliwia współpracę w międzynarodowej grupie miast realizujących projekty związane z literaturą, oparte na kreatywności i innowacyjności.

❖ Samorząd Województwa Małopolskiego, w ramach otwartego konkursu ofert w dziedzinie kultury pn. „**Mecenat Małopolski**”, w 2013 roku przekazał środki finansowe w wysokości **2 876 000 zł** na realizację 155 projektów

kulturalnych, takich jak m.in.: „53. Krakowski Festiwal Filmowy”, „Ogrody Twórczości 2013”, „38. Krakowskie Reminiscencje Teatralne”, „58. Krakowskie Zaduszki Jazzowe”, „XVII Jesienny Festiwal Teatralny”, „Cykl Koncertów Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej”, „650 lat lokalizacji Sękowej”, „29. Ogólnopolski Przegląd Kabaretów PAKA”, „XXXVI Dni Muzyki Karola Szymanowskiego w Zakopanem”, „VI Międzynarodowe Warsztaty Gitarowe w Lanckoronie”, „Festiwal STeN 13”.

❖ W ramach zadania **Ochrona zabytków małopolski** Samorząd Województwa Małopolskiego udzielił dotacji na realizację **123 zadań**. łączna wartość dofinansowania wyniosła **3 500 000 zł**.

❖ W ramach projektu **„Bon Kultury” 10 regionalnych muzeów** oraz **2 regionalne centra kultury** przygotowały łącznie **42 propozycje kulturalne**. Samorząd Województwa Małopolskiego, na realizację projektu w 2013 r. przekazał środki finansowe w wysokości **487 543 zł**, co pozwoliło na dofinansowanie **24,7 tys. bonów** indywidualnych.

❖ Ruszył **portal Wirtualne Muzea Małopolski**. www.muzea.malopolska.pl – pod tym adresem, na monitorach komputerów, tabletów i smartfonów można oglądać ponad 700 zdigitalizowanych eksponatów. Zaprezentowanie większości z nich w postaci trójwymiarowych wizerunków pozwala zapoznać się nie tylko z bogatą historią tych obiektów, ale także umożliwić ich dokładne obejrzenie w przybliżeniu, i poznanie każdego, najdrobniejszego nawet szczegółu bez obawy o zniszczenie cennych przedmiotów. Znakiem rozpoznawczym portalu są nieoczywiste powiązania i inspirujące konteksty, bogate materiały edukacyjne i dydaktyczne, dzięki którym czas spędzony w sieci daje możliwość nauki poprzez zabawę. Wirtualne Muzea Małopolski to wspólny projekt Województwa Małopolskiego, Małopolskiego Instytutu Kultury i 35 muzeów z całego regionu.

❖ **Rok 2013 był jubileuszowym rokiem Krzysztofa Pendereckiego** – jednego z największych kompozytorów muzyki współczesnej na świecie. Jubileusz zyskał filmowy akcent. Dwa dni po 80. urodzinach Mistrza, 25 listopada, w krakowskim kinie Kijów odbyła się premiera filmu

dokumentalnego w reżyserii Anny Schmidt pt. „Penderecki. Droga przez labirynt” poświęconego życiu i twórczości światowej sławy kompozytora. W ramach **Festiwalu Emanacje, największego w regionie i jednego z największych w kraju wydarzeń artystycznych, odbył się koncert urodzinowy Krzysztofa Pendereckiego**. Na wniosek Prezydenta Miasta Krakowa, Radni Miasta Krakowa przyznali kompozytorowi tytuł Honorowego Obywatela Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa.

❖ W 2013 r. w ramach 3. edycji konkursu **„Małopolska Biblioteka +”** Województwo Małopolskie udzieliło ośmiu gminom, które budują lub modernizują swoje biblioteki, pomocy finansowej na łączną kwotę **450 000 zł**.

❖ W dniu 28 marca 2013 r. **ogłoszono wyniki konkursu na opracowanie ideowo-studialnej koncepcji urbanistyczno-architektonicznej Centrum Muzyki w Krakowie**. Zwyciężył zespół projektowy w składzie: Wojciech Chmielowiec, Karolina Czech, Bartłomiej Gowin, Tomasz Janus i Krzysztof Siuta. Konkurs dostarczył wartościowych i istotnych przesłanek dla kontynuacji procesów planistycznych i przygotowania inwestycji oraz potwierdził potencjał analizowanego terenu jako możliwej lokalizacji Centrum Muzyki i nowej wielofunkcyjnej dzielnicy miasta.

❖ Współfinansowane przez Województwo Małopolskie w ramach **Regionalnego Funduszu Filmowego** filmy: **„Nieulotne”** w reżyserii Jacka Borcucha oraz **„Obława”** w reżyserii Marcina Krzyształowicza zostały uhonorowane szeregiem nagród. W 2014 r. na ekranach kin zobaczymy **„Panią z przedszkola”** – drugi film Marcina Krzyształowicza, który uzyskał dofinansowanie z budżetu Województwa Małopolskiego w ramach Małopolskiego Regionalnego Funduszu Filmowego w 2013 r. Zdjęcia do tego filmu kręcone były m.in. w Nowej Hucie.

❖ Od 20 grudnia 2013 r. **wystawę stałą z Kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej można oglądać na Dworcu PKP w Tarnowie**. Ekspozycja jest wspólnym przedsięwzięciem BWA w Tarnowie i Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej, które zostało zrealizowane dzięki wsparciu finansowemu

Województwa Małopolskiego i Gminy Miasta Tarnowa. Inicjatywa została zgłoszona do Nagrody Obywatelskiej Prezydenta RP w kategorii *Partnerstwo Samorządów*.

❖ **Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego ogłosił wyniki 1. naboru do programu „Wydarzenia Artystyczne”**. Z puli prawie **40 mln** zł wnioskodawcy z Małopolski otrzymali ponad **7 mln** zł, co stanowi **17,5 %** wszystkich dostępnych środków i ponad **15 %** dotowanych zadań we wszystkich priorytetach. Najwięcej, bo aż **18,5%** zadań z terenu Województwa Małopolskiego otrzymało dotację w ramach priorytetu „Sztuki Wizualne”.

❖ W dniu 28 stycznia Sejmik Województwa Małopolskiego przyjął oświadczenie w sprawie ustanowienia **roku 2013 „Rokiem Powstania Styczniowego w Małopolsce”**.

❖ Zarząd Województwa Małopolskiego przyjął **projekt Programu Strategicznego Dziedzictwo i Przemysły Czasu Wolnego**, wchodzącego w skład pakietu 10 programów strategicznych Województwa Małopolskiego, których celem jest zapewnienie efektywnego systemu realizacji *Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020*. Program *Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego* jest narzędziem wdrażającym założenia *Strategii* w obszarze kultury, dziedzictwa kulturowego, przemysłów kultury i sektorów powiązanych, takich jak przemysły czasu wolnego oraz przemysły kreatywne.

SPIS TREŚCI

Inicjatywy - projekty	11
Bon Kultury	13
Regionalny Fundusz Filmowy w Krakowie	14
Małopolskie Dni Książki „Książka i Róża”	16
Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego	18
Miasto Kreatywne. Znaczenie i naznaczenie przestrzeni	20
Kulturalna Małopolska	22
Nagrody	25
Konkurs Trzy Korony - Małopolska Nagroda Filmowa	27
Nagroda Województwa Małopolskiego Ars Quaerendi	29
Nagroda Województwa Małopolskiego im. Mariana Korneckiego	31
Nagroda Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezydenta Miasta Krakowa im. Kazimierza Wyki	33
Nagroda Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa	35
Nagroda Województwa Małopolskiego im. Władysława Orkana	37
Mecenat Małopolski	39
Ochrona zabytków Małopolski	47
Współpraca Międzynarodowa	55
Region Rhone Alpes (Francja)	57
Obwód Lwowski (Ukraina)	58
Bruksela (Belgia)	61
Region Toskanii (Włochy)	63
Program Strategiczny Dziedzictwo i Przemysł Czasu Wolnego	69
Wsparcie lokalnych centrów kultury	71
Regionalne Instytucje Kultury	79
Inwestycje w regionalnych instytucjach kultury	81

Instytucje artystyczne	89
Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	89
Opera Krakowska w Krakowie	96
Teatr im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem	99
Krakowski Teatr Scena STU	102
Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	105
Ośrodki i centra kultury	107
Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach	107
Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	110
Centrum Sztuki Mościce	114
Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	118
Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	121
Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	126
Biblioteka	130
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	130
Muzea	134
Muzeum Archeologiczne w Krakowie	134
Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	137
Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	139
Muzeum - Dwory Karwacjanów i Gładyszów	141
Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	146
Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	152
Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	156
Muzeum Okręgowe w Tarnowie	162
Muzeum - Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	166
Muzeum - Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec	169
Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	172

Podsumowanie realizacji budżetu za 2013 r.	177
Załączniki	181
Załącznik nr 1 Wykaz propozycji zajęć edukacyjnych w projekcie „Bon Kultury” w 2013 r.	181
Załącznik nr 2 Wykaz podmiotów, którym udzielono dotacji w konkursie pn. „Mecenat Małopolski” w 2013r.	184
Załącznik nr 3 Wykaz podmiotów, którym udzielono dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego – w 2013 r.	195
Załącznik nr 4 Wykaz gmin, którym Województwo Małopolskie udzieliło pomocy finansowej w formie dotacji celowej w ramach konkursy „Małopolska Biblioteka +” w 2013 r.	200

Inicjatywy – projekty

„Bon Kultury” był drugą edycją projektu edukacji kulturowej, wyjątkowej i innowacyjnej inicjatywy samorządu Województwa Małopolskiego i regionalnych instytucji kultury. „Bon Kultury” ma za zadanie rozszerzenie oferty edukacyjnej publicznych instytucji kultury w celu kształcenia oraz rozwijania kompetencji kulturowych i kreatywnych, poprzez szkolne oraz pozaszkolne projekty edukacyjne i artystyczne.

Z budżetu Województwa Małopolskiego przeznaczono 497 543 zł na dofinansowanie propozycji kulturalnej „Bon Kultury” (487 543 zł dla instytucji biorących udział w projekcie oraz 10 000 zł na działania promocyjne). Całkowity koszt projektu to 659 780 zł.

Zajęcia pod hasłem „75% zniżki - 100% kultury”, prowadziły: Muzeum Archeologiczne w Krakowie (m.in. *ArcheoWZORY wzorniki, Poznajemy naszych przodków*), Muzeum Etnograficzne w Krakowie (m.in. *W 90 minut dookoła świata, Mobilny kalendarz*), Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie (m.in. *Goniąc marzenia - poczuj się pilotem, poczuj się VIPem, Na skrzydłach wyobraźni. Ze sceny do gwiazd*), Muzeum Armii Krajowej w Krakowie (m.in. *Spotkania z bronią w Muzeum Armii Krajowej, W szeregach Armii Krajowej*), Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu (m.in. *Ludowa*

plastyka w obrzędowości dorocznej na Sądecczyźnie, Odpukać w niemalowane drewno – wierzenia, przesady, zabobony w życiu mieszkańców Sądecczyzny), Muzeum Okręgowe w Tarnowie (m.in. *Życie w średniowiecznym mieście, Od Leliwy do Pogoni*), Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej (m.in. *Kręć się, kręć wrzeczono...*), Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec (m.in. *Gra edukacyjna na Zamku Lipowiec, Śladem wiejskich rzemiosł*), Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem (m.in. *Sen świstaka czyli życie w górach, W tajemniczych ogrodach sztuki...*) Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów (m.in. *Tajemnice starych zabaw i zabawek*), Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu (m.in. *Typografia czyli typki liter, Architektura z arcytektury*), oraz Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie (m.in. *Warsztat TRZECH MUZ – TEATR*).

Szczegółowy wykaz propozycji zajęć edukacyjnych w projekcie „Bon Kultury” w 2013 roku stanowi załącznik nr 1.

W 1052 zajęciach wzięło udział ponad 24,7 tys. osób - rodzin, nieformalnych i zorganizowanych grup dzieci, młodzieży i dorosłych.

REGIONALNY FUNDUSZ FILMOWY w KRAKOWIE

Regionalny Fundusz Filmowy¹ funkcjonuje w Małopolsce od 2009 r., jako projekt wspólny Województwa Małopolskiego i Gminy Miejskiej Kraków, realizowany przez Krakowskie Biuro Festiwalowe. Fundusz ma na celu wspieranie rozwoju produkcji filmowej w regionie poprzez dofinansowanie najciekawszych produkcji związanych z Małopolską.

W ramach „Regionalnego Funduszu Filmowego” corocznie ogłaszany jest Konkurs na Wspieranie Produkcji Filmowej, którego celem jest dofinansowanie najciekawszych produkcji filmowych związanych z województwem małopolskim poprzez tematykę, twórców, a przede wszystkim przez miejsce realizacji filmu. Realizację konkursu powierzono Krakowskiej Komisji Filmowej (Krakow Film Commission) – jednostce Krakowskiego Biura Festiwalowego.

Krakowska Komisja Filmowa² zapewnia pomoc w przygotowaniu planu zdjęciowego, uzyskiwaniu dostępu do wybranych lokacji, prowadzi bazę firm związanych z branżą filmową, współpracuje ze służbami miejskimi oraz pośredniczy w uzyskiwaniu koniecznych zezwoleń. Prowadzi też działalność promocyjną na rzecz Krakowa i Małopolski jako atrakcyjnej lokacji filmowej, zarówno w kraju, jak i (w ramach finansowanego z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013 projektu *Małopolska Filmowa*) w trakcie szeregu wydarzeń branżowych za granicą (festiwale i targi, m.in. w Cannes, Berlinie, Moskwie i w Indiach). Komisja działa w szeregu europejskich i światowych stowarzyszeń (jak Europejska Sieć Komisji Filmowych, Międzynarodowe Stowarzyszenie Komisji Filmowych czy sieć CineRegio).

¹ www.malopolskie.pl/Kultura/;
www.biurofestiwalowe.pl/regionalny-fundusz-filmowy.html

² www.film-commission.pl/rff-w-krakowie.html

25 lutego 2013 r. została podjęta uchwała nr XXXIII/570/13 Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Miejskiej Kraków w kwocie 500 000 zł na rzecz realizacji projektu kulturalnego pn. „Regionalny Fundusz Filmowy”. Szczegółowe zasady udzielenia pomocy finansowej zostały określone uchwałą nr 480/13 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 18 kwietnia 2013 roku w sprawie zawarcia umowy pomiędzy Województwem Małopolskim i Gminą Miejską Kraków dotyczącej udzielenia pomocy finansowej Gminie Miejskiej Kraków na rzecz realizacji projektu kulturalnego pn. „Regionalny Fundusz Filmowy”.

Dnia 15 marca 2013 r. ogłoszono V Konkurs na Wspieranie Produkcji Filmowej, który został rozstrzygnięty w czerwcu 2013 r. Na konkurs wpłynęło 35 projektów: 15 filmów fabularnych, 15 filmów dokumentalnych oraz 5 filmów animowanych. Do drugiego etapu – oceny merytorycznej – zostało zakwalifikowanych 27 wniosków. Oceniali je: Krzysztof Gierat, Tadeusz Lubelski i Tomasz Dettloff – trzej działający niezależnie od siebie eksperci, tworzący Radę Programową konkursu. Konkurs został rozstrzygnięty w dniu 21 czerwca 2013 r. Komisja Konkursowa wyłoniła 8 projektów filmowych, na dofinansowanie których przeznaczono środki w łącznej wysokości 983 000 zł: ***Pocałunki i uściski*** (film animowany) - reż. Wiola Sowa, producent – „Sowa Film” Robert Sowa Produkcja Filmowa; ***Cargo*** (film animowany) - reż. Sławomir Mateja, Tomasz Bochniak, producent - Fundacja Korporacja HA! ART; ***Penderecki. Droga przez labirynt*** (film dokumentalny) - reż. Anna Schmidt, - producent Bow and Axe Entertainment; ***Świetlica*** (film dokumentalny) - reż. Dariusz Kowalski, producent – Ragusa Film – Lucyna Kowalska; ***Kaja Danczowska*** (film dokumentalny) - reż. Christine Jezior, producent - Kalejdoskop Film Sp. z o.o.; ***Genialny Polak/The Yellow Coat*** (film fabularny) - reż.

Kordian Piwowarski, producent - Grupa dr A.R. Kwiecińskiego; **Demon** (film fabularny) - reż. Marcin Wrona, producent Magnet Man Film Sp. z o.o.; **Pani z przedszkola** (film fabularny) - reż. Marcin Krzyształowicz, producent – Scorpion Arte sp. z o.o. Dotacja w budżetu Województwa Małopolskiego umożliwiła dofinansowanie dwóch produkcji filmowych: *Genialny Polak/The Yellow Coat* w reżyserii Kordiana Piwowarskiego oraz *Pani z przedszkola* w reżyserii Marcina Krzyształowicza. Współfinansowane przez Województwo Małopolskie w ramach Regionalnego Funduszu Filmowego filmy: *Nieulotne* w reżyserii Jacka Borcucha oraz *Obława* w reżyserii Marcina Krzyształowicza zostały uhonorowane szeregiem nagród:

- **Nieulotne:** Festiwal Filmowy w Sundance – nagroda za zdjęcia autorstwa Michała Englerta;

Międzynarodowy Festiwal Kina Niezależnego „Off Plus Camera” – Kraków 2013 – nagroda dla

najlepszej aktorki w Konkursie Polskich Filmów Fabularnych – Magdaleny Berus.

- **Obława:** laureat w konkursie głównym „Wytyczanie drogi” w 6. edycji Festiwalu „Off Plus Camera” w Krakowie; Polskie Nagrody Filmowe Orły 2013 – zwycięstwo w kategorii: najlepszy film, kostiumy, zdjęcia oraz dźwięk; Festiwal Filmów Polskich „Wisła” (Moskwa 2013) – nagroda główna za „stylistyczne i merytoryczne wytyczne w ciemności i we mgle wojennej przeszłości”; Festiwal Reżyserii Filmowej – Złoty Dzik (Świdnica 2013) – nagroda za „mistrzowską i twórczą realizację filmu sięgającego do mrocznych zakamarków ludzkiej duszy i poruszającego tak skomplikowane zagadnienia jakimi są: lojalność, moralność i zdrada; za osobistą odwagę i głęboki humanizm”; 38. Festiwal Filmowy w Gdyni 2013 r. – Światłoczuła Nagroda Publiczności (przyznawana przez Fundację „Polska Światłoczuła”); Festiwal Filmów Polskich – Los Angeles 2013 – nagroda „Hollywood Eagle Award”.

MAŁOPOLSKIE DNI KSIĄŻKI „KSIĄŻKA I RÓŻA”

Dwunastą edycję Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża” zorganizowano w dniach 23 i 24 kwietnia 2013 r. Zgodnie z tradycją Marszałek Województwa Małopolskiego oraz Członkowie Zarządu Województwa Małopolskiego wystali zaprzyjaźnionym osobom upominki w postaci wybranej książki małopolskiego autora. W roku 2013 była to książka autorstwa Anny Bikont oraz Joanny Szczęsny *Pamiętkowe rupiecie. Biografia Wisławy Szymborskiej*. 10% rabat na zakup książek można było uzyskać w **67 księgarniach** z terenu całej Małopolski. W organizację wydarzeń dla swoich czytelników w ramach Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża” włączyło się również kilka bibliotek publicznych z terenu województwa małopolskiego. W Wielkiej Zbiórce Książek zebrano prawie **10 tysięcy książek!**

Pomysł organizacji Małopolskich Dni Książki "Książka i Róża" pochodzi z Hiszpanii, skąd do Małopolski został przeniesiony w 2002 roku. W Hiszpanii od 1930 roku Dzień Książki jest oficjalnym świętem, a od 1964 roku jest obchodzony we wszystkich krajach hiszpańskojęzycznych. W 1995 roku UNESCO ogłosiła 23 kwietnia Międzynarodowym Dniem Książki i Praw Autorskich.

Początkowo Święto miało być obchodzone 7 października, w dniu urodzin Miguela de Cervantesa. Zdecydowano się jednak na magiczny dla literatury światowej dzień – 23 kwietnia. To data śmierci Cervantesa, urodzin i śmierci Szekspira oraz śmierci Inki Garcilasa de la Vegi. Wszyscy trzej zmarli 23 kwietnia 1616 roku, choć datę śmierci Szekspira podaje się według kalendarza juliańskiego, a pozostałych dwóch - wg kalendarza gregoriańskiego.

Symbol róży jest związany ze świętym Jerzym, 23 kwietnia jest hucznie obchodzonym w Katalonii świętem narodowym, jako dzień Świętego Jerzego. Zgodnie z długą tradycją w Katalonii obdarowywano w ten dzień kobiety czerwonymi różami, mającymi symbolizować krew pokonanego przez Św. Jerzego smoka.

W ramach obchodów roku Juliana Tuwima zaproszono na „Herbatkę z Tuwimem”. W kilkunastu klubach i kawiarniach Krakowa do każdej filiżanki dołączono czekoladki z aforyzmatami poety. Współorganizatorami przedsięwzięcia byli Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego i Cafe Szafe.

XII Małopolskie Dni Książki „Książka i Róża”¹ w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie:

- **Warsztaty i malowanie muralu** – na ścianie budynku gospodarczego WBP w Krakowie powstało wielkoformatowe malowidło naścienne przedstawiające św. Jerzego,

¹ www.ksiazkairoza.pl

nawiązujące do Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża”. Akcją malowania muralu poprzedziły warsztaty, które poprowadził Artur Wabik - artysta sztuk wizualnych, kurator, publicysta, badacz popkultury, autor murali i instalacji w przestrzeni publicznej.

- **Kiermasz Książek** wycofanych ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, na którym można było nabyć literaturę piękną polską i zagraniczną, książki dla dzieci i młodzieży, jak również literaturę popularnonaukową.
- **Finał konkursu „Drzewo Recenzji”**. Konkurs zrealizowany przez Oddział dla Dzieci „Rajskie Jabłuszko” WBP w Krakowie przy współpracy z Wydawnictwem Skrzat. Uczniowie z klas II-IV mieli za zadanie napisać recenzje z przeczytanej książki, które następnie zawieszono na „Drzewku Recenzji”.
- **Dookoła Wojtek, albo konie, kobiety i automobile w życiu malarza** – odczyt ilustrowany na temat Wojciecha Kossaka – pioniera automobilizmu, pierwszego prezesa

Krakowskiego Klubu Automobilowego, na podstawie jego listów do żony i przyjaciół z lat 1883-1918 oraz innych tekstów i dokumentów. Prelekcję poprowadził Andrzej Bogunia-Paczyński – polonista, archiwista, redaktor.

- **„Etno-ławeczki”** – strefy wolnej wymiany książek.
- **Finał Konkursu Plastycznego „Bajkowa Kraina Juliana Tuwima”**. Laureatom zostały wręczone nagrody podczas wernisażu wystawy.
- **Wystawa „Krakowskie Dni Poezji”** przygotowana ze zbiorów Pracowni Dokumentów Życia Społecznego WBP w Krakowie.

W weekend poprzedzający Małopolskie Dni Książki „Książka i Róża” studenci Informatyki i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, przy współpracy z Biblioteką zorganizowali akcję „Rajskie książki”. Podczas akcji można było otrzymać wartościową książkę, pochodzącą ze zbiorów organizowanych przez studentów.

Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego¹ zapoczątkowane zostały w 1999 r. z inicjatywy Sejmiku Województwa Małopolskiego, a realizowane są przez Małopolski Instytut Kultury.

Co roku, podczas dwóch majowych weekendów, można nieodpłatnie zwiedzić kilkanaście wybranych obiektów, korzystając z materiałów przygotowanych specjalnie w tym celu, a także poznawać przeszłość i tradycje regionu, uczestnicząc w licznych imprezach towarzyszących. Wśród udostępnianych zabytków znajdują się obiekty mało znane lub na co dzień niedostępne, pozostające często w rękach prywatnych.

Prezentacji wybranych zabytków towarzyszy fachowy, interesujący i oryginalny w formie komentarz, który nie tylko opisuje, ale również odkrywa historię Małopolski. Wybierane są najciekawsze tematy związane z prezentowanymi obiektami i wokół nich budowany jest program wydarzenia.

W 2013 r. XV już odsłona Dni, odbywała się pod hasłem „Wejść na szlak!”. Zaprezentowane zostały obiekty znajdujące się na pięciu małopolskich szlakach kulturowych. Można je było zwiedzać podczas dwóch majowych weekendów: 18 i 19 maja oraz 25 i 26 maja. Ułatwiło to uczestnikom odwiedzenie wszystkich zabytków i udział w większej liczbie wydarzeń towarzyszących.

We współpracy z władzami lokalnymi i gospodarzami obiektów, ustalono listę 15 zabytków, zlokalizowanych na 5 trasach zwiedzania.

W pierwszy weekend, **18–19 maja 2013**, zostały pokazane obiekty na szlakach:

Małopolska Małopolska w Krakowie:

- Dom Towarzystwa Lekarskiego w Krakowie (ul. Radziwiłłowska)
- Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie: gmach główny (pl. Matejki 13) oraz dawne Muzeum Techniczno-Przemysłowe (ul. Smoleńsk 9)
- Kawiarnia Noworolski w Krakowie (Rynek 1)
Małopolska Romańska w północno-wschodniej Małopolsce oraz w województwie świętokrzyskim (historyczna Małopolska):
- Kościół pw. św. Jana Chrzyciela w Prandocinie (pow. krakowski, gmina Słomniki)
- Bazylika kolegiacka Narodzenia NMP oraz Muzeum Regionalne w Wiślicy (woj. świętokrzyskie, pow. buski, gmina Wiślica)
- Kościół pw. św. Wojciecha w Kościelcu (pow. proszowicki, gmina Proszowice)

Podczas drugiego weekendu, **25–26 maja 2013**, można było zwiedzać zabytki:

Krakowskiego Szlaku Techniki

- Zespół elektrowni miejskiej w Krakowie (ul. Dajwór 27)
- Zespół dawnej zajezdni tramwajowej w Krakowie, Muzeum Inżynierii Miejskiej (ul. św. Wawrzyńca 15)
- Zespół gazowni miejskiej w Krakowie (ul. Gazowa 12–16)

Szlaku Dwory Małopolski:

- Willa Domańskich w Nawojowej Górze (pow. krakowski, gmina Krzeszowice)
- Pałac Starzeńskich w Płazie (pow. chrzanowski, gmina Chrzanów)
- Dwór Emila Zegadłowicza w Gorzeniu Górnym (pow. wadowicki, gmina Wadowice)

Małopolska Trasa UNESCO:

- Kościół pw. św. Leonarda w Lipnicy Murowanej (pow. bocheński, gmina Lipnica Murowana)
- Kościół pw. św. Michała Archanioła w Binarowej (pow. gorlicki, gmina Biecz)

¹ www.malopolskie.pl/Kultura/MDDK/ ;
www.dnidziedzictwa.pl

- Kościół pw. św. Filipa i Jakuba Apostołów w Sękowej (pow. gorlicki, gmina Sękowa)

Zgodnie z coroczną tradycją zwiedzający mogli wziąć udział w oprowadzaniu opatrzonym fachowym i interesującym komentarzem, a także w licznych wydarzeniach towarzyszących. Informacje o każdym z zabytków oraz szlakach znalazły się w wyjątkowym przewodniku, będącym drugą już książką z serii przewodników Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego. Wstęp na wszystkie wydarzenia oraz publikacja były, jak co roku, bezpłatne.

Z myślą o publiczności Dni, a także o wszystkich, którzy cenią sobie turystykę krajową i szukają inspiracji do poznawania regionu, rozbudowywany jest także portal dniedzictwa.pl prezentujący ponad 150 zabytkowych miejsc Małopolski, który zostanie dostosowany do przeglądania na urządzeniach mobilnych.

W Muzeum Armii Krajowej w ramach XV Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego odbyło się również uroczyste zakończenie konkursu tematycznego *Przymusowi emigranci II wojny światowej. W 70. rocznicę tragicznej śmierci Premiera i Naczelnego Wodza gen. Władysława Sikorskiego*.

Organizatorami konkursu na zlecenie Małopolskiego Kuratora Oświaty byli Oddział Instytutu Pamięci

Narodowej w Krakowie, Województwo Małopolskie oraz Uniwersytet Jagielloński.

Konkurs adresowano do uczniów szkół gimnazjalnych województwa małopolskiego. Jego celem było zainteresowanie młodzieży najnowszą historią Polski, ze szczególnym uwzględnieniem Premiera i Naczelnego Wodza, gen. Władysława Sikorskiego, w roku siedemdziesiątej rocznicy jego śmierci oraz losów żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w czasie wojny i po jej zakończeniu.

Podczas uroczystości laureatom i finalistom oraz ich opiekunom naukowym wręczono nagrody ufundowane przez Samorząd Województwa Małopolskiego, Dyrektora Instytutu Historii UJ oraz Dyrektora Oddziału IPN w Krakowie. Uroczystość zakończyła projekcja filmu historycznego w reżyserii Dariusza Walusiaka oraz zwiedzenie Muzeum AK.

MIASTO KREATYWNE. ZNACZENIE I NAZNACZENIE PRZESTRZENI

Galeria Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki, Jacek Grunt – Mejer – Katedra Psychologii Poznawczej Uniwersytetu Warszawskiego, Bogna Świątkowska – Fundacja Nowej Kultury Bęc Zmiana.

Zaproszeni goście wypowiadali się na temat miasta jako przestrzeni dla działalności twórczej, dobrego miasta – sprawdzonych praktyk krajowych i zagranicznych w kontekście miejskiego transportu i rozwoju ulic, uczestnictwa w decydowaniu o przestrzeni miasta, o tym czyje jest miasto i jak mieszkańcy biorą za nie odpowiedzialność.

W dniach 22 - 23 listopada 2013 r. Województwo Małopolskie już po raz trzeci zorganizowało projekt popularyzujący tematykę przemysłów kreatywnych. W tegorocznej edycji poruszono temat szeroko pojętego „miasta kreatywnego” pn. „Miasto Kreatywne. Znaczenie i naznaczenie przestrzeni”¹.

Drugą debatę pn. „Przestrzeń porzucona, kwartały, urządzenie miasta” poprowadził Janusz Jeżak – architekt z Instytutu Rozwoju Miast.

Podczas dwóch debat zaproszeni goście rozmawiali na temat m.in. współczesnej architektury i jej oddziaływania na mieszkańców, jakości życia w mieście, energii miasta, wykorzystania zrewitalizowanych przestrzeni, zaangażowania społecznego i inicjatyw mieszkańców, roli sztuki w mieście.

Udział w debacie wzięli: Łukasz Kupiec – Dom Kultury Dwór Czeczów w Krakowie – Bieżanowie,

W pierwszy dzień zaproszeni do debaty specjaliści – architekci, urbaniści, socjologowie oraz artyści animujący wydarzenia w przestrzeni miejskiej, dyskutowali nad możliwościami kreowania dobrego, przyjaznego miasta, wypowiadali się na temat możliwości zmiany najbliższego otoczenia. Ponadto zaprezentowano doświadczenia z organizacji kreatywnych działań w przestrzeni miasta.

Pierwszą debatę pn. „Bakterie i energia miasta” poprowadziła Dorota Leśniak - Rychlak – historyk sztuki, architekt, redaktor naczelny wydawanego przez Małopolski Instytut Kultury kwartalnika „Autoportret. Pismo o dobrej przestrzeni.” Udział w debacie wzięli: Anna Trzebiatowska – Fundacja Off Camera, Marcin Wójcik – I bike Kraków, Dawid Hajok – Fundacja Aktywnych Obywateli im. Józefa Dietla, Anna Lebensztejn –

¹ www.malopolska.pl/przemyslykreatywne

Marek Golonka – Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie, Anna Pawlina – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Marcin Salawa – Advert Studio, Beata Kwiecińska i Maciej Dąbrowski – Dom Kultury Inspiro w Podłężu, Ryszard Jurkowski – AIR Jurkowsky – Architekci sp. z o.o. z Katowic. Poruszono temat nowych obiektów kultury na terenach poprzemysłowych, powojkowych, poszukiwania przestrzeni kreujących kontakty sąsiedzkie, nowych centrów aktywności lokalnej Krakowa jako miasta małych miast. Zastanawiano się nad tym, jaka przyszłość czeka miasto w kolejnej dekadzie, a także czy miasto to zaprojektowana maszyna ze społeczeństwem żyjącym w zamkniętym, kontrolowanym systemie, czy żywy organizm. Dyskutowano czy śledząc rozwój miasta dostrzegamy zmiany – urbanistyczne, architektoniczne, kulturowe, społeczne.

Między debatami swoją działalność w przestrzeni miejskiej prezentowały osoby i instytucje: Dom Kultury Inspiro z prezentacją pn. "Podziel kwadrat", czyli partycypacja oparta na wspólnym budowaniu Domu Kultury INSPIRO, Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie – „Muzeum Lotnictwa Polskiego w świadomości mieszkańców Krakowa i województwa”, Piotr Lutyński – „Akcje uliczne na przykładzie twórczości i osoby Tadeusza Kantora”, Stefania Hrycyk – „Art. Boom”, Visualsupport – Mapping – tymczasowe kształtowanie światłem publicznych przestrzeni z wykorzystaniem mappingu 3D”, Jacek Grunt-Mejer – „Problem organizacji ruchu miejskiego z wykorzystaniem wiedzy psychologów ruchu miejskiego”, Dom Kultury Dwór Cieczów – „Sposób na aktywizację i integrację społeczności poprzez działalność kulturalną, artystyczną i społeczną”, Mikołaj Biało – „Proces tworzenia się języka przestrzennego, jego istotna rola w kształtowaniu ładu przestrzennego”.

Drugi dzień był okazją do spotkania się w rodzinnym gronie na wspólnej zabawie, która stworzyła uczestnikom możliwość wykreowania miasta przyszłości. Prowadzone przez Panią Beatę Kwiecińską ze Stowarzyszenia INSPIRO warsztaty pt. „Miejski patchwork” i „Perspektywa miasta” były

niewpowtarzalną okazją do wyzwolenia wyobraźni nie tylko najmłodszych uczestników.

Przygotowane z myślą o studentach warsztaty architektoniczne „Przestrzenne przeróbki. Kraków inaczej” cieszyły się dużym zainteresowaniem. Powstało wiele ciekawych projektów miejsc w Krakowie, które czekają na nowy wizerunek i nowe funkcje.

Partnerami projektu byli: Małopolski Instytut Kultury i Muzeum Inżynierii Miejskiej, a medialnie patronowało Radio Kraków i „Autoportret”. Pismo o dobrej przestrzeni.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Sowa.

KULTURALNA MAŁOPOLSKA

Celem projektu pn. „Kulturalna Małopolska”¹ jest comiesięczna promocja wybranych przedsięwzięć kulturalnych proponowanych w regionie. Ideą cyklu jest promowanie tych zdarzeń, które są, bądź mają szansę stać się reprezentatywnymi ofertami kulturalnymi regionu. Grafice towarzyszyło hasło nawiązujące do polecanych wydarzeń oraz nazwy wybranych imprez kulturalnych. Całościowa kreacja stworzona przez Panią Ewę Natkaniec, autorkę cyklu, w niebanalny sposób prezentowała wybrane wydarzenia i obrazowała ich tematykę, a przede wszystkim podkreślała ich emocjonalne zabarwienie, które miały wywołać w skojarzeniach odbiorców. Nietuzinkowa, intrygująca grafika plakatu sprawiała, że miał on wyjątkową siłę przyciągania. Jego skuteczność polegała też na szerokiej dostępności: kilkaset sztuk plakatu (w formacie B1 i B2) dystrybuowane było co miesiąc w Krakowie i w całej Małopolsce, zarówno do organizacji pozarządowych, instytucji kultury jak i punktów informacji turystycznej (Małopolska System Informacji Turystycznej – MSIT).

Ważnym zadaniem realizowanym w projekcie było dotarcie z ofertą kulturalną do najszerszego grona odbiorców z Małopolski oraz spoza regionu. „Kulturalna Małopolska” obecna była również w Internecie. Wspierała organizatorów imprez, wzbogacając ich narzędzia promocyjne, zachęcając do uczestnictwa w promowanym wydarzeniu kulturalnym. Plakat publikowany był ponadto w miesięczniku „Karnet”, informatorze kulturalnym, który wydawany jest w nakładzie 10 tys. egzemplarzy i dostępny jest bezpłatnie w Krakowie w Punktach Sieci Informacji Miejskiej, w krakowskich 4 i 5 gwiazdkowych hotelach, w restauracjach, pubach, kawiarniach, kinach, galeriach, muzeach, w ważniejszych krakowskich księgarniach, w miejscach prowadzących działalność artystyczną i edukacyjną, obiektach użyteczności publicznej czy w urzędach. W ramach publikacji stworzony został dział poświęcony wydarzeniom kulturalnym w Małopolsce. Obejmował on dwie

strony miesięcznika, na których opisywane były ważne imprezy kulturalne. Dział „Kulturalna Małopolska” pojawiał się w wersji elektronicznej miesięcznika wraz z odnośnikiem do strony promującej Kulturalną Małopolskę. W ten sposób oferta kulturalna Małopolski trafiała także do osób spoza regionu. Co miesiąc realizowana była również animacja, która wyświetlana była w Małopolskiej Sieci Kin Cyfrowych oraz w Internecie.

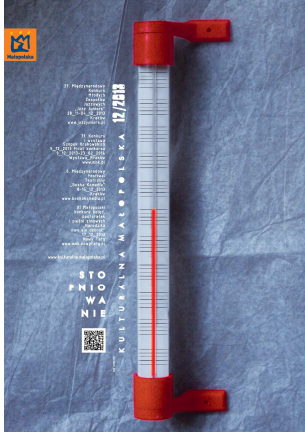
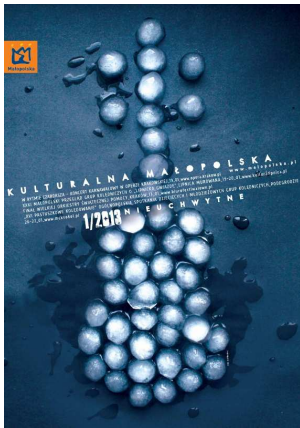
Koszt realizacji projektu w 2013 r. to 115 699 zł

W dniach od 4 stycznia do 28 lutego w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie można było oglądać **wystawę plakatów autorstwa Ewy Natkaniec „Kulturalna Małopolska”**. Wystawa prezentowała cykl plakatów przygotowywanych od 2007 r. W jednym miejscu i czasie zwiedzający wystawę mieli wyjątkową okazję obejrzeć 40 wybranych plakatów z trwającego sześć lat projektu.

¹ www.kulturalna.malopolska.pl

2013

Nagrody

KONKURS TRZY KORONY – MAŁOPOLSKA NAGRODA FILMOWA

Konkurs Trzy Korony – Małopolska Nagroda Filmowa¹ jest organizowany przez cztery podmioty: Województwo Małopolskie, Polski Instytut Sztuki Filmowej, Krakowskie Biuro Festiwalowe oraz Telewizję Polską S.A. Oddział w Krakowie.

Nagrody w konkursie przyznawane są twórcom najlepszych scenariuszy filmowych związanych z Małopolską tematyką lub miejscem akcji.

Nagradzane są 4 scenariusze, w dwóch kategoriach (scenariusz filmu fabularnego i scenariusz filmu dokumentalnego). Pula nagród w Konkursie wynosi **105 tysięcy zł.**

W kategorii **scenariusz filmu fabularnego** autorzy otrzymują nagrody pieniężne w wysokości: **40 tysięcy złotych** za zajęcie pierwszego miejsca (z budżetu Województwa Małopolskiego), **30 tysięcy złotych** za zajęcie drugiego miejsca (z budżetu Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej), **15 tysięcy złotych** za zajęcie trzeciego miejsca (z budżetu Krakowskiego Biura Festiwalowego). W kategorii **scenariusz filmu dokumentalnego** autor najlepszego scenariusza otrzyma nagrodę pieniężną w wysokości **20 tysięcy złotych** (z budżetu Województwa Małopolskiego).

Konkurs ma na celu promowanie województwa małopolskiego, jako miejsca atrakcyjnego w filmowym ujęciu. Organizatorzy podkreślają, że jest to ogromna szansa na to, by filmy realizowane były z wykorzystaniem plenerów, studiów i specjalistów z Małopolski. W edycji roku 2013 oceną nadesłanych prac zajmowała się komisja, w skład której wchodziła eksperci w dziedzinie kinematografii tj. prof. Tadeusz Lubelski, Jerzy Armata, Witold Bereś, Dariusz Jabłoński.

Do konkursu zgłoszono łącznie 82 scenariusze filmów fabularnych oraz 14 filmów dokumentalnych, w tym 57 filmów fabularnych i 13 filmów dokumentalnych spełniających wymogi

formalne konkursu, które zakwalifikowano do oceny Komisji Selekcyjnej w składzie: Krzysztof Markiel – Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, Aleksandra Szczerbak – Przedstawiciel Województwa Małopolskiego, p.o. Kierownika Zespołu ds. Współpracy Międzynarodowej KZ, Marta Węgiel – Przedstawicielka TVP SA – Oddziału Terenowego w Krakowie, Artur Majer – Przedstawiciel TVP SA – Agencji Filmowej TVP, Wojciech Hoflik – Przedstawiciel Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Pełnomocnik Dyrektora PISF kierujący Działem Produkcji Filmowej i Rozwoju Projektów Filmowych, Ewa Zychowicz – Przedstawicielka Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Dariusz Nosal – Przedstawiciel Krakowskiego Biura Festiwalowego, Aleksandra Misiewicz - Przedstawicielka Krakowskiego Biura Festiwalowego.

O tym, jak ważne jest wspieranie twórców, a także promocja regionu mówił podczas uroczystej gali w Operze Krakowskiej marszałek Marek Sowa.

I nagroda w kategorii scenariusz filmu fabularnego

TRZY KORONY
MAŁOPOLSKA
NAGRODA
FILMOWA

KONKURS
NA
NAJLEPSZE
SCENARIUSZE
FILMOWE

przypadła Ewie Bylicy z Krakowa za scenariusz pt. „Bieg o życie”. Historia przedstawiająca losy rodziny żydowskiej, oparta na kanwie walki o przetrwanie głównego bohatera Szlomo Tatelbauma (po wojnie Sylwestra Tatrzańskiego) staje się rozległą panoramą ludzkich losów na przestrzeni kilkudziesięciu lat: od przedwojnia do czasów współczesnych.

¹ www.malopolskie.pl/trzykorony

II nagroda w tej kategorii, przyznana została Małgorzacie Czumie ze Skawiny za scenariusz pt. „Poświęta”. Poetycka opowieść o dwóch kobietach: Halinie (lata sześćdziesiąte), inspirowanej postacią Haliny Poświatowskiej, oraz Julii współczesnej, młodej, zbuntowanej studentce malarstwa, oparta na niekonwencjonalnej narracji filmu, którą stanowią wiersze Haliny Poświatowskiej jako poetyckie „dopowiedzenia” zza kadru uniwersalizujące opowiadaną historię.

III nagroda trafiła do rąk Piotra Subbotko z Warszawy za scenariusz pt. „Malina”. Jak twierdzi autor to komedia antyromantyczna albo ballada o starym punku.

W kategorii scenariusz filmu dokumentalnego jury przyznało wyróżnienie za scenariusz pt. „Łamanie gazety” zespołowi autorskiemu: Marianowi Curzydło i Krzysztofowi Miklaszewskiemu z Krakowa. Scenariusz przedstawia jedno z najważniejszych dzieł polskiego Sierpnia’80 - fenomen „Gazety Krakowskiej” z lat 1980-1981.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ARS QUAERENDI ZA WYBITNE DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU I PROMOCJI KULTURY

Ideą Nagrody Województwa Małopolskiego **Ars Quaerendi za wybitne działania na rzecz rozwoju i promocji kultury**, jest, jak wskazuje jej łacińska nazwa, sztuka poszukiwania. Jest to sztuka poszukiwania twórczego dialogu Mistrza z Uczniem oraz odkrywania młodych, utalentowanych twórców, którzy rokują szanse na kontynuowanie drogi ich Mistrzów. *Ars Quaerendi* jest nagrodą przyznawaną w drodze konkursu, za podejmowanie ambitnych przedsięwzięć o wysokich walorach artystycznych, które przyczyniają się do urozmaicenia regionalnej oferty kulturalnej i pobudzenia życia kulturalnego regionu. Jest także efektywnym sposobem motywacji środowisk twórczych, które coraz chętniej zabiegają o to prestiżowe wyróżnienie.

Sejmik Województwa Małopolskiego przeznacza corocznie na Nagrodę kwotę **175 000 zł**, która – zgodnie z zapisami Regulaminu – przyznawana jest w trzech kategoriach: **MISTRZ**, **UCZEŃ** oraz **PROJEKT**.

Nagrodę w kategorii *Mistrz* (6 000 zł) mogą otrzymać wybitni przedstawiciele środowiska artystycznego, twórczego i naukowego z Małopolski posiadający znaczący dorobek i osiągnięcia w jednej z następujących dziedzin:

- twórczość artystyczna i użytkowa (muzyka, film, fotografia, sztuki plastyczne i użytkowe, teatr, rzemiosło artystyczne itp.),
- upowszechnianie kultury,
- architektura i urbanistyka.

Corocznie przyznawane jest do pięciu nagród w kategorii *Mistrz*.

Nagrodę w kategorii *Uczeń* (4 000 zł) mogą otrzymać osoby zgłoszone przez Nagrodzonych

w kategorii *Mistrz*, które należą do grona uczniów, studentów lub absolwentów uczelni z terenu Województwa Małopolskiego. Corocznie przyznawane jest do pięciu nagród w kategorii *Uczeń*.

Nagroda w kategorii *Projekt* (25 000 zł) przyznawana jest duetowi *Mistrz i Uczeń* na realizację przygotowanego przez nich przedsięwzięcia kulturalnego o charakterze regionalnym. Corocznie przyznawane jest do pięciu nagród w kategorii *Projekt*.

Kierując się potrzebą docenienia artystów i twórców o uznanym dorobku oraz chęcią pomocy młodym adeptom sztuki

Województwo Małopolskie ogłasza szóstą edycję Nagrody

ars quaerendi

za wybitne działania na rzecz rozwoju i promocji kultury

Nagroda przyznawana jest w drodze konkursu w kategoriach: **MISTRZ** i **UCZEŃ**. Jednocześnie przyznaje się Nagrodę za **PROJEKT** przedsięwzięcia kulturalnego przygotowany wspólnie przez Nagrodzonych w kategoriach: **MISTRZ** i **UCZEŃ**.

Wartość nagrody wynosi **175 000 zł**

Nagrodę i tytuł w kategorii **Mistrz** otrzymać mogą wybitni przedstawiciele środowiska artystycznego, twórczego i naukowego z Województwa Małopolskiego posiadający w swoim dorobku znaczące osiągnięcia w jednej z następujących dziedzin:

- a. twórczość artystyczna i użytkowa (muzyka, film, fotografia, sztuki plastyczne i użytkowe, teatr, rzemiosło artystyczne, itp.),
- b. upowszechnianie kultury,
- c. architektura i urbanistyka.

Nagrodę i tytuł w kategorii **Uczeń** mogą otrzymać osoby, które należą do grona uczniów, studentów lub absolwentów uczelni z terenu Województwa Małopolskiego.

Projekt powinien posiadać cechy utworu w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Termin składania wniosków: 14 czerwca 2013 roku
Miejsce: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, ul. Racławicka 5B, 31-017 Kraków.
Więcej informacji, regulamin oraz formularz wniosku dostępne na stronie www.aq.malopolskanagroda.pl.

W VI edycji konkursu o nagrodę *Ars Quaerendi* złożonych zostało 20 wniosków. Wyłonienie wybitnych talentów odbyło się w głosowaniu tajnym podczas posiedzenia członków Jury, powołanego w składzie:

- Jacek Krupa – Członek Zarządu Województwa Małopolskiego,
- prof. Józef Gawlik – Politechnika Krakowska,
- prof. Stanisław Krawczyński – Akademia Muzyczna w Krakowie,
- prof. Franciszek Ziejka – Przewodniczący Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa,
- prof. Jerzy Stuhr – Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. Ludwika Solskiego w Krakowie,
- prof. Łukasz Konieczko – Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie,
- Zdzisław Trela – Prezes Małopolskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości,
- Krzysztof Markiel – Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMWM – sekretarz Komisji.

Kierując się zachowaniem prestiżu Nagrody oraz celu, którym jest docenienie i nagrodzenie tych przedstawicieli świata kultury, sztuki i nauki, którzy przełamując różnice pokoleniowe umieją dzielić się swoim doświadczeniem z młodymi następcami a Ci, swoim młodzieńczym entuzjazmem dają inspirację Mistrzom, przyznano: pięć nagród o wartości 6 tys. zł w kategorii *Mistrz*, pięć nagród w wysokości 4 tys. zł w kategorii *Uczeń* oraz pięć nagród o wartości 25 tys. zł każda, za *Projekty* zaplanowane do wspólnej realizacji przez duety *Mistrzów* i *Uczniów*. Uroczyste wręczenie Nagród *Ars Quaerendi* odbyło się 26 września 2013 r. w Sali Fontany Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Przy dźwiękach recitalu solowego Zofii Kilanowicz nagrody wręczał Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Sowa.

W VI edycji konkursu o nagrodę *Ars Quaerendi*¹ nagrody otrzymali:

1. Nagroda w kategorii *Mistrz* – **prof. Jerzy Trela**,
Nagroda w kategorii *Uczeń* – **Helena Chorzelska**,
Nagroda w kategorii *Projekt* – **Przedstawienie dyplomowe studentów IV roku Wydziału Aktorskiego pt. *Samobójca* Nikołaja Erdmana.**

2. Nagroda w kategorii *Mistrz* – **dr hab. Andrzej Betlej**,
Nagroda w kategorii *Uczeń* – **Agata Dworzak**,
Nagroda w kategorii *Projekt* – **Barokowy Szlak Sztuki Krakowa.**

3. Nagroda w kategorii *Mistrz* – **prof. dr hab. Zdzisław Mach**,
Nagroda w kategorii *Uczeń* – **dr Łucja Piekarska-Duraj**,
Nagroda w kategorii *Projekt* – **Pracownia pamięci.**

4. Nagroda w kategorii *Mistrz* – **prof. Lucjan Orzech**,
Nagroda w kategorii *Uczeń* – **Marta Włodarska**,
Nagroda w kategorii *Projekt* – **Sztuka wymiany.**

5. Nagroda w kategorii *Mistrz* – **prof. Zdzisław Łapiński**,
Nagroda w kategorii *Uczeń* – **dr Jan Kalinowski**,
Nagroda w kategorii *Projekt* – **Krakowska Wiosna Wiolonczelowa.**

¹ www.aq.malopolskanagroda.pl

**NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
IM. MARIANA KORNECKIEGO ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA
W DZIEDZINIE OCHRONY I OPIEKI NAD ZABYTKAMI
ARCHITEKTURY DREWNIANEJ MAŁOPOLSKI**

Samorząd Województwa Małopolskiego, uznając zabytki architektury drewnianej za jeden z istotnych czynników współkształtujących środowisko człowieka oraz uczestniczących w kształtowaniu świadomości indywidualnej i społecznej, podjął w 2009 r. decyzję o ustanowieniu nagrody, która stworzyłaby możliwość wyróżnienia dokonań w dziedzinie szeroko pojętej ochrony i opieki nad zabytkami architektury drewnianej Małopolski. Nagroda jest przyznawana corocznie za całokształt działalności oraz za realizację wartościowych projektów na obszarze Małopolski w zakresie:

- dbałości o zachowanie zabytkowych obiektów architektury drewnianej, ich utrzymanie i należyte wykorzystanie, w tym zapobiegania zagrożeniom mogącym powodować ich niszczenie,
- adaptacji zabytkowych obiektów architektury drewnianej do nowych funkcji związanych z turystyką, kulturą i nauką oraz na inne cele publiczne,
- adaptacji zabytkowych obiektów architektury drewnianej do celów mieszkaniowych i działalności gospodarczej,
- przeprowadzonych prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkowych obiektach architektury drewnianej,
- badania i dokumentowania zabytkowych obiektów architektury drewnianej,
- promocji zabytkowych obiektów architektury drewnianej,
- „ożywiania” zabytkowych obiektów architektury drewnianej poprzez m.in. organizację koncertów, wystaw i innych wydarzeń artystyczno-kulturalnych i naukowych.

Zarząd Województwa Małopolskiego, po uwzględnieniu **rekomendacji Kapituły Nagrody**, w skład której wchodzi: prof. Franciszek Ziejka – Przewodniczący Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, Krzysztof Markiel – Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa

Małopolskiego, Marek Grabski – Dyrektor Muzeum – Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego w Wygiełzowie i Zamku Lipowiec, Maria Dominika Wachałowicz - Kiersztyn – Dyrektor Muzeum – Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej, Robert Ślusarek – Dyrektor Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu, postanowił przyznać **Nagrodę Województwa Małopolskiego im. Mariana Korneckiego** za wybitne osiągnięcia w dziedzinie ochrony i opieki nad zabytkami architektury drewnianej Małopolski w 2013 r. dla **Księdza Grzegorza Nazara**, Proboszcza Parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Gorlicach – za pełnienie funkcji koordynatora krajowego w transgranicznym projekcie pn. „Ochrona drewnianych cerkwi na międzynarodowym szlaku architektury drewnianej”.

Ponadto Zarząd Województwa Małopolskiego postanowił przyznać w ramach Nagrody Województwa Małopolskiego im. Mariana Korneckiego w 2013 roku **trzy wyróżnienia** dla:

- **Emilii Rutkowskiej** – za całokształt działań na rzecz ochrony, badania i promowania ludowej architektury Orawy, podczas 11 lat pełnienia funkcji dyrektora Muzeum – Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej.
- **Ks. Tadeusza Jarzębaka**, Proboszcza Parafii pw. św. Bartłomieja w Łapanowie – za szczególną opiekę i troskę o zabytkowy kościół pw. św. Bartłomieja w Łapanowie oraz inicjowanie wielu

prac budowlanych i konserwatorskich służących zabezpieczeniu tego drewnianego zabytku.

- **inż. arch. Zenona Andrzeja Remi** – za działalność w zakresie zachowania zabytkowych obiektów architektury drewnianej, ich utrzymania i należytego wykorzystania, w tym zapobiegania zagrożeniom mogącym powodować ich niszczenie, oraz adaptacji zabytkowych obiektów architektury

drewnianej do nowych funkcji, związanych z turystyką, kulturą i nauką.

Uroczystość wręczenia Nagrody Województwa Małopolskiego im. Mariana Korneckiego odbyła się 25 maja 2013 roku w kościele pw. św. Leonarda w Lipnicy Murowanej, w ramach XV Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego.

*Nagroda
im. Kazimierza
Wyki*

**NAGRODA MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO I PREZYDENTA MIASTA
KRAKOWA ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA
W DZIEDZINIE ESEISTYKI ORAZ KRYTYKI
LITERACKIEJ I ARTYSTYCZNEJ
IM. KAZIMIERZA WYKI**

Ustanowienie nagrody¹ było wyrazem hołdu dla prof. Kazimierza Wyki, wybitnego historyka literatury, krytyka, eseisty, znawcy sztuki, animatora życia kulturalnego, humanisty o niezwykłej energii i artystycznej wyobraźni, twórcy krakowskiej szkoły krytyki. Ideą nagrody jest wyróżnienie wybitnych dokonań literackich i artystycznych twórców, którzy w swojej działalności nawiązują do świata wartości i zakresu zainteresowań prof. Kazimierza Wyki. **Wysokość nagrody wynosi 20 000 zł**, i jest fundowana w 50% z budżetu Województwa Małopolskiego i w 50% z budżetu Gminy Miejskiej Kraków.

Pierwszym laureatem nagrody został w 1980 r. prof. Jerzy Kwiatkowski. Grono laureatów obejmuje wybitne osobowości, wśród których można wymienić m.in.: Zbigniewa Herberta, prof. Marię Janion, prof. Mariana Stalę, prof. Jerzego Jarzębskiego, prof. Teresę Walas, prof. Krzysztofa Uniłowskiego, prof. Stanisława Balbusa, prof. Franciszka Zięjkę, prof. Stanisława Burkota, prof. Włodzimierza Maciąga, prof. Mieczysława Porębskiego, prof. Michała Pawła Markowskiego, prof. Przemysława Czaplińskiego.

Nominowani do Nagrody w 2013 r. byli:

- Andrzej Franaszek – ceniony krytyk oraz historyk literatury, za książkę *Przepustka z piekła i Miłosz. Biografia* oraz całokształt twórczości;
- prof. Tadeusz Lubelski – krytyk i historyk filmu, tłumacz, za książkę *Historia niebyła kina PRL*;
- Jerzy Jarniewicz – krytyk, tłumacz i poeta o ogromnym dorobku (12 tomów poezji, 9 tomów krytyki), za całokształt twórczości;

- Mieczysław Orski – poeta, eseista, krytyk. (autor tomów esejów i szkiców poświęconych współczesnej literaturze), za książkę *Opowieści dla dorosłych i opowiadki dla niedorosłych*.

Jury Nagrody w składzie: prof. Marta Wyka, prof. Ryszard Nycz, prof. Władysław Stróżewski, prof. Stanisław Grodziski, Jan Pieszczachowicz, Tadeusz Nyczek, Stanisław Dziedzic, Krystyna Czerni, Krzysztof Markiel wybrało Laureatem Nagrody w 2013 r. Andrzeja Franaszka. „Fantastycznie operuje zebrany materiał, nie przytłaczając czytelnika nadmiarem wiadomości, a raczej budując portret bohatera swej opowieści lekkimi pociągnięciami pióra. (...) Czytając dzieło Andrzeja Franaszka, nabieramy nadziei, że uda się przeniknąć fenomen talentu i meandry osobowości Miłosza, zrozumieć co ukształtowało jego umysłowość, wyobraźnię, wrażliwość poetycką” – uzasadniało swój werdykt jury.

Andrzej Franaszek (1971) – krytyk literacki, redaktor działu kultury w *Tygodniku Powszechnym*, adiunkt w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Zajmuje się twórczością współczesnych pisarzy polskich. Laureat Nagrody Fundacji im. Kościelskich w 2011 r. oraz w 2012 r. Nagrody Nike Czytelników „Gazety

¹ ww.wyka.malopolskanagroda.pl

Wyborczej” za książkę *Miłosz. Biografia* (Wydawnictwo Znak, 2011). Jest autorem m.in. książki *Ciemne źródło. Esej o cierpieniu w twórczości Zbigniewa Herberta* (nominacja do Nagrody Literackiej Nike w 1999 r., wydanie II: Znak 2008) oraz *Przepustka z piekła. 44 szkice o literaturze i przygodach duszy* (Znak 2010), autor licznych szkiców, a także scenariuszy filmów dokumentalnych.

Nagrodę, przyznaną wspólnie przez Marszałka Województwa Małopolskiego oraz Prezydenta Miasta Krakowa, wręczono **18 stycznia** w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa im. Stanisława Wyspiańskiego

Uroczystość uświetnił koncert w wykonaniu uczennic Państwowej Szkoły Muzycznej II st. im. Władysława Żeleńskiego w Krakowie - Weroniki Błaszczyńskiej i Magdaleny Turek.

Nagroda
im. Romana
Reinfussa

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. ROMANA REINFUSSA ZA WYBITNE I SZCZEGÓLNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE ZACHOWANIA LOKALNEJ TOŻSAMOŚCI KULTURALNEJ W MAŁOPOLSCE

Ustanowienie i przyznawanie dorocznej Nagrody Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa za wybitne i szczególne osiągnięcia w dziedzinie zachowania lokalnej tożsamości kulturowej w Małopolsce ma na celu promowanie przez Województwo Małopolskie dobrych wzorców w zakresie szczególnego i aktywnego zaangażowania na rzecz ochrony wszelkich elementów lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Nagroda Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa ma charakter indywidualny i przyznawana jest za całokształt dokonań oraz za realizację wartościowych projektów na obszarze Małopolski w zakresie:

- ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego,
- ochrony dóbr materialnej kultury lokalnej, w tym sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego,
- ochrony dóbr niematerialnej kultury lokalnej, w szczególności ochrony tradycji, folkloru, technologii, historycznych i tradycyjnych nazw, gwary oraz ochrony tzw. ginących zawodów i upowszechniania wiedzy o zawodach, które już wyginęły,
- upowszechniania wiedzy o wartości i znaczeniu lokalnego dziedzictwa kulturowego m.in. poprzez organizowanie wystaw, koncertów, festiwali, konkursów oraz innych wydarzeń artystyczno-kulturalnych.

Zarząd Województwa Małopolskiego, na podstawie rekomendacji ujętych w treści protokołu, przedstawionych przez Kapitułę Nagrody w składzie:

- prof. dr hab. Czesław Robotycki – przedstawiciel Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu

Jagiellońskiego w Krakowie, Przewodniczący Kapituły Nagrody,

- Jacek Krupa - Członek Zarządu Województwa Małopolskiego,
- Alicja Maleta – przedstawiciel Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie,
- Adam Bartosz – przedstawiciel Muzeum Okręgowego w Tarnowie,
- Zbigniew Wolanin – przedstawiciel Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu,
- Benedykt Kafel – przedstawiciel Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu,
- Henryka Haduch – przedstawiciel Muzeum – Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego w Wygiełzowie i Zamku Lipowiec,
- Marcin Kowalczyk – przedstawiciel Muzeum – Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzyicy Górnej,
- Jan Hamerski – przedstawiciel Związku Podhalan,
- Jan Smoleń – przedstawiciel Fundacji Sądeckiej.
- Aleksandra Szurmiak-Bogucka – laureatka Nagrody z 2012 r.
- Jadwiga Duda – laureatka Nagrody z 2012 r.

zdecydował o przyznaniu Nagrody Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa w 2013 r.:

- w kategorii: *całokształt działalności w dziedzinie ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego* – **Urszuli Janickiej-Krzywdzie** za długoletnią pracę badawczą oraz upowszechnianie wiedzy o wartości i znaczeniu kultury ludowej regionu Karpat,
- w kategorii: *wydarzenia upowszechniające wiedzę o wartości i znaczeniu lokalnego*

dziedzictwa kulturowego – **Adamowi Gryczyńskiemu** za podjętą inicjatywę i realizację cyklu wydawniczego pn. *Czas zatrzymany*, popularyzującego wiedzę o rdzennych mieszkańcach terenów dzisiejszej Nowej Huty.

Laureaci każdej kategorii nagrodzeni zostali nagrodą finansową w wysokości 10 000 zł oraz okolicznościowym dyplomem i statuetką *Pniok*.

W uznaniu dla osiągnięć zgłoszonych kandydatów Zarząd Województwa Małopolskiego przyznał również trzy wyróżnienia w ramach Nagrody im. Romana Reinfussa w 2013 r.:

- **Andrzejowi Haniaczykowi** za długoletnią działalność artystyczną oraz pracę na rzecz upowszechniania wiedzy o wartości i znaczeniu kultury ludowej Podhala, Spisza i Orawy,

- **Piotrowi Trochanowskiemu** za aktywną działalność społeczno-kulturalną na rzecz ochrony oraz popularyzacji niematerialnego dziedzictwa kultury rusińskiej,
- **Stanisławowi Szczepanowi Cichoniowi** za podjętą inicjatywę i realizację kompleksowego programu ratowania przydrożnych kapliczek z XVIII i XIX w.

Wyróżnieni otrzymali okolicznościowe dyplomy.

Uroczystość wręczenia laureatom Nagród Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa odbyła się w dniu 17 października 2013 r. w oddziale Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów – Kasztel w Szymbarku. Uroczystości towarzyszył wernisaż wystawy *Zioła w tradycji Pogórza*.

nagroda
Województwa
Małopolskiego
imienia
Władysława
Orkana

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. WŁADYSŁAWA ORKANA ZA PROPAGOWANIE IDEI REGIONALIZMU ORAZ WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ I KULTURALNEJ LOKALNYCH WSPÓLNOT MAŁOPOLSKI

Ustanowienie i przyznawanie dorocznej Nagrody Województwa Małopolskiego im. Władysława Orkana za propagowanie idei regionalizmu oraz wybitne osiągnięcia w dziedzinie działalności artystycznej i kulturalnej lokalnych wspólnot Małopolski ma na celu wspieranie przez Województwo Małopolskie lokalnych grup twórców kreujących wartości artystyczne oparte na znajomości kultury lokalnej i tradycji regionalnych.

Nagrodzone instytucje lub organizacje artystyczno-kulturalne lub grupy osób, które prowadzą działalność artystyczną i kulturalną otrzymują nagrodę finansową w wysokości 10 000 zł oraz okolicznościowy dyplom i statuetkę.

Zarząd Województwa Małopolskiego, po uwzględnieniu rekomendacji Kapituły Nagrody w składzie:

- Marek Sowa – Marszałek Województwa Małopolskiego, pełniący funkcję Przewodniczącego Kapituły Nagrody,
- Kazimierz Barczyk – Przewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego, pełniący funkcję Wiceprzewodniczącego Kapituły Nagrody,
- Leszek Zegzda – Przewodniczący Komisji Kultury Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Jan Hamerski – Radny Województwa Małopolskiego,
- Jacek Soska – Radny Województwa Małopolskiego,
- Franciszek Bachleda – Księdzularz – Radny Województwa Małopolskiego,
- Lucyna Malec – Radna Województwa Małopolskiego,
- dr Jerzy Roszkowski – przedstawiciel Muzeum Tatrzańskiego im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem,
- Krzysztof Markiel – Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu

Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego,

- dr Joanna Orlik – Dyrektor Małopolskiego Instytutu Kultury w Krakowie,
- Benedykt Kafel – przedstawiciel Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu, członek Rady Naukowej przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Twórców Ludowych w Lublinie,
- Barbara Romańska – przedstawiciel Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu,
- Marek Karpiński – przedstawiciel Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie,
- Aniela Krupczyńska – przedstawiciel laureata Nagrody im. W. Orkana w 2012 r. (Zespół Regionalny im. Jana Malinowskiego w Szczawnicy),

zdecydował o przyznaniu Nagrody Województwa Małopolskiego im. Władysława Orkana w 2013 r. za propagowanie idei regionalizmu oraz wybitne osiągnięcia w dziedzinie działalności artystycznej i kulturalnej lokalnych wspólnot Małopolski **Amatorskiemu Zespołowi Teatralnemu im. Józefa Pitoraka z Bukowiny Tatrzańskiej**. Przyznana nagroda jest wyrazem uznania za wieloletnie kultywowanie tradycji przodków w autentycznej formie oraz rozpowszechnianie folkloru Górali Podhalańskich i popularyzację rodzimej gwary.

W ramach Nagrody im. Władysława Orkana przyznano także dwa wyróżnienia. Trafiły one do **Orkiestry Dętej im. Tadeusza Moryto z Łącka** za promowanie regionu łąckiego w kraju i poza jego granicami, uwrażliwianie młodych pokoleń na dorobek swoich przodków oraz kultywowanie rodzimych tradycji oraz do **Zespołu Regionalnego Nawojowiaczy** za prezentację tradycji regionalnych Lachów Sądeckich poprzez programy muzyczno-taneczne oraz widowiska obyczajowe.

Nagrodę i wyróżnienia wręczyli: Jacek Krupa – Członek Zarządu Województwa Małopolskiego oraz Jan Hamerski – radny Województwa Małopolskiego podczas uroczystości zorganizowanej w dniu

26 listopada 2013 r. w Bukowiańskim Centrum Kultury „Dom Ludowy” w Bukowinie Tatrzańskiej.

Mecenat Małopolski

MECENAT MAŁOPOLSKI – OTWARTY KONKURS OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W DZIEDZINIE KULTURY

Mecenat nad działalnością kulturalną polega na wspieraniu i promocji twórczości, edukacji kulturalnej, a także działań i inicjatyw kulturalnych. Stwarzając możliwości kreowania oferty kulturalnej i świadomego uczestnictwa w kulturze i sztuce, mecenat stanowi instrument wzmacniania kompetencji kulturowych, stymulowania, wspierania i modelowania postaw otwartych, aktywnych i kreatywnych. Tym samym przyczynia się do wzmocnienia konkurencyjności regionu w oparciu o aktualne i innowacyjne walory dziedzictwa kulturowego i kultury. Sprzyja też rozwojowi innowacyjnej gospodarki opartej na powszechnej, nie tylko gospodarczej kreatywności.

Z założenia mecenat nad działalnością kulturalną ma przyczyniać się do:

- kreowania oferty kulturalnej,
- realizacji niepowtarzalnych, unikatowych w skali regionu projektów kulturalnych o najwyższych walorach artystycznych, edukacyjnych, promocyjnych i integracyjnych regionu,
- wzmacniania kompetencji kulturowych mieszkańców, poprzez stwarzanie możliwości świadomego uczestnictwa w kulturze i sztuce.

Samorząd Województwa Małopolskiego realizuje zadania publiczne w dziedzinie kultury wspierając aktywność organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na terenie Małopolski. Za pomocą dostępnych instrumentów (wsparcie merytoryczne, organizacyjne i finansowe) samorząd województwa, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami działającymi w sferze kultury, realizuje cele wyrażone w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020. Wspieranie z budżetu Województwa Małopolskiego zadań w dziedzinie kultury stanowi element długofalowej, przemyślanej strategii, dlatego środki finansowe przekazywane na ten cel traktowane są jak

inwestycja w rozwój regionu oraz sektora kultury i mieszkańców.

Wychodząc z założenia, że obcowanie ze sztuką i kulturą kształtuje wrażliwość i otwartość na różne formy artystycznego wyrazu, ale także szerzej na idee, pomysły, poglądy; uczy tolerancji, łamie stereotypy, rozwija kreatywność; wreszcie jest fundamentem osobistego rozwoju, Województwo wspiera w szczególności te projekty, które umożliwiają uczestnikom kultury świadomy odczyt symboli, mitów i pozwalają na czerpanie z zasobów dziedzictwa kulturowego.

Otwarty konkurs ofert pn. *Mecenat Małopolski* realizowany jest na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Uchwały podjęte przez Zarząd Województwa Małopolskiego:

- uchwała Nr 1523/12 z dnia 4 grudnia 2012 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury w 2013 r. pn. *Mecenat Małopolski*, zmieniona uchwałą nr 1620/12 z dnia 27 grudnia 2012 r.,
- uchwała Nr 133/13 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej do oceny ofert o udzielenie dotacji na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury w 2013 r. pn. *Mecenat Małopolski*,
- uchwała Nr 237/13 z dnia 26 lutego 2013 roku w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury w 2013 r. pn. *Mecenat Małopolski*.

W 2013 r. Samorząd Województwa Małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury pn. *Mecenat Małopolski* przeznaczył kwotę **2 876 000 zł** na wsparcie realizacji zadań w dziedzinie kultury. W ramach konkursu wsparcie uzyskało 155 ofert o charakterze ponadlokalnym i regionalnym z 337 ofert, jakie zostały złożone w odpowiedzi na konkurs. Dofinansowanie uzyskały zadania, które wpisywały się merytorycznie w następujące kierunki wsparcia:

- *Twórczość profesjonalna* – działania zmierzające do promowania i tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi talentów, działania zmierzające do kształtowania postaw, rozwijania kompetencji kulturowych, usprawniania i rozwoju profesjonalnej sztuki oraz prowadzenia działalności kulturalnej w formach zorganizowanych programowo, a tym samym stwarzania warunków do jak najszerszego udziału mieszkańców Małopolski w ofercie kulturalnej umożliwiającej obcowanie z dziełami autentycznej sztuki w różnych dziedzinach;
- *Tożsamość oraz kreatywność* – projekty zmierzające do aktywnych działań przyczyniających się do umocnienia tożsamości regionalnej, wydobywania tożsamości z różnorodności oraz otwartości mieszkańców Małopolski, a także kształtowania wizerunku regionu poprzez projekty o charakterze innowacyjnym i nowatorskim, utrzymywanie tożsamości lokalnej i regionalnej, szczególnie przez wspieranie folkloru i działalności zespołów folklorystycznych, działania zmierzające do zachowania zawodów ginących oraz obyczajów;
- *Przestrzeń dla piękna* – działania zmierzające do prezentacji dzieł sztuki i niezależnych inicjatyw artystycznych, twórczych oraz obywatelskich w obszarze kultury, sztuki; w tym działania zmierzające do wzrostu świadomości znaczenia sztuki, do budowania i projektowania nowych, aktywnych relacji z odbiorcą m.in. poprzez działania wystawiennicze, warsztaty oraz

rozwoju talentów, wsparcie dla unikatowych projektów kulturalnych; wspieranie działań promujących projekty interdyscyplinarne;

- *Zapis – literatura, wydawnictwa, media* – projekty zmierzające do nowatorskich działań promocyjnych, uczestnictwa w międzyregionalnej współpracy w zakresie kultury, dokumentujące zjawiska z zakresu życia artystycznego, aktywności w obszarze kultury oraz walorów dziedzictwa kulturowego a także wspierania systemu tworzenia monitoringu, badania i diagnozowania życia kulturalnego w Małopolsce;
- *Kultury równoległe* – działania zmierzające do utrzymywania walorów, przybliżania i popularyzacji kultury i tradycji mniejszości narodowych i grup etnicznych zamieszkujących Małopolskę, promujące wzory kulturowe charakterystyczne dla danej mniejszości i grupy etnicznej (tradycja, zwyczaje, obrzędy, wierzenia);
- *Kultura przez pokolenia* – działania zmierzające do ambitnych form animacyjnych na rzecz międzypokoleniowej aktywizacji społeczności, kreowania postaw tolerancji i wzmacniania wartości płynących z różnorodności życia, aktywizujące różne grupy wiekowe a zwłaszcza wykorzystujące potencjał osób starszych, projekty kulturalne o charakterze społecznym, wychowawczym i terapeutycznym;
- *Znaki czasu – etos patriotyczny* – działania zmierzające do upowszechniania tradycji walk o niepodległość i suwerenność RP, a także podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnej w obszarze kultury a tym samym kreowania postaw obywatelskich, wsparcie projektów edukacyjnych upowszechniających wiedzę oraz pobudzanie zainteresowania historią i dziedzictwem kulturowym regionu.

Zarząd Województwa Małopolskiego na mocy uchwały nr 133/13 z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej do oceny

ofert o udzielenie dotacji na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury w 2013 r. pn. *Mecenat Małopolski* powołał Komisję Konkursową w składzie:

- Jacek Krupa – Przewodniczący Komisji, Członek Zarządu Województwa Małopolskiego,
- Krzysztof Markiel – Zastępca Przewodniczącego Komisji, Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego,
- Leszek Zegzda – Członek Komisji, Przewodniczący Komisji Kultury Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Jan Hamerski – Członek Komisji, Wiceprzewodniczący Komisji Kultury Sejmiku Województwa Małopolskiego,
- Ewelina Rokita – Członek Komisji, Kierownik Zespołu Współpracy Regionalnej w Kancelaria Zarządu Województwa Małopolskiego, Kamil Bartosik – Członek Komisji, Kierownik Zespołu ds. Propozycji Kulturalnych, Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego,
- Mariusz Mikulski – Członek Komisji, Przedstawiciel podmiotów Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi z bazy członków komisji konkursowych,
- Marian Matusiak – Członek Komisji, przedstawiciel podmiotów Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi z bazy członków komisji konkursowych,
- Piotr Burek – Sekretarz Komisji bez prawa głosu, pracownik Zespołu ds. Propozycji Kulturalnych Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.
- W roli ekspertów do pracy w komisji konkursowej zostali powołani: Pani Agnieszka Kawa - Dyrektor Centrum Sztuki Mościce, Pan Antoni Malczak – Dyrektor

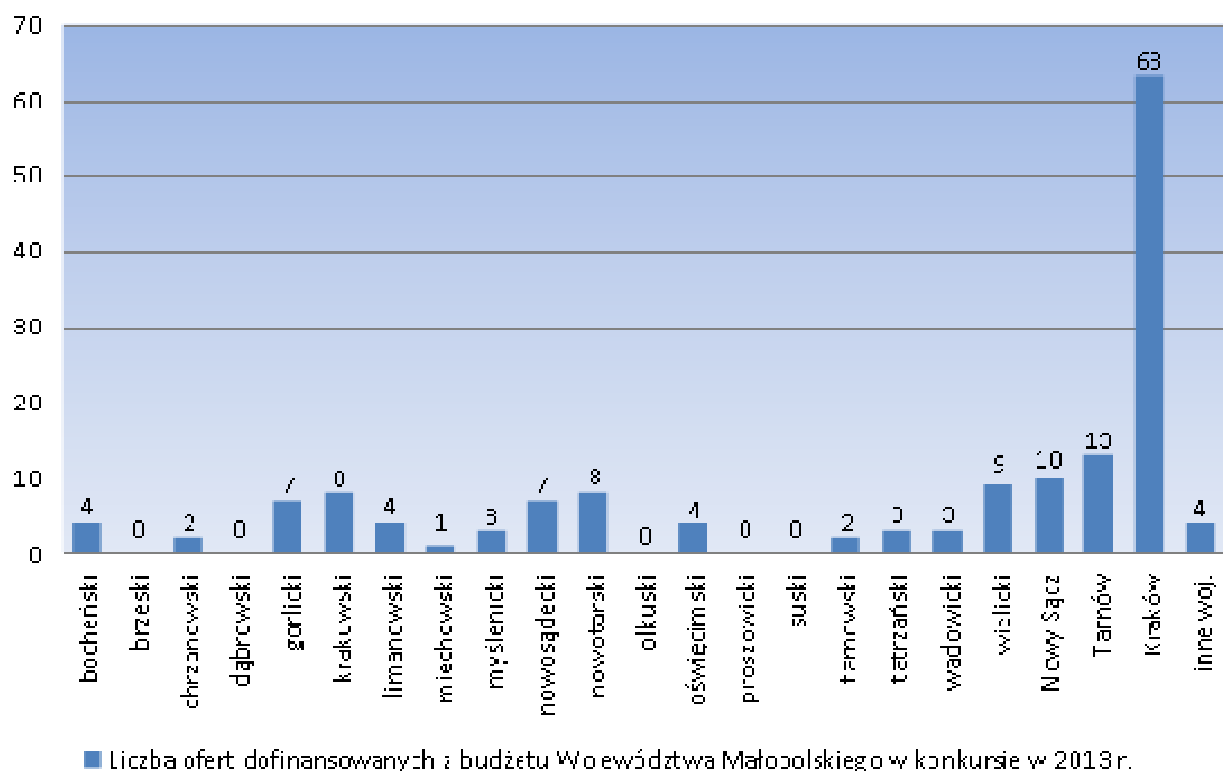
Małopolskiego Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu, Pan Antoni Bartosz – Dyrektor Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie.

- Zarząd Województwa Małopolskiego, po zapoznaniu się z opinią Komisji Konkursowej, podjął decyzję o rozstrzygnięciu konkursu. Wsparcie finansowe uzyskało 155 ofert na łączną kwotę 2 876 000 zł.
- Wykaz podmiotów, którym udzielono dotacji w konkursie pn. *Mecenat Małopolski* – w 2013 r. stanowi Załącznik nr 2 (str. 200).

W 2013 r. w trybie art. 19 a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie o dofinansowanie ubiegały się 23 podmioty, w tym 1 nieuprawniony. Zarząd podjął decyzję o przyznaniu dofinansowania w czterech przypadkach:

- Fundacja Wschód Sztuki na realizację zadania KRAKERS Gallery Weekend – dotacja w wysokości 5 000 zł, przyznana uchwałą nr 699/13 ZWM z dnia 7 czerwca 2013 r.,
- Fundacja Dominikański Ośrodek Liturgiczny na realizację zadania Warsztaty Muzyki Niezwykłej – dotacja w wysokości 5 000 zł przyznana uchwałą nr 1030/13 ZWM z dnia 8 sierpnia 2013 r.,
- Lokalna Grupa Działania Dunajec-Biała na realizację zadania Wykonanie prac porządkowych na terenie cmentarza wojennego z I wojny światowej nr 185 w Lichwinie ("Głowa Cukru") – dotacja w wysokości 7 845,6 zł przyznana Uchwałą Nr 1447/13 ZWM z dn. 21.11.2013 r.,
- Fundacja na Rzecz Rozwoju i Promocji Sztuki New Era Art. na realizację zadania Sztukobranie Targi Młodej Sztuki dotacja w wysokości 5 000 zł, przyznana Uchwałą Nr 1486/13 ZWM z dn. 03.12.2013 r.

Liczba ofert dofinansowanych z budżetu Województwa Małopolskiego w 2013 r. w konkursie "Mecenat Małopolski" w podziale na powiaty

REALIZACJA KONKURSU OFERT PN. „MECENAT MAŁOPOLSKI” W LATACH 2004-2013*

Lata	Liczba złożonych ofert	Liczba dofinansowanych zadań	Oczekiwana kwota z budżetu Województwa Małopolskiego	Kwota dotacji przekazana z budżetu Województwa Małopolskiego	Stopień realizacji potrzeb	
					Procent kwoty przekazanej w stosunku do oczekiwanej	Procent wniosków dofinansowanych w stosunku do złożonych
2004	387	138	10 402 055	820 000	7,88%	35,65%
2005	465	105	14 253 316	1 199 200	8,41%	22,58%
2006	614	97	14 884 929	1 100 000	7,39%	15,80%
2007	774	188	24 025 141	3 001 000	12,49%	24,29%
2008	706	216	28 384 266	3 950 000	13,92%	30,59%
2009	1099	305	55 131 086	6 047 000	10,97%	27,75%
2010*	844	260	36 657 504	3 950 000	10,77%	30,80%
2011	210	82	12 584 178,42	2 100 000	16,69%	39,05%
2012	639	204	26 307 258,67	3 002 000	11,41%	31,92%
2013	337	155	15 757 184,53	2 876 000	18,25%	45,99

*zestawienie uwzględnia dwie edycje konkursu pn. „Mecenat Małopolski” oraz konkurs pn. „Chopin wśród Małopolan”.

PRZYKŁADY PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH W 2013 ROKU W RAMACH KONKURSU „MECENAT MAŁOPOLSKI”

Stowarzyszenie *HUCUŁ* przy Stadninie Koni Huculskich *GŁADYSZÓW* zadanie pn. *Wakacyjne spotkania z Operą* – wysokość dotacji 15 000 zł, koszt całkowity zadania : 45 000 zł

Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty zadania pn. *Nowa Huta. Dlaczego Nie ?!* – *Filmy w muzyce zakłete* – wysokość dotacji 15 000 zł, koszt całkowity zadania 49 226 zł

Stowarzyszenie Willa Decjusza zadanie pn. *Letnia Szkoła Wyszehradzka – 12 edycja* – wysokość dotacji 20 000 zł, koszt całkowity zadania 220 100 zł

Ochrona zabytków Małopolski

OCHRONA ZABYTEKÓW MAŁOPOLSKI

SYSTEM WSPIERANIA PRAC KONSERWATORSKICH, RESTAURATORSKICH I ROBÓT BUDOWLANYCH PRZY ZABYTEKACH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTEKÓW POŁOŻONYCH NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Celem programu wspierania finansowego z budżetu Województwa Małopolskiego prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych i ruchomych wpisanych do rejestru zabytków jest zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, jak również utrzymanie obiektów o niekwestionowanych wartościach artystycznych i historycznych.

Dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku mogą dotyczyć:

- zabytków nieruchomych – podejmowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy substancji zabytku nieruchomego wraz z jego otoczeniem oraz w historycznych układach urbanistycznych, ruralistycznych i w historycznych zespołach budowlanych;
- zabytków ruchomych – prowadzenia prac konserwatorskich i restauratorskich zabytkowego wyposażenia i wystroju zabytków nieruchomych posiadających najwyższą wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- krajobrazu kulturowego – działań zmierzających do wyeksponowania historycznie ukształtowanej (w wyniku działalności człowieka) przestrzeni, zawierającej wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze;
- dokumentowania zasobów – diagnozowania, programowania i dokumentowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych.

Uprawnionymi do złożenia oferty są wszystkie podmioty będące właścicielami lub posiadaczami zabytku, jeżeli posiadanie to oparte jest o tytuł prawny do zabytku wynikający z użytkowania

wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego, trwałego zarządu albo stosunku zobowiązaniowego.

Na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), Uchwałą nr XIII/228/11 z dnia 28 października 2011 r. Sejmik Województwa Małopolskiego określił zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Województwa Małopolskiego. W oparciu o przyjęte zasady, w terminie do dnia 15 grudnia 2012 r., złożonych zostało 169 wniosków o dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego. Ogólna kwota oczekiwanej dotacji oczekiwanej dotacji z budżetu Województwa Małopolskiego wyniosła 15 371 852,01 zł.

Skład Komisji oceniającej wnioski o dotacje z budżetu Województwa Małopolskiego przeznaczone na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa małopolskiego (uchwała nr 1622/11 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 27 grudnia 2012 r.):

- Jacek Krupa – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego, Przewodniczący Komisji;
- Leszek Zegzda – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego, Wiceprzewodniczący Komisji;
- Małgorzata Radwan-Ballada – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego;
- Jarosław Szlachetka – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego;

- Jan Hamerski – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego;
- Marcin Kuta – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego;
- Barbara Dziwisz – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego;
- Rafał Stuglik – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego;
- Stanisław Sorys – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego;
- Grzegorz Gondek – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego;
- Jan Janczykowski – przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie;
- Grażyna Korpala – przedstawiciel Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie;
- ks. Jan Kabziński – przedstawiciel Archidiecezji Krakowskiej;
- ks. Piotr Drewniak – przedstawiciel Diecezji Tarnowskiej;
- ks. Piotr Pupczyk – przedstawiciel Diecezji Przemysko-Nowosądeckiej;

- Joanna Daranowska-Łukaszewska – przedstawiciel Stowarzyszenia Historyków Sztuki w Krakowie;
- Krzysztof Markiel – przedstawiciel Samorządu Województwa Małopolskiego.

Rozstrzygnięcie konkursu

Uchwałą nr XXXIII/569/13 z dnia 25 lutego 2013 roku Sejmik Województwa Małopolskiego podjął decyzję w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego. Udzielone zostały dotacje na realizację 123 zadań w łącznej kwocie 3 500 000 zł. Średnia wysokość dotacji wyniosła 28 455 zł.

Wykaz podmiotów, którym udzielono dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego – w 2013 r. stanowi Załącznik nr 3 (str. 211).

**WSPIERANIE PRAC KONSERWATORSKICH, RESTAURATORSKICH I ROBÓT BUDOWLANYCH
W LATACH 1999 – 2013**

ROK	LICZBA PROJEKTÓW	KWOTA DOTACJI (zł)
1999	32	757 000
2000	22	675 000
2001	29	755 472
2002	56	1 015 365
2003	44	608 000
2004	27	450 000
2005	68	1 100 000
2006	7	1 000 000
2007	101	4 864 425
2008	167	6 900 000
2009	184	10 757 500
2010	117	5 000 000
2011	108	3 550 000
2012	140	3 530 000
2013	123	3 500 000

PRZYKŁADY PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH W 2013 ROKU W RAMACH KONKURSU „OCHRONA ZABYTEKÓW MAŁOPOLSKI”

Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Gładyszowie, zadanie pn. *Wymiana pokrycia na zabytkowym kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Krzywej – kontynuacja*, wysokość dotacji: 55 000 zł.

Koszt całkowity zadania: 68 949,35 zł

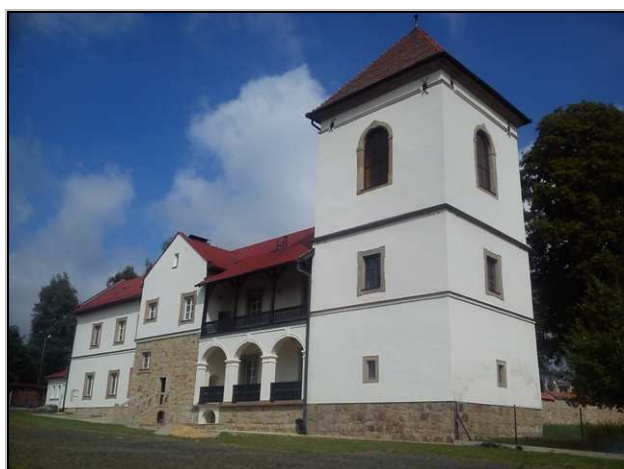
Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Chełmie, zadanie pn. *Remont wnętrza kościoła pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Chełmie – etap III (konserwacja polichromii prezbiterium, portali, kolumn, kropielnic oraz remont posadzki w kaplicy bocznej)*, wysokość dotacji 30 000 zł.

Koszt całkowity zadania: 53.086,08 zł.

Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archaniola w Binarowej, zadanie pn. *Konserwacja mało-wideł ściennych w nawie kościoła pw. św. Michała Archaniola w Binarowej – ściana południowa i zachodnia, sceny: Męczeństwo św. Jana Chrzciciela, Śmierć, Człowiek w jarzmie, Nagła śmierć, Anioły Adorujące Najświętszy Sakrament (kontynuacja)*, wysokość dotacji **40 000** zł.

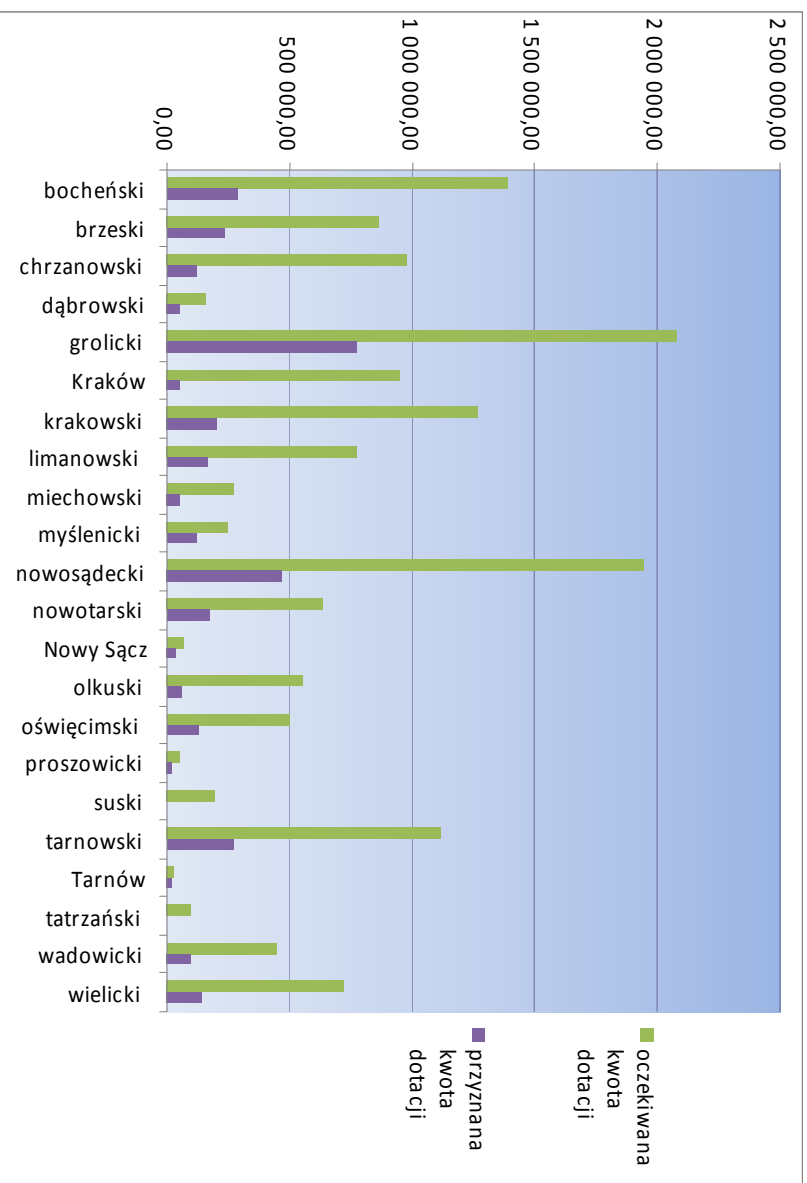
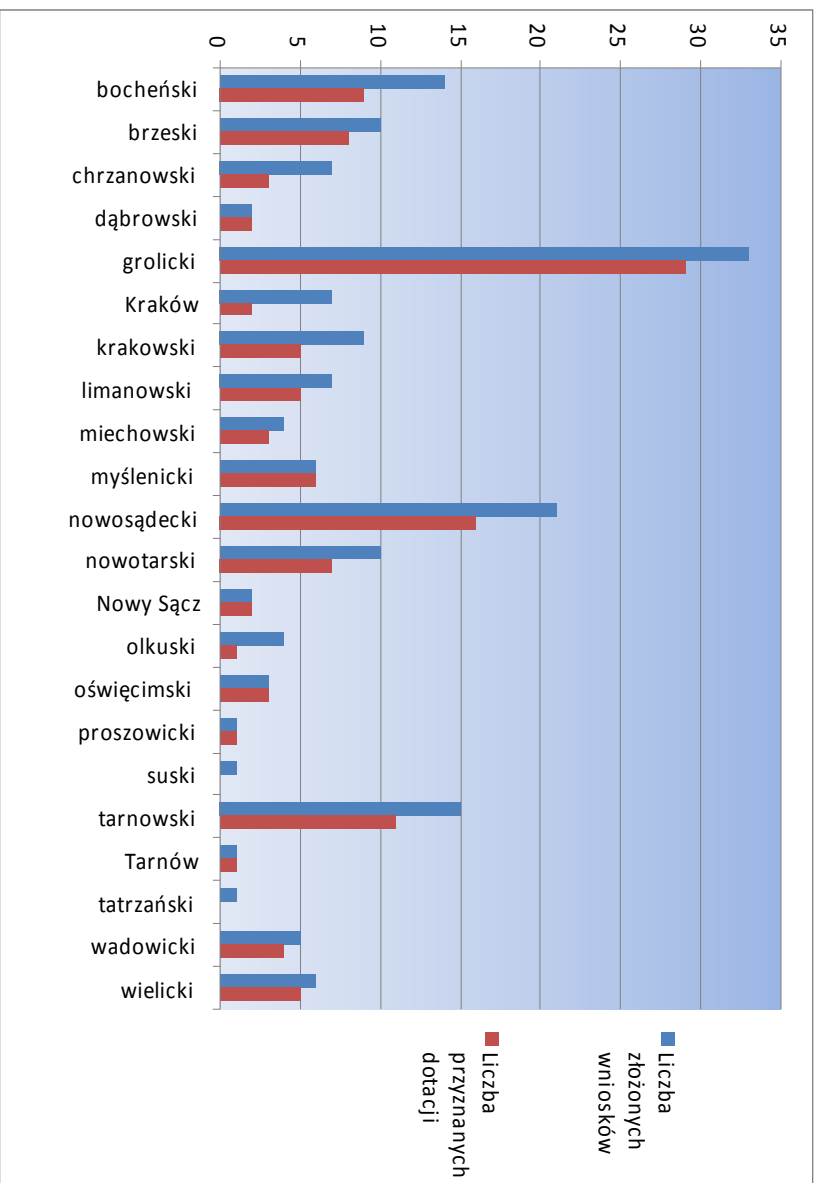
Koszt całkowity zadania: 41 697 zł

Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Nowym Wiśniczu, zadanie pn. *Roboty konserwatorskie budynku plebanii przy kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia NMP w Nowym Wiśniczu – fasada budynku plebanii*, wysokość dotacji: 47 000 zł.

Koszt całkowity zadania: 71 191,77 zł.

STATYSTYKA KONKURSU „OCHRONA ZABYTEKÓW MAŁOPOLSKI” W 2013 R.

**DOTACJE NA OCHRONĘ ZABYTKÓW PRZEZNACZONE
Z BUDŻETÓW SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW W 2013 R.**

W dniu 18 marca 2013 r. odbyło się spotkanie z prawnymi opiekunami zabytków¹, którym przyznano dotacje z budżetu Województwa Małopolskiego na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Beneficjenci – z rąk Jacka Krupy, Członka Zarządu

Województwa Małopolskiego oraz Krzysztofa Markiela, Dyrektora Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego – otrzymali symboliczne czeki potwierdzające przyznanie dotacji z budżetu Województwa.

¹ www.malopolskie.pl/Kultura/Ochrona_zabytkow

Współpraca międzynarodowa

Region Rhone Alpes (Francja)

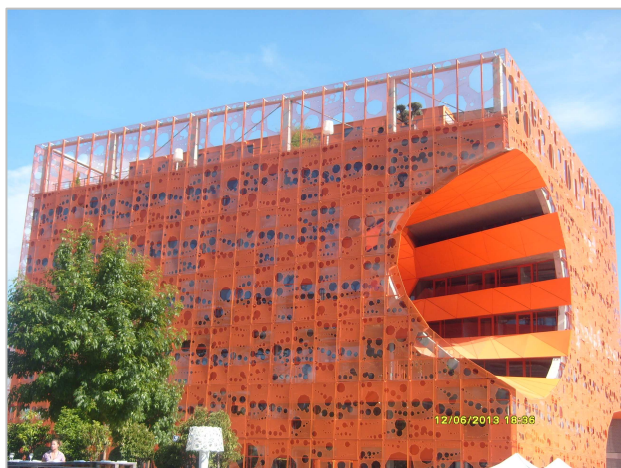
- **Realizacja wizyty studyjnej przedstawicieli Województwa Małopolskiego w Lyon – Confluence w celu wypracowania założeń do koncepcji partnerstwa w procesach rewitalizacji przestrzeni miejskich w kontekście budowy Centrum Muzyki w Krakowie**

Cel

Celem wizyty była wymiana doświadczeń ekspertów i władz lokalnych w zakresie zasad i metod oraz najlepszych wzorców utrzymania jakości przestrzeni publicznej oraz tworzenia nowej tkanki miejskiej poprzez kompleksowe projekty rewitalizacyjne zdegradowanych fragmentów (dzielnic/kwartalów) miasta.

Uczestnicy

W wizycie studyjnej, która miała miejsce w dniach 10 – 15 czerwca 2013 r. ze strony Województwa Małopolskiego wzięli udział przedstawiciele Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, Stowarzyszenia Architektów Polskich SARP Oddział w Krakowie oraz Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.

Działania

Podczas spotkań uczestnicy poznali m.in. rys historyczny budowy oraz rozbudowy starej części Lyonu, koncepcji rozwoju miasta oraz ewolucji podejścia do rozwoju miejskiego. Poznanie doświadczeń firmy SPL – Lyon Confluence jest istotne w kontekście projektów rewitalizacji i przeciwdziałania degradacji społeczno - gospodarczej na obszarach miejskich planowanych do współfinansowania ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2014 - 2020, w tym w kontekście projektu budowy Centrum Muzyki w Krakowie.

Efekty

Doświadczenia projektu Lyon Confluence w wielostronnym partnerstwie stanowią przykład dobrych praktyk, które mogą służyć za punkt wyjścia do realizacji inwestycji w Małopolsce.

Koszt realizacji projektu: 10 120 zł.

Obwód Lwowski (Ukraina)

➤ Polsko-ukraińskie warsztaty ‘Wspólnie dla ratowania piękna przeszłości’, etap III

Cel

Celem projektu jest ratowanie cennego polskiego dziedzictwa kulturowego, poprawa jego stanu zachowania i stworzenie właściwych warunków do jego efektywnej ochrony i popularyzacji. Warsztaty konserwatorskie były kontynuacją rozpoczętego w ten sposób, skomplikowanego procesu ratowania dawnego kościoła Jezuitów we Lwowie pw. św. Piotra i Pawła¹. Zadanie polegało na wymianie doświadczeń między dwoma środowiskami akademickimi Lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz Krakowskiej ASP im. Jana Matejki. Wymiana tych doświadczeń, porównanie dwóch szkół konserwacji zachodniej i wschodniej umożliwi opracowanie właściwych standardów i metod potrzebnych przy ratowaniu polichromii w kościele.

Uczestnicy

Udział w tym projekcie wzięli studenci z Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych z Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki oraz ich odpowiednicy z Lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych.

Działania

W wyniku wspólnej pracy oraz przeprowadzonych wykładów i ćwiczeń możliwe było rozpoczęcie w pojezuickim kościele prac ratunkowych przy niezwykle zniszczonych malowidłach ściennych na emporze południowej. Poprzez przeprowadzenie wielu prób i ćwiczeń oraz wielu specjalistycznych badań, została opracowana metoda zabezpieczania

najbardziej zniszczonych fragmentów fresku. Warsztatom tym towarzyszyła wystawa, której wernisaż odbył się 2 września 2013 roku w tymże kościele. Wystawa prezentowała wyniki zeszłorocznej inwentaryzacji konserwatorskiej wnętrza kościoła. Otwarcia wystawy dokonali przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dr Jerzy Petrus, Michał Michalski, gospodarz kościoła o. Stepan Sus oraz współautorzy wystawy.

Efekty

W ramach projektu pracownicy Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP w Krakowie zorganizowali międzynarodowy, interdyscyplinarny zespół złożony z przedstawicieli kilku instytucji i niezależnych specjalistów. Dzięki finansowej pomocy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Województwa Małopolskiego dokonano inwentaryzacji konserwatorskiej całego wnętrza pojezuickiego kościoła pw. św. Piotra i Pawła we Lwowie i przeprowadzane są dalsze prace.

Koszt realizacji projektu: 28 000 zł

¹ www.malopolskie.pl/Kultura/Wspolpraca

➤ II Polsko-Ukraiński „Festiwal Partnerstwa”

Cel

Ideą festiwalu, który został zainicjowany w 2012 r. przez Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie, jest szeroka kulturalna, promocyjna, polityczna i do pewnego stopnia gospodarcza, prezentacja miast partnerskich Lwowa oraz województw partnerskich Obwodu Lwowskiego.

Uczestnicy

Na scenie letniej ustawionej na Rynku Lwowskiej starówki wystąpiły zespoły polskie, a także zespoły ukraińskie ze Lwowa. Swoje wizytówki kulturalne zaprezentowały m.in. Kraków, Lublin, Przemyśl, Wrocław oraz województwa lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie i warmińsko-mazurskie. Mieszkańcy miasta oraz turyści, którzy w tym okresie tłumnie odwiedzili miasto w związku z międzynarodowym „Forum Wydawców”, mogli bawić się w samym sercu Lwowa przy występach polskich zespołów tanecznych oraz muzycznych. Oprócz występów na lwowskim rynku odbyły się także inne wydarzenia kulturalne festiwalu, m.in. specjalny projekt artystyczny - Spektakl „Zdarzenia – Improwizacja”, spektakl muzyczny „Viva Verdi”.

Działania

Województwo Małopolskie reprezentowała Joanna Słowińska wraz z zespołem prezentując projekt Archipelag. Koncert ten to puls tradycji, energia nowych technologii. Zderzenie energii wokalne z elektronicznym brzmieniem. Teksty współczesne i tradycyjne. Kompozycje autorskie i obrzędowe polskie i słowiańskie pieśni rytualne. Część muzyczną dopełniały autorskie wizualizacje Rafała Fórmaniaka dedykowane projektowi, tworzone symultanicznie i niepowtarzalnie w trakcie koncertu.

Efekty

Głównym założeniem „Festiwalu Partnerstwa” było pokazanie potencjału regionalnego partnerstwa polsko - ukraińskiego poprzez przedstawienie oferty kulturalnej na przykładzie wybranego artysty. Joanna Słowińska w swojej działalności artystycznej zajmuje się promowaniem różnorodności, a jednocześnie wspólnych cech tradycyjnej kultury muzycznej wielu krajów. Pokazuje i rozpowszechnia różne style i gatunki muzyczne: od tradycyjnych po przetworzenia i eksperymenty z pogranicza muzyki tradycyjnej i jazzowej, folkowej i rockowej oraz klasycznej, inspirowanej motywami tradycyjnymi.

Koszt realizacji projektu: 13 000 zł

➤ VI Spotkania Teatralne INNOWICA 2013

Cel

Celem Spotkań Teatralnych Innowica było propagowanie wielu dziedzin aktywności twórczej i prezentacja wartościowych wydarzeń teatralno-muzycznych na terenie Województwa Małopolskiego w regionie Beskidu Niskiego, a w szczególności popularyzacja kultury teatralnej, pobudzanie życia kulturalnego i rozwoju artystycznego lokalnej społeczności, włączenie jej w ambitne działania kulturalne, promocja sztuki poprzez spotkania z artystami z kraju i zagranicy.

Uczestnicy

Festiwal¹ rozpoczął się 30 maja od koncertu grupy Moderngroove, którą tworzą młodzi ludzie ze szkół muzycznych w Jaśle. Wieczorną część rozpoczął plenerowy spektakl Teatru Formy z Wrocławia. "Pandora" to, oparta na dramacie S.I. Witkiewicza "Wariat i zakonnica" - wizja współczesnego człowieka uwięzionego w słabościach swojej natury

- w mitycznej puszczy, w której czai się szaleństwo. Oficjalne otwarcie Spotkań nastąpiło 31 maja. Na nowej scenie wystąpił Teatr Narodowy z Preszowa, ze Słowacji - Divadlo Alexandra Duchnovica z przedstawieniem "O dwóch generalach". Jest to jedyny teatr na świecie grający w języku rusińskim, czyli używanym przez łemków.

Ze swoim widowiskiem literacko-muzycznym „Towarzysze, czas wstawać” wystąpił znany aktor - Lech Dyblik, któremu towarzyszył Aleksiej Siemieniszczew - muzyk i bard, barwna postać odeskiej sceny. Następnie ze swoim projektem "Ukrainność" wystąpiła Magdalena Warzecha - aktorka Teatru Narodowego w Warszawie. Wieczorną część zakończyły koncerty tria Maciej Cierliński / Ryszard Latecki / Bart Pałyga i ukraińskiego zespołu Burdon.

Działania

Przez wszystkie dni trwania warsztatów teatralnych i muzycznych oraz spektakli Spotkaniom towarzyszyły wystawy plastyczne artystów z Białorusi: Aleksandra Zabawczyka i Dymitra Surynowicza oraz projekcje multimedialne artystów

z Ukrainy i Polski: Sergieja Sawczenko, Oleksego Choroszko i Krzysztofa Owczarka (Cinemanual).

Efekty

Festiwal był okazją do prezentacji współczesnej sztuki oraz wymiany myśli i idei. Projekt ten łączy w sobie ideę kulturowego dialogu, przenikania sztuk, działania, teatru.

Więcej informacji:

www.malopolskie.pl/Kultura/Wspolpraca/.

Koszt realizacji zadania: 20 000 zł

¹ www.malopolskie.pl/Kultura/Wspolpraca

Bruksela (Belgia)

- **Ekspozycja zdjęć Wiktora Pentala podczas targów fotografii artystycznej Fotofever w Brukseli.**

Cel

Podczas Festiwalu Fotofever¹ prezentowane były zdjęcia ok. 300 artystów z ponad 70 galerii i wydawnictw z całego świata, m.in. Wiktora Pentala, jednego z lepszych fotografików, którego działalność jest ściśle powiązana z Krakowem. Wiktor Pental² był jednym z dokumentalistów Nowej Huty. Jako pierwszy wykonał kolorowe zdjęcia nowej dzielnicy, które teraz są niezwykle cennym dokumentem tamtych czasów. Jego fotografie, oprócz wielkiej budowy, przedstawiają także życie codzienne mieszkańców Nowej Huty: ich przeprowadzki, miejsca pracy, różne sposoby spędzania czasu wolnego, urokliwe scenki uliczne.

Uczestnicy

Wykonawca projektu była Fundacja Bezgranica we współpracy z Galerią Asymetria. Targi odwiedziło ponad 10 000 osób.

Działania

W dniach 4 - 6 października 2013 r. w ramach targów fotografii artystycznej FotoFever 2013, miała miejsce ekspozycja fotografii Wiktora Pentala (1920-2013) z kolekcji Fundacji Imago Mundi - "Miasto Idealne". To wyjątkowe archiwum, zmarłego w sierpniu tego roku artysty,

dokumentujące pierwsze lata dzisiejszej dzielnicy Krakowa zostało zaprezentowane w Brukseli przez Fundację Bezgranica, we współpracy z warszawską Galerią Asymetria, przy wsparciu Województwa Małopolskiego. Prace Pentala można było oglądać razem z pracami innych klasyków polskiej fotografii: Zofii Rydet i Marka Piaseckiego. Asymetria Modern zaprezentowała natomiast Annę Orłowską, ubiegłoroczną laureatkę FotoPrize.

Efekty

Fotografie Wiktora Pentala, wraz z dorobkiem Henryka Makarewicza są jedynym zapisem tak wielopłaszczyznowo dokumentującym budowę oraz tworzenie się społeczności jednej z najistotniejszych dzielnic Krakowa – Nowej Huty. Prace z kolekcji doceniły największe europejskie festiwale fotografii, światowe muzea i kolekcjonerzy, ogólnopolskie i międzynarodowe media.

Więcej informacji:

www.malopolskie.pl/Kultura/Wspolpraca.

Koszt realizacji zadania: 20 000 zł

¹ www.fotofeverartfair.com/bruxelles

² www.wiktorpental.art.pl

➤ **Wystawa zinwentaryzowanego kościoła pw. św. św. Piotra i Pawła we Lwowie w Parlamencie Europejskim w Brukseli**

Cel

Głównym celem projektu było uwrażliwienie decydentów oraz administracji Parlamentu Europejskiego na problem ratowania europejskiego dziedzictwa kulturowego znajdującego się poza wschodnią granicą zjednoczonej Europy.

Uczestnicy

Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

Działania

27 maja 2013 r. w Parlamencie Europejskim w Brukseli odbył się wernisaż wystawy pn. „**Dawny kościół Jezuitów we Lwowie, międzynarodowa inicjatywa ratowania europejskiego dziedzictwa**

kultury na Ukrainie”. Wystawa składała się z 8 plasz o wymiarach 100 x 100 cm, 3 banerów, 8 monitorów LCD, na których prezentowane były zdjęcia w formie elektronicznej oraz modułu wirtualnego zwiedzania świątyni prezentowanego na 50 calowym monitorze.

Efekty

Wystawa obrazowała efekty prac międzynarodowego zespołu specjalistów z Polski, Ukrainy i Rumunii, który podjął się próby ratowania zabytku podczas wspólnych warsztatów konserwatorskich zorganizowanych 2012 r. we Lwowie.

Koszt realizacji zadania: 25 000 zł

Region Toskanii (Włochy)

- „Negocjatorzy i marzyciele” w centrach sztuki współczesnej UB di Ubaldo Pierantoni we Florencji oraz Careof/Docva w Mediolanie.

Cel

Przedstawienie sztuki wizualnej, jako ważnego czynnika w procesie negocjowania życia społecznego w Polsce w czasach transformacji.

Uczestnicy

Projekt zrealizowała Fundacja Imago Mundi we współpracy z Careof/DOCVA¹ oraz Centrum Sztuki Współczesnej KRONIKA w Bytomiu, przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

Działania

Pokaz filmów „Negocjatorzy i marzyciele” prezentował prace video polskich artystów w szerokiej perspektywie najważniejszych zjawisk

i tematów sztuki wizualnej w Polsce ostatnich dwóch dekad (szczególnie w perspektywie „byłego Wschodu”). Na pokazie zostały zaprezentowane prace artystów: Katarzyny Górnej, Joanny Rajkowskiej, Marka Wasilewskiego, Piotra Wysockiego, Artura Żmijewskiego.

Efekty

Projekt przedstawił włoskiemu odbiorcy sztukę wizualną w Polsce z czasów transformacji.

Koszt realizacji zadania: 20 000 zł

1

www.careof.org/IT/inside_2013_NEGOTIATORSANDDREAMERS.html

**Program Strategiczny Dziedzictwo i Przemysły Czasu
Wolnego**

25 października 2013 roku Zarządu Województwa Małopolskiego *przyjął projekt Programu strategicznego Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego*¹ – jednego z 10 programów strategicznych Województwa Małopolskiego, których celem jest zapewnienie efektywnego systemu realizacji *Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020*, poprzez stworzenie mechanizmów, dzięki którym działania i zadania określone w *Strategii* będą w sposób systematyczny wdrażane i monitorowane oraz poddawane okresowej ocenie. Program *Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego* jest narzędziem wdrażającym założenia *Strategii* w obszarze kultury, dziedzictwa kulturowego i przemysłów kultury i sektorów powiązanych, takich jak przemysły czasu wolnego i przemysły kreatywne.

Program strategiczny Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego stanowi ważne narzędzie budowania kierunków rozwoju kultury w regionie (regionalnej polityki kulturalnej) w perspektywie do 2020 roku. Dokument ten w oparciu o zidentyfikowane zasoby i deficyty, potencjały i zagrożenia, wskazuje cele oraz definiuje priorytety i kierunki działań stanowiące ramy dla pakietów przedsięwzięć strategicznych:

- mających decydujący wpływ na realizację strategii regionalnej w perspektywie 2020,
- o znaczącej skali oddziaływania gospodarczego lub społecznego i zasięgu ponadlokalnym,
- stanowiących systemowe, kompleksowe rozwiązanie danego problemu.

Aby *Program* stał się rzeczywistym wyrazem potrzeb i aspiracji aktorów małopolskiej sceny kulturalnej, stanowiąc rzeczywiste narzędzie wspierania decyzji w zakresie polityki kulturalnej (poszerzenie możliwości wyboru i narzędzie zmian), przeprowadzono rozbudowany proces konsultacji społecznych, inspirując społeczną dyskusję o kierunkach rozwoju małopolskiej kultury.

¹

www.malopolskie.pl/RozwojRegionalny/Programystrategiczne/

W wyniku pierwszego etapu konsultacji – trwającego od 3 lipca do 21 września 2012 roku i obejmującego założenia projektu *Programu* – do **16 podmiotów zgłosiło 77 uwag**. Jednocześnie w trwającym równolegle naborze projektów do Banku Projektów Regionalnych, do *Programu strategicznego Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego* zgłoszono **116 propozycji projektów** (najwięcej ze wszystkich 10 Programów Strategicznych) oraz **77 uwag**.

W drugim etapie konsultacji społecznych – obejmującym konsultacje właściwego projektu *Programu* i trwającym od 4 kwietnia do 10 maja 2013 roku – **18 podmiotów zgłosiło 54 uwagi**.

W 2013 roku przeprowadzono także, z pozytywnym skutkiem, proces **oceny oddziaływania na środowisko** dla projektu *Programu strategicznego Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego*.

Niezależnie od otwartych konsultacji społecznych Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego (będący operatorem *Programu strategicznego Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego*) zorganizował w dniach 28 lutego – 1 marca 2013 roku **panel ekspertów - praktyków**, stanowiący platformę wymiany doświadczeń i know-how, w celu optymalizacji i racjonalizacji procesu prac nad programem. W warsztatach uczestniczyli przedstawiciele departamentów właściwych d/s kultury i dziedzictwa narodowego urzędów marszałkowskich z całego kraju. Efektem spotkania było między innymi uzyskanie obrazu sytuacji sektora kultury, jego potencjału i aspiracji, wymiana opinii na temat procesów planowanych/wdrażanych zmian w obszarze kultury, uzyskanie nowych idei, impulsów dla działań stanowiących podstawę nowoczesnego modelu zarządzania kulturą, umożliwiającego pełne wykorzystanie potencjału kulturowego regionu, a także promocja *Programu strategicznego Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego*. W ramach promocji *Programu* prezentowano jego założenia na spotkaniu

Konwentu ds. Strategii Rozwoju Kultury w Krakowie (25 kwietnia 2013 roku).

Z uwagi na trwające prace nad Małopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020 przyjęcie *Programu strategicznego*

Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego (podobnie jak pozostałych programów strategicznych) zaplanowano na rok 2014 (aby zapewnić spójność zapisów w programach strategicznych i MRPO 2014-2020).

SCHEMAT STRUKTURY PROGRAMU STRATEGICZNEGO DZIEDZICTWO I PRZEMYSŁY CZASU WOLNEGO

Cel Programu Strategicznego Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego

PODNIESIENIE KONKURENCYJNOŚCI REGIONU W OPARCIU O AKTUALNE I INNOWACYJNE WALORY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I KULTURY ORAZ ATRAKCYJNOŚĆ TURYSTYCZNĄ, A TAKŻE STYMULOWANIE, WSPIERANIE, MODELOWANIE POSTAW OTWARTYCH, AKTYWNYCH I KREATYWNYCH

Priorytet 1

WZMOCNIENIE ŹRÓDEŁ TOŻSAMOŚCI POPRZECZ OCHRONĘ ZASOBÓW DZIEDZICTWA, JEGO REWALORYZACJĘ, KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO, REWITALIZACJĘ PRZESTRZENI ORAZ ODCZYTYWANIE I INTERPRETACJĘ ZNACZEŃ KULTUROWYCH

Działanie 1.1

Przeszłość przyszłości. Prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane przy zabytkach

Przedsięwzięcia 1.1.1 – 1.1.2

Działanie 1.2

Dla dziedzictwa _ Opis i interpretacja dziedzictwa oraz podnoszenie kompetencji kulturowych

Przedsięwzięcia 1.2.1 – 1.2.3

Działanie 1.3

Kompleksowe programy rewitalizacji społecznej i ekonomicznej oraz kształtowanie przestrzeni

Przedsięwzięcia 1.3.1 – 1.3.2

Priorytet 2

POBUDZANIE KREATYWNOŚCI ORAZ WZROST DOSTĘPU DO OFERTY CZASU WOLNEGO

Działanie 2.1

Wzmacnianie osobowości metropolii

Przedsięwzięcia 2.1.1 – 2.1.2

Działanie 2.2

Wzmacnianie potencjału kreatywnego w regionie

Przedsięwzięcia 2.2.1 – 2.2.2

Priorytet 3

KREOWANIE INNOWACYJNEJ I ATRAKCYJNEJ OFERTY CZASU WOLNEGO DLA WZMOCNIENIA PRZEWAGI KONKURENCYJNEJ REGIONU

Działanie 3.1

Rozwój i promocja produktów turystyki miejskiej, kulturowej i biznesowej

Przedsięwzięcia 3.1.1 – 3.1.3

Działanie 3.2

Rozwój i promocja produktów turystyki aktywnej i specjalistycznej

Przedsięwzięcia 3.2.1 – 3.2.3

Działanie 3.3

Zintegrowana informacja i promocja oferty turystycznej

Przedsięwzięcia 3.3.1 – 3.3.2

Priorytet 4

OD ZDROWEGO STYLU ŻYCIA DO MISTRZOSTWA SPORTOWEGO

Działanie 4.1

Arena mistrzostw

Przedsięwzięcia 4.1.1 – 4.1.2

Działanie 4.2

Kuźnia talentów sportowych

Przedsięwzięcia 4.2.1 – 4.2.2

Wsparcie lokalnych centrów kultury

❖ Gmina Miechów - Biuro Wystaw Artystycznych - Galeria „U Jaksy” w Miechowie

Uchwałą Nr XXXII/517/13 z dnia 28 stycznia 2013 roku oraz Uchwałą Nr XLIII/660/13 z dnia 26 sierpnia 2013 roku Sejmik Województwa Małopolskiego udzielił Gminie Miechów pomocy finansowej na dofinansowanie działalności Galerii BWA „U Jaksy” w Miechowie w kwocie 170 000 zł.

W 2013 roku Galeria zaprezentowała:

- 14 wystaw, w tym 11 w budynku Galerii „U Jaksy” (Malarstwo współczesne ze zbiorów kieleckiego BWA – Kielce, „Kamyki w ustach”, Rysunek Marzeny Zacharewicz, Malarstwo - Jerzy Martynów, „Przestrzeń – pamięć miejsca”, Malarstwo Jacka Pasiecznego, Malarstwo - Jarosław Uhel, „Powroty”- Malarstwo Ireneusza Września, „Ziemia ziemią malowana”- malarstwo Antoniego Wróblewskiego, „Barwy Małopolski 2013” - wystawa poplenerowa, „Światło w cieniu” - rzeźby i rysunek Wincentego Kućmy, „Portrety ludzi”- malarstwo Woltera Maringera, Grafika i rzeźba - Sławomira Biernata),
- 1 wystawę w Dworku „Zacisze” („Narodziny rzeźby”),

- 2 wystawy w Domu Pracy Twórczej im. Stefana Żechowskiego (Twórczość Stefana Żechowskiego, Kolekcja sztuki współczesnej BWA „U Jaksy”- wystawy stałe),
- 4 wystawy poza siedzibą własną (Wystawa pokonkursowa - I Ogólnopolski Konkurs Rysunkowy im. Stefana Żechowskiego prezentowana w Galerii „Jatki” w Nowym Targu oraz w Galerii La Perla w Krakowie; Terzo incontro - Malarstwo włoskie ze zbiorów BWA „U Jaksy” – Galeria La Perla w Krakowie; Współpraca przy organizowaniu wystawy malarskiej „Małe formy” w Galerii Kunst&Wein – Ottenthal k/Wiednia; wystawa twórczości Wincentego Kućmy w Miechowie).

Prócz działalności wystawienniczej Galeria prowadziła aktywną działalność edukacyjną, organizując m.in. spotkania dla grup szkolnych oraz członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku, projekcje filmów oraz wykłady z dziedziny sztuki, a także spotkania autorskie. Zorganizowała również koncerty kameralne oraz wydała katalogi do organizowanych wystaw.

❖ Gmina Olkusz - Galeria Sztuki Współczesnej Biuro Wystaw Artystycznych w Olkuszu

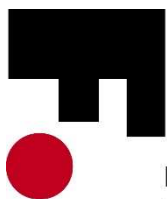
Uchwałą Nr XXXII/518/13 z dnia 28 stycznia 2013 roku oraz Uchwałą Nr XLIII/700/13 z dnia 28 października 2013 roku Sejmik Województwa Małopolskiego udzielił Gminie Olkusz pomocy finansowej na dofinansowanie działalności Galerii Sztuki Współczesnej Biuro Wystaw Artystycznych w Olkuszu w kwocie 165 000 zł.

W 2013 roku Galeria zorganizowała 18 wystaw czasowych (*Impresje Mikołowskie* - Mikołów 2012, wystawy malarstwa Grzegorza Skrzypka, wystawa fotografii Prota Jarnuszkiewicza, wystawa fotografii *Międzywarstwa*, wystawa *Autoportret*, wystawa malarstwa Zbigniewa Cebuli, wystawa prac Wojciecha Ćwiertniewicza, wystawa malarstwa z międzynarodowych plenerów w Lipovci na Słowenii, wystawa Artystów Olkuskich 2013, wystawa *Pustynia* autorstwa Grzegorza Bilińskiego i studentów krakowskiej ASP, wystawa *Krzemieniec 2013* - Ukraina, wystawa malarstwa Agnieszki Sitko-Mikołów, wystawa malarstwa Tadeusza Kwaśnika, wystawa malarstwa Mariusza Połecia-Cieślin, wystawa malarstwa pt. *WARSZAWA COSMO – polityczna*, wystawa pokonkursowa VI Ogólnopolskiego Konkursu Malarskiego *Triennale*

z martwą naturą, wystawa poplenerowa IX Międzynarodowego Pleneru Malarskiego *Srebrne Miasto Olkusz 2013*, wystawa gościnna *Zamek Rabsztyn-historia i sztuka*)

Galeria zorganizowała ponadto **cykl zajęć edukacyjnych**, m.in. warsztaty fotograficzne, warsztaty plastyczne oraz spotkania literackie, (m.in. z pisarzem Michałem Olszewskim autorem książki *Zapiski na biletach*, spotkania autorskie z Jarosławem Nowosadem, Miłozem Biedrzyckim, Markiem Krystianem Emanuelem Baczewskim i jego książką *Bajki Baczewskiego*, Andrzejem Muszyńskim, Danką Braun, Renatą Szajowską, także wykłady o sztuce i historii: dr Patrycji Cembrzyńskiej, Wojciecha Szymańskiego, Anny Płacheckiej - Śniadach.

Stałym punktem działalności Galerii jest **organizacja koncertów**, m.in. muzyki jazzowej, operowej, uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Olkuszu, III Międzyszkolnych Konfrontacji Gitarowych oraz Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Kazimierza Ratonia.

Małopolska
Fundacja
Muzeum
Sztuki
Współczesnej

❖ Inauguracja „Wystawy stałej kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej” na Dworcu PKP w Tarnowie

Województwo Małopolskie, Gmina Miasta Tarnowa, Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie¹ oraz Małopolska Fundacja Muzeum Sztuki Współczesnej² (dzięki partnerskiej współpracy i połączeniu środków finansowych obu samorządów, które solidarnie pokryły po 50 % kosztów przedsięwzięcia), doprowadziły do inauguracji „Wystawy stałej kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej” na Dworcu PKP w Tarnowie, która znalazła stałe miejsce w ramach tarnowskiego BWA i stała się jednym z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w kraju w 2013 r., a przede wszystkim nową awangardową galerią w Polsce (bez ponoszenia wysokich nakładów na jej uruchomienie). W Tarnowie w krótkim czasie powstało reprezentatywne centrum sztuki awangardowej, które prowadzi działalność promocyjno-edukacyjną w oparciu o regionalne zasoby sztuki współczesnej obejmujące dzieła wybitnych artystów współczesnych.

Małopolska Fundacja Muzeum Sztuki Współczesnej powołana w 2004 roku przez Sejmik Województwa Małopolskiego w odpowiedzi na Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pt. „**Znaki czasu**”, posiada w zbiorach **147 dzieł 49 autorów**, co stanowi **414 obiektów wystawowych wybitnych** artystów polskich i z krajów sąsiedzkich powstałych po 1989 roku. Wartość kolekcji w wielkościach zaksięgowanych wynosi **1 767 332 zł**, a realna wartość rynkowa nabytych dzieł osiągnęła **3 000 000 zł**. **Kolekcja, postrzegana jako jedna z najciekawszych w kraju, nie posiadała stałego miejsca ekspozycji, co uniemożliwiało udostępnianie jej odbiorcom oraz właściwą opiekę nad zbiorami.** Fundacja od wielu lat borykała się z problemami związanymi z magazynowaniem i utrzymaniem kolekcji, a przede wszystkim

ze znalezieniem korzystnego rozwiązania dla jej stałego umiejscowienia. Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie, miejska instytucja kultury zajmująca się prezentacją sztuki współczesnej, do maja 2013 roku zajmowała pomieszczenia w zachodnim skrzydle tarnowskiego Dworca Głównego PKP. Ze względu na fakt, iż BWA zmieniło siedzibę i przeniosło się do Pałacyku Strzeleckiego przy ul. Słowackiego 1 w Tarnowie, przestrzeń na dworcu pozostała do zagospodarowania. BWA przez 2-letnią, intensywną działalność na Dworcu PKP, wypromowało to miejsce, a jego specyfika zaowocowała znakomitą ogólnopolską promocją, zauważoną również w międzynarodowym obiegu sztuki. Biorąc pod uwagę doskonałą lokalizację pomieszczeń i fakt, że działalność galerii wpisała się w pejzaż tarnowskiego dworca, władze Miasta Tarnowa zdecydowały o zamiarze jej kontynuacji. Dotychczasowa bardzo dobra współpraca BWA z Małopolską Fundacją Muzeum Sztuki Współczesnej zaowocowała pomysłem utworzenia w strukturach BWA odrębnego działu dla potrzeb kolekcji, w celu **zorganizowania, po raz pierwszy, stałej wystawy sztuki współczesnej o wartości regionalnej**, w zmieniających się w czasie kolejnych odsłonach, a stanowiącej znaczącą wartość promocyjną dla miasta oraz województwa. Województwo Małopolskie zaofiarowało Gminie współpracę na zasadach przekazania pomocy finansowej Gminie Miasta Tarnowa z przeznaczeniem na kontynuację działalności BWA na Dworcu Głównym, związanej z prezentacją w tym miejscu kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej wraz z działalnością edukacyjną, w celu upowszechniania wiedzy o najnowszych zjawiskach w sztuce polskiej. **Oba samorządy przekazały na ten cel w 2013 r. po 25 000 zł.** Wkład rzeczowy i osobowy BWA oraz Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej szacuje się na ok. 22 000 zł.

¹ www.bwa.tarnow.pl/

² www.fundacjamuzeum.pl/

Umiejscowienie kolekcji w BWA w Tarnowie, w tym: przekazanie kolekcji w depozyt BWA, opiekę merytoryczno-techniczną, utrzymanie bieżące i zabezpieczenie, działalność edukacyjną i formy promocji – uregulowały umowy zawarte pomiędzy BWA i Fundacją MFMSW oraz BWA i PKP.

W grudniu 2013 r. nastąpiło przewiezienie kolekcji do Tarnowa i rozpoczęto prace związane z uruchomieniem ekspozycji. Uroczysta inauguracja połączona z tradycyjną Wigilią Tarnowskich Środowisk Twórczych odbyła się 20 grudnia 2013 r.

Wystawa na Dworcu PKP prezentująca wybrane prace z kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej - dzieła czołwki polskich artystów współczesnych m.in. prace Pawła Althamera, Mirosława Bałki, członków Grupy Ładnie – Rafała Bujnowskiego, Marcina Maciejowskiego i urodzonego w Tarnowie Wilhelma Sasnała, ale także Jadwigi Sawickiej czy Moniki Sosnowskiej, spotkała się ze znakomitym przyjęciem i szerokim oddźwiękiem w kraju, a BWA za inaugurację wystawy zostało laureatem Supermarki Radia Kraków roku 2013. Prestiżowe wyróżnienie poświęconego sztuce internetowego „Dwutygodnika” przypadło Dyrektor BWA - Ewie Łączynskiej – Widz, która została twarzą roku tego portalu w obszarze sztuki. Inicjatywa została zgłoszona do Nagrody Obywatelskiej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w kategorii *Partnerstwo Samorządów*.

Połączenie środków z budżetu Województwa Małopolskiego oraz Gminy Miasta Tarnowa przy merytorycznym zaangażowaniu BWA oraz MFMSW umożliwiło efektywne rezultaty:

- znalezienie rozwiązania dla umiejscowienia i należytej realizacji celów Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej, którymi są: tworzenie autonomicznej kolekcji sztuki, promocja i popularyzacja polskiej i europejskiej sztuki współczesnej, a przede wszystkim udostępnienie kolekcji odbiorcom i opieka nad nią;
- stworzenia w Tarnowie jednej z najciekawszych galerii sztuki współczesnej w oparciu o ważną, reprezentatywną kolekcję sztuki, która przyczyni się do podniesienia prestiżu instytucji oraz miasta tworząc kulturalną markę Tarnowa na arenie ogólnokrajowej i międzynarodowej;
- optymalne wykorzystanie potencjału miejsca o wyjątkowej atrakcyjności – przestronna, oszklona przestrzeń w doskonałym ciągu komunikacyjnym i dalsze funkcjonowanie pomieszczeń na Dworcu Głównym w Tarnowie dla potrzeb działalności wystawienniczej i artystycznej nadało przestrzeni publicznej nowe funkcje artystyczne i ożywiło życie kulturalne w mieście;
- możliwości realizacji przez BWA szerokiego programu działalności artystyczno-dydaktycznej;
- szeroki i łatwy dostęp do oferty kulturalnej, nie tylko dla koneserów i osób zainteresowanych sztuką współczesną, ale dla każdego odbiorcy, który może interesująco spędzić czas oczekując

- na pociąg (atutem jest bezpłatne zwiedzanie wystawy);
- wykorzystanie doskonałych walorów promocyjnych lokalizacji przy jednoczesnym zderzeniu tradycji z nowoczesnością stworzyło w mieście awangardową inicjatywę o symbolicznym znaczeniu – okna zabytkowego Dworca PKP eksponujące sztukę współczesną pełnią funkcję „okna na świat” Tarnowa, a zarazem okna promocyjnego miasta w oczach podróżnych i mieszkańców, wystawa stała na Dworcu PKP stała się wizytówką miasta i województwa;
 - promowanie miasta poprzez kulturę, stworzenie wizerunku Tarnowa jako miasta przyjaznego sztuce współczesnej i działalności kulturalnej, powstanie wielu twórczych inicjatyw w związku z wystawą;
 - decentralizację funkcji kulturalnych poza stolicę regionu i umożliwienie mieszkańcom spoza Krakowa dostępu do sztuki wysokiej;
 - edukację i popularyzację sztuki współczesnej już wśród najmłodszych pokoleń tarnowian, osvajanie odbiorców ze sztuką współczesną;
 - wzrost zainteresowania mieszkańców ofertą kulturalną BWA;
 - ugruntowanie pozycji tarnowskiego BWA jako jednej z najlepszych galerii sztuki współczesnej w Polsce;
 - Tarnów posiadający od niedawna uczelnię artystyczną zyskał wartościową kolekcję będącą doskonałym materiałem dydaktycznym dla młodych adeptów sztuki.
- Wszystkie zaangażowane podmioty zamierzają długofalową współpracę.

Biblioteki często skupiają się na obszarach kultury związanych z ochroną dziedzictwa kultury, kultywowaniem lokalnych tradycji, wspieraniem lokalnych twórców kultury, a rzadziej na rozwijaniu kluczowych kompetencji przy użyciu zasobów i potencjałów biblioteki jako centrum informacji, wiedzy, nowych technologii.

MAŁOPOLSKA BIBLIOTEKA+ to inicjatywa samorządu Województwa Małopolskiego, której celem jest wzmocnienie procesu przekształcania bibliotek gminnych w nowoczesne ośrodki życia społecznego, poprzez poprawę stanu infrastruktury i wprowadzenie bogatszej, rozszerzonej oferty zmodernizowanych bibliotek, skierowanej do różnych grup odbiorców, a wszystko to w zgodności ze standardami krajowego Certyfikatu Biblioteka+. W formie otwartego konkursu ofert gminom wiejskim, gminom miejsko-wiejskim i małym gminom miejskim (do 15 tys. mieszkańców) z terenu województwa małopolskiego udzielana jest pomoc finansowa w formie dotacji celowej, na uzupełnienie wkładu własnego dla projektów realizowanych w ramach rządowego Programu Wieloletniego KULTURA+ Priorytetu „Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek” przez gminne biblioteki publiczne, dla których gminy te pełnią funkcję organizatora.

W 2013 r. do konkursu w 3. edycji zostało złożonych 8 wniosków, których całkowita wartość wyniosła ogółem ponad 20 mln zł. Województwo Małopolskie udzieliło pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla 8 gmin na łączną kwotę 450 000 zł. Zestawienie udzielonych w 2013 r. dotacji stanowi Załącznik nr 4 (str. 222).

Przykładowe inwestycje:

Budowa biblioteki głównej w Michałowicach.

Budynek Biblioteki będzie się składał z 3 pięter. Na parterze znajdzie się samoobsługowa wypożyczalnia książek, czytelnia, czytelnia komputerowa, czytelnia czasopism oraz kąciak dla dzieci. Na pierwszym

piętrze będzie się mieścić sala teatralno-kinowa na 120 miejsc oraz sala na różnego rodzaju warsztaty, a na drugim piętrze pomieszczenia na potrzeby zajęć z dziećmi i młodzieżą. Cały obiekt będzie przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Koszt ok. 3 700 000 zł.

Budowa budynku biblioteki gminnej w Podegrodziu.

Budynek o powierzchni 1300 m² dostosowany będzie dla osób niepełnosprawnych oraz wyposażony w sprzęt multimedialny i nowoczesne stanowiska komputerowe. Przewidywany budżet inwestycji to ok 1 800 000 zł.

Regionalne Instytucje Kultury

INWESTYCJE W REGIONALNYCH INSTYTUCJACH KULTURY

W 2013 r. cztery instytucje kultury Województwa Małopolskiego rozpoczęły działalność w nowych lub zmodernizowanych przestrzeniach. Są to: Teatr im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem, Muzeum - Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej, Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach, Muzeum Okręgowe w Tarnowie. Poszerzono tym samym grupę 12 regionalnych instytucji kultury, które uzyskując lepszą infrastrukturę poprawiły warunki pracy, działalności kulturalnej i artystycznej oraz standard obsługi publiczności. Zmienił się także wizerunek obiektów wraz z otoczeniem i ich społeczny odbiór. Podjęte i zakończone działania miały na celu:

- wzrost dostępu do kultury (poprawa jakości i różnorodności oferty, także na obszarach z deficytem dostępu do kultury, wykorzystywanie nowych technologii dla zwiększenia atrakcyjności przekazu oraz zmniejszenia barier terytorialnych
- i infrastrukturalnych w dostępie do kultury),
- poprawę standardów bezpieczeństwa obiektów i osób je odwiedzających (zapewnione normy bezpieczeństwa i higieny pracy),
- podniesienie jakości przestrzeni publicznej,
- wprowadzanie rozwiązań proekologicznych (obiekty przyjazne dla środowiska naturalnego),
- wartość ogółem 4 inwestycji oddanych do użytku i udostępnionych publiczności w 2013 r. to: 105,3 mln zł, w tym: dofinansowanie z funduszy europejskich: 76,2 mln zł, środki finansowe budżetu Województwa na zabezpieczenie wkładu własnego wraz z innymi środkami krajowymi: 29,1mln zł;

Rewitalizacja w Zakopanem –przebudowa Teatru im. Stanisława Ignacego Witkiewicza

- INWESTOR: Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem
- ODDANIE DO UŻYTKU: przestrzeń sceniczną otwarto 8.12.2012 r. Uruchomienie funkcji w pełnym zakresie – styczeń 2013
- KOSZT INWESTYCJI: 26,7 mln zł, w tym 18,3 mln zł z Funduszy Unii Europejskiej oraz 8,4 mln zł z budżetu Województwa Małopolskiego i innych źródeł krajowych
- PROJEKTANT: Firma ARECO – POLSKA Andrzej Marduła
- WYKONAWCA: PPHU ERBET Sp. z o.o., Konsorcjum Form Cechini Krynica i Klimawantex Rzeszów, Przedsiębiorstwo Robót Zmechanizowanych BUDOSTAL 8 S.A.
- INWESTYCJA W LICZBACH:
 - 2 nowe miejsca pracy
 - planowana frekwencja w „nowych” przestrzeniach – wzrost o 728 osób w stosunku rocznym
- EFEKT INWESTYCJI/ZMIANA: W wyniku realizacji projektu dokonano przebudowy, remontu i modernizacji tzw. Dużej i Małej Sceny. Zamontowano nowy sprzęt sceniczny. Po trzymania od Starosty Tatrzańskiego działki o powierzchni 2 405 m² wykonywane jest nowe zagospodarowanie terenu oraz magazyn dekoracji. Teatr dysponuje obecnie łącznie 270 miejscami dla publiczności (w tym 170 miejsc na Dużej Scenie i 100 miejsc na Małej Scenie) oraz nowym zapleczem teatralnym.

Budynek główny teatru

Rozwój Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej

- INWESTOR: Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej
 - ODDANIE DO UŻYTKU: uroczyste otwarcie dla publiczności – kwiecień 2013 r.
 - KOSZT INWESTYCJI: 8,2 mln zł, w tym 5,7mln zł z Funduszy Unii Europejskiej oraz 2,5 mln zł z budżetu Województwa Małopolskiego i innych źródeł krajowych
 - PROJEKTANT: ALLPRO – Piotr Jurczak, ALLPRO – Piotr Jurczak, Joanna i Marcin Kołodziej
 - WYKONAWCA: Usługi Budowlane Wiesława Fałowska, „Sanbud” – Andrzej Sandrzyk „PROFEXIM” Sp.j, „OLEXBUD” Paweł Oleksy
- INWESTYCJA W LICZBACH:
 - powierzchnia skansenu – wzrost o 0,4253 ha (z 10,58 ha do 11,0053 ha)
 - liczba obiektów na terenie skansenu – wzrost o 12 obiektów (z 43 do 55 obiektów)
 - 4 nowe miejsca pracy
 - planowana frekwencja w „nowych” przestrzeniach – 38.668 osób w 2013 r.
 - EFEKT INWESTYCJI/ZMIANA: Odnowiono i powiększono ekspozycję o obiekty historyczne reprezentatywne dla architektury drewnianej Orawy, zabezpieczono obiekty przed zagrożeniami (instalacja przeciwpożarowa), powstała nowa infrastruktura służąca upowszechnianiu kultury ludowej, edukacji kulturowej i turystyce, nastąpiła radykalna poprawa warunków pracy.

Odbudowa przeniesionej chałupy

Most nad potokiem

Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach

- INWESTOR: Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach
- ODDANIE DO UŻYTKU: uroczyste otwarcie dla publiczności w maju 2013 r.
- KOSZT INWESTYCJI: 64,9 mln zł, w tym: 5 mln zł budżet Województwa Małopolskiego, 4,9 mln zł Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 50 mln zł środki z Programu Operacyjnego Infrastruktury i Środowiska, 5 mln zł - Stowarzyszenie Akademia Imienia Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowe Centrum Muzyki, Baletu i Sportu
- PROJEKTANT: Biuro Architektoniczne DDJM Sp. z o.o.
- WYKONAWCA: SKANSKA S.A.
- INWESTYCJA W LICZBACH:
 - powierzchnia obiektu – 8 878,9 m² w tym:
 - sala koncertowa z zespołem dydaktycznym – 6 726,9 m²
 - zespół pobytowy – 2 152 m²
- EFEKT INWESTYCJI/ZMIANA: Centrum uzyskało możliwość kształcenia uzdolnionych muzyków z całego świata, organizowania spotkań muzyków, pedagogów, dzielenia się doświadczeniami, pogłębiania wiedzy muzycznej. W ramach projektu powstał w pełni funkcjonalny obiekt wyposażony w następujące elementy:
 - salę koncertową z zespołem dydaktycznym,
 - zespół pobytowy gwarantujący ćwiczenia indywidualne,
 - infrastrukturę towarzyszącą.

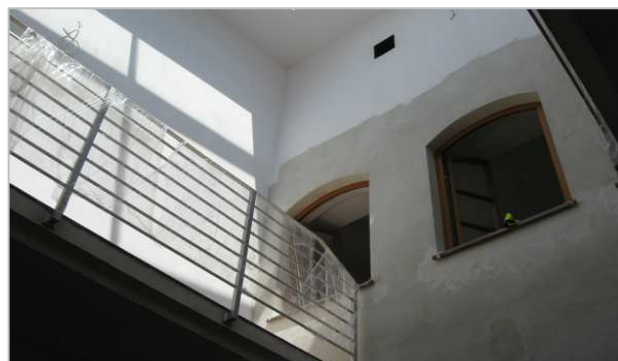
Europejskie Centrum Muzyki
Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach

Rewaloryzacja i modernizacja Muzeum Okręgowego w Tarnowie – etap 2 – Rynek 3

- INWESTOR: Muzeum Okręgowo w Tarnowie
- ODDANIE DO UŻYTKU: zakończenie prac budowlanych i wyposażenie techniczne budynku – grudzień 2012. Uruchomienie budynku w pełnym zakresie i uroczyste otwarcie - październik 2013
- KOSZT INWESTYCJI: 5,5 mln zł, w tym 2,2 mln zł z Funduszy Unii Europejskiej oraz 3,3 mln zł z budżetu Województwa Małopolskiego
- PROJEKTANT: ARCHIMEDIA PRACOWNIA PROJEKTOWA
- WYKONAWCA: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ELTAR sp. o. o.
- INWESTYCJA W LICZBACH:
 - zwiększenie powierzchni użytkowej siedziby Muzeum o 580 m² w Kamienicy Rynek 3frekwencja w „nowych” przestrzeniach – 20 800 osoby w 2013 roku
- EFEKT INWESTYCJI/ ZMIANA: Dokonano kompleksowego remontu i rozbudowy Kamienicy Rynek 3 i uzyskano nowe sale ekspozycyjne, pomieszczenia biurowe i recepcyjne, bibliotekę, magazyny i pracownie konserwatorskie.

Elewacja kamienicy Rynek 3

Patio jako przestrzeń dla biblioteki

Budowa Centrum Muzyki w Krakowie

28 marca 2013 roku **rozstrzygnięto konkurs na opracowanie ideowo-studialnej koncepcji urbanistyczno-architektonicznej Centrum Muzyki w Krakowie**¹. Konkurs miał charakter ideowy, przygotowujący do późniejszych decyzji planistycznych, i był jednym z etapów przygotowań do ogłoszenia międzynarodowego konkursu urbanistyczno - architektonicznego, tak aby w oparciu o wybrane założenia i opracowaną dokumentację, umożliwić realizację całego zamierzenia w latach 2015-2020. Konkurs dostarczył wartościowych i istotnych przesłanek dla kontynuacji procesów planistycznych i przygotowania inwestycji oraz potwierdził potencjał analizowanego terenu jako możliwej lokalizacji Centrum Muzyki i nowej wielofunkcyjnej dzielnicy miasta. Uzyskano prace studialne oraz zalecenia i wnioski sądu konkursowego, przydatne w pracach nad opracowaniem planu zagospodarowania przestrzennego obszaru z lokalizacją Centrum Muzyki w Krakowie oraz sprzyjające uświadomieniu, w jaki sposób interwencja urbanistyczno - architektoniczna na obszarze przemysłowym i powojkowym może stać się początkiem współczesnego nowego centrum miasta policentrycznego, tworzącego Krakowski Obszar Metropolitalny.

Sąd Konkursowy wyłonił najlepsze koncepcje ideowo - studialne, przyznając nagrodę za pierwsze miejsce, dwie drugie nagrody równorzędne oraz dwa wyróżnienia pierwszego i drugiego stopnia. Zwyciężyła praca zespołu projektowego w składzie: **Wojciech Chmielowiec, Karolina Czech, Bartłomiej Gowin, Tomasz Janus i Krzysztof Siuta**. Nagrodę przyznano za: jednoznaczną dyspozycję przestrzenną dla przyszłych zamierzeń inwestycyjnych Centrum Muzyki w Krakowie,

wyrazisty podział planistyczny wyznaczający funkcje kubaturową, placową i parkową, dającą gwarancję zachowania właściwego porządku urbanistycznego, proponowany kierunek myślenia architektonicznego, zmierzający do stworzenia współczesnego symbolu przestrzennego w dolinie rzeki, czytelny w skali miasta.

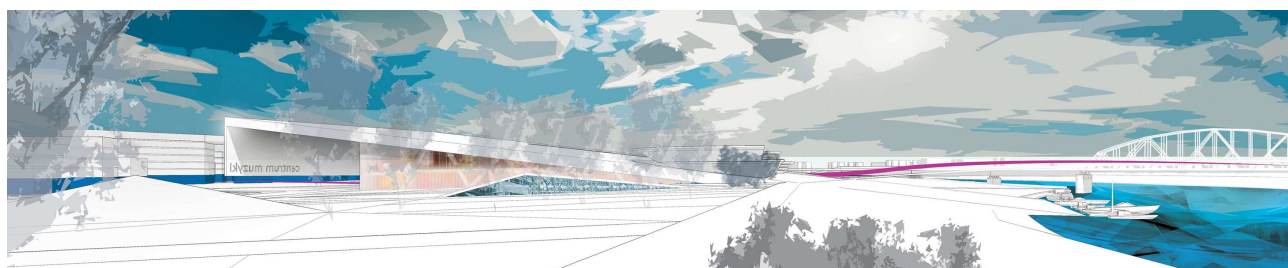
Drugą nagrodę przyznano równorzędnie: **IMB ASYMETRIA sp. z o.o.** – zespół projektowy w składzie: Witold Gilewicz, Olga Knapik, Ewa Więcek, Dorota Malaca, Agnieszka Puchała oraz **AIR Jurkowscy - Architekci sp. z o.o.** – zespół projektowy w składzie: Ryszard Jurkowski, Agata Adamaszek, Łukasz Niewiara, Marek Gawron, Karolina Świeboda.

Wyróżnienia otrzymali: Biuro Projektów EKOTEKTURA – Piotr Pyrtek, Andreas Fiołka oraz Alicja Ścigaczewska.

Łączna pula nagród wyniosła 70.000 zł

Województwo Małopolskie od 2010 roku prowadzi proces przygotowania realizacji zamierzenia inwestycyjnego, jakim jest budowa Centrum Muzyki w Krakowie.

Projekt budowy Centrum Muzyki w Krakowie obejmuje stworzenie infrastruktury dla zespołów artystycznych Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie, Capelli Cracoviensis i Sinfonietty Cracovia, wraz z obiektami uzupełniającymi i z przestrzenią dla wypoczynku i rekreacji oraz z ofertą dla kreatywnego środowiska. Komplementarnie powstanie kompleks obiektów dydaktycznych Akademii Muzycznej w Krakowie.

Sale koncertowe nad samą Wisłą. Amfiteatr zlokalizowany na przedłużeniu schodzącego do rzeki dachu - placu, zakończony przystanią rzeczny i placem bulwarowym. Budynki akademickie, a także biura, powierzchnie usługowe i osiedla mieszkaniowe. Wszystko powiązane zielenią parkową i bulwarami Wisły oraz połączone kładką z prawobrzeżną częścią miasta – zwycięska koncepcja konkursowa zespołu projektowego w składzie: Wojciech Chmielowiec, Karolina Czech, Bartłomiej Gowin, Tomasz Janus i Krzysztof Siuta

¹ www.centrummuzyki.krakow.pl/

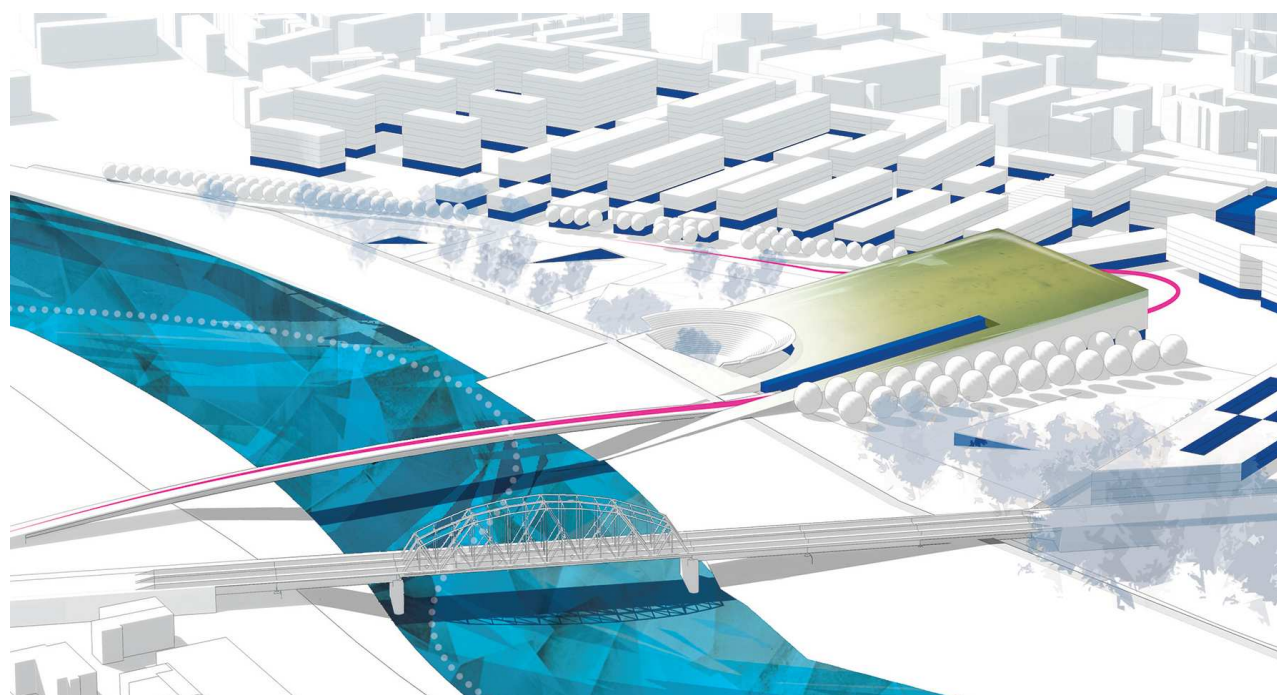
Ważnym elementem projektu będzie jego oddziaływanie na otoczenie, powodujące istotny wzrost aktywności społecznej, kulturowej, gospodarczej na obszarze miasta, który posiada duży potencjał, ale potrzebuje wsparcia, impulsu, aby się rozwinąć. Dlatego, równolegle z infrastrukturą instytucji muzycznych oraz uczelni artystycznej, zakłada się stworzenie dobrze zaprojektowanej, przyjaznej i atrakcyjnej przestrzeni miejskiej, szeroko oddziałującej na otoczenie i powodującej istotny wzrost aktywności społecznej, kulturalnej i gospodarczej. Przestrzeń ta powstanie (częściowo równolegle, a częściowo w późniejszym etapie) w wyniku kompleksowej, wieloaspektowej rewitalizacji i wprowadzenia do odnowionych miejsc współczesnych funkcji społecznych i gospodarczych, tworzących ofertę dla nowych stylów życia oraz kreatywnego środowiska. Klamrą spajającą poszczególne części i etapy całego projektu będzie muzyka, jako motyw tematyczny większości obiektów i instytucji, które zostaną tam ulokowane.

Budowa Centrum Muzyki – kompleksu obiektów o najwyższych walorach urbanistycznych, architektonicznych i funkcjonalnych, podnoszących jakość przestrzeni publicznej – wzmocni pozycję Krakowa jako ośrodka metropolitalnego, podniesie dostępność i standardy uczestnictwa w kulturze wysokiej oraz prestiż regionu oraz pomoże lepiej wykorzystać potencjał Krakowa i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego dla budowy nowoczesnej, opartej na wiedzy gospodarki

Dzięki osadzeniu inwestycji zarówno w obszarze działań wspierających rozwój instytucji kultury oraz rozwój artystycznego szkolnictwa wyższego, jak i w obszarze działań rewitalizacyjnych, osiągnięty zostanie efekt synergii, a sama inwestycja będzie zupełnie nowym, unikatowym zarówno w skali regionalnej, jak i krajowej projektem, wyznaczającym nowe kierunki/ modele działania dla zrównoważonego rozwoju Krakowa/ regionu/ kraju, poprzez nadawanie współczesnych funkcji i wartości przestrzeniom zaniedbanym, zdekapitalizowanym (tak, jak wyznaczone dla lokalizacji Centrum Muzyki powojkowe tereny w dzielnicy Kraków-Grzegórzki), tworzącym ofertę dla nowych stylów życia oraz dla kreatywnego środowiska.

Mając świadomością roli, jaką projekt o tej skali i randze może spełnić w procesie wzmocnienia aktywności społecznej, kapitału społecznego i poczucia współodpowiedzialności mieszkańców za otaczającą ich przestrzeń, projekt budowy Centrum Muzyki w Krakowie, począwszy od wstępnej, przygotowawczej fazy prowadzony jest z poszanowaniem zasad partycypacji społecznej i w przekonaniu o istotnej roli mieszkańców w kształtowaniu swojego miasta.

Między innymi tym celem służył wspomniany wyżej konkurs na opracowanie ideowo-studialnej koncepcji urbanistyczno-architektonicznej Centrum Muzyki w Krakowie, który miał zweryfikować potencjał terenu w otoczeniu Bulwaru Kurlandzkiego jako możliwej lokalizacji Centrum Muzyki z otwartymi przestrzeniami publicznymi

PIERWSZA NAGRODA – zespół projektowy w składzie: Wojciech Chmielowiec, Karolina Czech, Bartłomiej Gowin, Tomasz Janus i Krzysztof Siuta

oraz zainicjować szeroką dyskusję, nie tylko na temat kształtu kompleksu Centrum Muzyki, ale potencjalnych możliwości zagospodarowania ogromnego terenu w bezpośrednim centrum Krakowa.

Wyniki konkursu (zakończonego **wystawą konkursową i wydawnictwem przedstawiającym prace konkursowe**) były szeroko dyskutowane – przeprowadzono szereg **otwartych dyskusji, prowadzonych zarówno na łamach mediów, jak i formule otwartych spotkań z udziałem mieszkańców**, podczas których założenia projektu (lokalizacja, założenia koncepcji programowej) były szeroko analizowane, tak aby umożliwić zidentyfikowanie i rozważenie możliwie wszystkich uwarunkowań i kontekstów oraz wypracowanie na szerokim forum (mieszkańców i ekspertów, zwłaszcza urbanistów i architektów) optymalnych, akceptowanych społecznie rozwiązań, odpowiadających w najlepszy możliwy sposób na potrzeby miasta i jego mieszkańców.

Organizatorami cyklu debat dotyczących Centrum Muzyki byli: Fundacja Aktywnych Obywateli im. Józefa Dietla, „Gazeta Wyborcza” w Krakowie oraz Małopolski Ogród Sztuki, a spotkaniom tym patronowało Stowarzyszenie Architektów Polskich, Oddział w Krakowie.

Informacji i promocji projektu służy też **utworzona w 2013 roku strona internetowa** Centrum Muzyki w Krakowie www.centrummuzyki.krakow.pl.

Proces przygotowania budowy CMK wspiera także aktywnie działający (od 11.04.2012 r. – 8 spotkań)

Komitet Honorowy Budowy Centrum Muzyki w Krakowie, złożony ze znakomitości świata kultury, nauki, polityki i mediów, patronujący działaniom związanym z przygotowaniem i realizacją budowy CMK.

Realizacja inwestycji planowana jest przy wsparciu środków europejskich w perspektywie 2014-2020. Obecnie trwa proces pozyskiwania dokumentacji projektowej. **W 2013 roku opracowano:**

- **wstępne założenia programu funkcjonalno-użytkowego** Centrum Muzyki, w tym przewidywane parametry zabudowy oraz analizy techniczne, organizacyjne i wariantowe;
- **przedprojektowe studium wykonalności** technicznej, organizacyjnej i finansowo-ekonomicznej inwestycji.

W grudniu 2013 roku projekt pn. „Przygotowanie projektu Centrum Muzyki w Krakowie” został uwzględniony w **Indykatywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013**, w ramach Osi Priorytetowej 9. Pomoc techniczna, Działanie 9.3 Przygotowanie inwestycji strategicznych. Uzyskana przy wsparciu środków MRPO 2007-2013 dokumentacja pozwoli na zwiększenie gotowości inwestycyjnej i na bardziej efektywne pozyskiwanie środków na realizację docelowej inwestycji z programów UE 2014-2020.

DRUGA NAGRODA RÓWNORZĘDNA – AIR Jurkowsky - Architekci sp. z o.o. Zespół projektowy w składzie: Ryszard Jurkowski, Agata Adamaszek, Łukasz Niewiara, Marek Gawron, Karolina Świeboda

❖ TEATRU IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 2013

Obchody 120. Działalności Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. W ramach dwudniowych obchodów Jubileuszu zorganizowano:

- wystawę czasową *Ogrody Teatru (Młoda Polska – irysy, XX-lecie międzywojenne – tuberozy i róże, Lata okupacji – kwiaty uschnięte, Teatr w czasach PRL – goździki, Współczesność – kwiaty wszelakie)*, łącząca prezentacje multimedialne i ekspozycję cymeliów teatralnych;
- uroczyste spotkanie Krakowskiego Salonu Poezji, podczas którego monologi z legendarnych spektakli, które gościły w repertuarze Teatru w przeciągu 120 lat jego działalności recytowali krakowscy artyści. Widzowie usłyszeli m.in. fragmenty z dramatów, które miały tutaj swoje prapremiery – *Wesela, Wyzwolenia, Klątwy, Cyda* oraz *Dziadów*;
- złożenie wieńców na grobach architekta gmachu Teatru - Jana Zawiejskiego i jego pierwszego dyrektora - Tadeusza Pawlikowskiego;
- premierę spektaklu na podstawie ostatniej sztuki Sławomira Mrożka *Karnawał, czyli pierwsza żona Adama* w reżyserii Bogdana Cioska. Premierę zaszczyliła Susana Osorio-Mrozek.

Jubileusz Krakowskiego Salonu Poezji – 400 spotkanie! 20 stycznia 2013 r. na Dużej Scenie – dokładnie dwanaście lat od inauguracyjnego pierwszego spotkania – odbyło się Jubileuszowe 400. spotkanie Krakowskiego Salonu Poezji pn. *Cztery Setki Poezji*. Najpiękniejsze wiersze o

podróżach czytali poeci: Anna Piwkowska, Elżbieta Zechenter-Spławińska, Józef Baran, Wojciech Bonowicz, Jacek Cygan, Leszek Długosz, Ryszard Krynicki, Leszek Aleksander Moczulski, Stanisław Stabro, Michał Zabłocki, Adam Zagajewski, Adam Ziemanin oraz: Anna Dymna, Anna Polony, Radosław Krzyżowski, Jacek Romanowski, Krzysztof Orzechowski, a piosenki śpiewała Beata Rybotycka.

Teatr XXI wieku East meets West – West meets East – zakończenie projektu. 30 maja 2013 r. zakończono realizację wieloletniego projektu międzynarodowego *Teatr XXI wieku East meets West – West meets East*, finansowanego ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007 – 2013, Działanie 8.2 Budowanie pozycji Małopolski w europejskich sieciach współpracy oraz z budżetu Województwa Małopolskiego. Teatr im. Juliusza Słowackiego, wraz z 9 teatrami Europy Wschodniej i Zachodniej, realizował projekt, którego ideą było poszukiwanie różnych perspektyw spojrzenia na współczesny teatr i jego społeczną rolę, stworzenie możliwości spotkania i współpracy pomiędzy artystami, teatrologami i technikami teatralnymi z różnych krajów.

Złoty Yorick – główna nagroda XVII edycji ogólnopolskiego Konkursu na Najlepszą Inscenizację Dzieł Dramatycznych Williama Szekspira w sezonie artystycznym 2012/2013 dla Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, za spektakl *Każdy musi*

kiedyś umrzeć Porcelanko czyli rzecz o wojnie trojańskiej w reżyserii Agaty Dudy-Gracz.

Teatr pozyskał środki zewnętrzne na 11 projektów.

PREMIERY – 6

Duża Scena – 2

- **„KARNAWAŁ, ALBO PIERWSZA ŻONA ADAMA” Sławomira Mrożka**

Po wielu latach milczenia Sławomir Mrożek powrócił na scenę w wielkim stylu – chwilami gorzką, chwilami humorystyczną i bez wątpienia intrygującą parabolą, której tematem są odwieczne tajemnice i walka płci oraz kondycja współczesnego człowieka. 22 czerwca, na ekscentrycznym balu karnawałowym, obok Ewy - drugiej, jak wieść niesie – żony biblijnego Adama, pojawia się również niespodziewanie jego pierwsza żona – Lilith, według legendy hebrajskiej tak niepokorna, że Adam nie był w stanie z nią wytrzymać... A to przysłowiowe „trzęsienie ziemi” jest tylko początkiem misternie skrojonej opowieści mistrza polskiego dramatu. Sztuka łączy w sobie konwencję lekkiego wodewilu i misterium. Poważny ton dramatu współistnieje bowiem z charakterystycznym dla Mrożka poczuciem humoru.

- **„MASKARADA” Michała Lermontowa**

Jeden z najwybitniejszych i najbardziej znanych współczesnych dramaturgów i reżyserów rosyjskich Nikołaj Kolada (znany m.in. ze świątecznych od lat triumfy na scenach teatrów polskich własnych sztuk Marylin Mongoł, Gąska i Martwa królowna) tym razem wziął na swój warsztat reżyserski klasyczną sztukę rosyjską. Znakomity utwór Lermontowa, bardzo często porównywany do Otella Szekspira, podejmuje złożoną problematykę relacji damsko-męskich, a zwłaszcza konfliktu wielkiej namiętności i równie silnej zazdrości - podobnie jak u mistrza ze Stratfordu - prowadzącego do katastrofy.

Scena Miniatura – 3

- **„COSI, GDZIESI, KAJSI, KTOSI”**

W autorskim projekcie Sławomira Maciejewskiego (scenariusz i reżyseria), fragmenty tekstu Wyspiańskiego przekute zostały na spostrzegawczy i bardzo aktualny monolog o Polakach. Scenarzysta, reżyser i aktor w jednej osobie staje się wodzirejem i zaprasza na wesele, na którym brak pary młodej, druhen i członków rodzin nowożeńców. Jest za to wódka, która tak jak treść spektaklu potrafi wywołać beztroski śmiech, który chwilę potem więźnie w gardle kiedy przełknie się jej gorzki smak. Jest także orkiestra weselna w postaci zespołu rockowego, wykonującego muzykę autorstwa Bartosza Chajdeckiego - jednego z najbardziej uzdolnionych kompozytorów młodego pokolenia,

twórcy oprawy muzycznej do serialowego hitu TVP „Czas Honoru”.

Premiera – 13.04.2013 r.

- **„W MROZNYM MROZNYM DOMU” Neila LaBute**
Autor sztuki, amerykański dramaturg, scenarzysta i reżyser m.in. filmów "Kochankowie z sąsiedztwa" czy nominowanego do Złotej Palmy "Siostra Betty" próbuje dotrzeć do ciemnej strony naszej natury, opowiada o ludziach poranionych i rozczarowanych życiem. Spotkanie po latach dwóch dorosłych braci przeradza się w pełną goryczy i złości spowiedź dotyczącą skrywanej przez wiele lat tajemnicy z dzieciństwa. I jeden, i drugi nie radzi sobie z przeszłością.

Premiera – 28.09.2013 r.

- **„NIŻYŃSKI. ZAPISKI Z OTCHŁANI”**

Na legendę genialnego rosyjskiego tancerza Wacława Niżyńskiego składa się nie tylko jego znacznie wyprzedzająca epokę twórczość baletowa, ale również dramatyczne przerwanie kariery artystycznej z powodu choroby psychicznej, której wstrząsającym dokumentem stał się pisany przez niego od tego momentu *Dziennik*. W sztuce zostały wykorzystane autentyczne notatki z tego *Dziennika* artysty. Problemy psychiczne Niżyńskiego zostały ukazane na tle tych faktów z jego biografii, które w największym stopniu przyczyniły się do jego stanu – niełatwego dzieciństwa (choroby psychicznej brata, odejścia ojca, biedy, prześladowań ze strony kolegów w szkole baletowej itp.), zbyt szybkiego sukcesu, na który nie był gotowy... Sztuka Anny Burzyńskiej odsłania tragedię wielkiego artysty.

Premiera – 01.12.2013 r.

Małopolski Ogród Sztuki (MOS) – 1

- **Autorski spektakl Agaty Dudy-Gracz inspirowany „Troilusem i Kresydą” Williama Szekspira pt. Każdy musi kiedyś umrzeć Porcelanko, czyli rzecz o Wojnie Trojańskiej.**

Spektakl Agaty Dudy-Gracz inspirowany „Troilusem i Kresydą” Williama Szekspira prezentowany jako pierwsza premiera teatralna na nowo otwartej scenie Małopolskiego Ogrodu Sztuki został okrzyknięty spektakularnym wydarzeniem kulturalnym sezonu i udaną próbą zmierzenia się z jednym z najwybitniejszych dzieł ze ścisłego kanonu dramatu obcego, które uchodzą za „zużyte” i trudno przekładalne na obecną teraźniejszość. Reżyserka mimo autorskiej interpretacji pozostaje w swoim spektaklu wierna najgłębszej warstwie znaczeniowej pierwowzoru. Idzie za podpowiedziami i intuicjami autora, zderza ze sobą te same wartości, co Szekspir: myli tropy, wymienia konwencje, brudzi ich gatunkową czystość. Szokuje i drwi, burzy mity lekturowe i zrzuca posągowych bohaterów z piedestału. Oszalałymi, wizualnie rozbuchane przedstawienie Dudy-Gracz atakuje wszystkie zmysły

widza. Inscenizacja została zauważona przez znawców i miłośników teatru. Doceniono zarówno niezwykle widowiskową plastyczną stronę spektaklu, jak również jego warstwę narracyjną. Istotną ponadczasową problematyką opowiedziana tu została w mocnej, nowoczesnej formie przemawiającej językiem nowych mediów. Za ten spektakl Jury siedemnastej edycji ogólnopolskiego Konkursu na Najlepszą Inscenizację Dzieł Dramatycznych Williama Szekspira w sezonie artystycznym 2012/2013 przyznało Teatrowi im. Juliusza Słowackiego w Krakowie prestiżową główną nagrodę festiwalu ZŁOTEGO YORICKA.

Premiera – 09.05.2013 r.

WYSTAWIANE SPEKTAKLE – 328

Chory z urojenia, Kordian, Tango Piazzolla, Pułapka na myszy, O rozkoszy, Ojciec, Czarnoksiężnik z krainy Oz, Ziemia obiecana, Peer Gynt, Maskarada, Karnawał, czyli pierwsza żona Adama, Pacjent EGBDF, Tragedia Makbeta, Galgenberg, Rozmowy poufne, Bóg mordu, Udręka życia, Witkacy – Jedyne wyjście, Kochanek, Obcy, Przebudzenie, W mrocznym mrocznym domu, Niżyński. Zapiski z otchłani, Così, gdzieś, kajs, ktosi – z „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego, Za chwilę. Cztery sposoby na życie i jeden na śmierć, Każdy musi kiedyś umrzeć Porcelanko, czyli rzecz o Wojnie Trojańskiej, spektakl Agaty Dudy-Gracz inspirowany „Troilusem i Kressydą” Wiliama Szekspira, Głowa pełna słońca, czyli o czym marzył Yves Montand, Przyjaciele, Emigranci

DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA POZAREPERTUAROWA

Podczas **14 Sezon Sceny przy Pompe**, realizowany w ramach akcji „Lato w mieście” odbyło się 9 koncertów o wysokim poziomie artystycznym w wykonaniu m.in. Pauliny Bisztygi, Renaty Przemek, Agnieszki Rosnerówny, Joanny Trzepiecińskiej, Przemysława Brannego, Dawida Podsiadło i Janusza Radka, a także 4 projekcje filmowe (seanse kina niemego z muzyką na żywo).

Krakowski Salon Poezji

Rok 2013 był 12. rokiem działalności Krakowskiego Salonu Poezji – inicjatywy Anny Dymnej, w ramach której w niedzielne przedpołudnia w Foyer Teatru aktorzy czytają swoje ulubione wiersze. Poezji towarzyszy muzyka w wykonaniu instrumentalistów, często najmłodszej generacji. Formuła projektu jest otwarta – wstęp wolny. W 2013 r. Salon prezentował głównie dorobek

poetów polskich – z racji obchodów Roku Tuwima oraz Roku Aleksandra hr. Fredry odbył się cykl spotkań poświęconych ich twórczości. Uczczono pamięć Wisławy Szymborskiej (w 1. rocznicę śmierci) oraz Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego (w 60. rocznicę śmierci).

Udział w Krakowskich Nocach

- 7 Krakowska Noc Teatrów – program Teatru obejmował: Inaugurację 14. sezonu Letniej Sceny przy Pompe (piosenki ze spektaklu Ziemia obiecana), spektakl Peer Gynt H. Ibsena w reż. R. Sabary, Nocny Krakowski Salon Poezji Bez holajzy ani rusz! - poezja Juliana Tuwima, Nocny pokaz spektaklu Za chwilę. Cztery sposoby na Życie i jeden na śmierć (MOS), Projekt Makbet – pokaz etud studentów III roku Wydziału Reżyserii Dramatu PWST w Krakowie, zrealizowany pod opieką Mai Kleczewskiej, 3 tury oprowadzania po gmachu Teatru, kolorową iluminację na fasadach budynku Teatru.
- III Krakowska Noc Poezji – zorganizowano dwa spotkania w ramach Krakowskiego Salonu Poezji: w Foyer Teatru - Bal w operze Juliana Tuwima wg koncepcji i w wykonaniu Krzysztofa Orzechowskiego oraz w MOS – Postylla domowa Bertolta Brechta, scenariusz i wykonanie Sławomir Maciejewski z udziałem Joanny Mastalerz i Jerzego Klubowicza .

➤ DZIAŁALNOŚĆ MAŁOPOLSKIEGO OGRODU SZTUKI (MOS)

Oferta programowa Małopolskiego Ogrodu Sztuki została ukierunkowana na promocję sztuki współczesnej w różnych obszarach kultury, a także kształcenie i rozwijanie kompetencji w zakresie jej odbioru. Cechą wspólną prezentowanych projektów artystycznych była synteza rozmaitych dziedzin sztuki zogniskowanych wokół dwóch idei:

- „dla młodych, o młodych, przez młodych” – wsparcie twórczości i uczestnictwa ludzi młodych;
- „bez barier” – ułatwienie dostępu do tworzenia i uczestnictwa w kulturze osobom ze środowisk zaniedbanych, wrażliwych społecznie i zagrożonych wykluczeniem.

TEATR I TANIEC (MOS)

- **Międzynarodowy przegląd teatralny - Tylko Nie Teatr** – pierwsza edycja całorocznego przeglądu

nowoczesnych i nowatorskich form sztuki scenicznej, poszukującej sposobów artystycznej ekspresji wykraczających poza ramy tradycyjnego teatru.

- **Ogólnopolski przegląd teatrów tańca i ruchu pt. *Taniec w Ogrodzie*** – przegląd najciekawszych, eksperymentalnych form tańca współczesnego. Pokazy najnowszych zjawisk polskiej sceny szeroko rozumianego tańca i ruchu zostały zebrane w ramach Festiwalu Tańca Współczesnego KRoki, który stał się autorskim festiwalem MOS-u (marzec 2013 r.).
- **Czytania performatywne – Interwencje dramatyczne *DRAMAT po DRAMACIE*** – prezentacja nowatorskich tekstów dramatycznych. Czytania przygotowywali studenci PWST i aktorzy Teatru im. Juliusza Słowackiego. Projekt zrealizowany we współpracy z PWST w Krakowie.
- **Projekt *Makbet*** – w ramach współpracy z PWST od stycznia do czerwca (7 razy) prezentowana była etiuda filmowo-teatralna studentów Wydziału Reżyserii Dramatu, przygotowana pod opieką Maji Kleczewskiej, na motywach *Makbeta* Williama Szekspira.

MUZYKA (MOS)

- W ramach muzycznej sceny MOS odbyły się koncerty: Leszeka Moźdzera, Noise Trio, Sublokatora, Motion Trio i LUC, Patrick the Pan, Max Klezmer Band, Gongów i mis tybetańskich, 5 rytmów, Recykling Band, Folk for Freaks, Joanny Słowińskiej.
- **X-pARTy International Expat Art Festival** – to największa w Polsce impreza prezentująca twórczość obcokrajowców, którzy jako miejsce do życia i tworzenia wybrali Polskę. Celem festiwalu było w jak najpełniejszy sposób ukazać na przykładzie Krakowa wpływ wielokulturowych interakcji i inspiracji na lokalną przestrzeń społeczno-kulturalną.

SZTUKI WIZUALNE (MOS)

Zrealizowane projekty: ***Historia jednego obrazu*** – realizacja artystyczna oparta na reinterpretacji wybitnych dzieł malarstwa XIX i XX wieku za pomocą technik multimedialnych, połączona z działaniami edukacyjnymi z zakresu historii sztuki. Autorem, którego malarstwo posłużyło za inspirację, był Witkacy – powstałe murale na murze przylegającym do MOS; ***Fotografia w Raju***

połączona z warsztatami Fotografii Organicznej – wystawa portretów osób odwiedzających Ogród na Rajskiej, wykonywanych samodzielnie w Fotobudce, warsztaty - tworzenie obrazów na papierze fotograficznym z użyciem roślin; **Kawiarnia krytyczna dla studentów** – cykl wykładów, spotkań i dyskusji o współczesnej sztuce i jej odbiorze połączony z programem międzynarodowych wizyt studyjnych. Współpraca z Meat Factory w Pradze i Fabrica del Vapore w Mediolanie; **Odmienne stany świadomości** – cykl projekcji filmowych i dyskusji o roli środków psychoaktywnych w kulturze popularnej; **Przywrócone Arcydzieła Filmowe** – prowadzone przez wybitnego krakowskiego krytyka filmowego Łukasza Maciejewskiego, prezentacje zapomnianych arcydzieł polskiego kina, połączone z prelekcją na temat filmu i spotkaniem z twórcami; **KINO 5D** – wybór najlepszych polskich produkcji artystów sztuk wizualnych. Każdej odsłonie towarzyszyło spotkanie z twórcą i dyskusja; **Kino wagon** – pokaz filmów inspirowanych tematyką podróżniczo-kolejową w ramach projektu Mechanizmy Porozumienia; **Wystawa Mechanizmy Porozumienia**, będąca efektem półrocznego projektu poświęconego rewaloryzacji linii kolejowej łączącej Bukareszt z Warszawą; **Wystawa Wywczasy** – dokumentacja sztuki powstałej nieintencjonalnie; **Wystawa Conversation** – Kokatao to wyspa, opowieść i muzyka, która połączyła dwójkę artystów. Grzegorz Drozd i Zbigniew Libera nagrali płytę, przygotowali serię okładek i dali koncert. Wymiana myśli przyjęła formę wystawy *Conversation*; **Wykłady Samuela Nowaka *Sztuka, kultura i demokracja. Tragifarsa w czterech odcinkach*** wprowadzały słuchaczy w społeczną teorię sztuki i kultury; **Galeria Architektury GAGA (Gallery of Architecture in Garden of Arts)** – pierwsza w Krakowie autorska galeria architektury. Galeria powstała jako miejsce prezentacji dorobku krajowych i zagranicznych architektów oraz inspirujących, a niekiedy i prowokujących debat.

EDUKACJA I TERAPIA PRZEZ SZTUKĘ (MOS)

Zrealizowane projekty: ***Ogród Żyrafy*** – cykl trzymiesięcznych spotkań z różnymi formami arteterapii, autorskich działań edukacyjno-animacyjnych dla dzieci, młodzieży, wychowawców, nastawionych na doskonalenie inteligencji emocjonalnej, umiejętności dobrej, empatycznej komunikacji, pokonywania stresu, treningu twórczości i kreatywności; z nastawieniem na

szkolenie wychowawców – liderów projektu. W ramach projektu odbył się *Festiwal Cooltura Porozumienia*; **Letnia równowaga w ogrodzie** – warsztaty edukacyjno-arteterapeutyczne dla dorosłych, dotyczące głównie problemów komunikacyjnych, poszerzone o wakacyjne zajęcia jogi, prowadzone na zewnątrz MOS-u, dla turystów i mieszkańców Krakowa; **Równowaga w ogrodzie** – cykl spotkań z jogą (warsztaty edukacyjno-terapeutyczne z elementami hatha jogi) dla dorosłych i dzieci; **Charakteryzacja teatralno-filmowa** – warsztaty edukacyjno-artystyczno-rozrywkowe dla dzieci i młodzieży; **Slamy poetyckie** – improwizowane konkursy poetyckie z aktywnym udziałem publiczności; **Warsztaty z Collinem Sissonem** – całodniowe warsztaty dla dorosłych doskonalące koncentrację; **Dogoterapia**;

DZIAŁALNOŚĆ IMPRESARYJNA (MOS)

Małopolski Ogród Sztuki był miejscem licznych prezentacji festiwalowych, m.in.: Festiwalu Sacrum Profanum, Festiwalu Conrada, Festiwalu Miłosza, Festiwalu Muzyki Filmowej, Krakowskiego Festiwalu Filmowego, Studenckiego Festiwalu Piosenki Festiwalu Krakowskie Reminiscencje Teatralne, Festiwalu Rozstaje, Gospel City, Letniego Festiwalu Jazzowego, Piwnicy pod Baranami, Festiwalu Węgierska Jesień, Festiwalu Audio-Art. Miesiąca Fotografii w Krakowie, Festiwalu Etiuda & Anima, Festiwalu Digital Dragons.

DZIAŁALNOŚĆ DODATKOWA – FINANSOWANA ZE ŚRODKÓW UE

Teatr XXI wieku East meets West – West meets East, to wieloletni projekt międzynarodowy, obejmujący cykl międzynarodowych konferencji i warsztatów teatralnych realizowanych we współpracy z dziewięcioma najważniejszymi i najprężniej działającymi teatrami Europy Wschodniej i Zachodniej Projekt finansowany z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, 2007 – 2013, Działanie 8.2 Budowanie pozycji Małopolski w europejskich sieciach współpracy.

Projekt Cyfrowe Dziedzictwo Kulturowe - kontynuacja (od 2010 r.) digitalizacji zbiorów Archiwum Artystycznego w ramach projektu „Cyfrowe Dziedzictwo Kulturowe. Stworzenie platformy digitalizacji zbiorów muzealnych w regionie Małopolski”

WYSTĘPY GOŚCINNE I UDZIAŁ W FESTIWALACH

- III Teatr Konesera – Festiwal Sztuki Teatru, Teatr Mały w Tychach – spektakl *Udręka życia* w reż. Iwony Kempy
- Teatr Śląski w Katowicach – spektakl *Za chwilę. Cztery sposoby na życie i jeden na śmierć* w reż. Iwony Kempy
- XVII Festiwal Szekspirowski w Gdańsku, Teatr Wybrzeże w Gdańsku – spektakl *Każdy musi kiedyś umrzeć Porcelanko, czyli rzecz o Wojnie Trojańskiej. Spektakl Agaty Dudy-Gracj inspirowany „Troilusem i Kresydą” Williama Szekspira*

WSÓŁORGANIZACJA WYDARZEŃ

Teatr był współorganizatorem wielu projektów oraz ważnych i prestiżowych imprez, m.in.: **Koncertu kołęd Kolędowanie z Janem Pawłem II** – z Instytutem Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II; **XIII Ogólnopolskiego Festiwalu Twórczości Teatralno - Muzycznej Osób Niepełnosprawnych Albertina 2013** – z Fundacją Anny Dymnej *Mimo Wszystko*; **Gali wręczenia nagród Laury Magellana** – z Korporacją Absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie; **76. Wiosennej Konferencji Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego**; **Gali wręczenia Nagrody Transatlantyk - III Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej** – z Instytutem Książki; **Gali wręczenia Nagrody im. Jana Długosza** – z Targami Książki w Krakowie; **Gali z okazji wejścia Chorwacji do Unii Europejskiej** – z Konsulatem Chorwacji; **Międzynarodowego Zjazdu Kardiologów NFIC 2013** – wspólnie z Sympozjum Cracoviense;

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- **Józef Kotarbiński. Ze świata uludy. Wybór pism teatralnych**, kontynuacja serii *Polskie piśmiennictwo teatralne XIX wieku* t. IV, wspólnie z Towarzystwem Naukowym *Societas Vistulana*, w ramach obchodów Jubileuszu 120-lecia Teatru im. Juliusza Słowackiego
- **Teatr XXI w. – East meets West – West meets East**, pod red. Jana Burzyńskiego, publikacja w j. polskim, angielskim i rosyjskim, podsumowująca działania i osiągnięcia międzynarodowego projektu dot. tworzenia sieci współpracy kulturalnej finansowanego ze środków UE;

- *Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie*, pod red. Diany Poskuty-Włodek, album jubileuszowy Teatru w języku polskim i angielskim prezentujący jego 120-letnią historię;
- *Krakowski Salon Poezji. Plus 100 spotkań Tom IV*, pod red. Diany Poskuty-Włodek. Książka wraz z płytą CD audio (zakończenie pierwszego etapu zadania współfinansowanego przez MKiDN).

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

- Krzysztof Orzechowski - Wyróżnienie na XIII Festiwalu Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej *Dwa Teatry – Sopot 2013* za rolę Narratora w słuchowisku *Wesele (akt II)* w reżyserii Andrzeja Seweryna
- Nagroda Złotego Yoricka w XVII edycji ogólnopolskiego Konkursu na Najlepszą Inscenizację Dzieł Dramatycznych Williama Szekspira w sezonie artystycznym 2012/2013 dla Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie za spektakl *Każdy musi kiedyś umrzeć Porcelanko...* w reżyserii Agaty Dudy-Grac
- Nagroda Teatralna im. Stanisława Wyspiańskiego za rok 2012, dla twórców spektaklu *Za chwilę. Cztery sposoby na życie i jeden na śmierć* w reżyserii Iwony Kempy
- Odznaka Honoris Gratia, przyznana przez Prezydenta Miasta Krakowa prof. Jacka Majchrowskiego w trakcie 52. Międzynarodowego Dnia Teatru dla Krzysztofa Jędryska
- Nagroda Sekcji Krytyków Teatralnych Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatralnego ITI za najlepszą książkę teatralną 2012 r. oraz Nagroda *Krakowska Książka Miesiąca* dla książki Diany Poskuty-Włodek *Dzieje teatru w Krakowie w latach 1918 – 1939. Zawodowe teatry dramatyczne*

ODZNACZENIA I WYRÓŻNIENIA

- Z okazji jubileuszu 120-lecia Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie, Teatr został wyróżniony przez władze i samorząd Województwa Małopolskiego medalem Polonia Minor „za stałą, żywą obecność w przestrzeni kulturalnej Krakowa, Małopolski i całego kraju”
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi dla polskiej kultury, nadany przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego Marianowi Dziędzielowi i Krzysztofowi Jędryskowi
- Złoty Krzyż Zasługi, nadany przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego dla Anny Sokołowskiej-Rokicie, Annie Tomaszewskiej-

Piaseckiej, Ewie Worytkiewicz-Sendke i Małgorzacie Ząbkowskiej-Kołodziej

- Brązowy medal *Zasłużony Kulturze Gloria Artis*, przyznany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego Radosławowi Krzyżowskiemu, Marcinowi Kuźmińskiemu i Grzegorzowi Mielczarkowi
- Odznaka Honoris Gratia, przyznana przez Prezydenta Miasta Krakowa prof. Jacka Majchrowskiego Elżbiecie Bielik i Marii Szczypczyk
- Listy gratulacyjne od Prezydenta Miasta Krakowa prof. Jacka Majchrowskiego dla Ewy Jędrzejewskiej-Balickiej, Ireny Kowal, Jacka Repetowskiego i Piotra Szczerby.

Nagrody dla budynku Małopolskiego Ogrodu

Sztuki: ArchDaily Building of the Year 2012 w kategorii *Culture*; Architizer A+ Award Popular Choice w kategorii *Theatres & Performing Arts Center*; Brick Award 2013 Edycja Polska; *Obiekt Roku 2012* w plebiscycie Polska Architektura XXL; Nagroda Architektoniczna POLITYKI; tytuł *Budowy Roku 2012* w konkursie Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa; Nagroda Iconic Award 2013 przyznawaną przez Niemiecką Radę Wzornictwa; tytuł *Najpiękniejszego obiektu ceramiki* przyznany przez użytkowników portalu Architektura Inspiracji; odznaczenie *Lokomotywa Rozwoju i Lider Małopolski* przyznane Małopolskiemu Ogrodowi Sztuki przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski; główna nagroda w plebiscycie *Kraków mój dom* organizowanym przez Dziennik Polski oraz Gminę Miasta Kraków w kategorii „architektura użyteczności publicznej”; wyróżnienie przyznane w konkursie o Nagrodę im. Macieja Nowickiego *Architektura Innowacyjna*

INWESTYCJE

- Dokumentacja techniczna dot. przeprowadzenia prac modernizacyjnych (sieć elektryczna oraz zabezpieczenia przeciwpożarowego) oraz odtworzeniowych (zabytkowe ściany i sufity) w ramach zadania (współfinansowanego ze środków MKiDN) pn. „Przygotowanie i wykonanie dokumentacji technicznych umożliwiających dostosowanie budynków Teatru im. Juliusza Słowackiego do obowiązujących standardów europejskich”

- I etap prac budowlanych i konserwatorskich dla zabytkowego muru otaczającego budynek przy Pl. Św. Ducha 4 od strony ul. św. Marka.
- Rozbudowa i modernizacja systemu nagłośnienia w ramach zadania pn. „Modernizacja urządzeń Dużej Sceny Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie na miarę XXI wieku (akustyka) – 5. etap prac” (finansowanego ze środków MKiDN).
- Zabezpieczenie PPOŻ budynku Teatru i budynku MOS (dofinansowane przez PZU).
 - Jubileuszu 120-lecia Teatru – 1 060 osób

- MOS – 41 567 osób, w tym:
 - spektakle teatralne (repertuarowe) – 5 792 osoby
 - spektakle – 2 340 osób
 - koncerty – 1 831 osób
 - filmy – 303 osoby
 - edukacja – 3 166 osoby
 - wystawy – 1 715 osoby
 - zwiedzanie – 1 080 osób
 - inne (wydarzenia niebiletowane, spotkania, festiwale, współpraca itp.) – 26 420 osób

FREKWENCJA

- liczba odbiorców (z podziałem na sceny, obiekty) – 135 810 osób
- Teatr – 94 243 osoby, w tym:
 - Duża scena – 78 030 osób
 - Scena Miniatura - 7.020 osób
 - Krakowski Salon Poezji – 7 020 osób
 - Nocy Teatrów – 1 034 osób
- frekwencja w Teatrze – 92,75 %
- liczba wolontariuszy, stażystów: 30
- strona www
- liczba odwiedzin – 504 491
- liczba unikalnych użytkowników – 317 771

❖ OPERA KRAKOWSKA W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 2013 ROKU

Premierą *Trubadura* Giuseppe Verdiego Opera uczciła rok kompozytora. Utwór opowiada historię o dwóch braciach, rozdzielonych przez los, którzy z powodu miłości do jednej kobiety, a także politycznych zawirowań stają przeciwko sobie, nieświadomi własnego pokrewieństwa. W premierowych spektaklach w partii Azuceny gościnnie wystąpiła Małgorzata Walewska.

Reżyseria: Laco Adamik, kierownictwo muzyczne: Tomasz Tokarczyk, scenografia i kostiumy: Barbara Kędzierska, reżyseria światła: Bogumił Palewicz, przygotowanie chóru: Zygmunt Magiera. Wsparcia finansowego w ramach projektu *VIVA VERDI!* udzieliło MKiDN. Premiera miała miejsce 08.06.2013 r.

W ramach XVII Letniego Festiwalu, który odbył się w dniach 28-30.06.2013 r., zaprezentowano na dziedzińcu Zamku Królewskiego na Wawelu jedno z najbardziej niezwykłych, a zarazem popularnych dzieł muzyki symfonicznej XX wieku – ***Carmina Burana* Carla Orffa**. Utwór wykonała orkiestra pod batutą Tomasza Tokarczyka, 80-osobowy chór, przygotowany przez Zygmunta Magierę oraz soliści: Katarzyna Oleś-Błacha i Iwona Socha (sopran), Adam Sobierajski (tenor) oraz Adam Kruszewski i Stanisław Kufluk (baryton). W widowisku wzięły udział zespół Gwardii Gryfa z Wrocławia – jedyna grupa w Polsce, która realizuje pokazy inspirowane włoską sztuką żonglerki chorągwiemi.

Inscenizację widowiska: Bogusław Nowak i Emil Wesołowski, światła i multimedia: Dariusz Pawelec, scenografia i kostiumy: Bożena Pędziwiatr. Współorganizatorem widowiska był Zamek Królewski na Wawelu, wsparcia finansowego udzieliło również MKiDN.

Festiwal Oper Krzysztofa Pendereckiego został zorganizowany z inicjatywy Opery w ramach Festiwalu Muzyki *EMANACJE* w 80. rocznicę urodzin Kompozytora. Zaprezentowano trzy opery tego wielkiego Artysty:

- ***Diabły z Loudun*** – w wykonaniu Opery Krakowskiej; reż. Laco Adamik,

kierownictwo muzyczne: Andrzej Straszynski, Tomasz Tokarczyk, scenografia: Barbara Kędzierska, kostiumy: Magdalena Teślawska, Paweł Grabarczyk, przygotowanie chóru: Marek Kluza, Zygmunt Magiera, dyrygent: Tomasz Tokarczyk;

- ***Ubu Rex*** – w wykonaniu Opery Bałtyckiej; kierownictwo muzyczne: Wojciech Michniewski, inscenizacja i reżyseria: Janusz Wiśniewski, scenografia: Janusz Wiśniewski, choreografia: Emil Wesołowski, przygotowanie chóru: Anna Michalak, dyrygent: Wojciech Michniewski (3.10.2013 r.);
- ***Raj utracony*** – w wykonaniu Opery Wrocławskiej; kierownictwo muzyczne: Andrzej Straszynski, dyrygent: Tomasz Szreder, inscenizacja, reżyseria i dekoracje: Waldemar Zawodziński, choreografia: Janina Niesobka, kostiumy: Małgorzata Stoniowska, przygotowanie chóru: Anna Grabowska-Borys.

Koncert jubileuszowy *Po pięciu latach* – koncert specjalny zorganizowany z okazji 5-lecia pracy w nowym budynku. Program wieczoru składał się z fragmentów i arii ze spektakli, które przez ostatnie lata weszły do repertuaru. Ogłoszono także wyniki plebiscytu przeprowadzonego wśród stałych widzów. Nagrodzono: *Trubadura* G. Verdiego (najlepszy spektakl), Laco Adamika (najlepszy reżyser), Tomasza Tokarczyka (najlepszy dyrygent), Małgorzatę Walewską (najlepszą solistka), Mariusza Kwietnia (najlepszy solista), *Kopciuszk*

G. Rossiniego (najlepszy spektakl baletowy), Mizuki Kurosawę (najlepsza tancerka), Dzmitra Prokharau (najlepszy tancerz) oraz Barbarę Kędziorską (najlepsza scenografia i kostiumy). Bezkonkurencyjnie zwyciężył plakat do spektaklu *Madama Butterfly* G. Pucciniego autorstwa M. Balcerek i K. Kwaśniewskiej.

Opera pozyskała środki zewnętrzne na 7 projektów.

PREMIERY

- ***Cabaret lunaire*** z muzyką A. Schönberga, Trio smyczkowe op. 45, Brettli-Lieder, Pierrot lunaire. Reżyseria - W. Nurkowski, kier. muzyczne - P. Szczepański, scenografia i kostiumy - A. Sekuła, choreografia - D. Knapik. Premiera: 23 lutego 2013 r.
- ***Orfeusz i Eurydyka***, Ch. W. Gluck – opera-balet. Inscenizacja i choreografia - G. Madia, kier. muzyczne - M. Toporowski, scenografia i kostiumy - B. Schwengl, chór - Z. Magiera. Premiera: 27 kwietnia 2013 r.
- ***Trubadur***, G. Verdii – opera. Reżyseria - L. Adamik, kier. muzyczne - T. Tokarczyk, scenografia i kostiumy - B. Kędziorska, reżyseria światła - B. Palewicz, przygotowanie chóru - Z. Magiera. Premiera: 08.06.2013 r.
- ***Carmina Burana***, Carl Orff – widowisko plenerowe. Inscenizacja – B. Nowak, E. Wesołowski, kier. muzyczne - T. Tokarczyk, choreografia - E. Wesołowski, scenografia - B. Pędziwiatr, chór - Z. Magiera, multimedia i reż. światła – D. Pawelec. Premiera: 28 czerwca 2013 r., Dziedziniec Zamku Królewskiego na Wawelu.
- ***Dziadek do orzechów***, P. Czajkowski – balet. Inscenizacja i choreografia - E. Wesołowski, kierownictwo muzyczne - G. Berniak, scenografia - M. Grabowski, wizualizacje - M. Grabowski, T. Kucharz, kostiumy - M. Balcerek, reż. światła - B. Palewicz. Premiera: 21 grudnia 2013 r.

WYSTAWIANE SPEKTAKLE/KONCERTY/CYKLE KONCERTOWE – 149

w tym 30 spektakli dla dzieci i 14 tzw. „rodzinnych”,

- opery: *Ariadna na Naxos, Carmen, Cesarz Atlantydy, Diabły z Loudun, Eugeniusz Oniegin, Halka, Madama Butterfly, Napój Miłosny, Rigoletto, Straszny dwór, Tosca, Traviata, Trubadur, Wesele Figara*;
- operetki: *Baron cygański, Zemsta nietoperza*;
- balet: *Dziadek do orzechów, Historia żołnierza, Kopciuszek, Orfeusz i Eurydyka, Rachmaninow. Szczedrin... (Tragedia don José), Spojrzenia*;
- spektakle kameralne: *Podróż zimowa, Cabaret lunaire*;
- rodzinna opowieść muzyczna: *Mały Lord*;
- spektakle dla dzieci i młodzieży: *Księga lasu, Opera b/o, Dziadek do orzechów*;
- koncerty: *Carmina Burana, Requiem, Wielkie Chóry Wielkich Oper, Koncerty Sylwestrowo-Noworoczne, Koncerty Karnawałowe, Arie Oper Świata na Wawelu*;
- gala baletowa *Grand Pas., Kraków tańcem malowany* – koncert jubileuszowy na 50-lecie Studia Baletowego Opery Krakowskiej.

WYDARZENIA PLENEROWE, FESTIWALE, SPOTKANIA – 10

- Letni Festiwal Opery Krakowskiej – 8.06-5.07.2013 r.
- Festiwal Oper Krzysztofa Pendereckiego – 27.09-5.10.2013 r.
- Międzynarodowy Dzień Teatru – 27.03.2013 r.
- Dzień Matki i Dzień Dziecka w Operze Krakowskiej – 26.05, 1.06.2013 r.
- Noc Teatrów – 15/16.06.2013 r.
- Ekologia przez sztukę. Event edukacyjno-artystyczny na Wawelu – 27.06.2013 r.

- Dzień Otwarty Opery Krakowskiej – *Twarze Opery* – 7.12.2013 r.
- Spotkania z Artystą (współorganizacja ze Stowarzyszeniem Miłośników Opery *Aria*)

SZTUKI WIZUALNE, PLASTYCZNE, WYSTAWY – 4

- *3 OPERY* – wystawa malarstwa Ewy Grabowskiej, Longina Szmyda i Katarzyny Adamek;
- *Z miłości do tańca* – wystawa z okazji 50-lecia Studia Baletowego Opery Krakowskiej;
- *VERDI 200* – wystawa plakatów do spektakli G. Verdiego z kolekcji Krzysztofa Dydo;
- Krzysztof Penderecki w Operze Krakowskiej;
- *W hołdzie Giuseppe Verdiemu* – wystawa zorganizowana we współpracy z Włoskim Instytutem Kultury w Krakowie i Opera di Roma w Rzymie.

FILM/KINO

Przegląd filmów z choreografiami Matsa Eka (2.07.2013 r.) w ramach projektu *Grand Pas...*

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA (WARSZTATY, LEKCJE, AUDYCJE) – 7

- **Studio Baletowe** – ok. 160 uczestników w wieku od 4 do 24 lat, na różnych poziomach zaawansowania
- **Chór Dziecięcy Opery Krakowskiej** – ok. 40 uczestników w wieku od 8 do 13 lat
- **Poranki - Spotkania edukacyjne dla dzieci** – cykl spotkań edukacyjnych dla najmłodszych widzów
- **Spotkania z cyklu Inspiracje** – otwarte spotkania publiczności z twórcami teatru operowego

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

- Nagrody im. Jana Kiepury w 2013 r. dla solistki Opery Krakowskiej Iwony Sochy, odtwórczyni partii Zuzanny w krakowskiej inscenizacji *Wesela Figara* w kategorii Najlepsza śpiewaczka oraz dla Mariusza Kwietnia, solisty Metropolitan Opera w Nowym Jorku, który w *Weselu Figara* wystąpił w partii Hrabiego Almavivy w kategorii Najlepszy Śpiewak.
- Nagroda dla Tomasza Kuka – solisty Opery Krakowskiej – Platynowa Róża w „bitwie tenorów” podczas Festiwalu im. Jana Kiepury w Krynicy Zdroju.
- Medal Cracoviae Merenti dla związanej ze sceną Opery Krakowskiej solistki – Jadwigi Romańskiej

INWESTYCJE

W 2013 roku Opera zakupiła kilka nowych instrumentów muzycznych: flet z e-mechaniką, zestaw kotłów symfonicznych, harfa, 3 kontrabasy. Realizacja zakupu była dofinansowana ze środków MKiDN.

FREKWENCJA

- liczba odbiorców (z podziałem na sceny, obiekty) – 91 500 osób
 - Duża scena – 79 500 osób
 - Scena Kameralna – 5 500 osób
 - pozostałe (antresola, sceny zewnętrzne) – 7 900 osób
- frekwencja, oglądalność, uczestnictwo – 97 %
- liczba wolontariuszy, stażystów: 4
- strona www
 - liczba odwiedzin – 1 845 647
 - liczba unikalnych użytkowników – 190 232

❖ TEATRU IM. STANISŁAWA IGNACEGO WITKIEWICZA W ZAKOPANEM

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 2013 ROKU

Na przełęczy (Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne).

Cykl imprez promujących Małopolskę, kulturę Podhala, bogate, oryginalne dziedzictwo kulturowe regionu. Wydarzenie artystyczne pokazujące nowe możliwości wyremontowanej Sceny *Witkacego*, w ramach którego zaprezentowano m.in.: 2 spektakle gościnne – *Lustro* Sceny Plastycznej KUL w reżyserii Leszka Mądzika oraz *Nie kop mi grobu* Teatru Ad Spectatores w reżyserii Macieja Masztalskiego; performance *Halny* - widowisko dotyczące wpływu tego tajemniczego, groźnego wiatru na człowieka w reżyserii Andrzeja Dziuka; 2 koncerty: swoiste jam session, w którym przenikały się wpływy różnych tradycji oraz *Plamy na słońcu* z udziałem m.in. Agaty Zubel, 2 wystawy inspirowane ideą projektu oraz wystawę ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego; 3 projekcje filmowe: *Płynące wieżowce*, *Kobiety bez mężczyzn*, *Arbor* (inauguracja Kina Podejrzanego); spektakle: *Nieprzyjaciel* z cyklu *Halny*, *OK!-SZA*, *Na przełęczy*; projekt *Nutko moja... Halny Duje – Władek Tutka się dziwuje* poświęcony pamięci Władysława Trebuni-Tutki, ukazujący wpływ Jego twórczości i osobowości na muzyków, z którymi Władysław koncertował.

Odbyły się również *Posiady* – spotkania, podczas których ideę i koncepcję Prezentacji Artystycznych rozwinęła publiczność oraz zaproszeni Goście: prof. Janusz Degler, Tomasz Pawlak, Zbigniew Benedyktynowicz, Jan Gondowicz, Antoni Kroh, Jakub Szpilka (27.09-12.10.2013 r.)

PREMIERY, NOWOŚCI – 4

- **OK! - SZA.** Pomysł - konstrukcja - wykonanie – Krzysztof Najbor, przedstawienie zrealizowane w ramach Sceny Propozycji Aktorskich, na podstawie *Regulaminu Firmy Portretowej* Stanisława Ignacego Witkiewicza, fragmentów *Listów do żony* i prawie nieznanymi porannymi piosenek (wierszyków). Premiera – 1 maja 2013 r.
- **HALNY (Niebezpieczne Sny)** – spektakl z muzyką Józefa Skrzeka, w reżyserii Andrzeja Dziuka, inspirowany wiatrem halnym i jego wpływem na człowieka, z udziałem Steve Kindlera (międzynarodowej sławy wirtuoz skrzypiec

oraz Steve Schroydera (niemieckiego organisty i mistrza elektronicznych instrumentów klawiszowych). Scenariusz, scenografia i reżyseria – Andrzej St. Dziuk, choreografia - Anita Podkova, kostiumy - Monika Błażusiak. Premiera – 27 września 2013 r.

- **Nieprzyjaciel w Kolibie**, na podstawie *Nieprzyjaciela* Juliána Grena. Widowisko dedykowane twórcy stylu zakopiańskiego – Stanisławowi Witkiewiczowi. Przekład – Julian Rogoziński., opracowanie tekstu, scenografia, opracowanie muzyczne i reżyseria – Andrzej St. Dziuk. Premiera – 09.08.2013 r. w Muzeum Stylu Zakopiańskiego imj. S. Witkiewicza, Willa Koliba.
- **Przezrocyste zero** - przedstawienie na podstawie sztuki Alfonso Vallejo *Przezrocyste zero* zrealizowany w ramach Sceny Propozycji Aktorskich. Reżyseria - Krzysztofa Najbora., scenografia – Ewa Dyakowska-Berbeka, muzyka Jerzy Chruściński. Premiera – 05.12.2013 r.

Teatr pozyskał środki zewnętrzne na 5 projektów.

WYSTAWIANE SPEKTAKLE/KONCERTY/CYKLE KONCERTOWE - 186

W roku 2013 Teatr zaprezentował przedstawienia repertuarowe: *Na niby – naprawdę* Lope de Vega, *Caligula* A. Camusa, *Barabasz* P. Lagerkvista, *Na Przełęczy* wg S. Witkiewicza i W. Eljasza, na Scenie Atanazego Bazakbala (Kawiarnia Witkacy): *Ccy-Witkacy-Y. Menażeria* wg Juweniliów, *Człapówki-Zakopane* wg A. Struga, *Music-Hall*

J. L. Lagarce'a, *Pieśń Nad Pieśniami* W. Dymnego, *Panopticum* wg Juliana Tuwima, *Planeta* Jewgienija Griszkowca, *Kruk* A. Sastre.

Odbyły się 4 koncerty: John Lee Hooker Jr & Daddy's Cash, Grupa SBB, Janusz Radek, Stowarzyszenie Konstruktorów Słów i Dźwięków.

Gościnnie w kwietniu wystąpiła grupa taneczno-teatralna z Krakowa z projektem *Wy-Alienowani*. Teatr dwukrotnie gościł Krakowski Salon Poezji – w maju *Kwaity polskie* Juliana Tuwima w wykonaniu Grażyny Barszczewskiej i Krzysztofa Orzechowskiego z towarzyszeniem Jacka Hołubowskiego (akordeon), a w grudniu *Bal w operze* Juliana Tuwima w wykonaniu Krzysztofa Orzechowskiego z towarzyszeniem zespołu muzycznego.

INNA DZIAŁALNOŚĆ (NP. CYKLE, FESTIWALE - ORGANIZACJA, UDZIAŁ) – 14

Na przełęczy (Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne) – cykl imprez promujących Małopolskę, kulturę Podhala, bogate, oryginalne dziedzictwo kulturowe regionu. Była to nowa propozycja artystyczna Teatru, związana bezpośrednio z nowymi możliwościami wyremontowanej Sceny *Witkacego*.

W ramach projektu zaprezentowano:

- spektakle gościnne – *Lustro* Sceny Plastycznej KUL w reżyserii Leszka Mądziaka oraz *Nie kop mi grobu* wg Roberta Howarda i Stanisława Ignacego Witkiewicza Teatru Ad Spectatores wyreżyserowany przez Macieja Masztalskiego
- performance *Halny* - widowisko dotyczące wpływu tego tajemniczego, groźnego wiatru na człowieka w reżyserii Andrzeja Dziuka
- koncerty: *swoiste jam session*, w którym przenikały się wpływy różnych tradycji (Agata Siemaszko i Kuba „Bobas” Wilk) oraz *Plamy na słońcu* (El Derwid, Agata Zubel – głos, Andrzej Bauer – wiolonczela, Cezary Duchnowski – fortepian, komputer)
- 2 inspirowane ideą projektu wystawy oraz wystawę ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego.
- *Posiady* – spotkania, podczas których idea i koncepcja Prezentacji Artystycznych została rozwinięta przez zaproszonych Gości oraz publiczność. Gośćmi Teatru byli: prof. Janusz Degler, Tomasz Pawlak, Zbigniew

Benedyktynowicz, Jan Gondowicz, Antoni Kroh, Jakub Szpilka

- 3 projekcje filmowe: *Płynące wieżowce*, *Kobiety bez mężczyzn*, *Arbor* - Swoją działalność zainaugurowało Kino Podejrzane
- spektakle: *Nieprzyjaciół* z cyklu *Halny*, *OK!-SZA*, *Na przełęczy*, *Halny* (*Niebezpieczne Sny*)

Kolejną odsłoną był projekt *Nutko moja... Halny Duże – Władek Tutka się dziwuje*, poświęcony pamięci Władysława Trebuni-Tutki. Celem wydarzenia było nie tylko przypomnienie, ale także ukazanie jak znaczący wpływ na innych muzyków miała jego twórczość i osobowość. W koncertach wzięli udział wybitni artyści (muzycy i zespoły), z którymi Władysław koncertował oraz Zespół Teatru Witkacego. Poza muzykowaniem zaprezentowano także wystawy – *Władysław Trebunia-Tutka – jako malarz – artysta plastyk* – oraz fotografii: *Władysław Nieznany* (27-28.09.2013 r. i 8-12.10.2013 r.).

Manifestacje artystyczne – *Witkacy na Kasprowym Wierchu*, *Witkacy na Krupówkach*, *Witkacy na Gubałówce* – dały możliwość przybliżenia szerszej publiczności twórczości Witkacego oraz folkloru Tatr. Poprzez wyjście poza stałą siedzibę Teatru, artystyczny wymiar projektu łączył się z działaniem promocyjnym i edukacyjnym, poszerzając liczbę odbiorców instytucji. W roku 2013 od lipca do września odbyło się 12 takich manifestacji.

SZTUKI WIZUALNE, PLASTYCZNE, WYSTAWY

W Galerii Teatru zrealizowane zostały wystawy:

- Jan Młodożeniec – *Gwasze*
- Zbylut Grzywacz – *Cielesność*
- Anna Schumacher - *W Nowym Świetle*
- Małgorzata Karp-Soja – *Karp-Soja Express*
- Andrzej Dudziński - *Koperty*

FILM/KINO

W roku 2013 w Teatrze utworzono **kino studyjne - Kino Podejrzone wg Anny Serdiukow**. Prezentacji ambitnych filmów artystycznych towarzyszyły spotkania z twórcami i prelekcje.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA (WARSZTATY, LEKCJE, AUDYCJE) – 12

W roku 2013 odbyła się 5 edycja, realizowanych we współpracy z Fundacją Witkacego, warsztatów teatralnych. Towarzyszyła im specjalna oferta repertuarowa kierowana do młodzieży szkolnej (spektakle, spotkania z aktorami). Równolegle odbywały się spotkania z dyrektorami szkół oraz starostą Powiatu Tatrzańskiego, mające na celu wypracowanie długofalowej oferty współpracy, dzięki której zakopiańska młodzież będzie mogła na preferencyjnych warunkach oglądać prezentowane spektakle.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W 2013 roku przygotowane zostały i wydane materiały poligraficzne w nakładzie: 24 570 szt. (repertuary, programy spektakli, bilety, plakaty, zaproszenia) oraz ponad 3 000 gadżetów reklamowych.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Aktorka Emilia Nagórka została uhonorowana Nagrodą im. A. Nardellego przyznawaną przez

Sekcję Krytyków Teatralnych ZASP za najlepszy debiut w teatrach dramatycznych w sezonie 2012/2013 za rolę Marceli-Fabii w przedstawieniu *Na Niby-Naprawdę* Lope de Vegi w reżyserii Andrzeja Dziuka.

INWESTYCJE

Zakończono projekt „**Rewitalizacja w Zakopanem – przebudowa Teatru im. St. I. Witkiewicza**” dofinansowany w ramach działania 11.2 „Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym” Priorytetu XI „Kultura i dziedzictwo kulturowe” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013.

FREKWENCJA

- liczba odbiorców (z podziałem na sceny, obiekty) – 16 712 osób
 - Scena Witkacego – 11 239 osób
 - Scena Atanazego Bazakbala (Kawiarnia Witkacy) – 4 691 osób
 - Inne sceny – 782 osoby
 - Manifestacje artystyczne – 3 250 osób
- frekwencja, oglądalność, uczestnictwo – 84 %
- liczba wolontariuszy, stażystów: 10
- strona www
 - liczba odwiedzin – 5 238

❖ KRAKOWSKIEGO TEATRU SCENA STU

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

Premiera *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego - pierwsza w kolejności, ale druga w realizacji część tryptyku wg Stanisława Wyspiańskiego *Wyzwolenie, Wesele, Akropolis. Wesele*. To teatralne arcydzieło z pewnością można zaliczyć do kanonu tekstów, które musi znać każdy polski inteligent. Cytaty z *Wesela* na trwałe weszły w mowę potoczną i zakorzeniły się w umysłowości Polaków, można powiedzieć, że „wszyscy wyrosliśmy z *Wesela*”. Reżyseria - Krzysztof Jasiński, scenografia - Maciej Rybicki, współpraca - Sławomir Czyż, kostiumy - Anna Czyż, muzyka - Marek Grechuta, Piotr Grząślewicz, Marcin Hilarowicz, Jan Kanty Pawluśkiewicz, Zbigniew Wodecki.
Premiera: 20 grudnia 2013 r.

***Wielki Monolog* – Jerzy Trela Zbigniew Preisner.** Widowisko słowno-muzyczne prezentujące sztukę aktorską Jerzego Treli w wielkich monologach. Treli na scenie towarzyszyli: Teresa Salgueiro (sopran), Józef Skrzeka, Konrad Mastyła i sześciuosobowy chór męski. Reżyseria - Krzysztof Jasiński, opracowanie muzyczne - Zbigniew Preisner. Wydarzenie zostało zarejestrowane na DVD, a uroczysta prezentacja filmu odbyła się w teatrze 21 grudnia 2013 roku. Zadanie zostało zrealizowane ze środków budżetu Województwa Małopolskiego, Gminy Miejskiej Kraków, przy wsparciu finansowym Narodowego Centrum Kultury w ramach programu *Kultura Interwencje*.
Premiera: 17 i 18 września 2013 r., w Kościele św. Zofii w Bobowej

Premiera *Romy i Juliana* Krzysztofa Jaroszyńskiego. Przygotowany spektakl to brawurowa komedia romantyczna, której akcja dzieje się współcześnie w Klinice Transseksuologii, gdzie na operację zmiany płci czeka para młodych ludzi. Roma chce zostać mężczyzną, zaś leżący w sąsiedniej sali Julian - kobietą. Romę odwiedza wstrząśnięty Mąż, który żąda rozwodu, a przy łóżku Juliana rozpacza jego Matka. Przypadkowe spotkanie Męża i Matki na szpitalnym korytarzu da początek makiawelicznemu planowi tych dwojga... Reżyseria - Krzysztof Jasiński, muzyka i wykonanie – Janusz

Grzywacz, kostiumy - Anna Czyż, dekoracje: Sławomir Czyż. Premiera – 06.04.2013 r.

Premiera *Siły przyzwyczajenia* Thomasa Bernhard, austriackiego pisarza i dramaturga, uważanego za jednego z najwybitniejszych reprezentantów literatury niemieckojęzycznej. Komedia o cyrku, jakim staje się nasze życie, gdy zaczyna nim rządzić chora ambicja używająca najszlachetniejszych niekiedy argumentów. Reżyseria - Remigiusz Brzyk, scenografia - Justyna Łagowska.
Premiera prasowa – 01.12.2013 r.

PREMIERY, NOWOŚCI – 4

- ***Wesele* Stanisława Wyspiańskiego** – pierwsza w kolejności, ale druga w realizacji część tryptyku wg Stanisława Wyspiańskiego *Wyzwolenie, Wesele, Akropoli*. Reżyseria - Krzysztof Jasiński, scenografia - Maciej Rybicki, współpraca - Sławomir Czyż, kostiumy - Anna Czyż, muzyka - Marek Grechuta, Piotr Grząślewicz, Marcin Hilarowicz, Jan Kanty Pawluśkiewicz, Zbigniew Wodecki.
Premiera: 20 grudnia 2013 r.
- ***Roma i Julian* Krzysztofa Jaroszyńskiego.** Premiera – 6 kwietnia 2013 r.
- ***To tylko miłość* Rona Aldridge.** Reżyseria - Janusz Szydłowski, tłumaczenie - Krystyna Podleska, Janusz Szydłowski, scenografia i kostiumy - Anna Sekuła, układy taneczne - Violetta Suska.
Premiera – 29 września 2013 r.

- ***Siła przyzwyczajenia* Thomasa Bernhard.** Premiera prasowa – 1 grudnia 2013 r.
- ***Wielki John Barrymore* Williama Luce.** Odbiór spektaklu nastąpił w grudniu 2012 r., jednak ze względu na stan zdrowia odtwórcy głównej roli właściwa eksploatacja tytułu rozpoczęła się w kwietniu 2013. Reżyseria - Krzysztof Jasiński, tłumaczenie – Elżbieta Woźniak.

WYSTAWIANE SPEKTAKLE/KONCERTY/CYKLE KONCERTOWE – 192

SPEKTAKLE REPERTUAROWE

Thomas Bernhard *Siła przyzwyczajenia*, *Wędrowanie wg Stanisława Wyspiańskiego. Część I. Wesele*: w opracowaniu Krzysztofa Jasińskiego, Ron Aldridge *To tylko miłość*, William Luce *Wielki John Barrymore*, Krzysztof Jaroszyński *Roma i Julian*, *Wędrowanie wg Stanisława Wyspiańskiego. Część II. Wyzwolenie*: opracowanie dramatyczne Krzysztofa Jasińskiego, William Szekspir *Hamlet*, Ron Hutchinson *Księżyc i magnolie*, Rodrigo Munoz Avia *O psychiatrach, psychologach i innych psycholach*, Samuel Jokic *Kogut w rosole*, William Szekspir: *Król Lear*, Stanisław Ignacy Witkiewicz: *Sonata Belzebuba*, Artur Baron Więcek: *Wariacje Tischnerowskie. Kabaret filozoficzny*, Fiodor Dostojewski: *Biesy*, Samuel Beckett: *Szczęśliwe dni*, Leszek Kołakowski: *Rozmowy z diabłem. Wielkie kazanie księdza Bernarda*, Aleksander Fredro: *Zemsta*, Zbigniew Książek: *Sztuka kochania. Sceny dla dorosłych*, Rafał Kmita *Aj waj! czyli historie z cynamonem*

INNA DZIAŁALNOŚĆ (NP. CYKLE, FESTIWALE - ORGANIZACJA, UDZIAŁ)

- 47 STU – *LECIE* - 20 lutego 2013 r. Teatr Stu obchodził 47. rocznicę swojego istnienia;
- *Wielki Monolog* – Jerzy Trela Zbigniew Preisner – Bobowa (17-18.09.2013 r.);
- Jubileusz 25-lecia pracy artystycznej Beaty Rybotyckiej oraz Maurycego Polaskiego;
- Benefis Marka Pacuły zorganizowany przez Piwnicę pod Baranami, z udziałem znakomitych; artystów. Dochód ze spektaklu był wsparciem dla chorego artysty (30.05.2013 r.);
- Wigilia w STU – jak co roku w dniu 20 grudnia odbyła się tradycyjna Wigilia w Teatrze, w ramach której odbył się premierowy pokaz *Wesela*;

- VII edycja Krakowskiej Nocy Teatrów - zaprezentowano, cieszący się niezmiernym powodzeniem, spektakl *Hamlet* Williama Szekspira, który był także transmitowany na ekranie multimedialnym na fasadzie budynku teatru (15/16.06.2013 r.);

Festiwalowe i inne gościnne występy Teatru Stu:

4.03.2013 r. – *Wariacje Tischnerowskie* w ramach XV Polkowickich Dni Teatru *Oblicza Teatru*, nad którymi patronat honorowy objął w tym roku Jerzy Trela;

25.04.2013 r. – *Księżyc i magnolie* podczas X Grudziądzkiej Wiosny Teatralnej *Made in America*. Spektakl ten został wyróżniony Nagrodą Publiczności;

5.07.2013 r. – *Wielki John Barrymore*”;

6.07.2013 r. – dwa spektakle *Wariacji Tischnerowskich* w ramach 8 Festiwalu Gwiazd w Międzyzdrojach;

9.07.2013 r. – *Wariacje Tischnerowskie* na festiwalu Odranocka we Wrocławiu;

21.09.2013 r. – *Wariacje Tischnerowskie* w Grudziądzu;

14.11.2013 r. – *Wyzwolenie* na Festiwalu Kultury Chrześcijańskiej w Łodzi

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Folder z rocznym repertuarem teatru, opisami spektakli, unikatowymi fotografiami oraz rozmowami z twórcami. Ponadto do każdego premierowego tytułu wydrukowany został program.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Spektakl *Księżyc i magnolie* został wyróżniony Nagrodą Publiczności podczas X Grudziądzkiej Wiosny Teatralnej *Made in America* – 25.04.2013 r.

FREKWENCJA

- liczba odbiorców – 40 669 osób,
– spektakle wyjazdowe – 2 910 osób
- frekwencja, oglądalność, uczestnictwo – 100,5 %
- profil teatru na portalu Facebook – 3 656 osób

❖ FILHARMONIA IM. KAROLA SZYMANOWSKIEGO W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

Uroczysta Gala Operowa z okazji 30. rocznicy pracy artystycznej Andrzeja Dobbera, jednego z najznakomitszych polskich barytonów. W programie koncertu znalazły się fragmenty XIX-wiecznych oper, m.in. Stanisława Moniuszki, Aleksandra Borodina, Richarda Wagnera i Giuseppe Verdiego. Przy pełnej sali i owacji na stojąco Andrzej Dobber odebrał srebrny medal *Zasłużony Kulturze Gloria Artis*. Koncert odbył się z udziałem Orkiestry i Chóru Filharmonii Krakowskiej pod batutą Evgeny'ego Volynsky'ego (5.01.2013 r.)

Zakończenie sezonu – uroczysty koncert Orkiestry i Chóru Filharmonii Krakowskiej pod kierunkiem Antoniego Wita. W jubileuszowym roku 200-lecia urodzin Giuseppe Verdiego i Richarda Wagnera u stóp Wawelu zabrzmiały najśłynniejsze fragmenty oper obu kompozytorów: sceny z oper *Lohengrin*, *Holender Tułacz* czy *Tannhäuser* Wagnera oraz *Moc przeznaczenia*, *Trubadur*, *Traviata*, *Nabucco* oraz *Aida* Verdiego. Wydarzenie zorganizowane było wspólnie z Krakowskim Biurem Festiwalowym w ramach dorocznych Krakowskich Wianków.

Wykonanie **Polskiego Requiem** Krzysztofa Pendereckiego z okazji 80. rocznicy urodzin twórcy. Koncertu w wykonaniu Chóru i Orkiestry Filharmonii Krakowskiej, z udziałem solistów: Iwony Hossy (sopran), Agnieszki Rehlis (mezzosopran), Rafała Bartmińskiego (tenor) i Romualda Tesarowicza (bas), poprowadził dyrektor artystyczny Filharmonii – Michał Dworzyński, wystąpił jubilat. Odbyło się również uroczyste zasadzenie pamiątkowego dębu burgundzkiego na krakowskich Plantach oraz oficjalne przekazanie Filharmonii przez artystkę Annę Sochę VanMatre dwóch cykli rysunków inspirowanych muzyką artysty. Po koncercie otwarta została wystawa prac Mariana Eilego pt. *Rewizyta. Dali u Pendereckich*.

Koncert orkiestry Trondheim Symfoniorkester z Norwegii pod batutą znakomitego polskiego dyrygenta Krzysztofa Urbańskiego, z udziałem solisty - młodego norweskiego pianisty Christiana Ihle Hadlanda. W programie koncertu znalazła się

Uwertura Tragiczna op. 81 Johannes Brahmsa, *Koncert fortepianowy a-moll op. 16* Edvarda Griega, a także *Ognisty ptak* Igora Strawińskiego. Koncert zorganizowany został we współpracy z Urzędem Miasta Krakowa, pod Patronatem Konsula Honorowego Królestwa Norwegii Pana Mariana Mikołajskiego.

WYSTAWIANE SPEKTAKLE, KONCERTY, CYKLE KONCERTOWE – 8 CYKLI, 178 KONCERTÓW

Filharmonia prowadziła swoją działalność w ramach 8 cykli:

- Koncerty symfoniczne, oratoryjne i chórne – 42;
- Koncerty kameralne – 6;
- Recitale – 2;
- *Musica da camera, musica da chiesa* – 4 koncerty prezentujące muzykę dawną od XII do XVIII w. (koncerty odbywały się zarówno w Sali koncertowej Filharmonii jak i w zabytkowych wnętrzach różnych obiektów Krakowa);
- *Koncerty Uniwersyteckie* – 4 koncerty prezentowane w Auli Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego, łączące muzykę kameralną z wykładami profesorów różnej specjalności;
- *Koncerty dla młodzieży Musica Ars Amanda* – 13;
- Koncerty dla dzieci – 49;
- *Smykowe granie* – 54 spotkania dla dzieci do 3 lat oraz kobiet w ciąży realizowane metodą prof. E.E. Gordona;

Czterema koncertami specjalnymi Filharmonia uczciła przypadające w 2013 r. 80 urodziny Krzysztofa Pendereckiego. Ponadto orkiestra Filharmonii towarzyszyła Piotrowi Orzechowskiemu podczas koncertu w ramach Life Festiwal Oświęcim 2013.

WYDARZENIA PLENEROWE, FESTIWALE, SPOTKANIA

Chór Filharmonii występował w 2013 r. na:

- Inauguracji XVII Wielkanocnego Festiwalu L. van Beethovena
- Festiwalu Muzyki Polskiej
- XVIII Festiwalu Kompozytorów Polskich
- Festiwalu *EMANACJE* zwińczający 80-lecie urodzin K. Pendereckiego

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA (WARSZTATY, LEKCJE, AUDYCJE) – 3 CYKLE, 482 WYDARZEŃ

Filharmonia kontynuowała muzyczną działalność edukacyjną w szkołach i domach kultury na terenie województwa małopolskiego. W ciągu roku, w ramach 3 tras koncertowych, w 50 miejscach, zaprezentowano 9 tematów. W edukacyjnych koncertach umuzykalniających wzięło udział niemal 55 000 słuchaczy.

Musica ars amanda – cykl koncertów symfonicznych przeznaczony dla młodzieży gimnazjalnej i licealnej, będący mozaiką stylów i form muzycznych, wprowadzający nastoletnią widownię w świat muzyki od klasyki do czasów współczesnych. Prezentacje poprzedzone były prelekcjami, a ich uczestnicy otrzymali specjalne materiały edukacyjne. W 2013 r. filharmonicy prezentowali m.in. muzyczne portrety wybranych krajów i szczególnie charakterystyczne dla nich epoki z historii muzyki (projekt *Muzyczny atlas*). Po raz pierwszy zastosowano ekran multimedialny do prezentacji zbliżeń orkiestry i muzyków grających w danym momencie wiodące partie.

Ogrody muzyki – koncerty dla dzieci. W 2013 r. organizatorzy postawili sobie za zadanie ukazanie dzieciom spójności elementów otaczającego ich świata, takich jak: pory roku, barwy, nastroje,

słyszana dźwięki. Na początku czerwca 2013 r., podczas dwóch koncertów zorganizowanych z okazji Dnia Dziecka, odegrano baśń muzyczną Sergiusza Prokofiewa *Piotruś i wilk*, a w okresie przedświątecznym odbyła się premiera pierwszej polskiej operetki dla dzieci *Pizzicato – operetka familijna*, kompozycji Mateusza Bienia. Wydarzenia odbywające się w ramach programu *Gdzie jest muzyka?* prezentowały różne typy muzyki i miejsca, gdzie nieoczekiwanie można muzyki posłuchać.

FREKWENCJA

- liczba odbiorców – 110 362 osoby
 - Sala koncertowa Filharmonii Krakowskiej – 51 527 osób
 - Sala Złota, cykl *Smykowe granie* – 3 337 osób
 - Sala Złota, cykl *Musica da camera, musica da chiesa* – 93 osoby
 - audycje szkolne – 53 935 osób
 - Koncerty Uniwersyteckie – 476 osób
 - koncert wyjazdowy – Oświęcim – 520 osób
 - kościół oo. Dominikanów, cykl *Musica da camera, musica da chiesa* – 474 osoby
- liczba wolontariuszy, stażystów: 7
- strona www
 - liczba odwiedzin – 219 780
 - liczba unikalnych użytkowników - 127 293

❖ EUROPEJSKIE CENTRUM MUZYKI KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO W LUSŁAWICACH

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 2013 ROKU

Uroczysta inauguracja działalności Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w nowej siedzibie w Lusławicach miała miejsce 21 maja 2013 r. Wydarzenie uświetniła obecność wielu znamienitych gości m.in. Pana Bogdana Zdrojewskiego – Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, czy Patrona instytucji Profesora Krzysztofa Pendereckiego. Zebrani goście mogli podziwiać wykonania Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice *Camerata Silesia* pod dyrekcją Anny Szostak, Lusławickiej Orkiestry Talentów pod dyrekcją Moniki Bachowskiej, Apollon Musagete Quartett oraz Anne-Sophie Mutter z zespołem Mutter's Virtuosi.

Festiwal EMANACJE został przygotowany z okazji jubileuszu Krzysztofa Pendereckiego przy ścisłej współpracy ze Stowarzyszeniem Akademii im. Krzysztofa Pendereckiego oraz Operą i Filharmonią w Krakowie. Od czerwca do września 2013 r. w różnych miejscowościach Małopolski odbyły się koncerty, których wysłuchało ok. 16.000 melomanów, a wykonawcami byli znakomici soliści, kameraliści i zespoły (ok. 400 wykonawców), m.in.: Motion Trio, Roman Perucki, Duo TWOgether, Długosz Trio, Kwartet Dafo, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Atom String Quartet, Agata Szymczewska, Octava Ensemble, Tomasz Stańko, Camerata Silesia, Agnieszka Rehlis, Ewa Vesin, Krystian Krzeszowiak, Kaja Danczowska, Rafał Kwiatkowski, Bartosz Koziak, Anna Maria Staśkiewicz, Sekstet Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, Krzysztof Penderecki, Jose Maria Florencio. Festiwal EMANACJE stał się jednym z największych wydarzeń muzycznych w Polsce pod względem ilości koncertów, zasięgu geograficznego oraz ilości wykonawców.

PROJEKTY EDUKACYJNE – 8

Mistrzowskie Warsztaty Orkiestrowe zostały skierowane do laureatów ogólnopolskich przesłuchań instrumentalnych szkół muzycznych

I stopnia w klasie skrzypiec, wiolonczeli i kontrabas. W ramach projektu najbardziej utalentowane dzieci z całej Polski zostały zaproszone do udziału w warsztatach prowadzonych przez dyrygent Monikę Bachowską i liderów narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach. 39 uczniów z 14 województw stworzyło zespół – **Lusławicką Orkiestrę Talentów**.

Warsztaty odbyły się dwukrotnie w terminach: 17-23.03.2013 r. i 3-11.11.2013 r.

Kursy mistrzowskie

- Mistrzowski kurs kameralny, poprowadzony przez członków światowej klasy kwartetu – Apollon Musagete, dedykowany muzyce kameralnej. Wzięły w nim udział kwartety smyczkowe z Krakowa i Gdańska (22-23.05.2013 r.);
- Mistrzowski kurs (masterclass), poprowadzony przez światowej sławy muzyka jazzowego Billy Cobhama, dla ok. 150 perkusistów i muzyków jazzowych (18.07.2013 r.);
- Warsztaty gitarowe *Mistrz i Uczeń*, zrealizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Plus Ultra w Tarnowie, dla 50 gitarzystów. Wykładowcami byli uznani artyści i pedagodzy, m.in.: Łukasz Kuropaczewski, Piotr Zaleski, Anna Pietrzak, Roch Modrzejewski, Marek Nosal, Kupański Guitar Duo. (28.07.-3.08.2013 r.);
- Międzynarodowe warsztaty orkiestrowe – *Orkiestra Akademii Lusławickiej*, w których udział wzięli studenci z całego świata i zakończone finałowym występem na Festiwalu EMANACJE (2-6.09.2013 r.);
- Mistrzowski kurs waltorniowy poprowadzony przez Jacka Muzyka, pierwszego waltornistę Buffalo Philharmonic Orchestra (13-14.10.2013 r.);

- Kurs mistrzowski dla skrzydków poprowadzony przez prof. Kaję Danczowską (16-20.10.2013 r.);
- Mistrzowski kurs interpretacji poprowadzony przez światowej sławy skrzypka – Zakhara Brona. Profesor Bron uważany jest za jednego z najwybitniejszych pedagogów skrzypcowych naszych czasów, obecnie prowadzi klasy w Niemczech, Szwajcarii, Hiszpanii i Japonii (19-22.11.2013 r.);

KONCERTY – 17

- Koncerty kolęd polskich w opracowaniu Macieja Małeckiego w wykonaniu młodych artystów – Orkiestry Fresco Sonare, chóru i solistów Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia imienia Władysława Żeleńskiego w Krakowie pod dyrekcją Moniki Bachowskiej (12.01.2013 r.);
- W ramach projektu pn. *Witold Lutosławski i polska muzyka XX wieku*, dofinansowanego w ramach programu MKiDN *Promesa-Lutosławski 2013* odbyły się koncerty Orkiestry Akademii Beethovenowskiej pod dyrekcją Jerzego Maksymiuka, Polskiego Chóru Kameralnego *Schola Cantorum Gedanensis* pod dyrekcją Jana Łukaszewskiego, Orkiestry Sinfonietta Cracovia pod dyrekcją Roberta Kabary, Orkiestry Kameralnej Miasta Tychy *Aukso* pod dyrekcją Marka Mosia (03.-06.2013 r.);
- Koncerty *Lusławickiej Orkiestry Talentów* pod dyrekcją Moniki Bachowskiej (04.10.2013 r.);
- Koncert w wykonaniu Piotra Orzechowskiego oraz zespołu High Definition. W repertuarze koncertu opracowania dzieł Krzysztofa Pendereckiego oraz repertuar jazzowy High Definition (8.06.2013 r.);
- Prezentacja opery dla dzieci *Myszki i wojna* autorstwa amerykańskiego kompozytora Davida Chesky'ego, w reżyserii Roberta Drobniaucha. Celem przedsięwzięcia była popularyzacja muzyki klasycznej i wiedzy o muzyce wśród najmłodszego pokolenia. (14.09.2013 r.);
- Koncert na zakończenie kursu mistrzowskiego prof. Kaji Danczowskiej, w

wykonaniu Pani Profesor, a także Justyny Danczowskiej i Rafała Kwiatkowskiego. Trio wykonało utwory Johannesa Brahmsa oraz Józefa Haydna (19.10.2013 r.);

- Współorganizacja koncertu finałowego Festiwalu jazzowego *Azoty Jazz Contest 2013*. W ramach koncertu obok legendy światowego jazzu – Jacka De Johnette'a wystąpili laureaci festiwalu – młodzi polscy muzycy. Współorganizatorem koncertu była Grupa Azoty (9.11.2013 r.);
- Współorganizacja koncertu *Tribute to Zbigniew Seifert* zrealizowanego na cześć jednego z najwybitniejszych polskich skrzydków jazzowych. Na scenie wystąpili w duecie: pianista Piotr Orzechowski 'Pianohooligan' oraz skrzypek Adam Bałdach. Partnerem wydarzenia była Fundacja im. Zbigniewa Seiferta (17.11.2013 r.);
- Koncert pt. *Muzyka naszych czasów* w wykonaniu Patrycji Piekutowskiej (skrzypce) i Beaty Bilińskiej (fortepian). Artystki zaprezentowały solową oraz kameralną twórczość na skrzypce i fortepian Krzysztofa Pendereckiego (30.11.2013 r.);
- Koncert Finałowy Festiwalu EMANACJE, będący jednocześnie zwieńczeniem obchodów 80-tych urodzin Profesora Krzysztofa Pendereckiego, w wykonaniu Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia oraz Marcela Markowskiego (wiolonczela) pod batutą Jubilata. (7.12.2013 r.);
- Współorganizacja przedstawienia dla dzieci *Krzyś w poszukiwaniu zaginionej melodii*. Zawierająca liczne elementy muzyczne bajka została przygotowana przez dzieci z dębickich szkół (13.12.2013 r.);

DZIAŁALNOŚĆ DODATKOWA

- Prezentacja filmu dokumentalnego *Droga przez Labirynt* w reżyserii Anny Schmidt opowiadającego o życiu i twórczości Krzysztofa Pendereckiego. (8.12.2013 r.)
- Współorganizacja kilku konferencji i spotkań organizowanych przez władze samorządowe

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Instytucja współpracowała przy realizacji trzech nagrań płytowych popularyzujących polską muzykę XX wieku (utwory W. Lutosławskiego, H. M. Góreckiego i K. Pendereckiego) oraz wydaniu płyty *Bech Rewrite* zrealizowanej dla prestiżowej wytwórni DECCA. Nagranie prezentuje nowe ujęcie interpretacyjne twórczości J. S. Bach w wykonaniu artystów związanych z muzyką nową i jazzem (M. Masecki, P. Orzechowski we współpracy z Orkiestrą Capella Cracoviensis). Instytucja zrealizowała również nagranie płytowe w ramach

programu *Młodzi Kompozytorzy* – płyta monograficzna uczestniczki programu, Pani Agnieszki Stulgińskiej.

FREKWENCJA

- liczba odbiorców – 33 350 osób, w tym:
 - koncertów – 30 000 osób
 - programów edukacyjnych – 3 000 osób
 - kursów mistrzowskich – 350 osób

Ponadto budynek Centrum odwiedziło 2 000 osób.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 2013 ROKU

Prezentacja projektu *The Book Lovers*, czyli międzynarodowego projektu badań nad zjawiskiem powieści pisanych przez artystów. Pojawiały się one już w XX wieku, jednak w ciągu ostatnich dziesięciu lat zjawisko to nasiliło się, a wielu artystów zaczęło traktować powieść jako ważny środek artystycznego wyrazu. W ramach projektu odbywały się: wykłady, performance, czytania i dyskusje. Projekt zrealizowany we współpracy z Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, muzeum MHKA w Antwerpii oraz wydawnictwem Book Works w Londynie. Kuratorzy projektu: Joanna Zielińska, David Maroto (październik 2013 r.).

Kto inspiruje? Tadeusz Kantor! to dwuletni projekt, którego celem jest zaprezentowanie twórczości Tadeusza Kantora w kontekście sztuki współczesnej – teatru, sztuk wizualnych i muzyki. Na jego odsłony składają się wystawy, działania performatywne oraz wydawnictwa:

- ***Polifonie***, który miał na celu zaprezentowanie twórczości Tadeusza Kantora w kontekście sztuki współczesnej – teatru, tańca, sztuk wizualnych i muzyki. W ramach tej odsłony skonfrontowana została twórczość i idee Tadeusza Kantora z szeroko rozumianym performance taneczno-muzycznym. Kurator projektu: Anna Sz wajgier (listopad 2013 r.);
- ***Maszyna choreograficzna***, czyli artystyczne poszukiwania odniesień do twórczości Tadeusza Kantora poprzez choreografię i taniec współczesny. Zaprezentowano działania twórców, którzy w swojej praktyce scenicznej przedstawiają studium cielesności. Raz obserwują swoje emocje, które niczym lustro zdradza ciało poprzez kody zachowania, kiedy indziej podejmują tematykę powiązaną z rozpadem ciała. Na ubiegłoroczną edycję projektu złożyły się 4 spektakle oraz panel dyskusyjny. Kurator projektu: Anna Królic a (listopad 2013 r.);
- ***Wystawa Motywy żydowskie w twórczości Tadeusza Kantora*** prezentowała przejawiające się w twórczości teatralnej

charakterystyczne dla Kantora motywy i wątki. Zaprezentowane zostały obiekty teatralne z wybranych spektakli ze zbiorów Cricoteki, rysunki Tadeusza Kantora, fotografie i niepokazywane dotychczas materiały filmowe z przedwojennego Wielopola Skrzyńskiego. Kurator wystawy: Józef Chrobak (grudzień 2013 - maj 2014 r.);

- ***Tadeusz Kantor i Wielopole Skrzyńskie***, wystawa przedstawiająca historię rodziny artysty i jej związki z Wielopolem Skrzyńskim jednocześnie ukazywała ogromny wpływ, jaki na twórczość Tadeusz Kantora miało dzieciństwo spędzone w Wielopolu, prezentująca bogaty wybór dokumentów i materiałów archiwalnych dotyczących rodziny Kantorów i Bergerów, zdjęć i materiałów filmowych oraz obiekty Tadeusza Kantora.

Międzynarodowe Biennale Performa13 w Nowym Jorku.

Czy przedmioty mogą występować? to program projekcji i performansów, którego tematem jest twórczość polskiego artysty i twórcy teatralnego Tadeusza Kantora (1915-1990) oraz wpływ idei wypracowanych przez Kantora i prezentowanych w licznych pismach na prace współczesnych artystów, a przede wszystkim na ich podejście do kwestii przedmiotu. W ramach programu zaprezentowane zostały projekty Marvin Gaye Chetwynd, Dominiki Laster, Nathaniela Mellorsa, Shany Moulton, Agnieszki Polskiej, Salon de Fleurus oraz Catherine Sullivan (listopad 2013 r.).

MUZYKA I TEATR

- ***Koncert *Moje serce jest na Wschodzie**** – dedykowany Tadeuszowi Kantorowi w 98. rocznicę urodzin. W koncercie muzyki świata z elementami performansu i teatru udział wzięli artyści z Izraela, Iranu i Polski – Benyamin Yakovian, Ballazade Manucher, Kasia Zabielska, Dima Gorelik i Joanna Radziszewska (6.04.2013 r.);
- ***Projekt *Polifonie**** (21-24.11.2013 r.);

- Projekt **Maszyna choreograficzna** (22-24.11.2013 r.).

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA (PROJEKCJE, WYKŁADY, WARSZTATY) – 342

- **Lekcje muzealne i projekcje przybliżające twórczość Tadeusza Kantora** – wszystkim odwiedzającym Cricotekę udostępniane są materiały audiowizualne (w trakcie 2013 r. odbyło się 326 projekcji). Zorganizowano również 14 wykładów dla grup szkolnych i uniwersyteckich.
- **Warsztaty teatralne pt. Praktyka i konsekwencje Teatru Cricot 2** zakończone pokazem przygotowanego przez uczestników projektu spektaklu. Ich celem było poznanie charakterystycznych sposobów działania i metod pracy Teatru Kantora. Zajęcia prowadzili aktorzy Teatru Cricot 2 – Andrzej i Teresa Welmińscy oraz Andrzej Kowalczyk. (2-14.09.2014 r.).
- **Warsztaty teatralne pt. Garderoba** były próbą określenia zjawisk związanych z garderobą, nazwania ich oraz uświadomienia jak są one ważne dla aktora i jaki wpływ mają na jego pracę i szerzej na odbiór spektaklu. Warsztaty zostały zwieńczone pokazem. Zajęcia prowadził aktor Teatru Cricot 2 Roman Siwulak (17-28.09.2014 r.).

SZTUKI WIZUALNE, PLASTYCZNE, WYSTAWY – 6

W 2013 r. w Cricotece można było oglądać stałą wystawę – *Ostatni pokój artysty* oraz pięć wystaw czasowych (*Gdzie są niegdysiejsze śniegi. Obiekty i archiwalia ze zbiorów Cricoteki*, *Dziś są moje urodziny*, *Tadeusz Kantor. Fotografie na płótnie*, *Tadeusz Kantor i Wielopole Skrzyńskie*, *Motywy żydowskie w twórczości Tadeusza Kantora*) i instalację Borisa Oichermana pt. *Tymczasem wydarzyło się...* Instytucja wypożyczała również obiekty na wystawy poświęcone artyście.

PROJEKTY BADAWCZE, KONFERENCJE, SEMINARIA

- Projekt **The Book Lovers** – międzynarodowy projekt badawczy, analizujący upowszechniające się w ostatnim dziesięcioleciu zjawisko podejmowania

przez artystów aktywności literackiej. Prezentacja ubiegłorocznej edycji projektu pt. *The Book Lovers - Powieść jako forma sztuki* obejmowała 13 wydarzeń, w tym: dyskusje panelową, wykład performatywny, 10 performance oraz pokaz kolekcji powieści, zorganizowanych w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie.

- **Współpraca w ramach 3-letniego projektu Narodowego Centrum Nauki w Warszawie prowadzonego przez dr Monikę Jadzińską**, określającego nowe technologie w rozwoju naukowej konserwacji sztuki współczesnej, w szczególności tej z zastosowaniem tworzyw sztucznych wraz z możliwością wykorzystania wyników w praktyce muzealnej.
- **Współpraca przy organizacji konferencji naukowej pt. Identification, conservation and protection of art works made of polymeric materials**, której celem było określenie głównych założeń projektu badań nad konserwacją dzieł sztuki wykonanych z polimerów. 4 grudnia odbyła się wizyta uczestników konferencji w magazynie Cricoteki. Na przykładzie obiektu *Dzieci w ławkach z Umartej klasy* zaprezentowano procesy destrukcji elementów wykonanych z polimerów.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- **Tadeusz Kantor. Ostatnie dziesięciolecie / 1980-1990**,
- **Tadeusz Kantor i lata 1959-1964**,
- **Tadeusz Kantor i lata czterdzieste**,

- **Pokolenie Solo. Choreografowie w rozmowach z Anną Królicą** - publikacja książkowa towarzysząca projektowi Maszyna choreograficzna,
- **The Book Lovers,**
- **Wielopole i Wielopole Tadeusza Kantora** – broszura towarzysząca wystawie,
- **Motywy żydowskie w twórczości Tadeusza Kantora** – broszura towarzysząca wystawie,
- **Dziś Tadeusz Kantor! Metamorfozy śmierci, pamięci i obecności / Today Tadeusz Kantor!** – publikacja wydana we współpracy z Cricoteką przez Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego (w wersji polskiej) oraz wydawnictwo Peter Lang (w wersji angielskiej).

PROJEKT REALIZOWANY PRZY WSPARCIU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

- **Realizacja międzynarodowej wystawy w nowej siedzibie Cricoteki w 2014 roku**

Międzynarodowa wystawa *Nic dwa razy* jest pierwszym w Polsce projektem, który na tak dużą skalę łączy wystawę oraz działania performance. Po doświadczeniach projektów Muzeum migrujące, Radykalne języki i *The Book Lovers*, Cricoteka po raz kolejny współpracuje ze współczesnymi artystami reinterpreterującymi twórczość Tadeusza Kantora. Wystawę oraz towarzyszący jej program performance należy rozumieć jako symboliczne rozwinięcie kantorowskich koncepcji w sztuce współczesnych artystów działających na styku teatru, performance oraz sztuk wizualnych. Projekt odnosi się do idei ready-made, sztuki zapożyczenia oraz koncepcji re-performance, zadając pytanie o archiwizację i kolekcjonowanie tzw. sztuki żywej.

INWESTYCJE

Trwa budowa Muzeum Tadeusza Kantora oraz siedziby Ośrodka Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka przy ul. Nadwiślańskiej w Krakowie w ramach Indykatywnego Planu Inwestycyjnego Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. W 2013 r. kontynuowane

były prace budowlane i adaptacyjne oraz obsługa inwestycji, w tym prace wsparcia.

Zakres rzeczowy prac obejmował m.in.:

- zakończenie i odbiór konstrukcji stalowej galerii, robót żelbetowych w zakresie podłogi galerii (strop nad placem), powłok dachowych – nowoprojektowana zabudowa,
- roboty związane z dachami (konstrukcja, pokrycie) – zabudowa rewitalizowana (kontynuacja),
- roboty związane z wykonaniem elewacji oraz elewacji kurtynowych – nowoprojektowana zabudowa,
- roboty związane z wykonaniem elewacji (skucie tynków, rekonstrukcja otworów okiennych i drzwiowych, wzmocnienia murów) – zabudowa rewitalizowana,
- roboty związane z odtworzeniem przybudówki (kontynuacja),
- roboty murowe w obrębie rewitalizowanej zabudowy,
- roboty wykończeniowe – tynki, posadzki, wykończenie stropów – nowoprojektowana zabudowa, rewitalizowana zabudowa (kontynuacja),
- roboty elektryczne (kontynuacja) i sanitarne (kontynuacja),
- nasadzenia drzew,
- obsługę prawną inwestycji, doradztwo techniczne, zarządzanie projektem.

30 października 2013 r. na placu budowy odbyła się konferencja prasowa z udziałem Członka Zarządu Województwa Małopolskiego Jacka Krupy zapowiadająca otwarcie nowej siedziby Cricoteki we wrześniu 2014 r.

FREKWENCJA

- liczba odbiorców – 5 400 osób
– ilość odbiorców wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 284 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów: 27 osób
- strona www
– liczba odwiedzin – 97 024
– liczba unikalnych użytkowników – 69 149

❖ CENTRUM SZTUKI MOŚCICE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 2013 ROKU

Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca *Scena Otwarta*

III edycja obejmowała 14 zdarzeń zrealizowanych na terenie Polski (Tarnów) i Norwegii (Oslo), w tym: spektakle polskich i zagranicznych teatrów, spotkania z artystami, warsztaty teatru tańca prowadzone przez norweską choreograf Hege Haagenrud, wystawę norweskiego fotografa Knuta Bry, stworzenie portalu „Multimedialny Szlak Taneczny” dedykowanego pasjonatom tańca oraz festiwal filmowy „Dance my life&love”. Wydarzenie zostało zrealizowane z angażowaniem artystów z Norwegii, Francji, Izraela, Belgii i Polski. Partnerem Projektu był Teatr Ingun Bjørnsgaard Projekt z Oslo. Ambasadorami Festiwalu byli: Ewa Wycichowska i Jacek Przybyłowicz. Spektakle ukazywały taniec współczesny i teatr tańca oparty na technice klasycznej. W trakcie warsztatów powstał film dokumentalny opowiadający o pracy norweskiej choreograf Hege Haagenrud. Stworzony w ramach Festiwalu portal internetowy „Multimedialny Szlak Taneczny” (www.danceguide.eu) dedykowany pasjonatom tańca. Mapa, sygnalizująca najważniejsze ośrodki taneczne w Polsce, Norwegii i Islandii. Wydana została książka „My taniec. Antologia polskiej krytyki tańca po 1989 roku” autorstwa Jadwigi Majewskiej

Festiwal Paschalny *MUSICA POETICA*

Trzecia edycja to 4 koncerty zagrane w Bazylice Katedralnej. Program Festiwalu skoncentrowany został wokół ewangelicznego tematu pasji zmartwychwstania Chrystusa. Znalazły się w nim bezpośrednio odwołania do Stabat Mater czy antyfony Salve Regina, a także motety Bacha i słynna kantata „Ich habe genug”. Ważną cechą festiwalu jest udział najznakomitszych muzyków polskich i zagranicznych. W tym roku byli to: legendarny dyrygent sir Andrew Parrott z zespołem „Taverner Consort”, wybitni śpiewacy: Olga Pasiecznik - sopranistka, Karol Kozłowski - tenor, Marzena Lubaszka – sopran z „Ensemble a cinque” oraz Orkiestra Historyczna {oh!}. Festiwal jest organizowany wspólnie z Urzędem Miasta Tarnowa,

Stowarzyszeniem Pro Musica Mundi, Capellą Cracoviensis.

Festiwal Sztuki ArtFest im. Bogusława Wojtowicza jest interdyscyplinarnym wydarzeniem artystycznym, promującym sztukę współczesną, na który składają się koncerty, wystawy, spektakle, spotkania z artystami, zachęca do przekraczania granic własnej dyscypliny artystycznej. Odbyła się 10 edycja Festiwalu, który jest najważniejszym wydarzeniem kulturalnym tarnowskiej jesieni artystycznej, docenianym i nagradzonym przez media i publiczność. Festiwal to także konfrontacja osobowości polskiej sceny artystycznej z twórcami zagranicznymi. Dotychczas ArtFest prezentował ponad 70 twórców z całego świata. Tym razem gośćmi byli Andrzej Dudziński, Urszula Dudziak, Lex Drewiński, Andrzej Szczerski, Piotr Lutyński, tres.b., Motion Trio, LUC, Teatr im. Witkiewicza. Festiwal Sztuki ArtFest realizowany jest we współpracy ze stowarzyszeniem Zachęta i BWA w Tarnowie.

Centrum pozyskało środki zewnętrzne na 3 projekty.

MUZYKA I TEATR

- **Scena muzyki klasycznej** – Cykl koncertów tematycznych, wykonania kameralne, symfoniczne jak również opery i operetki. Centrum organizuje koncerty własnej Orkiestry Symfonicznej Centrum Sztuki Mościce – prowadzonej na zasadzie orkiestry festiwalowej. Wystąpili: Chór Filharmonii Krakowskiej koncertujący z Karen Edwards, Royal String Quartet i Stanisława Celińska, Opera Śląska z „Baronem Cygańskim”, GOS.PL & Beata

Bednarz w koncercie jubileuszowym, Tenors BEL'CANTO z Orkiestrą Symfoniczną CSM, "Tosca" Giacomina Pucciniego w wykonaniu artystów Opery Śląskiej z Bytomia, koncert promujący płytę „6 Sonats for Strings” Gioachino Rossiniego w wykonaniu ARSO Ensemble.

- **Scena na Antresoli** prezentuje ambitną muzykę popularną, jazz i etno-folk. Gościli na niej m.in. Lora Szafran, Stare Dobre Małżeństwo, Polshift Project, Janusz Janina Iwański, Carrantuohill, Quinteto Rapido, Urszula Dzdziak, Maciej Balcar z Nie-bo oraz Motion Trio i LUC. Koncert muzyki gospel dla Republiki Południowej Afryki wspierający akcję humanitarną misjonarzy z Tarnowa - przy współpracy z Duszpasterstwem Akademickim, koncert tang argentyńskich w wykonaniu Pa Dos, koncert jazzu orleańskiego w wykonaniu Leliwa Jazz Band przy współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku MWSE.
- W ramach cyklu **Małopolskie Wieczory Teatralne** do Mościc zapraszane są najciekawsze spektakle prezentujące różnorodne konwencje teatralne. Były to m.in.: *Boska* Teatru Polonia w Warszawie, *Paw królowej* według powieści Doroty Masłowskiej Teatru Starego w Krakowie, *Jabłko* Teatru Komedii w Warszawie, *ADHD i inne cudowne zjawiska – wykład nieprzewidywalny* warszawskiego Teatru Studio, *Klub hipochondryków* Magdaleny Wołhejko warszawskiego Teatru Syrena, *Przygody kropli wody* w reżyserii i wykonaniu najlepszego polskiego lalkarza – Adama Walnego.
- **Teatr Młodych Widzów** - cykliczne spotkania dla dziecięcej publiczności. Daje możliwość bliskiego kontaktu ze sceną, uczy wrażliwości i wzbogaca wyobraźnię. W repertuarze znajduje się kanon polskiej i światowej klasyki bajek dla najmłodszych oraz współczesne realizacje teatralne. Wystąpiły teatry z 8 tytułami: Teatr Maska z Rzeszowa *Królowa śniegu*, Teatr Lalek Rabcio z Rabki *Karius i Baktus*, Teatr Kubuś z Kielc *Smakołyki ciotki Klotki*, Ognisko baletowe *Bajkowy świat*, Teatr Zagłębia Dzieci z Będzina *O Szewczyku, co nie umiał nic*, Śląski Teatr Wielkie Koło *Podróż do*

Błękitnego Zamku oraz Teatr Baniałuka z Bielska *Białej Koziołek Matołek*, Teatr Groteska *Calineczka - niezwykle przygody*.

- **Scena impresaryjna** – organizowane przy współpracy z zewnętrznymi podmiotami imprezy: „Koncert Noworoczny dla Grupy Azoty”, Koncert Galowy podsumowujący działania funduszy europejskich w Małopolsce, koncert dla członków, przyjaciół i darczyńców PCK, „Scenariusz dla trzech aktorów” – Stowarzyszenie „Kromka chleba” dla budowy Hospicjum Tarnowskiego.

FESTIWALE, CYKLE (W TYM WYDARZENIA PLENEROWE, PRZEGLĄDY)

- **III Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca Scena Otwarta**,
- **III edycja Festiwalu Paschalnego *Musica Poetica***,
- **X Festiwal Sztuki ArtFest im. Bogusława Wojtowicza**,
- **Festiwal Letni *Muzyczne Tarasy*** od sześciu lat przyciąga w lipcowe wieczory rzesze słuchaczy na tarasy widokowe Centrum. Każdego roku proponowany jest inny temat przewodni, najczęściej muzyka świata z różnych rejonów geograficznych i kulturowych. Tym razem muzykę żydowską, mocno zakorzenioną w Tarnowie i regionie prezentowały zespoły: Samech, Klazmefour, Grupa Rafał Kmity, Kroke,
- Spotkania z podróżnikami, himalaistami, poszukiwaczami ekstremalnych wrażeń to cykl ***...za horyzont domu***, łączący wywiady, wystawy fotografii, prezentacje multimedialne i filmowe, promocje książek. Udział wzięli: Anna Czerwińska, Mieczysław Bieniek-Hajer, Mirosław Hermaszewski, Andrzej Muszyński, Arkadiusz Badziński, Zbyszek Pawlak.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA (PROGRAMY, WARSZTATY, KONKURSY)

Warsztaty Trzech Muz, prowadzone w ramach **BONu KULTURY**, były okazją do bliższego poznania tajników teatru, muzyki i tańca. Moduł teatralny obejmował warsztaty dla rodziców i dzieci, nauczycieli oraz lekcje teatralne oparte na trzech

różnych spektaklach m.in. w wykonaniu aktorów Teatru Dzieci Zagłębia w Będzinie. Moduł muzyczny obejmował 4 koncerty dla dzieci, w wykonaniu m.in. Orkiestry Akademii Beethovenowskiej „Ptasie plotki” z muzyką W. Lutosławskiego, czy Orkiestrą Filharmonii Podkarpackiej. Na ostatni moduł - taniec, złożył się cykl 6 lekcji Tanga Nuevo dla starszej młodzieży i osób dorosłych, prowadzony przez zawodowych tancerzy, połączony z koncertem i milongą.

Plan A4 warsztaty z elementami kultury hiszpańskiej, irlandzkiej, sztuki cyfrowej i dizajnu, połączone z prezentacją video-mappingu.

50-lecie Zespół Pieśni i Tańca Świerczkowiacy. ZPiT *Świerczkowiacy* popularyzuje folklor, rozwija zainteresowanie tańcem ludowym, śpiewem i muzyką – polskim dziedzictwem kulturowym. Pracuje z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi – skład zespołu to 130 artystów. Jest członkiem Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Folklorystycznych, Festiwalu i Sztuki Ludowej, a także uczestnikiem i laureatem wielu festiwalu i przeglądów. Zespół prezentuje wysoki poziom artystycznym i jest doskonałym ambasadorem Polski oraz Małopolski na arenie międzynarodowej. Przy okazji jubileuszu Zespół i jego indywidualni twórcy zostali uhonorowani Medalami Zasłużony Kulturze Gloria Artis przyznawanymi przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Uczestniczyli w „Schlitzlerländer Trachtenfest” - Międzynarodowym Festiwalu Muzyki i Folkloru który odbywał się w niemieckim Schlitz. Reprezentowali Polskę wśród zespołów z Brazylii, Tajlandii, Peru, Szkocji, Serbii, Tajlandii, Chile, Francji i Niemiec. Wszystkie koncerty i prezentacje ZPiT *Świerczkowiacy* cieszyły się olbrzymim zainteresowaniem publiczności liczącej około 25 tysięcy osób. W ciągu roku w Polsce i na rodzimej scenie dali około 20 koncertów.

SZTUKI WIZUALNE, PLASTYCZNE, WYSTAWY

Sztuki wizualne zajmują ważne miejsce w działalności instytucji.

- Tegoroczne wystawy to: plakaty Ewy Natkaniec pt. „Kulturalna Małopolska”, Zbiór fotografii Michała Gąciarza i Pawła Topolskiego pt. „Dzieło chwali Mistrza”, która wpisuje się w festiwal „Musica Poetica”. Projekt „Od-ZYSK”, ukazujący design recyclingowy, stający się

specjalnością młodych polskich projektantów. Wystawie towarzyszyły: wykład „Bionika – inspiracja naturą”, happening. Fotografie autorstwa Prota Jarnuszkiewicza pod tytułem "Pracownia" inspirowane Twórczością Mirosława Bałki i Davida Hockney'a. „Twarze ZAiKSU” plenerowa wystawa fotografii Wojciecha Druszcza i Krzysztofa Gierałtowskiego przygotowana z okazji 80 lecia istnienia Stowarzyszenia Autorów. Fotokompozycje Andrzeja Dudzińskiego „Napięcie roślinie”. II część wielkoformatowego cyklu. Wystawa fotografii Jerzego Bardela pt: „Świerczkowiacy - 50 lat”. Plenerowa wystawa prac A. Dudzińskiego na Długim Targu w Gdańsku, "Mościce razem o przyszłości" ekspozycja ukazująca koncepcje przebudowy Mościc wykonana przez studentów Politechniki Krakowskiej.

- Cykl „Witryna Obrazu” pokazujący grafikę zaangażowaną społecznie. Wystawialiśmy prace: Piotra Chuchli, Idy Nowosielskiej, Anny Bodnar. Oprócz prezentacji w instytucji cykl przeniósł część działań do internetu – na fanpage FaceBooka oraz na stronę www (<http://witrynaobrazu.pl/>), której patronuje m.in. Stowarzyszenie Twórców Grafiki Użytkowej oraz serwis łowcy Dizajnu.
- Wystawa grafik „Kazimierza Ożgi – artyści dwóch narodów” połączona z prezentacją filmu powstałego w ramach programu Filmoteka Małopolska, zrealizowanego przy współpracy z Operą Narodową w Oslo.
- RED GALLERY CAFE – otwarta na działania w obszarze różnorodnych form artystycznych, od klasycznych dziedzin sztuki, jak malarstwo, grafika, rzeźba, czy fotografia, aż po nowe media. Prace wystawiali: Aleksandra Gontarz, Tomasz Sobczak, Natalia Wierzbicka, Jola Dymon, Paulina Golemo, Olga Godek.
- „Digital Soul” – prezentacje video-mappingu i wizualnej sztuki cyfrowej autorstwa Mikołaja Ludwika (wju), Tomasza Gawrońskiego, Patryka Zimończyka (Tving), Łukasza Furmana.
- Targi Dizajnu – cykl imprez łączących prezentację prac dyplomowych

absolwentek Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie oraz sprzedaż oryginalnych ubrań i dodatków autorstwa młodych projektantów i dizajnerów.

FILM/KINO

Funkcjonujące w Centrum **Kino Millennium**, poza premierową działalnością, w ramach której zaprezentowało na dwóch ekranach 144 tytuły filmowe, realizuje cieszące się dużym zainteresowaniem projekty edukacyjne i popularyzatorskie, takie jak:

- poświęcone dzieciom o wysokich walorach artystycznych lub tematyce historyczno-społecznej *Spotkania z Polskim Filmem w CSM* współfinansowane i objęte patronatem PISF, w ramach priorytetu „Edukacja filmowa i kształcenie profesjonalne”,
- skierowany do uczniów i nauczycieli program *Kino Szkoła*, który uczy świadomego i krytycznego odbioru sztuki filmowej oraz przygotowuje nauczycieli do pracy z filmem jako istotnym narzędziem procesu dydaktyczno-wychowawczego,
- cykliczne spotkania z gwiazdami polskiego kina i premierami filmowymi pn. *Goście Łukasza Maciejewskiego* z: Katarzyną Herman i Tomaszem Wasilewskim, Jerzym Radziwiłowiczem w ramach promocji książki "Wszystko jest lekko dziwne", z Tomaszem Cyzem - tarnowianinem autorem książki „Pasja 20, 21. Powroty Chrystusa”, Marcinem Hycnarem oraz z Dawidem Ogrodnikiem.
- Kino studyjne prezentuje ambitne, nagradzane na festiwalach kino europejskie i światowe w ramach cyklu (32 projekcje), równocześnie włącza się w cenne inicjatywy

ogólnopolskie takie jak: *Nowe Horyzonty Tournee*, *Festiwal Planete+ Doc*, Międzynarodowy Festiwal Filmów Dziecięcych GALICJA .

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Centrum, poza wydawnictwami związanymi z prezentowanymi wydarzeniami, wydaje także publikacje, które znajdują zainteresowanie w całej Polsce, m.in.:

- płyta *6 Sonats for Strings* Gioachino Rossiniego w wykonaniu ARSO Ensemble – koncertmistrzów Orkiestry Symfonicznej Centrum Sztuki Mościce (wydawnictwo wspólne z DUX Recording Producers),
- *My, Teatr* Jadwigi Majewskiej – antologia polskiej krytyki tańca po 1989 roku,
- album jubileuszowy Zespołu Pieśni i Tańca *Świerczkowiacy*.

FREKWENCJA

- liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych ogółem – 212 098 osób
– ilość odbiorców wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 3 871 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów: 12 osób
- strona www
– liczba odwiedzin – 331 428 (wizyty),
1 045 740 (odstony)
– liczba unikalnych użytkowników – 160 358

❖ INSTYTUT DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO IM. JANA PAWŁA II W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

Małopolskie Dni Bł. Jana Pawła II to inicjatywa mająca na celu, poprzez różnorodne wydarzenia kulturalne i artystyczne, przybliżenie Osoby bł. Jana Pawła II. W programie tegorocznej edycji znalazły się koncerty plenerowe, wystawy, pikniki rodzinne, rajdy górskie oraz zwiedzanie obiektów sakralnych. Projekt objął kilkanaście miast i mniejszych miejscowości regionu (21-23.06.2013 r.).

Dziedzniec Pogan to projekt wieloletni, nastawiony na budowanie płaszczyzny dialogu, kreowanie miejsc spotkań i odkrywanie wspólnych wartości wierzących i niewierzących. Efektem prowadzonych działań była zorganizowana na Uniwersytecie Jagiellońskim debata pt. *Universitas* (11.2013 r.).

Konferencja międzynarodowa *Stolica apostolska na arenie międzynarodowej w okresie pontyfikatu Jana Pawła II – 1978-2005*. Celem konferencji było ukazanie uniwersalnego przekazu, doktryny, wartości i działań Stolicy Apostolskiej oraz jego wpływu na ogólną sytuację w Europie i na świecie. W ramach konferencji odbyły się trzy sesje: *Podstawy ideowe i wartości w polityce międzynarodowej Ojca Świętego Jana Pawła II, Jan Paweł II wobec Europy i świata: niektóre aspekty działalności międzynarodowej i Polityka wschodnia Stolicy Apostolskiej i konkordat z Polską, w 20-lecie podpisania, w działaniach międzynarodowych Jana Pawła II*. Realizacja projektu była możliwa dzięki wsparciu: Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Fundacji Międzynarodowej Jana Pawła II ds. Nauki Społecznej Kościoła w San Marino, Fundacji Europa Civiltà z Mediolanu, Poczty Polskiej SA (11-12.10.2013 r.).

IV Kolędowanie z Janem Pawłem II *Śpiewajmy i grajmy mu*, w którym udział wzięła rodzina Pospieszalskich oraz zaproszeni goście: góralska kapela Trebunie Tutki, a także Irén Lovász i Zoltán Mizsei z Węgier. Wykonane zostały znane kolędy w nowoczesnych aranżacjach oraz pastoralki utrzymane w klimacie ludowych pieśni religijnych (13.01.2013 r.).

Instytut pozyskał środki zewnętrzne na 3 projekty.

MUZYKA I TEATR

Z okazji ważnych rocznic związanych z osobą bł. Jana Pawła II w roku 2013 zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- koncert Majki Jeżowskiej dla dzieci przedszkolnych w ramach programu „Wychowanie do wartości” (8.01.2013 r.),
- kolędowanie z Janem Pawłem II *Śpiewajmy i grajmy mu* (13.01.2013 r.),
- koncert pt. *Szukam Was* w ósmą rocznicę śmierci Papieża Polaka (2.04.2013 r.),
- koncert Anny Treter w rocznicę beatyfikacji bł. Jana Pawła II (1.05.2013 r.),
- koncert chóru i orkiestry Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca Mazowsze im. T. Sygietyńskiego (1.05.2013 r.),
- koncert Muzyki Jasnogórskiej i Wawelskiej w ramach XXIII Festiwalu Muzyki Sakralnej *Gaude Mater* (4.05.2013 r.),
- *Abba Ojciec* Krzysztof Krawczyk ku czci bł. Jana Pawła II (24.10.2013 r.),
- premiera spektaklu słowno-muzycznego *Serce wielkie Mu daj* w wykonaniu zespołu Sceny Papieskiej działającej przy Instytucie (21.10.2013 r.),

- *Choinka pod Oknem Papieskim* (22.12.2013 r.).

FESTIWALE, CYKLE (W TYM WYDARZENIA PLENEROWE, PRZEGLĄDY)

- **III Małopolskie Dni błogosławionego Jana Pawła II**, to wydarzenie mające na celu promocję spuścizny kardynała Karola Wojtyły – Jana Pawła II w kontekście regionu Małopolski. Obchody objęły następujące miejscowości: Brzesko, Czernichów, Dobrą, Kalwarię Zebrzydowską, Kraków, Niegowić, Podobin, Rabę Wyżną, Szczyrzyc, Tyniec, Wadowice, Zakopane. Projekt był realizowany we współpracy z samorządami (czerwiec 2013 r.),
- **Turniej Dwóch Miast im. bł. Jana Pawła II**. Imprezie sportowej towarzyszyła projekcja telewizyjna pt. *Wielki kibic* poświęcona Janowi Pawłowi II. Film został przygotowany przez Instytut przy współpracy TVP Kraków (25.05.- 1.06.2013 r.),
- Projekt *Mieć wyobraźnię miłosierdzia* przygotowuje uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych do niesienia pomocy potrzebującym. Na projekt składało się 5 przeglądów regionalnych oraz finał w Filharmonii Krakowskiej.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA (WARSZTATY, KONKURSY) – 166

- **Akademia Rodzinna** – cykliczne spotkania i warsztaty edukacyjne dla rodzin,
- **Warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży *Jan Paweł II – nieustanne dawanie świadectwa***,
- **Organizowanie konkursów związanych z osobą i nauczaniem Jana Pawła II**,
- **Warsztaty teatralne w ramach prowadzonej przez Instytut *Sceny Papieskiej*** – w ramach warsztatów wystawiony został spektakl *Serce Wielkie mu Daj*.

SZTUKI WIZUALNE, PLASTYCZNE, WYSTAWY

- Wystawa fotograficzna *Jan Paweł II i sport*

- Wystawa fotograficzno-informacyjna *Asyż. Nadzieja świata*

- Wystawa fotograficzna *Jan Paweł II i dzieci*

- Rozbudowa strony internetowej Instytutu.

- Prowadzenie portalu *franciszkańska3.pl*.

- Realizacja projekt multimedialnego *Interaktywne zwiedzanie Pałacu Arcybiskupów Krakowskich*.

FILM/KINO

W 2013 roku zrealizowano 2 filmy dokumentalne poświęcone osobie Jana Pawła II *Liczę na was* i *Dobry, święty człowiek – Jan Paweł II* oraz 2 odcinków filmu w ramach cyklu *Od początku do końca i początku - Projekt życia Jana Pawła II*.

PROJEKTY BADAWCZE, KONFERENCJE, SEMINARIA

- **Dziedzinec Pogan** - debata pt. *Universitas* zorganizowana na Uniwersytecie Jagiellońskim.
- Międzynarodowa konferencja pt. *Stolica Apostolska na arenie międzynarodowej w okresie pontyfikatu Jana Pawła II – 1978 – 2005* poświęcona była przełomowym wydarzeniom pontyfikatu Jana Pawła II w kontekście historycznym.
- **Opracowanie i zabezpieczenie zbiorów** - digitalizacja przeszło 609 jednostek ze spuścizny po Kardynale Karolu Wojtyły (publikacje i książki, dokumenty nauki Kościoła, encykliki papieskie, publikacje watykańskie z lat 50. i 60., broszury naukowe z liturgiki, teologii, filozofii

i psychologii oraz wydawnictwa poruszające kwestie filozofii chrześcijańskiej – wiele z osobistymi dedykacjami.). W ramach prac nad dokumentami kard. K. Wojtyły, trwających od połowy marca 2013 roku, cztery osoby wprowadziły do katalogu komputerowego 29 756 jednostek archiwalnych. W przełożeniu na całość zbioru jest to około 65% całości. Zbiór liczy 38 metrów bieżących, na koniec 2013 roku zostało opracowanych i opisanych 25 metrów bieżących akt.

- **Wykłady otwarte z cyklu: Jan Paweł II. Postługa myślenia.** W ramach cyklu w roku 2013 poruszone zostały takie tematy jak: *Wiarygodność Kościoła według Jana Pawła II* (ks. dr hab. Krzysztof Kaucha, prof. KUL); *Uniwersalizm Jana Pawła II w świetle dokonań Stanisława ze Skarbimierza* (prof. dr hab. Teresa Grabińska); *Naród, patriotyzm – czy to są pojęcia nadal aktualne?* (ks. dr hab. Krzysztof Gryz, prof. UPJPII); *Natura i osoba* (ks. dr Sławomir Kunka); *Sposoby komunikowania treści mistycznych w dziele poetyckim Karola Wojtyły* (prof. dr hab. Zofia Zarębianka).
- Instytut wspierał również realizację Dni Papieskich w Krakowie oraz Plebiscyt Miłosierny Samarytanin.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W 2013 roku wydano następujące pozycje:

- **Teologia męczeństwa w ujęciu Jana Pawła II**, Vitali Siarko,
- Drugie wydanie książki **Budować Dom na Skale. Rekolekcje dla narzeczonych**, Bp Karol Wojtyła,
- **Informator** o działalności statutowej Instytutu,
- **Katalog** wystaw organizowanych przez Instytut,
- **Wychowanie do wartości** - przewodnik dla nauczycieli i rodziców, Elżbieta Chmielewska,
- **Pojęcie milczenia i jego funkcja w relacji między Bogiem a człowiekiem w homiliach Jana Pawła II**, Paweł Gabara,
- **Święty Brat Albert Chmielowski w myśli Karola Wojtyły – Jana Pawła II**, ks. Jan Machniak.

FREKWENCJA

- liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych ogółem – 100 000 osób
– ilość odbiorców wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 15 000 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów: 28 osób
- strona www
– liczba odwiedzin – ok. 1 000 000
– liczba unikalnych użytkowników – ok. 500 000

❖ MAŁOPOLSKIE CENTRUM KULTURY SOKÓŁ W NOWYM SĄCZU

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

XVII Międzynarodowy Festiwal i XV (jubileuszowy) Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari, w którym rywalizowało kilkudziesięciu młodych śpiewaków z całego świata. Rywalizacji młodych wokalistów towarzyszyły tradycyjnie koncerty i spektakle, które zgromadziły liczną publiczność, m. in. dwa wielkie wydarzenia artystyczne:

- III Symfonia op. 36 *Symfonia Pieśni Żałosnych* Henryka Mikołaja Góreckiego na sopran solo i orkiestrę, wykonawcy: Michał Klauza – dyrygent, Ewa Biegas – sopran, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej (Bazylika św. Małgorzaty),
- *War Requiem* Benjamin Brittena, op. 66, wykonawcy: Colin Metters, Rafał Jacek Delekta – dyrygenci, Olga Rusin – sopran, Craig Jackson – tenor, Morgan Pearse – baryton, Chór Akademii Muzycznej w Krakowie, przygotowanie Lidia Matynian, Chór Chłopięcy Filharmonii Krakowskiej im. Karola Szymanowskiego, przygotowanie Lidia Matynian, Chór Mieszany Katedry Wawelskiej, przygotowanie Andrzej Korzeniowski, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej w Krakowie, Orkiestra Projektu K 12 (Kościół pod wezwaniem Matki Bożej Niepokalanej).

XXI Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych ŚWIĘTO DZIECI GÓR zgromadził

7 zespołów zagranicznych: z Belgii, Bułgarii, Ghany (po trzech latach starań zespół z Afryki dotarł do Polski), Indii, Rosji (Północna Osetia), Tajwanu, Ukrainy i 6 zespołów z Polski – w sumie ponad 500 dziewcząt i chłopców. Oprócz koncertów, w czasie Festiwalu zorganizowane zostały imprezy towarzyszące: kiermasze twórczości ludowej i rękodzieła artystycznego, wystawy i zajęcia plastyczne. W trakcie Festiwalu odbyły się również XV Ogólnopolskie Warsztaty Instruktorskie, których tematem przewodnim były tańce krakowiaków w opracowaniu dla dzieci i młodzieży. Festiwal zgromadził ponad 28 000

widowni na estradach w Małopolsce i na Słowacji.

MAŁOPOLSKA KARPATY OFFer – Międzynarodowy Multimedialny Festiwal Sztuki, w ramach którego prezentowały się najróżniejsze grupy i twórcy należący do kręgu kulturowego Karpat. Gwiazdą festiwalu był Zakopower, ponadto wystąpiła Elżbieta Adamiak i zespoły czeska Kuratka z Chrudima pod Pragę, Lachersi oraz Sądeczoki z Pałacu Młodzieży. Na sądeckim rynku Teatr Pantomimy MIMO, Teatr Elladance (Słowacja), Duo Focu i Divadlo KVELB (Czechy) prezentowały spektakle teatralne, taneczne i performance.

Projekt „Europejski Festiwal Pasteli – Małopolska VI, Międzynarodowe BIENNALE PASTELE – Nowy Sącz 2013” współfinansowany z funduszy europejskich, w ramach MRPO obejmował:

- VI Międzynarodowe Biennale Pasteli, w którym udział wzięło 425 artystów z 30 państw,

- prezentację kolekcji współczesnego pastelu polskiego,
- dwutygodniowy plener dla malarzy pastelistów i fotografików z Polski i zagranicy, zakończony wystawą,
- międzynarodową debatę o historii techniki pastelu na przełomie XIX i XX wieku,
- wystawę *Ślady na papierze, arcydzieła pasteli. Wyczółkowski, Wyspiański, Weiss, Witkacy*,
- prezentację laureata Grand Prix V Międzynarodowego Biennale Pasteli – Marka Andały,
- wystawę pokonkursową.

Projekt „**Małopolskie Instytucje Kultury w sieci współpracy OPERA EUROPA**” współfinansowany z funduszy europejskich w ramach MRPO, realizowany od 2013 roku rozwija sieć współpracy pomiędzy europejskimi instytucjami kultury, zajmującymi się propagowaniem muzyki, szczególnie opery jako gatunku sztuki ściśle związanego z terytorium Europy. W 2013 roku w ramach projektu Centrum uczestniczyło m.in. w: 2 międzynarodowych konferencjach OPERA EUROPA, realizacji spektaklu „Don Giovanni”, realizacji Koncertu Laureatów Międzynarodowego Konkursu im. Ady Sari, wizytach studyjnych u organizatorów europejskich festiwali muzycznych.

Centrum pozyskało środki zewnętrzne z funduszy unijnych na 8 projektów.

WYSTAWIANE SPEKTAKLE/KONCERTY/CYKLE KONCERTOWE

14 koncertów i spektakli okolicznościowych, w tym m.in.:

- XX Koncert Noworoczny,
- Koncert Noworoczny dla Sądeczan,
- spektakl teatralny *Paw królowej* według powieści Doroty Masłowskiej w reżyserii Pawła Świątka, w wykonaniu zespołu Narodowego Teatru Starego im. H. Modrzejewskiej – w ramach projektu IV edycja festiwalu *re_wizje* dofinansowanego ze środków MRPO,

- 2 koncerty w ramach Letniego Festiwalu *EMANACJE*, we współpracy z Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego,
- koncert w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Kameralnej *Muzyka na szczytach*,
- spektakl *100 % Kraków* we współpracy z Centrum Kultury Rotunda w Krakowie, w ramach projektu *Nowy teatr. Nowy odbiorca. Rozwój międzyregionalnej sieci współpracy partnerskiej – przepływ doświadczeń – wymiana idei*, dofinansowanego ze środków MRPO,
- spektakl teatralny *Janosik. Naprawdę prawdziwa historia* w reżyserii Łukasza Kosa w wykonaniu zespołu Teatru Lalka w Warszawie w ramach projektu Teatr Polska, realizowanego przez Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego w Warszawie.

FESTIWALE, WYDARZENIA PLENEROWE, SPOTKANIA

MCK SOKÓŁ zrealizowało 5 festiwali muzycznych:

- XII Festiwal Wirtuozerii i Żartu Muzycznego *Fun and Classic*,
- IX Festiwal Wiosennych Recitali Artystów Piosenki *Pamiętajcie o ogrodach*,
- XVII Międzynarodowy Festiwal i XV Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari Sztuka Wokalna Europy Środkowej,
- XII Sądecki Festiwal Muzyki Organowej *L'Arte Organica*,
- XIX Sądecki Festiwal Muzyczny *Iubilaei Cantus*,

oraz 12 festiwali, konkursów i przeglądów w zakresie kultury ludowej:

- XXXI Małopolski Przegląd Grup Kolędniczych *O Lipnicką Gwiazdę* (Lipnica Murowana),
- XVI Ogólnopolskie Spotkania Dziecięcych i Młodzieżowych Grup Kolędniczych *Pastuszkowe Kolędowanie* (Podegrodzie),
- *Posiady Teatralne* na Orawie – 1. Małopolskie Spotkania Teatrów Amatorskich (Jabłonka),

- XXIV Regionalny Konkurs na Pisanek Ludową i Plastykę Obrzędową związaną z Okresem Wielkanocy (Tarnów),
- V Małopolski Konkurs Obrzędów, Obyczajów i Zwyczajów Ludowych *Pogórzańskie Gody*, (Łużna),
- XXXI Przegląd Zespołów Regionalnych, Kapel, Instrumentalistów, Grup Śpiewaczych i Śpiewaków Ludowych im. Jędrzeja Cierniaka *Krakowski Wianek* (Szczurowa),
- XXXI Konkurs Muzyk, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych i Druzbów Weselnych w Podegrodziu *DRUZBACKA*,
- XXIV Przegląd Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych Regionu Krakowskiego *KRAKOWIACZEK*, (Łoniowa),
- XXXVII Karpacki Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych (Rabka – Zdrój),
- XXIX Międzywojewódzki Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych (Bukowina Tatrzańska),
- *ŚWIĘTO DZIECI GÓR* – XXI Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych (Nowy Sącz). W Festiwalu uczestniczyło 13 dziecięcych zespołów regionalnych: 6 polskich i 7 zagranicznych. Wszystkie wydarzenia festiwalowe w Nowym Sączu i pozostałych miejscowościach Małopolski obejrzało ponad 28 000 osób,
- V Małopolski Przegląd Dorobku Artystycznego i Kulinarного Kół Gospodyń Wiejskich (Marcinkowice).

Dodatkowo MCK SOKÓŁ współorganizowało 13 innych festiwali, przeglądów, konkursów w zakresie kultury ludowej, w tym m. in.: Góralski Karnawał – 41 Ogólnopolski Przegląd Grup Kolędniczych w Bukowinie Tatrzańskiej; XXIII *Spiskie Zwyki* w Niedzicy; Gminny Konkurs na Pisanek Ludową i Plastykę Obrzędową w Ryglicach; 54. Konkurs Lipnickich Palm i Rękodzieła Artystycznego im. Józefa Piotrowskiego w Lipnicy Murowanej; IV Tatrzański Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych w Zakopanem; 47. Sabatowe Bajania w Bukowinie Tatrzańskiej; Limanowska Słaza – 39. Festiwal Folklorystyczny w Limanowej.

Równocześnie zrealizowano szereg działań mających na celu propagowanie aktywnych form uczestnictwa w kulturze:

- *My, Małopolanie* – promocja najcenniejszych zjawisk i osiągnięć amatorskiej twórczości artystycznej,
- XX Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Dyrektora MCK *SOKÓŁ*,
- 58. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, eliminacje rejonowe w Nowym Sączu i Tarnowie
- XXVIII Małopolski Przegląd Teatrów Lalkowych o Wielką Nagrodę Zająca Poziomki w Żabnie,
- II Konfrontacje Teatrów Dzieci i Młodzieży *TEATRALNE LUSTRA* w Brzesku,
- XIV Międzyszkolny Turniej Tańca Towarzyskiego *TUPTUŚ 2013 im. Janusza Głuca w N. Sączu*,
- XXVIII Małopolski Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży *BAJDUREK*, eliminacje powiatowe w 13 miejscowościach Małopolski i finał w Nowym Sączu,
- XXXVI Małopolski Festiwal Orkiestr Dętych *ECHO TROMBITY*, eliminacje powiatowe w 8 miejscowościach Małopolski i finał w Nowym Sączu.

W ramach działalności **Instytutu Europa Karpat**, w zakresie promocji dziedzictwa Małopolsk w kontekście kulturowym Karpat zrealizowano m.in.: I Dni Kultury Żydowskiej w Nowym Sączu; II Dni Węgierskie w Nowym Sączu; VI Międzynarodowy Multimedialny Festiwal Sztuki *MAŁOPOLSKA KARPATY Offer*; dwa

projekty realizowane ze Słowacją ze środków Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013: *Karpacka Mapa Przygody* oraz *Województwo Małopolskie – Kraj Preszowski – 10 lat współpracy dla wspólnego rozwoju*.

FILM/KINO

W ramach działalności filmowej w kinie **SOKÓŁ** zrealizowano projekcje 592 tytułów filmowych wyświetlanych na 5 987 seansach w ramach repertuaru bieżącego oraz imprez i cykli filmowych, w których łącznie wzięło udział 143 483 widzów.

Zrealizowano projekt *Trans-Opera* – transmisje oper i baletów z renomowanych teatrów i festiwali europejskich oraz projekt *Małopolskie instytucje kultury w sieci współpracy Opera Europa*.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA – 38 FORM EDUKACYJNYCH

W ramach działalności edukacyjnej przeprowadzono:

- 166 zajęć w ramach działalności bieżącej oddziału BWA SOKÓŁ,
- 50 zajęć w ramach programu Bon Kultury,
- 62 zajęcia w ramach projektu *Europejski Festiwal Pasteli*,
- 38 zajęć w Galerii BWA JATKI w Nowym Targu,

Wprowadzono nowy cykl edukacyjny – Audycje muzyczne dla Przedszkoli oraz Szkół Podstawowych w klasach I-III.

Zrealizowano również zadania związane z kształceniem i doskonaleniem kadry kierowniczej, instruktorów i animatorów kultury, wsparciem młodzieżowego ruchu recytatorskiego oraz realizacją stałych form edukacyjnych.

SZTUKI WIZUALNE, PLASTYCZNE, WYSTAWY – 29 WYSTAW

WYSTAWY W GALERII SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ BWA SOKÓŁ

Terrarium, Jacek Kołodziejski, kurator: Łukasz Białkowski; *Teleport Process*, Michał Smandek, kurator: Łukasz Białkowski; *Ekscentryczne*, Marta Deskur, Janina Kraupe, kurator: Wojciech

Szymański; *Re-performance*, Manuel Vason, kurator: Małgorzata Kaźmierczak; *Z ciemności*, Jan Berdyszak, Tomasz Ciecierski, Wanda Czełkowska, Tadeusz Dominik, Janina Kraupe, Janusz Orbitowski, Jagoda Przybylak, Józef Robakowski, Maria Stangret, Grzegorz Sztwiertnia, Janusz Tarabuła, Danuta Urbanowicz, Witold Urbanowicz, Andrzej Wajda, Józef Wagary, Zbigniew Warpechowski, Jerzy Wroński, kurator: Grzegorz Sztwiertnia; Michael Riedel, kuratorka: Goschka Gawlik; *Qualia*, Krzysztof Mężyk, kurator: Łukasz Białkowski; *Czarny romantyzm*, Bartek Buczek, kurator: Łukasz Białkowski; *VI Międzynarodowe Biennale Pasteli – Nowy Sącz 2013*, wystawa pokonkursowa, 233 artystów; *Co pozostaje*, Olaf Brzeski, Bogna Burska, Helen Ganly, Veli Granö, Polina Kanis, Jacob Kierkegaard, Ră di Martino, Lucia Nimcová, Karolina Niwelińska, Eugenio Percossi, Jadwiga Sawicka, Jacek Zachodny, Ewa Zarzycka i Karolina Oleksik, kurator: Magdalena Ujma; *Preferuję bardziej zrzutę niż kulturę*, Adam Rzepecki, kurator: Dawid Radziszewski.

WYSTAWY W GALERII SOKÓŁ

Sabina Łatka, malarstwo, rzeźba, grafika; *Wystawa obrazów z kolekcji BWA SOKÓŁ*, wystawa zbiorowa, malarstwo; *Wystawa prac uczniów Katolickiego Liceum Plastycznego w Nowym Sączu; Święto Dzieci Gór 2012 w obiektywie Grupy Twórczej WIDZI SIĘ; "Nowy Sącz 2013" Międzynarodowy Plener Malarstwa Pastelowego i Fotografii; Grafika z wewnętrznej kieszeni marynarki* – Krzysztof Marek Bąk; *Cisza*, wystawa fotografii Grupy Twórczej WIDZI SIĘ.

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ BWA JATKI W NOWYM TARGU

Portrety zaprzyjaźnione. Ogólnopolski Konkurs Rysunkowy im. Stefana Żechowskiego, trzyczęściowa wystawa zbiorowa; *Portrety*, Barbara Piszczór; *Punkt odniesienia*, Dorota Bąk; *Jedność czy Jednostka*, wystawa zbiorowa (interdyscyplinarna); *Sportowcy*, Edward Dwurnik; *Trzy spojrzenia na Tatry*, wystawa fotografii towarzysząca finałowi XXXIII Międzynarodowego Konkursu Fotografii im. Jana Sunderlanda pt: „Krajobraz Górski 2013”; *Adam Stanisław Kozaczko*, malarstwo i rysunek - wystawa retrospektywna; *Kontrasty*, Monika Błażusiak, malarstwo i kolekcja unikatowych ubrań; *2+2 czyli dwudzieste drugie prezentacje*

nowotarskie, wystawa interdyscyplinarna 30 artystów; *Jaw Dikh! – Chodź Zobacz!*, Międzynarodowy Plener Artystów Romskich – Czarna Góra; *Aleksandra Maj*, malarstwo.

FREKWENCJA

- liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych ogółem – 409 806 osób

– ilość odbiorców wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 30 499 osób

- liczba wolontariuszy, stażystów: 35 osób
- strona www
 - liczba odwiedzin – 428 000 (wizyty), 2 100 000 (odsłony)
 - liczba unikalnych użytkowników – 195 000

❖ MAŁOPOLSKI INSTYTUT KULTURY W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

Wirtualne Muzea Małopolski – inicjatywa wyjątkowa w skali całego kraju, pozwalająca na zaprezentowanie w Internecie zasobów cennych i ważnych dla kultury. W ramach projektu utworzono Regionalną Pracownię Digitalizacji oraz portal, na którym można podziwiać ponad 700 zdigitalizowanych eksponatów. Użytkownicy portalu poza możliwością obejrzenia w jednym miejscu eksponatów pochodzących z kolekcji 35 małopolskich muzeów, znajdują na nim również 100 nagrań rozmów z ekspertami, 7 ścieżek kompetencyjnych, 16 scenariuszy i filmików *Zrób to sam* zachęcających do samoedukacji i kreatywnego spędzania czasu przy wykorzystaniu opracowanych zasobów. Portal został uruchomiony 25 września i do końca roku odwiedziło go niemal 90 000 unikalnych użytkowników. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013 oraz budżetu Województwa Małopolskiego, został zrealizowany w partnerstwie przez Departament Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego – Lidera projektu oraz MIK – Partnera i głównego realizatora projektu, w porozumieniu z 35 muzeami. Celem głównym zadania był wzrost konkurencyjności oraz rozwój potencjału ludzkiego i technologicznego Województwa poprzez rozbudowę regionalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w zakresie kultury, która przyczyni się do ochrony i upowszechnienia dziedzictwa kulturowego Małopolski. Dzięki pozyskaniu przez MIK środków z Wieloletniego Programu KULTURA+, portal jest rozbudowywany. W ramach nowego projektu pn. *Wirtualne Muzea Małopolski Plus*, na portalu pojawią się dwie nowe placówki: Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha i Zamek Królewski na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki oraz kolejne eksponaty z kolekcji dotychczasowych partnerów. Istniejące już zasoby zostaną uzupełnione o cyfrowe wizerunki ponad 120 nowych obiektów i dedykowane im opracowania. W ramach kontynuacji projektu

zostanie też rozbudowana infrastruktura sprzętowa Regionalnej Pracowni Digitalizacji MIK.

Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego stanowiły doskonałą okazję do zwiedzenia krakowskich obiektów związanych z okresem Młodej Polski i zabytkami techniki, jak i znajdujących się w regionie sakralnych zabytków architektury romańskiej, drewnianych kościołów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz dworów. Zgodnie z coroczną tradycją, w każdym z miejsc na uczestników czekali eksperci i pasjonaci, którzy pomagali odkrywać tajemnice dawnej architektury. Odbiorcy Dni Dziedzictwa mogli wziąć udział w oprowadzaniu po obiektach, jak również skorzystać z dodatkowej oferty, takiej jak: wykłady, pokazy, wystawy, warsztaty, spacer, wycieczki. W ramach programu XV edycji Dni Dziedzictwa odbyło się: 257 oprowadzeń, 38 wykładów i spacerów, 47 warsztatów i pokazów, 16 wystaw (przygotowanych specjalnie na MDDK), 16 koncertów, 2 gry terenowe oraz 10 kiermaszów potraw regionalnych. W wydarzeniu wzięło udział ok. 14 000 zwiedzających.

Dni Małopolski w Brukseli w 2013 roku objęły dwa wydarzenia prezentujące w nowatorski sposób dziedzictwo Małopolski oraz jej bogactwo kulturowe i krajobrazowe:

- koncert polskiej muzyki barokowej w wykonaniu muzyków Capelli Cracoviensis (Polska) i zespołu historycznych instrumentów dętych Oltremontano (Belgia),

- Wystawa plenerowa w formie ogromnego naszyjnika, składającego się z 35 koralików, we wnętrzu których znajdowały się trójwymiarowe fotografie prezentujące różnorodność regionu.

Autoportret. Pismo o dobrej przestrzeni. W 2013 roku wydano zgodnie z planem cztery numery czasopisma *Autoportret: Poprzemysłowe, przemysłowe* 1/2013 [40]; *Przestrzeń jako taka* 2/2013 [41]; *Zrównoważony rozwój?* 3/2013 [42]; *Ograniczenie* 4/2013 [43]. Sprzedaż poszczególnych numerów periodyków wzrasta, a samo czasopismo zostało wielokrotnie docenione, jak w przypadku zaproszenia redaktorki naczelnej Doroty Leśniak-Rychlak na sesję Senatu RP poświęconej problemowi kurczących się miast, czy propozycji włączenia się w prace nad przygotowaniem koncepcji konkursu na Pawilon Polski na Biennale Architektury w Wenecji w 2014 r.

Instytut pozyskał środki zewnętrzne na 7 projektów.

MUZYKA I TEATR

- W 2013 r. MIK wziął udział w programie MKiDN, koordynowanym przez Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego – *Lato w teatrze*. W ramach zrealizowanego projektu pod tym samym tytułem, instruktorzy teatralni związani z programem MIK *Dilettante* – *laboratorium animacji teatralnej* zorganizowali w okresie wakacyjnym dwutygodniowe spotkania warsztatowe dla dzieci w wieku od 7 do 12 lat, zakończone pokazem rezultatów wspólnej pracy. W ramach projektu odbyły się warsztaty teatralne (aktorskie,

scenograficzne, aktorsko-rytmiczne, promocyjno-happeningowe, improwizacji teatralnej, kuglarskie).

- Ponadto *Dilettante* zrealizowało cykl warsztatów poświęconych m.in. przestrzeni i improwizacji teatralnej, kreatywnej żonglerce, szyciu lalek oraz wykłady dla studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego.

FESTIWALE, CYKLE (W TYM WYDARZENIA PLENEROWE, PRZEGLĄDY)

- **XV Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego** zostały poświęcone szlakom kulturowym czyli turystycznym trasom zwiedzania (zaprezentowano 15 zabytków). Uczestnicy mogli zwiedzić krakowskie obiekty szlaku *Młodopolska Małopolska*, średniowieczne kościoły szlaku *Małopolska Romańska*, zabytki *Krakowskiego Szlaku Techniki*, szlaku *Dwory Małopolski* oraz kościoły Małopolskiej Trasy UNESCO. W każdym z miejsc na uczestników czekali eksperci i pasjonaci, którzy pomagali im odkrywać tajemnice dawnej architektury. Przeszłość i tradycje regionu, można było także zgłębiać uczestnicząc w licznych wydarzeniach towarzyszących.
- **Dni Małopolski w Brukseli** – objęły dwa wydarzenia: koncert w wykonaniu muzyków *Capelli Cracoviensis* (Polska) i zespołu historycznych instrumentów dętych *Oltremontano* (Belgia) oraz niekonwencjonalną wystawę plenerową w formie ogromnego naszyjnika pn. *Małopolski koral*. Interaktywna ekspozycja pozwalała zwiedzającym poznać turystyczne atrakcje regionu i jego stolicy – Krakowa.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA (PROGRAMY, WARSZTATY, KONKURSY) – 60

W ramach działalności edukacyjnej MIK kierowanej m.in. do kadr kultury prowadzone są następujące programy: *Dynamika Ekspozycji*, *Kultura w rozwoju*, *Dilettante – laboratorium animacji teatralnej* (opisany w dziale teatr), projekt edukacyjny *Edukacja ekonomiczna z wykorzystaniem gry ekonomicznej Chłopska*

Szkoła Biznesu, konkurs plastyczno-edukacyjny *Skarby Małopolski* (opisany w dziale sztuki wizualne).

- **Dynamika Ekspozycji**, celem programu jest stymulowanie rozwoju muzeów małopolskich, zwiększenie kompetencji zawodowych muzealników oraz wspieranie nowatorskich inicjatyw wystawienniczo-edukacyjnych. W 2013 r. zespół *Dynamiki* zajmował się m.in. opracowaniem treści merytorycznych dla portalu Wirtualne Muzea Małopolski, realizował projekt *Lokalne muzeum w globalnym świecie*, w ramach którego powstał podręcznik, prezentujący metody pracy z lokalnym dziedzictwem kulturalnym. Przeprowadził liczne warsztaty i konsultacje.
- **Kultura w rozwoju**, celem programu jest poprawa jakości pracy instytucji i organizacji kultury w regionie poprzez udzielanie wsparcia przy wdrażaniu nowych metod pracy, rozszerzanie oferty instytucji oraz realizację innowacyjnych projektów partnerskich. Zrealizowano 22 warsztaty i szkolenia.
- **Debaty społeczne w MIK**, których celem było zwiększenie wpływu obywateli na jakość przestrzeni publicznej.
- **Projekt edukacyjny *Edukacja ekonomiczna z wykorzystaniem gry ekonomicznej Chłopska Szkoła Biznesu***. Gra służy wykorzystaniu lokalnego dziedzictwa w edukacji dla przedsiębiorczości i promocji dziedzictwa kulturowego Małopolski. Projekt składał się z trzech obszarów działania: Szkolenia dla nauczycieli (217 uczestników, 10 szkoleń); regionalne turnieje międzyszkolne (4 720 uczestników rozgrywek) oraz oddolne, lokalne inicjatywy edukacyjne organizowane przez partnerów w oparciu o grę (10 944 uczestników, 85 inicjatyw).

SZTUKI WIZUALNE, PLASTYCZNE, WYSTAWY

MIK zorganizował kolejną edycję konkursu *Skarby Małopolski* służącego wdrażaniu nowych metod i narzędzi pracy z dziedzictwem kulturowym regionu w oparciu o działania z zakresu prac

plastycznych. Tematem edycji 2013, objętej patronatem Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, była gra, traktowana jako narzędzie interpretacji dziedzictwa. *Skarby Małopolski* składały się z konkursu prac plastycznych dla młodzieży oraz konkursu scenariuszy zajęć i warsztatów dla nauczycieli i animatorów kultury.

PROJEKTY BADAWCZE, KONFERENCJE, SEMINARIA

W MIK działa **Małopolskie Obserwatorium Kultury** zajmujące się realizacją projektów badawczych, służących opisowi i diagnozie kultury w regionie. Dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym zrealizowano 2 takie projekty:

- **Kompetencje kadr kultury a zmiana społeczna. Badania eksploracyjne małych miast i obszarów wiejskich.** Celem projektu była analiza rozwoju kapitału społecznego w kontekście działalności merytorycznej lokalnych centrów kultury, w oparciu o ramy teoretyczne zawarte w dokumencie *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego*. W ramach projektu powstały dwie publikacje elektroniczne: Raport badawczy *Kompetencje kadr kultury a rozwój kapitału społecznego* oraz poradnik dla lokalnych instytucji *Lokalne centrum kultury. Zrób to z innymi*.
- **Animacja/edukacja. Możliwości i ograniczenia edukacji i animacji kulturowej w Polsce** (2-letni projekt). Celem było dostarczenie empirycznie danych określających warunki realizacji działań z zakresu polityki kulturalnej w zakresie edukacji kulturowej, w tym dla określania w kolejnych latach priorytetów programów MKiDN i innych programów dotacyjnych realizowanych na poziomie lokalnym. Podsumowaniem projektu będzie raport badawczy i seminarium eksperckie, a rezultaty badań zostaną szeroko rozpowszechnione wśród animatorów w Polsce. Zakończenie projektu planowane jest na grudzień 2014 r.

W 2013 r. dzięki wsparciu merytorycznemu i organizacyjnemu MIK dla Forum Kraków

(zrzeszenia działającego na rzecz animacji kultury), odbyły się 3 dwudniowe seminaria. Forum Kraków zostało także zaproszone przez NCK do współorganizacji I Ogólnopolskiego Kongresu Animatorów Kultury.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- cztery numery czasopisma *Autoportret: Poprzemysłowe, przemysłowe* 1/2013 [40], *Przestrzeń jako taka* 2/2013 [41], *Zrównoważony rozwój?* 3/2013 [42], *Ograniczenie* 4/2013 [43],
- poradnik dla lokalnych instytucji *Lokalne centrum kultury. Zrób to z innymi* podręcznik *Lokalne muzeum w globalnym świecie. Poradnik praktyczny*,
- książka poświęcona zabytkom XV Małopolskich Dni Dziedzictwa – liczba unikalnych użytkowników – 27 400

Kulturowego *Wejdz na szlak!* (dostępne także w wersji elektronicznej),

- publikacje elektroniczne: Raport badawczy *Kompetencje kadr kultury a rozwój kapitału społecznego*.

FREKWENCJA

- liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych ogółem – 148 900 osób
 - zajęcia edukacyjne dla kadr kultury – 1 476 osób
 - zajęcia edukacyjne (formy stałe) – 59 700 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów: 86 osób
- strona www
 - liczba odwiedzin – 40 500

❖ WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W KRAKOWIE

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie gromadzi, opracowuje i bezpłatnie udostępnia swoje zbiory. Zapewnia szeroki dostęp do informacji naukowej i społeczno-kulturalnej ze szczególnym uwzględnieniem informacji regionalnej, m.in. poprzez publikowanie bibliografii i zestawień bibliograficznych. Współpracując z licznymi instytucjami i organizacjami, prowadzi działalność kulturalno-oświatową organizując szkolenia, warsztaty i wykłady dla czytelników oraz bibliotekarzy z terenu województwa małopolskiego, jak również spotkania promujące czytelnictwo, wystawy i imprezy kulturalne.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 2013 ROKU

Arteteka – nowa agenda WBP w Krakowie otwarta w budynku Małopolskiego Ogrodu Sztuki. Swoją ofertę kieruje do wszystkich, których interesuje sztuka (architektura, malarstwo, rzeźba, grafika, fotografia, muzyka), a także obszary z jej pogranicza, jak komiks, street art czy gry. Tutaj swoje miejsce znalazły bogate (ok. 2 tys. pozycji) zbiory Małopolskiego Studia Komiksu i Czytelnia Liberatury. W najbliższym czasie planowane jest utworzenie cyfrowej kolekcji street art-u.

Kolekcja obok tradycyjnych zbiorów umożliwia czytelnikom dostęp do kultury za pośrednictwem różnorodnych nośników – zbiory audiowizualne, elektroniczne, poświęcone sztuce bazy danych. W Artetece można korzystać z czytników, gier planszowych i specjalistycznego oprogramowania.

Do dyspozycji użytkowników w 2013 r. oddano:

- 34 komputery typu all in one,
- 60 czytników e-booków,
- 5 tabletów internetowych,
- zestaw PlayStation z kontrolerem ruchu PS Move,
- pianino cyfrowe,
- odtwarzacz Blue Ray.

Arteteka to wypożyczalnia, czytelnia, miejsce do pracy i zabawy, ale także przestrzeń

wykorzystywana do realizacji wydarzeń kulturalnych i debat społecznych. Czytelnicy odwiedzili Artetkę 22 602 razy, wypożyczyli lub skorzystali na miejscu z 21 187 dokumentów, uczestniczyli w warsztatach i wydarzeniach kulturalnych (249 spotkań, 5534 uczestników), obejrzel 5 wystaw.

Małopolska Biblioteka Cyfrowa była rozwijana w ramach dwóch dużych projektów związanych z digitalizacją zbiorów dofinansowanych z programu MKiDN *Kultura +*, priorytet *Digitalizacja*:

- *Digitalizacja «Ilustrowanego Kuryera Codziennego» kontynuacja za lata 1910-1924 oraz 1939 ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej*, w ramach którego opracowano ponad 50 tys. kart Kuryera i udostępniono w sieci kolejne 5 tys. numerów będących w posiadaniu Biblioteki Jagiellońskiej,
- *Małopolska Biblioteka Cyfrowa. Rozwój infrastruktury* – digitalizacja i udostępnienie on-line 5 000 map i 200 przewodników pochodzących z kolekcji Zofii i Witolda Paryskich (projekt realizowany we współpracy z TPN i Fundacją im. Z. i W. Paryskich). Realizacja projektu umożliwiła pozyskanie środków finansowych na dokonanie generalnego remontu pracowni digitalizacyjnej MBC, zakup skanera do map oraz wyposażenia w sprzęt komputerowy Pracowni Społecznej MBC.

W 2013 roku MBC zanotowała 585 805 wizyt, a liczba przeglądniętych stron sięgnęła 17 224 440.

libuk.pl – WBP w Krakowie oraz 30 innych bibliotek publicznych z województwa małopolskiego zakupiły dostęp do bazy e-booków. Od 19 grudnia 2013 r. czytelnicy WBP w Krakowie poprzez platformę *libra.libuk.pl* mają możliwość bezpłatnego korzystania z ponad 1 000 e-booków. Z zasobu można korzystać zarówno na miejscu w Bibliotece jak i w domu. Przedsięwzięcie zrealizowano w ramach Konsorcjum Małopolskich Bibliotek Publicznych, przy wsparciu finansowym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

KFASON, czyli Krakowski Festiwal Amatorów Strachu, Obrzydzenia i Niepokoju to pierwszy w Polsce festiwal poświęcony literaturze grozy. W ramach wydarzenia odbyły się warsztaty rysunku komiksowego i pisanie, prelekcje, dyskusje panelowe oraz spotkania autorskie z polskimi twórcami literatury grozy – łącznie 30 wydarzeń. Festiwal miał na celu integrację społeczności fanów grozy oraz promocję polskich autorów tego gatunku literatury. Gośćmi specjalnymi wydarzenia byli Anna Kańtoch i Andrzej Pilipiuk. Wśród prowadzących warsztaty znaleźli się: Karol Baranowski, Paweł Ciećwierz, Stefan Darda, Krzysztof T. Dąbrowski, Michał Gacek, Grzegorz Gajek, Michał Gałek, Marek Grzywacz, Michał Jutkiewicz, Dawid Kain, Mateusz Kopacz, Dariusz Kuchniak, Kazimierz Kyrzcz Jr., Krzysztof Maciejewski, Filip Madej, Paweł Mateja, Joanna Mika-Orządała, Marcin Rojek, Michał Stonawski, Rafał Szłapa, Anna Żońnik, Staszek Żuławski.

KSIĘGOZBIÓR OGÓŁEM

ZBIORY KSIĄŻKOWE

Księgozbiór obejmuje książki popularnonaukowe i naukowe z każdej dziedziny wiedzy, ze szczególnym uwzględnieniem nauk humanistycznych i literatury pięknej. Gromadzone są zbiory w językach: polskim, angielskim, niemieckim, francuskim, włoskim, hiszpańskim, rosyjskim i in.

W 2013 r. księgozbiór powiększył się o 12 838 egz. nowych książek, z czego 1 138 wol. zakupiono w ramach realizowanego programu *Dyskusyjne Kluby Książki*.

ZBIORY NIEKSIĄŻKOWE

Zbiory nieksiążkowe to m.in.: audiowizualia (płyty muzyczne i filmowe, audiobooki), kartografia (mapy, atlasy, plany), nuty, płyty analogowe, kasety magnetofonowe, książki pisane alfabetem Braille'a, różnego rodzaju dokumenty życia społecznego.

W 2013 r. zbiory nieksiążkowe powiększyły się o 2 085 egz.

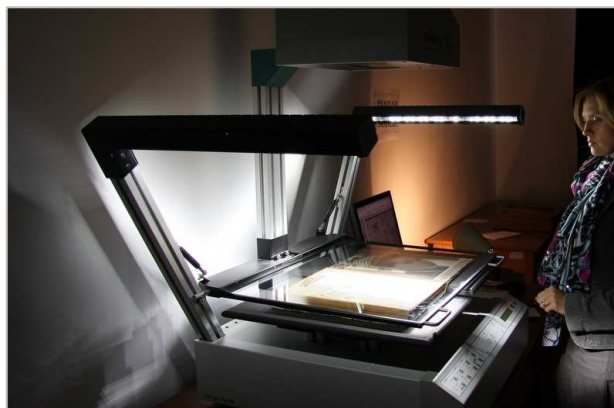
CZASOPISMA PRENUMEROWANE

W 2013 r. Biblioteka prenumerowała 243 czasopisma. Były to zarówno periodyki o tematyce ogólnej i społeczno-kulturalnej, jak naukowe czasopisma i wydawnictwa ciągłe z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych. Największą agendą udostępniającą czasopisma jest Czytelnia Czasopism, która gromadzi i udostępnia bieżące gazety i czasopisma oraz oprawne komplety archiwalnych roczników – łącznie około 2 tys. tytułów. Oddział Informacji Regionalnej gromadzi prasę lokalną i regionalną z terenu Małopolski – łącznie 186 tytułów.

W 2013 r. liczba wol. czasopism oprawnych zwiększyła się o 1 244 egz.

ZBIORY CYFROWE

Trzon zasobów Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej stanowią: archiwalne gazety i czasopisma (głównie dzienniki XIX/XX w.), bieżące wydawnictwa lokalne, regionalne i ogólnopolskie, zabytki kultury narodowej, zasoby archiwalne. W 2013 r. powiększyły się one o 10 146 publikacji – kolejne roczniki *Ilustrowanego Kuryera Codziennego* oraz mapy i przewodniki górskie pochodzące z kolekcji Zofii i Witolda Paryskich.

Czytelnicy WBP mogą bezpłatnie korzystać ze zbiorów dostępnych on-line – specjalistycznych baz danych i zbiorów Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej. W 2013 r. w Artetece udostępniano bazy dotyczące kina, teatru, muzyki, tańca, architektury. Ponadto czytelnicy mogli korzystać z baz o tematyce prawnej i biznesowej. Od grudnia 2013 r. poprzez platformę *libra.ibuk.pl* możliwy jest dostęp do zasobów PWN.

PROMOCJA CZYTELNICTWA – 482 SPOTKANIA

Promocja czytelnictwa to szereg wydarzeń związanych z prezentacją autorów, książek i wydawców. Dla dzieci i młodzieży zorganizowano lekcje i warsztaty biblioteczne (dotyczące m.in. katalogów bibliotecznych czy warsztatu informacyjnego biblioteki i wyszukiwania informacji), konkursy czytelnicze, spotkania autorskie. Odbyły się II Krakowski Festiwal Komiksu, Krakowski Festiwal Amatorów Strachu, Obrzydzenia i Niepokoju oraz wydarzenia związane z Małopolskimi Dniami Książki *Książka i Róża*. Pasjonaci mieli szansę odkryć kolejne sekrety komiksów podczas spotkań Małopolskiego Studia Komiksu, wziąć udział w spotkaniach autorskich i dyskusjach (Dyskusyjne Kluby Książki). Wypoczywający w letnie dni nad Wisłą mogli tam spotkać Lotną Czytelnię.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA – 801 SPOTKAŃ I 95 WYSTAW

Działalność edukacyjna Biblioteki kierowana jest do wszystkich grup wiekowych. W ramach zaplanowanych spotkań najmłodszy czytelnicy mogli m.in. poznać funkcjonowanie bibliotek. Młodzież i studenci brali udział w szkoleniach dotyczących bibliografii, informacji biznesowej i europejskiej. Seniorzy skorzystali z kursów komputerowych, kontynuując naukę za pośrednictwem platformy e-learningowej. Brali również udział w zajęciach sekcji działających w ramach *Szkoły @ktywnego Seniora*, w wycieczkach, wykładach, warsztatach. Wszyscy mieli szansę dowiedzieć się więcej o funduszach europejskich i bezpieczeństwie sieci, a także uczestniczyć w stałej ofercie WBP, na którą składają się: spotkania dotyczące historii organizowane wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej, debaty dotyczące architektury, wykłady, konferencje, wystawy.

Równolegle prowadzone były warsztaty i szkolenia dla bibliotekarzy z województwa, m.in. z: opracowywania zbiorów bibliotecznych w formacie MARC21, bibliografii regionalnej, opracowywania rzeczowego. Biblioteka koordynowała również szkolenia organizowane w ramach *Programu Rozwoju Bibliotek* i projektu *O finansach w... bibliotece*. Dzięki realizacji projektu *Bibliotekarz – wersja zremasterowana* zorganizowano szkolenia dotyczące kreatywnego tworzenia materiałów wizualnych, public relations czy sztuki kontaktu interpersonalnego w bibliotece.

PROGRAMY/PROJEKTY ROZWOJOWE (ROZWÓJ BIBLIOTEK) – 13

- **Dyskusyjne Kluby Książki**, to realizowany od 2007 r. projekt finansowany przez Instytut Książki. W 2013 r. w WBP odbyło się 20 spotkań klubowych 2 Dyskusyjnych Klubów Książki oraz 2 spotkania autorskie. Koordynacja działalności DKK na terenie Małopolski objęła 121 działających klubów, które zorganizowały 1 189 spotkań klubowych oraz 54 spotkania autorskie. Na potrzeby DKK zakupionych zostało 1 138 egz. książek.
- **Program Rozwoju Bibliotek** jest finansowany przez Fundację Billa i Melindy Gatesów i skierowany do bibliotek z małych miejscowości. WBP od 2009 r. koordynuje jego realizację na terenie województwa. W 2013 r. przeprowadzono szkolenia z zakresu technologii komunikacyjnych i informacyjnych, orzecznictwa, pracy z młodzieżą, z seniorami, a także zorganizowano 4. Konferencję Regionalną PRB pod hasłem *Biblioteka? Tu się realizuję!*. W Programie bierze udział 115 bibliotek z Małopolski, w 2013 r. w szkoleniach uczestniczyło 185 bibliotekarzy.
- **O finansach... w bibliotece** to projekt mający na celu zwiększenie u osób starszych umiejętności korzystania z usług i narzędzi finansowych. W ramach przedsięwzięcia przeprowadzono dwa szkolenia dla bibliotekarzy z Małopolski, którzy w swoich placówkach będą szkolić seniorów. Projekt finansowany ze środków Narodowego Banku Polskiego.

- **Zakup nowości wydawniczych do bibliotek** realizowany jest m.in. w ramach Programu MKiDN. W 2013 r. dzięki dofinansowaniu WBP zakupiła 3 870 egz. zbiorów wzbogacających i odnawiających księgozbiór instytucji.
- **Bibliotekarz wersja zremasterowana** to nowa inicjatywa, mająca na celu podnoszenie kompetencji bibliotekarzy, szczególnie w obszarach kompetencji cyfrowych i managerskich. Łącznie przeprowadzono 11 seminariów szkoleniowych dotyczących takich zagadnień jak: kreatywne tworzenie materiałów wizualnych, public relations, sztuka kontaktu interpersonalnego w bibliotece, potrzeba tworzenia nowoczesnej biblioteki, tworzenie stron internetowych, kompetencje bibliotekarza na miarę współczesności, partnerstwa dla bibliotek – zakładanie stowarzyszeń, pozyskiwanie środków pozabudżetowych, edukacja informacyjna oraz zbiory typu open access, edukacja medialna. Szkolenia zgromadziły 181 uczestników. Działania realizowane w ramach programu Instytutu Książki *Szkolenia dla bibliotekarzy 2013*.
- **Szkoła @ktywnego Seniora** to kompleksowy program realizowany od 2007 roku we współpracy z Towarzystwem Polsko-Niemieckim w Krakowie. Założeniem S@S jest wyzwolenie aktywności osób w średnim i starszym wieku, stwarzanie im warunków do integracji i samorealizacji poprzez nabywanie nowych umiejętności, rozwój zainteresowań, wymianę wiedzy i doświadczenia, realizację zamierzeń i pomysłów. W ramach działań S@S w 2013 r. odbywały się kursy komputerowe, spotkania sekcji artystycznej, zespołu redakcyjnego, zespołu poetycko-muzycznego, Klubu Miłośników Brydza Sportowego, wykłady, warsztaty i wycieczki. Ogółem w 229 spotkaniach uczestniczyło 1 169 osób.
- **European Voluntary Service – Projekt *Meet me in the library*** ma na celu poszerzenie współpracy z wolontariuszami z różnych krajów Europy. W 2013 roku WBP gościli wolontariusze z Hiszpanii, Włoch i Niemiec,

którzy w ramach współpracy prowadzili zajęcia językowe – odbyły się w 22 cykle spotkań, w których udział wzięło 155 osób. Przedsięwzięcie realizowane jest od 2012 r. we współpracy ze STRIM (Stowarzyszeniem Rozwoju i Integracji Młodzieży) w ramach Programu UE EVS – Children and Youth Multicultural Education.

- **Biblioteka miejsce spotkań wielu kultur** – program mający na celu wypracowanie modelu biblioteki integrującej lokalną, różnorodną społeczność oraz wyposażenie bibliotekarzy w wiedzę i umiejętności potrzebne przy planowaniu i realizacji działań wielokulturowych, podejmowanych wspólnie z przedstawicielami mniejszości. Projektem Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego objętych jest 49 bibliotek z 4 województw, które wspiera sześć placówek norweskich. Działania realizowane są z funduszy EOG.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W 2013 r. WBP w Krakowie opublikowała XV t. wydawnictwa *Małopolska. Regiony – regionalizmy – małe ojczyzny*, współpraca – Małopolski Związek Regionalnych Towarzystw Kultury.

FREKWENCJA

- liczba zarejestrowanych czytelników – 78 830 osób
- liczba odwiedzin – 596 334
- liczba wypożyczeń do domu – 551 025
- liczba udostępnień na miejscu – 420 657
- liczba udzielonych informacji – 89 148
- liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych (lekcje, warsztaty, szkolenia) – 7 885 osób
- liczba uczestników wydarzeń z zakresu promocji czytelnictwa – 11 366 osób

❖ MUZEUM ARCHEOLOGICZNE W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

Archeologiczna autostrada – wykopaliska przy wielkich inwestycjach drogowych pod Krakowem – trasa wystawy. Licząca ponad 600 zabytków ekspozycja, w efektowny sposób prezentowała i promowała, dorobek największych wykopalisk w historii Krakowskiego Ośrodka Archeologicznego. W 2013 r. była eksponowana w placówkach muzealnych Warszawy, Poznania, Wieliczki i Katowic.

Bilcze Złote. Materials of the Trypole Culture from the Werteba at the Ogród Sites. Drukiem ukazała się publikacja V tom Biblioteki Muzeum Archeologicznego w Krakowie - *Bilcze Złote...* Wydawnictwo stanowi obszerną monografię materiałów, będących chlubą muzealnej kolekcji. Opracowanie zostało przygotowane przez międzynarodowy zespół ekspertów. Książkę wydano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa i Województwa Małopolskiego (ISBN 978-88-911543-4-2), nakład 600 szt.).

WYSTAWY STAŁE – 7

- *Bogowie starożytnego Egiptu*
- *Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski*
- *Peruwiańskie zbiory Władysława Klugera*
- *Dzieje najstarsze i stare Gmachu Muzeum Archeologicznego w Krakowie*
- *Ogród ceramiki (ogrody muzealne)*
- *Garncarstwo prahistoryczne (Oddział Nowa Huta w Branicach)*
- *Dzieje Rynku Krakowskiego i kościoła św. Wojciecha (kościół św. Wojciecha)*

Ponad 600 unikatowych i niezwykle cennych zabytków zostało zgromadzonych na wystawie *Bogowie starożytnego Egiptu*. Są wśród nich sarkofagi z mumiami, rzadkie mumie zbożowe, stelle nagrobne, tkaniny koptyjskie i egipskie całuny

grobowe, duża kolekcja drobnej plastyki (w tym uszebti) i lampek oliwnych. Atrakcją dla zwiedzających stanowią wielkoformatowe przeźrocza z wynikami badań szczątków kapłanki bogini Izydy o imieniu Aset-iri-khet-es, rekonstrukcja jej portretu oraz film z rozwijania mumii.

WYSTAWY CZASOWE – 8

- *Ukraina przed wiekami,*
- *Zapomniane oblicza. Motywy twarzy na zabytkach archeologicznych z ziem polskich od IV tysiąclecia p.n.e. do XVII w. n.e.,*
- *Hawarte – ostatnie arcydzieła mistrzów antyku,*
- *Galeatorium,*
- *Przemoc i rytuał w neolicie. Grób zbiorowy kultury amfor kulistych z Koszyc,*
- *Klejnoty archeologiczne Muzeum Wschodniostowackiego w Koszycach,*
- *Cykl wystaw czasowych ze zbiorów Muzeum Archeologicznego Zabytek miesiąca,*
- *Zbrodnia i Kara. Procesy niemieckich zbrodniarzy w Krakowie w latach 1946-1948,*
- Ponadto trzy wystawy objazdowe były eksponowane w innych instytucjach.

Muzeum pozyskało środki zewnętrzne na 5 projektów.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA – 900 ZAJĘĆ I 28 WYKŁADÓW

Muzeum ma rozbudowany program zajęć edukacyjnych realizowanych w ciągu roku szkolnego, jak również – w ramach programów specjalnych – w okresie ferii i wakacji. Prowadzone były również stałe, comiesięczne wykłady popularnonaukowe oraz prelekcje w innych placówkach kultury. W 2013 r. oferta edukacyjna została poszerzona o zajęcia niedzielne (projekt *ArcheoWZORY*).

Wspólnie z gminą Jerzmanowice-Przegonia Muzeum zorganizowało plenerową imprezę edukacyjną, w której wzięli udział wszyscy uczniowie szkół w gminie.

W ramach Bonu Kultury przeprowadzono zajęcia interaktywne z tematyki prahistorycznej (*ArcheoWZORY. Wzorniki, Poznajemy naszych przodków, Podróże w starożytność*). Zajęcia prowadzone były na wystawach, w muzeum i poza nim, w formie spacerów edukacyjnych. Dwa pakiety są realizowane w Oddziale Muzeum w Nowej Hucie – Branicach (*I ty zostaniesz archeologiem* oraz *Tajemnice archeologii*).

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA (WYDARZENIA PLENEROWE, FESTIWALE, AKCJE) – 14

Muzeum organizowało, współorganizowało lub brało udział w imprezach plenerowych:

- XI Krakowski Piknik Archeologiczny w Branicach,
- Piknik Rodzinny *Legenda o kijakach piaszczańskich*,
- *Zajrzyj do Huty*,
- Festyn w ogrodach muzealnych z okazji Święta Małopolski

oraz wydarzeniach:

- Dni Otwarte dla Osób Niepełnosprawnych,
- Krakowska Noc Muzeów,
- Festiwal Cracovia Sacra,
- Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich.

XI Krakowski **Piknik Archeologiczny w Branicach** to sztandarowa impreza organizowana przez Oddział w Nowej Hucie, w 2013 r. realizowana pod hasłem *W czasach Grunwaldu*. Podczas imprezy ukazano

życie dam dworu i rycerzy z tego czasu. Zaaranżowano rycerską salę paradną w zabytkowym wnętrzu renesansowej wieży i zaprezentowano tajniki rzemiosła (m.in. garncarstwa, kowalstwa). Na ścieżce edukacyjnej goście poznawali specyfikę pracy archeologa i codzienne życie w minionych epokach.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Prowadzone były badania wykopaliskowe:

- na stanowisku Marea w Egipcie, na terenie bazyliki wczesnochrześcijańskiej,
- w Jaskini Ciemnej w Ojcowie, prowadzone z Instytutem Archeologii UJ w ramach projektu grantowego. Są to badania jednego z najważniejszych stanowisk jaskiniowych w Polsce, m.in. z obozowiskami *Homo neanderthalensis*,
- w Smardzowicach (gmina Skąta),
- w Krakowie na Zwierzyńcu.

Pracownicy Muzeum opublikowali 29 artykułów i mniejszych tekstów (ok. 1350 stron znormalizowanego tekstu) oraz uczestniczyli w 16 konferencjach, w tym 9 międzynarodowych, na których wygłosili 14 referatów. Muzeum wspólnie z Komitetem Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, zorganizowało ogólnopolską konferencję poświęconą problematyce muzealnictwa archeologicznego.

Muzeum uczestniczyło w 2 projektach badawczych Narodowego Centrum Nauki:

- *The past societies. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages* - przygotowanie monografii *Kultura trzciniecka. Na rubieży cywilizacji epoki brązu*

- *Wczesnośredniowieczna Małopolska przez pryzmat pieniądza w obiegu i tezauryzacji – przygotowanie publikacji Frühmittelalterliche Münzfunde aus Polen - Inventar. Band IV - Frühmittelalterliche Münzfunde aus Klempolen,*

POZYSKIWANIE ZBIORÓW MUZEALNYCH

Muzeum wzbogaciło się o 270 nabytków. Ze względu na specyfikę, instytucja pozyskuje zbiory wyłącznie drogą badań archeologicznych.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

- Do bazy Systemu Komputerowej Ewidencji Zabytków Muzeum Archeologicznego w Krakowie (SKEZMAK) wpisano 2 094 rekordy w ramach których ujęto 10 691 muzealiów. Obecny stan bazy danych wynosi 66 454 rekordy obejmujących 317 367 muzealiów. Kontynuowano komputeryzację archiwum i biblioteki w ramach systemów MAK.
- W pracowniach własnych poddano konserwacji i rekonstrukcji 25 690 zabytków, w tym: 187 ze zbiorów Muzeum i 25 503 na zlecenia zewnętrzne. Zabiegom konserwatorskim poddawano zabytki metalowe (żelazne i brązowe) oraz ceramiczne (naczynia gliniane) przygotowywane na wystawy własne i wypożyczane do innych placówek.
- Ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Województwa Małopolskiego, w ramach *Wieloletniego programu konserwacji zespołu unikalnych tkanin egipskich ze zbiorów Muzeum Archeologicznego w Krakowie,* zakonserwowano 4 tkaniny.

PUBLIKACJE

- *Materiały Archeologiczne* (ISSN 0075-7039) tom XXXIX za rok 2013, nakład 600 egz. Czasopismo naukowe, którego wydawcą jest Muzeum zostało umieszczone na liście czasopism punktowanych i otrzymało 10 punktów (Część C Wykazu czasopism naukowych). Czasopisma naukowe znajdujące się w bazie European Reference

Index for the Humanities (ERIH). Zostało też zarejestrowane w bazie CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities).

- V tom Biblioteki Muzeum Archeologicznego w Krakowie (ISBN 978-88-911543-4-2), w nakładzie 600 szt. – *Bilcze Złote. Materials of the Trypole Culture from the Werteba at the Ogród Sites*, S. Kadrow (ed.), Kraków, s. 323. Książkę wydano ze środków MKiDN oraz Województwa Małopolskiego.

INWESTYCJE, REMONTY

- Ze środków Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa (129 060 zł) i Województwa Małopolskiego (123 000 zł) usunięto ślady zniszczeń wywołanych pęknięciem budynku na 4 poziomach w pracowniach i na wystawach a także wykonano projekt remontu konserwatorskiego elewacji budynku Muzeum.
- Ze środków własnych wykonano m.in. naprawę balustrady, montaż nowej siatki zabezpieczającej przed ptakami nad dziedzińcem, czyszczenie kanalizacji burzowej w ogrodzie, przeniesienie kraty obok szatni na wystawach, malowanie.

FREKWENCJA

- zwiedzający wystawy stałe i czasowe – 112 898 osób
 - indywidualnie – 88 931 osób
 - w grupach – 23 967 osoby (1090 grup)
- uczestnicy (ogółem) – 137 112 osób, w tym:
 - zajęć edukacyjnych – 15 891
 - pozostałej działalności – 121 221 osób (m.in. wystawy objazdowe, archiwum, biblioteka)
- liczba wolontariuszy, stażystów, praktykantów – 36
- strona www
 - liczba odwiedzin – 156 709
 - liczba unikalnych użytkowników – 1 492

❖ MUZEUM ARMII KRAJOWEJ IM. GEN. EMILA FIELDORFA „NILA” W KRAKOWIE

Instytucja kultury współprowadzona przez Województwo Małopolskie wpisana w rejestrze Miasta Krakowa

WYSTAWY STAŁE – 6

- *Polskie Państwo Podziemne i Jego siły zbrojne*
- *Kanadyjska kolekcja broni dra S. Wcisły*
- *Wystawa guzików mundurowych ze zbiorów Muzeum AK*
- *Generał Emil Fieldorf „Nil”*
- *Panteon Polski Walczącej*
- *Kazimierz Kołaczkowski 1921 – 1943. Żołnierz dywersji „Żelbetu” AK*

WYSTAWY CZASOWE W SIEDZIBIE MUZEUM – 8

- *Wystawa pokonkursowa projektów Centrum Muzyki w Krakowie*
- *Marynarka Wojenna RP w 95. rocznicę utworzenia*
- *5 Krakowska Drużyna Harcerska i jej Sztandar*
- *Wystawa pokonkursowa projektów pomnika Armii Krajowej w Krakowie*
- *Rzeź Wołyńska – w 70. Rocznicę Krwawej Niedzieli Wołyńskiej*
- *Kobiety w Powstaniu Warszawskim*
- *Wystawa pokonkursowa projektów nowej siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego*
- *Pamiętki mjr. Jana Górskiego w zbiorach Muzeum AK*

WYSTAWY POZA SIEDZIBĄ MUZEUM – 8

- *Żołnierzom Wyklętym* – wystawa w I LO w Krakowie z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, następnie w Areszcie Śledczym przy ul. Montelupich w Krakowie
- *Nowogródzyczna – dziedzictwo i walka w jego obronie* w Muzeum Czynu Zbrojnego
- *Austriacka broń biała w Legionach Polskich* – wystawa przygotowana wspólnie z Fundacją im. T. Kościuszki z okazji 219 rocznicy bitwy raclawickiej pod pomnikiem Bartosza Głowackiego w Raclawicach
- *Polskie Państwo Podziemne przeciwko broni V* – wystawa eksponowana w Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie

- *Konspiracja niepodległościowa w Skale i okolicy po 1945 roku* - wystawa przygotowana na Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Wojskowych i Dętych w Skale
- *Rzeź Wołyńska – 70. Rocznica* – eksponowana w I LO w Tarnowie, następnie w Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu
- *Pogrzeb gen. Władysława Sikorskiego w obiektywie Karola Bieniaka* – prezentacja w salach muzealnych Kopca Kościuszki, następnie w Muzeum Czynu Zbrojnego
- *Bogu i Ojczyźnie – Rostworowscy* – II LO w Krakowie

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA (SPOTKANIA, FESTIWALE, OBCHODY) – 9

- Uroczyste Spotkanie Kombatantów Polskiego Państwa Podziemnego z okazji 60. rocznicy mordu sądowego na Patronie Muzeum Generale „Nilu”
- Obchody 70. rocznicy powołania Krakowskiej Rady Pomocy Żydom „Żegota”
- Uroczyste Spotkanie Kombatantów dla upamiętnienia 68. rocznicy zakończenia II wojny światowej w Europie
- Noc Muzeów 2013
- Festiwal Modelarski Kraków 2013
- Uroczyste Spotkanie Kombatantów w Dniu Polskiego Państwa Podziemnego
- Udział w projekcie *Wirtualne Muzea Małopolski*
- Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich

- Inauguracja Dyskusyjnego Klubu Filmowego im. J. Karskiego przy Muzeum

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA - 7

- Konferencja poświęcona postaci rtm. Witolda Pileckiego w 65. rocznicę jego śmierci
- Sesja naukowa Duchowieństwo w walce o Niepodległą
- Konferencja naukowa Zagłada ludności wschodnich województw II RP w latach II wojny światowej dokonana przez ukraińskich nacjonalistów
- Konferencja *Kresy - polskie ziemie wschodnie w XX wieku*
- Debata pt. *W Polsce czyli nigdzie? Polska i jej przeszłość w świadomości i (nie)pamięci historycznej świata*
- Konferencja naukowa poświęcona postaci Gen. Emila Fieldorfa „Niła” w 60. rocznicę jego śmierci
- Konferencja naukowa z okazji 70. rocznicy wybuchu powstania w getcie warszawskim

POZYSKIWANIE ZBIORÓW MUZEALNYCH

Pozyskano 51 muzealiów, 305 archiwaliów, w tym m.in.: od Leszka Zachuty stołek drewniany własnoręcznie wykonany przez gen. E. Fieldorfa ok. 1949/50 r. i od Kazimierzy Wyrwy kolekcję fotografii rodziny kpt. Józefa „Furgalskiego”, „Starego” i prof. Tadeusza Wyrwy.

Biblioteka wzbogaciła się o 284 tomy.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA, BADANIA

Do ksiąg wpisano 87 numerów inwentarzowych dla pozyskanych 27 akcesji. Do inwentarza biblioteki wpisano 284 tomy. Dokonano konserwacji 120 obiektów. Przeprowadzono skontrum muzealiów i archiwaliów oraz zbiorów bibliotecznych Muzeum.

PUBLIKACJE

- Materiały posesyjne *Duchowieństwo w walce o Niepodległą*, wydane wspólnie z Wydawnictwem Karmelitów Bosych

- Materiały pokonferencyjne *Zagłada ludności wschodnich województw II RP latach II wojny światowej dokonana przez ukraińskich nacjonalistów (cz. 1)*, wydane wspólnie z biuletynem *Wołyń i Polesie*
- Władysław Zawiślak: *Nasza rzeka. Pamiętnik pisany z pamięci*, Muzeum AK 2013
- ok. 22 afiszy, plakatów, akcydensów i druków ulotnych

INWESTYCJE I REMONTY

Zakończono realizację dwóch zadań inwestycyjnych:

- „Zaprojektowanie, wykonanie, dostawa i montaż elementów ekspozycji czasowych wraz z multimediami dla wystaw przygotowywanych do wnętrza i na zewnątrz Muzeum AK”
- „Rewaloryzacja i adaptacja budynku przy ul. Wita Stwosza 12 w Krakowie dla potrzeb Muzeum AK

FREKWENCJA

- zwiedzający wystawy stałe i czasowe – 54 592 osoby
- uczestnicy wydarzeń kulturalnych – 19 100 osób
- ilość udzielonych informacji i przeprowadzonych kwerend – ok. 1 300
- strona www
 - liczba unikalnych użytkowników – 102 146
 - liczba odwiedzin – 1 630 589

❖ MUZEUM DOM RODZINNY OJCA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II W WADOWICACH

Instytucja kultury współprowadzona przez Województwo Małopolskie, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Archidiecezję Krakowską i Gminę Wadowice wpisana w rejestrze Województwa Małopolskiego

WYSTAWY STAŁE

Otwarcie wystawy stałej zaplanowano na 09 kwietnia 2014 r. Nowa ekspozycja stała ma odtworzyć m.in. mieszkanie Wojtyłów, które odzyska wygląd z lat 20-tych ubiegłego wieku. Po przebudowie ekspozycja powiększyła się czterokrotnie – z 250 do ok. 1060 m², na czterech kondygnacjach.

W zupełnie nowej aranżacji, będą prezentowane pamiątki i eksponaty znajdujące się w zbiorach Muzeum. Oprócz tego znajdować się tam będą zdjęcia, prezentacje multimedialne i filmy. Przedsięwzięcie jest współfinansowane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Samorząd Województwa Małopolskiego oraz fundusze UE w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Autorem wystawy jest firma Kłaput Project.

WYSTAWY CZASOWE

- **Skarb mojego życia** - ekspozycja, zlokalizowana w Domu Katolickim, nieopodal Domu Rodzinnego Ojca Świętego, obejmuje replikę mieszkania Wojtyłów z lat 20-tych ubiegłego wieku w skali 1:1. Na czas przebudowy eksponowane są tam najcenniejsze eksponaty i pamiątki związane z Ojcem Świętym, m.in. obrazek – pamiątkę Pierwszej Komunii Świętej, arkusze ocen szkolnych, ubranie sportowe, narty i wyposażenie turystyczne młodego Karola Wojtyły, oryginalne zdjęcia z albumu rodzinnego Wojtyłów, strój kardynalski noszony podczas konklawe, ornat i sutannę papieską, różaniec Ojca Świętego podarowany mu przez siostrę Łucję z Fatimy. W Domu Katolickim zobaczyć można też scenę, na której młody Karol Wojtyła występował w przedstawieniach teatralnych. W 2013 r. ekspozycję odwiedziło 169 990 osób, w tym: 40 909 osób z zagranicy (głównie z Włoch, Hiszpanii, USA, Brazylii, Francji, Niemiec, Austrii).
- **Jan Paweł II: człowiek i kultura**, otwarta w 33-rocznicę słynnego przemówienia Jana

Pawła II, skierowanego do przedstawicieli ponad 100 państw zrzeszonych w Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury. Wystawa nawiązywała do postawionej wówczas przez Ojca Świętego tezy, że to *kultura jest właściwym kształtem życia człowieka jako takiego. Człowiek żyje prawdziwie ludzkim życiem dzięki kulturze.*

W inauguracji wzięli udział przedstawiciele świata nauki, kultury, dyplomacji m.in. przedstawiciel Stolicy Apostolskiej przy UNESCO, ks. prałat Francesco Follo, Rektor Misji katolickiej w Paryżu, ks. inf. Stanisław Jeż, Prezes Fundacji Jana Pawła II.

Wystawa czasowa: *Jan Paweł II: człowiek i kultura*, ukazywała różne aspekty życia Papieża Polaka i jego zaangażowania na rzecz kultury i edukacji. Poruszyła najistotniejsze kwestie kultury w życiu narodów. Przy jej realizacji wykorzystano fotografie pochodzące z archiwum Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach oraz Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Otwarcie wystawy odbyło się 16 grudnia 2013 r., paryskim gmachu głównym UNESCO. Frekwencja ok. 3 000 os.

POZYSKIWANIE ZBIORÓW

W roku 2013 Muzeum, muzeum aktywnie działało na rzecz poszerzenia istniejącej kolekcji, pozyskując nowe eksponaty, filmy z pielgrzymek Jana Pawła II i fotografie. Obecnie posiada 295 eksponatów (depozyt), 33 eksponaty przekazane jako dary oraz 319 fotografii, w tym 47 fotografii w albumie rodzinnym Karola Wojtyły.

Muzeum podpisało umowę depozytu m.in. na następujące eksponaty:

- Płótno internowanych w Hrubieszowie z podpisami więźniów.
- Hebanowe popiersie Chrystusa, dar z Kongo 1983 r.
- Piramida z Egiptu, dar z podróży 2000 r.

- Medal ŚDM – dar ks. Kard. S. Ryłko.
- Gazety z wyboru Jana Pawła II.
- Srebrny Pektorał z Roku Jubileuszowego.
- Ornat z wizerunkiem Jana Pawła II; darowany przez Siostry Bernardynki; zamieszkałe: ul. Poselska 21, 31-002 Kraków.
- Czapka letnia Jana Pawła II; z daszkiem, biała.
- Czapka zimowa Jana Pawła II; Bermont Sport, biała, z daszkiem.
- Kamizelka zimowa Jana Pawła II; wełniana, z osobistych zbiorów Ks. Kard. Stanisława Dziwisza.
- Album pamiątkowy fotograficzny, rejestrujący pielgrzymkę w Fatimie.
- Album pamiątkowy, fotograficzny, rejestrujący pielgrzymkę w Denver.
- Pas biskupi; fioletowy.
- Pas kardynalski; czerwony.
- Rękawice kardynalskie; czerwone rękawice kardynalskie ze złotymi ornamentami.

- Rękawice biskupie; białe rękawice biskupie ze złotymi ornamentami

INWENTARYZACJA I KONSERWACJA

W celu zapewnienia właściwej ochrony i zabezpieczenia zbiorów zrealizowano przedsięwzięcie pn. „Gromadzenie i przechowywanie pamiątek po osobie Karola Wojtyły, ochrona i zabezpieczenie”.

INWESTYCJE

Przebudowa Domu Rodzinnego Ojca Świętego Jana Pawła II, realizowana w ramach Działania 3.3 Schemat A: Rozwój infrastruktury kulturalnej, Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Koszt całej inwestycji wynosi **30 519 234 zł**. Dofinansowanie ze środków MRPO wynosi **10 366 209 zł**, środki z budżetu WM wynoszą **1 337 954 zł**, z budżetu MKiDN – **11 600 000**, resztę stanowią środki własne Muzeum.

FREKWENCJA

- zwiedzający wystawy stałe i czasowe – 172 990 osób

❖ MUZEUM DWORY KARWACJANÓW I GŁADYSZÓW

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

Muzeum otrzymało **główną nagrodę w 6. edycji ogólnopolskiego konkursu *Polska Pięknieje – 7 Cudów UE*** w kategorii zabytek, za projekt pt. „Rewitalizacja i remont renesansowego dworu obronnego w Szymbarku”. Ruch *Piękniejsza Polska* działający pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego uhonorował dyplomami i statuetką pracowników Muzeum w Gorlicach *za tworzenie piękna, którym możemy szczyścić się przed światem*.

Zakończono remont, odbudowę i adaptację osiemnastowiecznego spichlerza plebańskiego z Rożnowic, który przeznaczony został na pomieszczenia biurowe i dydaktyczne w oddziale Skansen Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku.

W ramach projektu pt. ***Ekspozycja zabytkowego sprzętu i maszyn rolniczych w Skansenie Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku*** wybudowano drewnianą wiatę ekspozycyjną o powierzchni 150 m², a także urządzono wystawę zabytkowych maszyn i urządzeń rolniczych.

W Galerii Sztuki *Dwór Karwacjanów* zorganizowano **wystawy: rzeźby Antoniego Rzęsy oraz malarstwa i rysunku Franciszka Frączka** alias Słońcesław z Żołyni. Obaj artyści, to postacie ze wszech miar wyjątkowe, odważnie odwołujące się i interpretujące dziedzictwa regionu (twórczość artystów ludowych – Antoni Rzęsa oraz kulturę Słowian - Franciszek Frączka). Ich prace można podziwiać w najważniejszych polskich muzeach, stanowią one także przedmiot zainteresowania zagranicznych kolekcjonerów.

WYSTAWY STAŁE - 18 OBIEKTÓW I 10 WYSTAW

- **Skansen Wsi Pogórzańskiej im. Prof. Romana Reinfussa w Szymbarku:**
 - ekspozycja stała w 14 obiektach Skansenu
 - wnętrza i wyposażenie chat pogórzańskich, ekspozycja narzędzi

i wyrobów rzemieślniczych (kowalstwo, tkactwo, garncarstwo, olejarstwo, bednarstwo, stolarstwo, kołodziejstwo, koszykarstwo): kurna chata z Siar, chałupa z Moszczenicy, olejarnia z Gródka, kuźnia z Turzy, stodoła i obora ze Stróżnej, wiatrak z Krygu, wiatrak z Ropy, wystawa *Na co dzień i od święta – tradycyjny pogórzański strój ludowy* w chałupie z Gródka, wystawa *Dawne rzemiosło na ziemi gorlickiej* w chałupie z Gródka, warsztat wiejskiego stolarza w chałupie z Szymbarku, wystawa *Zioła w tradycji Pogórza* w chałupie z Szymbarku

- ekspozycja sprzętu i maszyn rolniczych pod nowo wybudowaną wiatą – 20 zabytkowych maszyn i urządzeń rolniczych używanych na wsi pogórzańskiej na przełomie XIX i XX w., m.in. bryczki i sanie.

- **Galeria Sztuki Dwór Karwacjanów w Gorlicach:**

- ekspozycja XVI-wiecznych relikwii architektonicznych Dworu Karwacjanów - zachowane wątki XVI i XVII-wiecznych murów oraz kamieniarki okiennej, ekspozycja grafik i fotografii dokumentalnych (historia dworu, remont w latach 1984-1992)

- **Zagroda Maziarska w Łosiu:**

- ekspozycja *Historia maziarstwa* – ilustrująca XIX-wieczny łemkowski ludowy przemysł destylacji ropy naftowej i handel jej produktami (XIX-wieczna chyża łemkowska i stodoła)

- **Cerkiew w Bartnem**

- XIX-wieczne wnętrze cerkwi greckokatolickiej pw. św. Kosmy i Damiana – wystawa prezentuje barokowy ikonostas oraz rzeźbiony i polichromowany boczny ołtarz, pochodzący z 1797 r.

- Spichlerz Plebański w Bartnem

- *Historia kamieniarstwa ludowego we wsi Bartne* – wystawa poświęcona historii największego na Łemkowszczyźnie Środkowej ośrodka kamieniarskiego. Ekspozowane narzędzia kamieniarskie, fotografie archiwalne, wyroby kamieniarskie z Bartnego (brusy, żarna, kamień młyński).

- **Kasztel w Szymbarku:**

- *Historia kasztelu i jego właścicieli* - wystawa przedmiotów, narzędzi, mebli, dokumentów, ubiorów oraz fotografii dokumentalnych byłych właścicieli schedy szymbarskiej

- *W kręgu kultury dworskiej* – ekspozycja prezentująca pamiątki dawnych szlacheckich rodów szymbarskich

- *W epoce Średniowiecza i Renesansu* – wystawa zrekonstruowanych strojów średniowiecznych i renesansowych, a także uzbrojenia używanego przez członków grupy rekonstrukcji historycznej *Wolna Najemna Kompania Kasztelanii Szymbark*

- *Interaktywny Renesans* – prezentacja multimedialna złożona z interaktywnych urządzeń i aplikacji (ekrany dotykowe, nośniki danych, rzutnik multimedialny, ekran wielkoformatowy, software) ilustrująca historię polskiego renesansu, a także historię kasztelu w Szymbarku.

WYSTAWY CZASOWE – 52

W oddziale - Galeria Sztuki *Dwór Karwacjanów* zorganizowano 25 wystaw czasowych, w tym 24 plastyczne i 1 muzealną. W Oddziale Skansen Wsi Pogórzańskiej im. prof. Romana Reinfussa w Szymbarku zorganizowano następujące wystawy: *Gorlicka Szopka Bożonarodzeniowa*, *Dawne rzemiosło na ziemi gorlickiej*, *Paszyńskie malarstwo*

ludowe na szkle, *Małopolska Marzanna* oraz *Bożonarodzeniowy wystrój w pogórzańskiej chacie*. W Zagrode Maziarskiej w Łosiu oraz Cerkwi w Bartnem zaprezentowano 5 wystawy, m.in.: *Malowane Łosie*, *Wystawa oleodruków*, *Modele cerkiewek drewnianych Michała Warchiła*, *Ikony Karpackie. Między wschodem a zachodem*. Natomiast w Ośrodku Konferencyjno-Wystawienniczym *Kasztel w Szymbarku* zorganizowano 17 wystaw czasowych, w tym m. in.: *Gorlicka Szopka Bożonarodzeniowa* – wystawa pokonkursowa, *Krzysztof Bojarczuk – rysunek*, *Hej zagraj mi muzyczko* – wystawa poświęcona ludowej praktyce muzycznej, *Ciało i Materia*, *Przygoda z tkactwem*, *Postać renesansu* – rzeźba.

Muzeum pozyskało środki zewnętrzne na 3 projekty.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA – 154

Działalność edukacyjna, realizowana w formie lekcji muzealnych, warsztatów i pogadanek, była realizowana przez wszystkie oddziały muzeum.

W ramach projektu edukacji kulturowej *Bon Kultury* zrealizowano 4 warsztaty edukacyjne:

- *Warsztaty malowania pisanek*
- *Co kryje spytnik i komora*
- *Pogórzańska moda*
- *Tajemnice starych zabaw i zabawek*

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA (KURSY, KONCERTY, WYDARZENIA PLENEROWE) – 81

Oddział w Gorlicach – 25 przedsięwzięć kulturalnych, m. in:

- XX Ogólnopolskie Mistrzowskie Kursy Muzyczne
- Koncert Zespołu *Sonore Duo*
- Koncert Mirosława Czyżykiewicza,
- Koncert Ukraińskiego Chóru Męskiego Żurawie
- Konkurs *Pieśń o ziemi naszej – Ziemi Gorlickiej*
- *Mosty Starosty 2013*
- XIII Międzynarodowa Galicyjska Jesień Literacka

- 2 plenery dla artystów

Skansen Wsi Pogórzańskiej im. prof. Romana Reinfussa w Szymbarku – 14 wydarzeń, np.:

- *Pikniki z Reinfussem – Pogórzańskie Smaki*
- X Jubileuszowa Panorama Kultur
- *Spotkanie na Węgierskim szlaku*
- konkurs *Gorlicka szopka bożonarodzeniowa*

Zagroda Maziarska w Łosiu i Cerkiew w Bartnem – 10 wydarzeń kulturalnych, takich jak:

- *Pogórzański Baśniowy Jarmark Wielkanocny*
- *Przetargi Wiejskie*
- *Święto Mazarzy Słowiańskich*
- koncert *Festiwal Bortniańskiego*

Ośrodek Konferencyjno-Wystawienniczy Kaszel w Szymbarku – 30 przedsięwzięć kulturalnych, m.in.:

- Koncert Kameralny – Otwarte przesłuchania zespołów kameralnych w ramach XV Konfrontacji Akordeonowych Gorlice 2013
- Szymbarski Konkurs Piosenki Obcojęzycznej
- *Zanurzyć się w Azji – Indie, Chiny, Tybet* – spotkanie z Alicją Mojko
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Znaczenie i wpływ edyktu mediolańskiego na rozwój kultury i chrześcijaństwa w Europie*
- *Z kolędą Dookoła Świata....*
- *Historia Jazdy Polskiej* – Majówka w Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów
- II Międzynarodowe Sympozjum Uczelni i Kierunków Artystycznych

Ponadto Muzeum uczestniczo w nagraniu dla TVP1 materiału do filmu pt. *Piękniejsza Polska w Unii Europejskiej* (emisja w TVP1, TVP Kultura, TVP Polonia) oraz współpracowano przy nagraniu reportażu o zakopiańskim rzeźbiarzu – Grzegorz Pecuchu przygotowywanym na potrzeby ukraińskojęzycznej stacji Telenowyny – TVPInfo.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO BADAWCZA

Kwerendy i gromadzenie materiałów dot. historii cerkwi w Bartnem. Podczas kwerendy zbiorów ikon będących w posiadaniu Muzeum Historycznego w Sanoku i Muzeum-Zamek w Łańcucie odnaleziono obiekty pochodzące z dawnego wyposażenia cerkwi greckokatolickiej, m.in.: cenne artystycznie i historycznie ikony pochodzące z XVI, XVII i XVIII wieku. Przeprowadzono również kwerendę w archiwum Urzędu Gminy Sękowa, w którym znajduje się część ksiąg parafialnych pochodzących z cerkwi w Bartnem. Pozyskano, znajdujące się w posiadaniu pana Waltera Maksimovicha, zdjęcia archiwalne (w wersji cyfrowej) cerkwi.

Rozpoczęto opracowywanie i digitalizację pozyskanych dokumentów, projektowanych jako podstawa **archiwum łosiańskiego**, w którym gromadzone, opracowywane i udostępniane będą materiały (dokumenty, zdjęcia i inne archiwalia) dotyczące historii maziarstwa oraz historii wsi Łosie i jej mieszkańców. Archiwum ma mieć charakter otwarty, ogólnodostępny, w związku z czym planuje się archiwizację dokumentów w formie cyfrowej i stworzenie w przyszłości (2014) archiwum cyfrowego udostępnianego w formie elektronicznej na stronie internetowej Muzeum.

POZYSKIWANIE ZBIORÓW

W roku 2013 pozyskano:

- **7 eksponatów** do zbiorów Muzeum, w oddziałach: Skansen Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku: garnek (2), ścisk, młockarnia (2), młockarnia zębata, wialnia.
- **7 publikacji** do zbiorów bibliotecznych: *Muzea Polski* wyd. BOSZ 2012, *Snycerstwo* A. Denning – wyd. Arkady 2011, *Stolarstwo*

P. Forrester – wyd. Arkady 2011, *Arcydzieła malarstwa. Rzym* M. Bussagli, *Album* Z. Pronaszko - wyd. Arkady, *Stara Pinakoteka w Monarchium Arcydzieła Malarstwa* – wyd. Arkady, *Śpiewnik karpacki* W. Motyka.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA, BADANIA

- Przeprowadzono bieżącą konserwację eksponatów oraz obiektów w Skansenie Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku oraz w oddziale Zagroda Maziarska w Łosiu.
- Zrealizowano prace naukowo-badawcze obejmujące pozyskiwanie zbiorów i opracowywanie ich pod względem merytorycznym – kwerendy archiwalne, muzealne i terenowe.
- Przeprowadzono prace nad przygotowaniem referatów, wystąpień podczas seminariów edukacyjnych
- Zgromadzono i opracowano materiały archiwalne oraz scenariusze i aranżacje ekspozycji stałych (*Interaktywny renesans*) oraz wystaw zmiennych (*30-lecie działalności Galerii Sztuki*)
- Przeprowadzono inwentaryzację elementów stroju pogórzańskiego w celu wytypowania eksponatów na wystawę stałą *Na co dzień i od święta – wystawa tradycyjnego stroju pogórzańskiego*
- Przeprowadzono prace związane z reorganizacją Muzeum w zakresie sposobów ewidencjonowania zbiorów
- Przeprowadzono konserwację maszyn i urządzeń rolniczych oraz wiejskich pojazdów w celu wyeksponowania ich na wystawie *Ekspozycja sprzętu i maszyn rolniczych*
- Przeprowadzono częściową inwentaryzację eksponatów przenoszonych do nowo powstałych pomieszczeń magazynowych oraz bieżące prace konserwatorskie przy Kasztelu oraz ogrodnicze związane z utrzymaniem ogrodu dworskiego

PUBLIKACJE

Wydano 2 katalogi:

- *Tadeusz Kwaśnik – malarstwo*
- *Ars Longa – szkice-recenzje-eseje* Paweł Nowicki

oraz dofinansowano druk kolejnych 4: *Mistrz i Uczniowie – malarstwo, tkanina, Ewa Żelewska-Wsiołkowska – malarstwo, Autentyczność w Sztuce?, XXX Salon Gorlicki*

INWESTYCJE, REMONTY

- **Adaptacja zabytkowego spichlerza plebańskiego z Rożnowic**, na pomieszczenia biurowe i dydaktyczne oddziału Skansen Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku.
- Oddano do użytku, nowo wybudowaną **wiatę ekspozycyjną** o powierzchni 150 m² – realizacja w ramach projektu pt. „Ekspozycja zabytkowego sprzętu i maszyn rolniczych w Skansenie Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku”.
- Wykonano 10 drewnianych ławo-kramów w formie zadaszonych stoisk wystawienniczych. Sprzęty te przeznaczone są do obsługi imprez plenerowych w oddziałach: Zagroda Maziarska w Łosiu, skansen w Szymbarku, Cerkiew w Bartnem.
- Wykonano dodatkowe oświetlenie ekspozycyjne w cerkwi w Bartnem oraz bieżące naprawy i prace sezonowe na terenie zagrody i cerkwi w Bartnem.
- Wymieniono poszycie dachowe (gont słomiany) na budynku stodoły plebańskiej z Zagórzan zlokalizowanej na terenie Skansenu Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku. W obiekcie tym powstanie ekspozycja pt. *Sztab Mackensena* realizowana na zlecenie Powiatu Gorlickiego w ramach projektu pn. „Tworzenie ogólnopolskiego produktu turystycznego – małopolski odcinek Szlaku Frontu Wschodniego Wojny Światowej – etap I” współfinansowanego ze środków europejskich w ramach MRPO na lata 2007 – 2013.

FREKWENCJA

- liczba zwiedzających – 53 433 osoby
 - Skansen Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku – 16 820 osób
 - Zagroda Maziarska w Łosiu i Cerkiew w Bartnem – 5 910 osób
 - Galeria Sztuki *Dwór Karwacjanów* w Gorlicach – 10 090 osób
 - Ośrodek Konferencyjno-Wystawienniczy *Kasztel w Szymbarku* – 20 613 osób
- liczba uczestników zajęć edukacyjnych – 4 565 osób
 - Skansen Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku – 1 343 osoby
 - Zagroda Maziarska w Łosiu i Cerkiew w Bartnem – 363 osoby
 - Galeria Sztuki *Dwór Karwacjanów* w Gorlicach – 2 314 osoby
 - Ośrodek Konferencyjno-Wystawienniczy *Kasztel w Szymbarku* – 545 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów, praktykantów – 2
- strona www:
 - liczba odwiedzin – 54 320

❖ MUZEUM ETNOGRAFICZNE IM. SEWERYNA UDZIELI W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

Prestiżowe wyróżnienie – Kapituła 53 Konkursu Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek na *Najpiękniejszą Książkę Roku 2012* przyznała honorowe wyróżnienie dla publikacji pod nazwą *Photo Proxima*, wydanej przez Muzeum. Jest to jeden z najbardziej liczących się konkursów dla wydawców w Polsce. Jurorzy przyznają tylko jedną nagrodę i jedno wyróżnienie w określonej kategorii. Jest też formą promocji polskiej książki za granicą, a publikacje w nim nagrodzone i wyróżnione biorą udział w wystawach odbywających się podczas Międzynarodowych Targów Książki oraz w konkursie *Best Book Design from all over the World* w Lipsku.

Odnalezione dziedzictwo! W czasie kwerend we Lwowskiej Narodowej Naukowej Bibliotece Ukrainy, przechowującej zbiory Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, pracownicy muzeum dotarli do nie opisanych dotąd grafik, które okazały się być kolekcją XVIII i XIX-wiecznych drzeworytów ludowych zgromadzonych przez Józefa Gwalberta Pawlikowskiego. Kolekcja ta była przez wiele lat poszukiwana. Zbiory Pawlikowskiego zostały już zinwentaryzowane, wstępnie opracowane i udostępnione on-line na stronie: drzeworyty.eu. W roku 2014 Muzeum zorganizuje też pierwszy pokaz kolekcji, który odbędzie się w siedzibie Muzeum (otwarcie we wrześniu).

150 tysięcy w Rotterdamie! Holendrzy bardzo chcieli pokazać szopki ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie (zbiór od najstarszych do współczesnych polskich szopek). Pracownicy muzeum przygotowali scenariusz i projekt aranżacji w największej w Holandii, rotterdamskiej bibliotece. Temat wystawy został oparty na pytaniu, co łączy szopki wykonane pod koniec XIX wieku przez murarza krakowskiego Michała Ezenekiera ze współczesnymi, w których oprócz świętej rodziny, postaci lajkonika czy pana Twardowskiego można znaleźć figurkę piłkarza Pawła Brożka czy tenisistki Agnieszki Radwańskiej. Obiekty zostały wybrane tak, aby pokazać publiczności zarówno kunszt szopkarzy, jak i zróżnicowanie estetyczne ich

dzieł. W kilka tygodni wystawę obejrzało ponad 150 000 osób, zaś holenderskie szkoły organizowały specjalne zajęcia z budowania szopek krakowskich.

Z Sewerynem Udzielą na wakacje. *Siedzę wiecznie w swojej izdebce, czytam i piszę, pisze i czytam, a podczas wytchnienia dumam o was wszystkich* – pisał Seweryn Udziela w liście do przyjaciela. W 2013 r. pracownicy Muzeum postanowili los założyciela odmienić. Uczestnicy konkursu *Zabierz Seweryna Udzielę na wakacje* mieli za zadanie przysłać zdjęcia z wakacyjnych podróży, na których widoczna będzie podobizna Profesora z płóciennej torby, którą można było kupić w Muzeum. Otrzymane zdjęcia ukazują Udzielę od Przysuchy po Bałkany: w pociągu, na kajaku, na sianie, przy lampce wina, na tureckim targu, w słowackim hotelu, w meczecie, w muzeum, na rowerowym szlaku... Dokumentacja wakacyjnych przygód została zaprezentowana na Facebooku, a zwycięskie fotografie także na stronie internetowej Muzeum.

100 % skuteczności! Na jesieni 2013 roku pracownicy Muzeum złożyli osiem aplikacji do różnych programów zewnętrznych. Wszystkie osiem otrzymały dofinansowanie!

WYSTAWA STAŁA - POLSKA KULTURA LUDOWA

Obiekt na dzień dobry – od 2013 r., u wejścia na wystawę, w specjalnej aranżacji, prezentowane były, dotąd nie pokazywane, były wyjątkowe obiekty ze zbiorów. Zaprezentowanych zostało 12 eksponatów, w tym kaptur z futra rosomaka (przywieziony do Krakowa z Zachodniej Syberii pod koniec XIX wieku), kieszonkowy zegar słoneczny, z nitką w roli gnomona (czyli wskazówki) i kompasem, drewniany rower do zjeżdżania z górki, wykonany przez dwunastoletniego Franciszka Gucwę ze Zborowic w 1927 r., barwnie malowane kafle piecowe krakowskiego majstra garncarskiego Jana Oksitowicza z lat 30. XIX w.

WYSTAWY CZASOWE W SIEDZIBIE MUZEUM

- **Ubiór. Ćwiczenia z architektury i anatomii.** Czym były ludowe odświętne stroje z końca XIX i początku XX wieku dla swych właścicieli? Tęsknotą za pięknem? Chęcią zaimponowania innym? (17.05.2013 r. - 26.01.2014 r.)
- **Ciemne światło. Fotografie Michała Greima.** Pierwszy pokaz zachowanych w kolekcji MEK prac jednego z najciekawszych polskich fotografów XIX wieku, który umiał spojrzeć z uwagą i empatią na ludzi Podola i Besarabii (27.07. - 22.12.2013 r.)
- **Palmy i ludzie Asháninka.** Opowieść o udomawianiu krajobrazu i o wspólnocie, jaką tworzą ludzie, rośliny i zwierzęta. Asháninka to Indianie z lasów amazońskich w Peru. Muzeum współpracuje z badaczami tego terenu (2.08.2013 r. - 26.01.2014 r.)
- **Skrzyżowane spojrzenia / Afryka. Studium** Pytanie o to, jak postrzegamy siebie i jak widzą nas inni. Wystawa jest także punktem wyjścia do projektu edukacyjnego pn. „Pięć pytań. Tomice – Mathare” (Mathare to dzielnica slumsów w stolicy Kenii, Nairobi). (8.11.2013 r. - 2.03. 2014 r.)
- **Etnografia / Animacja / Sztuka. Nierozpoznane wymiary rozwoju**

kulturalnego. Zaskakujące spojrzenie na żywotność ludzi z tzw. głębokiej prowincji. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Katedra Kultury i Narodowym Centrum Kultury (6.04. - 12.05.2013 r.)

- **Pamiętka, Talizman, Zabawka (Figurki żydowskie).** Dlaczego figurki przedstawiające Żydów postrzegane są jako przynoszące szczęście, pieniądze, dobrobyt? Wystawa prezentowana w ramach Festiwalu Kultury Żydowskiej w Krakowie (25.06. - 14.07.2013 r.)
- **Czerwone kaliko.** Wystawa powstała na kanwie zainteresowania Holendra, Roya Villevoye'a, codziennymi ubraniami Asmatów – plemienia zamieszkującego część dzisiejszej Nowej Gwinei. Zrealizowano we ramach współpracy z Miesiącem Fotografii w Krakowie (17.05. - 16.06.2013 r.)

WYSTAWY CZASOWE POZA SIEDZIBĄ

- **Zabawki fantazją malowane.** Prezentacja kolekcji zabawek z Warsztatów Krakowskich. Muzeum zabawek i zabawy, Kielce (14.02. - 4.09.2013 r.)
- **Przejścia i powroty.** Wystawa stworzona na stulecie Muzeum (w 2011 roku). Berlin, Museum Europäischer Kulturen (8.03 - 06.2013 r.)
- **Nieposkromiona potrzeba frajdy.** Wystawa uświadamiała impulsy, które potrafi wywołać w nas tradycja, odwoływała się przy tym do wolności, jaką ma w sobie dziecko i za którą tęsknią dorośli. Międzynarodowe Biennale Dizajnu w Saint Etienne (13.03. - 31.03.2013 r.)

EDUKACJA BAZOWA:

- **Krakowski zielony karnawał.** Opowieść o magii wiosny, budzącej się do życia przyrodzie, o zabawach i ludziach z dawnego Krakowa. Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Ostrowcu Świętokrzyskim (17.03. - 15.05.2013 r.)
- **Fotografie Eljasza Radzikowskieg.** Niezwykłe zdjęcia z Tatr i Podhala, z końca XIX wieku. Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie (1.06. - 30.09.2013 r.)
- **Szkice z Hiszpanii. Fotografie Mariana Maurizio Abramowicza z kolekcji Muzeum Etnograficznego w Krakowie.** Hiszpania, jaką umiał dojrzeć Abramowicz, którego wojenne losy rzuciły w ten właśnie kraj, to Hiszpanią tajemniczą; czas wyrażony w rytmie życia ludzi, w ich codzienności i w przemijaniu, wydaje się tu być niezmienny. Instytut Cervantesa w Krakowie (4.07.- 31.10.2013 r.)
- **Niebo na ziemi. Obrazy Katarzyny Gawłowej z kolekcji Muzeum Etnograficznego w Krakowie.** Museum Haus Cajeth w Heidelbergu (12.07. - 30.10.2013 r.)
- **Szopki krakowskie ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie.** Biblioteka Centralna w Rotterdamie (23.11.2013 r. - 6.01.2014 r.)
- **Szopki krakowskie z Muzeum Etnograficznego w Krakowie.** Palais des Congrès, Le Touquet, Francja (21.12.2013 r. - 5.01.2014 r.)

NOWE WYSTAWY WIRTUALNE

- **Komu lilie, komu miecz** – wystawa poświęcona atrybutom świętych (www.drzeworyty.pl/komu_lilie)
- **Obiekt tygodnia** – prezentacja w Internecie kolejnych 53 obiektów z kolekcji MEK, z pogłębionym opisem merytorycznym (www.etnomuzeum.eu)

Muzeum pozyskało środki zewnętrzne na 12 projektów.

- **Kanon dla przedszkoli i szkół** – odpowiadając jak było dawniej, najmłodszy zastanawiają się, jak jest dzisiaj. W ramach zajęć stosowane są zróżnicowane formy pracy, od gier słownych i ruchowych, przez metody badań terenowych, po dramę teatralną, pedagogikę sensoryczną, arteterapię.
- **Ferie zimowe 2013** – zorganizowane zostały wokół zagadnień związanych z fotografią, autoportretem, przestrzenią domu oraz sposobami opisu świata. W programie uczestniczyła młodzież ze szpitala psychiatrycznego oraz dzieci z Domu Dziecka im. Św. Ludwika.
- **Etno-konkretno – czyli ścieżki wakacyjne.** Działania skierowane dla wszystkich grup wiekowych, od 1, 5 roku życia. Najmłodszy szli ścieżką różnych zmysłów. Grupa 3-5 lat poznawała różne kontynenty. Na dzieci powyżej 5 r. i młodzież czekała oferta zajęć z zakresu wielokulturowości, projektowania, ubrania, grafiki oraz ruchu w przestrzeni. Dorośli próbowali swych sił w działaniach z tkaninami, ziemią, tańcem, sadzeniem i szyciem.
- **Letnie parkowanie z kulturą.** Cykl nieodpłatnych zajęć organizowanych przy współpracy ze Sztukolotnią. Organizowane były w krakowskich parkach i obejmowały gry, czytanie bajek, robienie wakacyjnych szkieletników.

- **Mobilny Kalendarz.** Cykl oparty był na związkach czasu, przyrody, potrzeb ducha oraz tego, jak odzwierciedla się to w tradycjach Małopolski (w ramach programu Bon Kultury)
- **Ile zapachów zna twój nos?** Cykl dawał możliwość własnoręcznego przetestowania warsztatu dawnych rzemieślników (w ramach programu Bon Kultury)
- **Mieszek** – warsztaty z ekspresji twórczej dla dzieci od 1,5 do lat 3. Podejmowane działania miały na celu wzmocnienie w dzieciach naturalnej ciekawości świata, zapoznanie ich z rytmem przyrody i kalendarzem świąt.
- **Po-łączenia** – zajęcia dla dzieci od 3 do 5 lat w trakcie których odkrywano potencjał tkwiący w przeszłości przy pomocy nowoczesnych mediów.
- **Latający podróżnicy** – spotkania z różnymi kulturami, krainami geograficznymi i opowieściami stamtąd, skierowane do dzieci od 6 do 9 roku życia.

PROJEKT ETNOGRAFIA ŻYWYCH LUDZI:

- **Etnokalendarz** – warsztaty weekendowe, inspirowane kalendarzem świąt i eksponatami zgromadzonymi w instytucji. Elementem aktywizującym uczestników, są karty prac, do uzupełniania zarówno w muzeum jak i w domu.
- **Wolne Muzeum na Wolnicy. Kolektywy Kazimierz.** Praca z dziećmi i młodzieżą z dzielnicy Kazimierz. Zajęcia odbywały się zwykle poza siedzibą Muzeum. Tematem jest odkrywanie podszewki świata, budowanie więzi, projektowanie kształtu najbliższego otoczenia.
- **5 pytań. Tomice – Mathare, czyli co łączy młodzież z Małopolski i Kenii.** Działania prowadzone wspólnie z Fundacją RazemPamoja. Ponad granicami pracują ze sobą dwie grupy gimnazjalistów – jedna w Mathare slums (Nairobi, Kenia), druga w Małopolsce. Tematem są sprawy, które rzeczywiście ich dotyczą. Różne środki wyrazu, jak mural, ceramika, rzeźba, fotografia, collage, umożliwiają

im wymianę idei i różnych spojrzeń na świat.

- **Posterworkers. Design dla lepszego sąsiedztwa** – łączące etnografię i projektowanie graficzne – warsztaty projektowania plakatu społecznie zaangażowanego. Miały na celu wypracowanie nowych narzędzi nadawania i odczytywania znaczeń ukrytych w codzienności. Prowadził je Thomas Wedell (Rhode Island School of Design, USA) oraz Ewelina Lasota i Anna Grajewska (Muzeum Etnograficzne w Krakowie). Uczestniczyli w nich studenci uczelni artystycznych z Krakowa, Katowic, Poznania. Powstały projekty plakatów dla Kazimierza.
- **Rzeczy od nowa** – otwarte warsztaty konserwatorskie. Uczestnicy poznawali fachowe i niekosztowne sposoby naprawy i konserwowania rzeczy wykonanych z papieru, metalu, tkaniny.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA – 20 WYDARZEŃ

- Przygotowując specjalny program Muzeum włączyło się w realizację następujących wydarzeń: *Etnologia bez granic* (II Międzynarodowy Zjazd Studentów Etnologii i Antropologii Kulturowej Europy Środkowej), *Wstęp Wolny Festiwal* (ukazujący pozytywny wpływ funduszy europejskich dla instytucji kultury), Noc Muzeów, Święto Małopolski, Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich, V Spotkania Warsztatowe Polskiego Towarzystwa Historii Mówionej, projekt *Przesłanie dla wnuka* (Stowarzyszenie At Home), projekt *Pa-da-rach-CACH!* Warsztaty polskiej muzyki tradycyjnej" (Stowarzyszenie To.pole).
- Zrealizowano cykl debat promujących niszowe książki i filmy z zakresu współczesnej antropologii.
- W Muzeum regularnie spotykają się także: Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Towarzystwo Przyjaciół Ormian oraz Stowarzyszenie Rękodziela Artystycznego *Lud-art*.

BADANIA

Dla Muzeum Etnograficznego w Krakowie badania są wiodącym polem pracy. Jedne skupiają się na terenie i opisują świat, w jakim żyjemy, drugie na posiadanych zbiorach i ich współczesnym znaczeniu. W 2013 r. przeprowadzono:

- **Wesela 21** – trzeci etap badań podejmujących temat przemian zwyczajów weselnych. Pracowano bezpośrednio z parami ślubnymi oraz zgromadzono współczesną kolekcję weselną, która wejdzie do zbiorów (m.in. stroje ślubne, damskie i męskie, warsztat konsultantki ślubnej, zestaw filmów weselnych z przełomu XX i XXI wieku).
- **Wirtualne Muzeum Drzeworytów Ludowych** – etap trzeci. Poszerzenie portalu poświęconego drzeworytnictwu (jedyne tego rodzaju w Europie) o kolejne dane zebrane w trakcie badań terenowych (obecnie portal liczy ich 1 000). W trakcie poszukiwań, we Lwowie, odkryta została wyjątkowa kolekcja Gwalberta Pawlikowskiego, której lokalizacji nikt dotąd nie znał (więcej na: www.drzeworyty.eu).
- **Dzieło działka** – dalszy obieg treści projektu badawczego zrealizowanego w latach 2009-2012 i skupionego na zjawisku ogródków działkowych.
- **Pamiętka rodzinna** – dalszy obieg treści projektu badawczego zrealizowanego w latach 2011-2012 o roli fotografii w pamięci i życiu rodziny. Badania odbyły się w ramach dużego projektu europejskiego pn. *Photo Proxima*, poświęconego zmieniającym się funkcjom dokumentacji zdjęciowej. Dziś ich wyniki przedstawiane są na seminariach i warsztatach związanych z budowaniem tożsamości.
- **Ziemia, odłogi, ugory**. Przygotowanie nowego projektu badawczego, w ramach którego poszukiwana będzie odpowiedź o współczesną wartość ziemi. Badania pilotażowe przeprowadzono pod Miechowem.
- Ponadto trwały prace nad 19 tematami badawczymi związanymi ze zbiorami

etnograficznymi Muzeum (10 z nich już zostało opublikowanych w książkach, czasopiśmie i katalogach do wystaw).

ZBIORY MUZEUM W CYBERPRZESTRZENIACH

- Wirtualne Muzeum Drzeworytów Ludowych
- Wirtualne Muzea Małopolski (koordynacja – Małopolski Instytut Kultury). 52 obiekty przedstawione w technologii 3D.
- Cyfrowe Dziedzictwo Kulturowe (koordynacja – Muzeum Narodowe w Krakowie). Opracowano kolejnych 1751 obiektów na potrzeby portalu.

POZYSKIWANIE ZBIORÓW MUZEALNYCH

Do muzealiów przyjęto 374 obiekty. Do Działu Dokumentacji Kontekstów Kulturowych (fotografie, listy, itd.) przyjęto 25 zespołów. Na uwagę zasługuje pozyskanie grantu MKiDN na zakup kolekcji strojów z obszaru kulturowego gwatemalskich Majów. Zakup ten umożliwi wielokierunkowe badania nt. rzemiosła tkackiego i symboliki wzorów, zarówno w kontekście tradycji jak i procesów globalizacji.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Wypożyczono 7 142 obiekty oraz 5560 jednostek dokumentalnych (fotografie, rysunki, rękopisy, próbki tkanin, ...). Zrealizowano 142 kompleksowe kwerendy specjalistyczne dla beneficjentów zewnętrznych oraz dla badań prowadzonych przez Muzeum.

W ramach projektu *Unikatowe* (przy współudziale funduszy MRPO) zakończono ponad dwuletnią pracę nad ratowaniem pierwszej partii najbardziej zagrożonych obiektów z kolekcji MEK.

PUBLIKACJE

- Wznowienie książki pt. **Przejścia i powroty** (wydanie drugie, poszerzone, w języku polskim i niemieckim).
- **Ciemne świadectwo** – katalog do wystawy o tej samej nazwie, z tekstem Wojciecha Nowickiego

INWESTYCJE, REMONTY

- Przebudowa dziedzińca wraz z wykonaniem izolacji poziomej zabezpieczającej fundamenty budynków przy ul. Krakowskiej 46.

- Renowacja zewnętrznego wystroju drewnianego wraz z wymianą stolarki okiennej w budynkach przy ul. Krakowskiej 46 w Krakowie.
- Remont jednego z dwóch dużych magazynów mieszczących obiekty wielkogabarytowe w podziemiach ratusza przy Placu Wolnica 1.

FREKWENCJA

- zwiedzający ogółem – 227 564 osoby
– w siedzibie – 28 452 osoby

– poza siedzibą – 199 112 osoby

- uczestnicy wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych – 12 297 osób
– w tym uczestnicy lekcji muzealnych i warsztatów – 10 646 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów – 17
- strona www:
– liczba odwiedzin strony www – 151 714
– w tym odwiedzający wystawy wirtualne – 5 985

❖ MUZEUM LOTNICTWA POLSKIEGO W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

50-lecie Muzeum Lotnictwa Polskiego, jedynej tego rodzaju instytucji w Polsce założonej na terenie jednego z najstarszych lotnisk w Europie. Lotnisko to odegrało istotną rolę podczas I wojny światowej, później jako baza szkoleniowa pilotów w czasie wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. W latach 20. XX w. Lotnisko Rakowice-Czyżyny stało się drugą co do wielkości bazą lotniczą w Polsce. Uehonorowaniem kilkudziesięcioletniej działalności było wpisanie Muzeum Lotnictwa Polskiego na listę najlepszych światowych muzeów lotniczych – ranking amerykańskiej stacji telewizyjnej CNN. Wśród nominowanych były największe muzea, jak Smithsonian National Air and Space Museum w Waszyngtonie, Imperial War Museum Duxford czy Muzeum Lotnictwa i Astronautyki w Le Bourget.

Wystawa *Awiacja i dyplomacja* poświęcona postaci Bogdana Józefa Kwiecińskiego - lotnika wojskowego i sportowego, oficera Sztabu Generalnego, działacza krajowego i międzynarodowego sportu lotniczego, dyplomaty wojskowego II RP. Bogdan Kwieciński zapisał się w historii lotnictwa nie tylko bohaterskimi czynami na wojnie, ale przede wszystkim ogromem pracy organizacyjnej w strukturach lotnictwa. Był człowiekiem docenianym przez przełożonych, kolegów i podwładnych, świetnym organizatorem, człowiekiem o wysokich kompetencjach i rozległej wiedzy, który doskonale odnajdywał się w różnych sytuacjach. Wystawa prezentuje kolekcję pamiątek po Bogdanie Kwiecińskim, przekazaną przez córkę pułkownika, panią Hannę M. Pappius. Dzięki jej życzliwości do Polski powróciły m.in. archiwum fotografii, zestaw dokumentów z krajowych i międzynarodowych zawodów lotniczych, bogata kolekcja odznaczeń i medali pamiątkowych oraz interesujący księgozbiór.

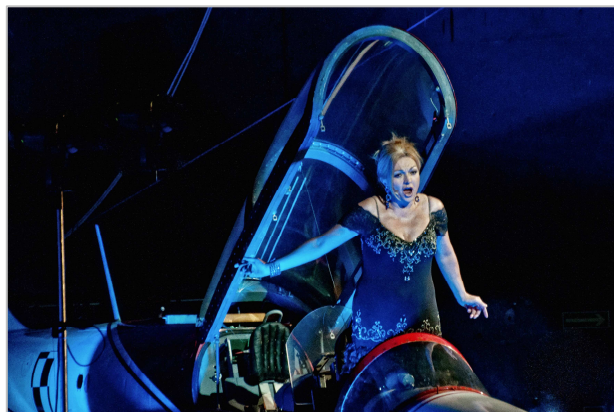
Małopolski Piknik Lotniczy – międzynarodowe pokazy lotnicze, organizowane od 2004 roku na terenie dawnego lotniska Rakowice-Czyżyny, w których uczestniczą statki powietrzne z całego świata. Na krakowskim niebie rokrocznie swoje umiejętności prezentują takie gwiazdy akrobacji, jak Litwin Jurgis Kairys, Węgier Peter Besenyei, Turek

Ali Öztürk czy Grupa Żelazny i zespół reprezentacyjny Biało-Czerwone Iskry. Oprócz maszyn lekkich i ultralekkich takich, jak: 3xtrim można zobaczyć także te całkiem duże np. Dornier Do-28. W czasie czerwcowego spotkania prawie pięćdziesięcioletnia publiczność mogła podziwiać historyczne samoloty – T-6 Texan czy OV-10 Bronco.

100-lecie Boeinga – to innowacyjne i interaktywne warsztaty o tematyce lotniczo-historycznej skierowane dla dzieci i młodzieży ze szkół z województwa małopolskiego. Celem projektu było zainteresowanie i zaangażowanie, grup zagrożonych wykluczeniem, w działalność kulturalną i życie społeczne. Zajęcia polegały na wprowadzeniu do tradycyjnego modelu edukacji nowych metod dydaktycznych, jak warsztaty i logiczne gry planszowe. Najbardziej interesującą formą uczenia się dla młodego pokolenia jest doświadczanie i odkrywanie tajemnic historycznych poprzez grę terenową. Zajęcia poprowadzili znawcy tematyki lotniczo-historycznej, wykorzystując eksponaty muzealne, w szczególności związane z firmą Boeing.

WYSTAWY STAŁE

- *Swego nie znacie*
- *Ekspozycja samolotów z lat 1909 do 1920* zrealizowana w ramach działań przygotowawczych do projektu *Skrzydła Wielkiej Wojny Małopolska 1914-2014*
- Historyczny hangar 2 Pułku Lotniczego
- Silnikownia
- Aleja Migów

- Ekspozycja plenerowa
- *Między Wschodem, a Zachodem...*
- Agrolotnictwo
- Ekspozycja w Gmachu Głównym
- Wojska Powietrzno-Desantowe

WYSTAWY CZASOWE

- ***Boeing-spełnione marzenia*** – wystawa poświęcona samolotom typu Boeing 787 Dreamliner
- ***Zwycięzcy Challenge - Żwirko i Wigura*** – wystawa planszowa ze Związku Polaków w Czechach
- ***Fotografia lotnicza Bartosza Bery*** – kolejna z cyklu wystaw Spotterzy
- ***Tadeusz Sołtyk i jego "Iskry" w Muzeum Lotnictwa Polskiego*** – wystawa okolicznościowa w związku z 50. rocznicą wejścia samolotów Iskra do służby w lotnictwie polskim
- ***Pisarz i lotnik - Janusz Meissner*** – wystawa czasowa poświęcona pionierowi polskiego lotnictwa, pilotowi i instruktorowi, ale także autorowi poczytnych powieści, scenarzyście filmowemu, dziennikarzowi i korespondentowi wojennemu w 35. rocznicę śmierci
- ***Satyra lotnicza - wystawa rysunków Wiesława Fuglewicza*** – wystawa poświęcona pracom plastycznym (rysunki satyryczne) Wiesława „Obwiesia” Fuglewicza za zbiorów MLP i Muzeum Karykatury w Warszawie
- ***Dyplomacja i awiacja*** – wystawa czasowa poświęcona Bogdanowi Kwiecińskiemu – niezwykle wartościowy zbiór archiwaliów, pamiątek, akcesoriów lotniczych i druków płk. Bogdana J. Kwiecińskiego
- ***Wystawa promująca Muzeum Lotnictwa Polskiego***, zorganizowana w Centrum Handlowym Bonarka

Na terenie Muzeum Lotnictwa Polskiego przedstawiono także trzy wystawy czasowe zorganizowane przez instytucje zewnętrzne i organizacje:

- ***Niepełnosprawni w górę*** – wystawa prac osób niepełnosprawnych umysłowo zorganizowana przez Warsztaty Terapii Zajęciowej z ul. Górali w Krakowie
- ***Niesiony wiatrem*** – wystawa prac podopiecznych Stowarzyszenia Nowa, uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – koło w Krośnie, uczniów szkół podstawowych gminy Bochnia.
- ***Orzeł nad Śląskiem*** – wystawa objazdowa Stowarzyszenia Kulturalnego Śląska i Moraw oraz Muzeum Ziemi Górnośląskiej koło Düsseldorfu. Wystawa przedstawiająca historię lotnictwa na Śląsku – od początków prób lotów po czasy I Wojny Światowej i wielkich pilotów czasów II Wojny Światowej.

Muzeum pozyskało środki zewnętrzne na 2 projekty.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA – 805 SPOTKAŃ I WARSZTATÓW

W Muzeum odbywały się lekcje muzealne oraz wykłady dla studentów prowadzone w oparciu o wystawy stałe i czasowe. Tematyka zajęć to między innymi: *Pierwsza wizyta w Muzeum Lotnictwa Polskiego, Mamo, tato będę pilotem, Dlaczego samolot unosi się w powietrzu?, Samolot, szybowiec i śmigłowiec... - dzieje lotnictwa, Znani i nieznani mieszkańcy Krakowa, I wojna światowa w powietrzu, Sławni piloci z Polski i ze świata, Historia lotniska Rakowice-Czyżyny, Działania wojenne w czasie II wojny światowej, Zimna wojna, Świat w XXI wieku a konflikty międzynarodowe.*

Zrealizowano, także następujące projekty:

- *Spotkania przy samolocie*
- *Aerolaboratorium* – zajęcia o zjawiskach fizycznych

- *Lotnicze przedszkole* – spotkania dla grup przedszkolnych
- *100 lat samolotów Boeinga* – cykl warsztatów edukacyjnych
- *Muzeobus* (muzeobus to samochód edukacyjny, wyposażony w salę kinową i materiały umożliwiające poznanie dziejów polskiego lotnictwa)
- Kino edukacyjne

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Noc Muzeów
- Małopolski Piknik Lotniczy
- Dzień Dziecka – Święto Dzielnicy XIV
- Olimpiada dzieci autystycznych
- Udział Jak-18 w imprezach lotniczych organizowanych w Polsce (4)
- 50-lecie Muzeum Lotnictwa Polskiego – impreza okolicznościowa

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Muzeum Lotnictwa Polskiego we współpracy z Dolnośląską Akademią Lotniczą, Klubem Lotników *Loteczka*, Fundacją Otwartego Muzeum Techniki i Wrocławskim Klubem Seniorów Lotnictwa zorganizowało ogólnopolską konferencję *Pomniki dziedzictwa lotniczego*. Tematem przewodnim konferencji były główne kierunki ochrony i ekspozycji dokumentów dziedzictwa lotniczego Polski oraz zabytków architektury lotnisk, zabytkowych statków powietrznych, pomników i tablic pamiątkowych. Pracownicy Muzeum przygotowali dwa referaty:

- *Początki muzealnictwa lotniczego w Polsce: koncepcje i działania*, dr hab. Agnieszka Cieślikowa,
- *zrzutowiskach i lądowiskach Armii Krajowej jako dobra kultury narodowej*, dr Krzysztof Mroczkowski

POZYSKIWANIE ZBIORÓW MUZEALNYCH

W roku 2013 Muzeum Lotnictwa Polskiego pozyskało 6 kolejnych eksponatów wielkoskalowych oraz szereg elementów techniki lotniczej i lotniczego uzbrojenia. Najważniejsze z nich to:

- Zbiór pamiątek

- Ju-52 i Sea Venom (z Imperial War Museum z Duxford)
- 3 sztuki samolotów Iskra
- Zwiększono zbiory biblioteczne i archiwalne o 596 sztuk

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

- Bieżąca konserwacja i naprawy eksponatów – przeprowadzono prace przy 4 eksponatach
- Thunderchief - kontynuacja remontu;
- An-2 - kontynuacja remontu;
- Remonty samolotów TS-11 Iskra oraz TU 134;
- Zabezpieczenie zbiorów bibliotecznych i archiwalnych;
- Kontynuacja budowy repliki samolotu typu RWD-8;
- Zabezpieczono 350 muzealiów ze zbiorów Biblioteki i Archiwum.

PUBLIKACJE

- Publikacja naukową pt. *Powroty znad domu* – dr Krzysztofa Mroczkowskiego opisującą dzieje 301 Dywizjonu Bombowego Ziemi Pomorskiej
- Wydawnictwo okolicznościowe, opracowane z okazji jubileuszu 50-lecia Muzeum
- Wydawnictwo *Szachownica z pawim piórem* – Trzy tuziny lotniczych opowieści o ludziach i wydarzeniach związanych z Krakowem
- Okolicznościowe wydawnictwo dotyczące IX Małopolskiego Pikniku Lotniczego

PROJEKT REALIZOWANY PRZY WSPARCIU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

- ***Skrzydła Wielkiej Wojny - Małopolska 1914 – 2014***

Projekt inspirowany rocznicą wybuchu I Wojny Światowej zakłada organizację wydarzeń związanych z historią lotnictwa na ziemiach małopolskich. Projekt ma prezentować stuletnią historię lotnictwa wojskowego, w oparciu o unikatowe zasoby Muzeum Lotnictwa Polskiego, ukazaną z perspektywy ziem polskich. Zorganizowanych zostanie 6 przedsięwzięć, z których kluczowym elementem będzie organizacja innowacyjnej ekspozycji. W 2013 roku Muzeum przeprowadziło w ramach projektu min. kwerendy naukowe, inwentaryzację eksponatów, opracowało scenariusze, mapy i materiały do gry terenowej, oraz przygotowało projekt graficzny ekspozycji.

INWESTYCJE, REMONTY

W 2013 roku Muzeum Lotnictwa Polskiego zrealizowało dwie inwestycje:

- **Remont łukowej konstrukcji nośnej dachu Hangaru Głównego na terenie Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie przy al. Jana Pawła II 39 – I etap (A-817, A-1106).** W ramach inwestycji przeprowadzono naprawy konstrukcyjne (wymianę uszkodzonych nitów i uzupełnienie brakujących; wymianę uszkodzonych odciągów; wymianę uszkodzonych krzyżulców; wymianę łożysk w oparciach dźwigarów; kontrolę defektoskopową newralgicznych miejsc w konstrukcji łuków), a także prace przy dźwigarach dachowych. Całkowity koszt

zadania wyniósł 290 000zł, z czego 232 000 zł pochodziło z dofinansowania z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa;

- **Remont Małego Hangaru w ramach projektu „Skrzydła Wielkiej Wojny – Małopolska – 1914 – 2014”.** Przeprowadzono: remont ścian zewnętrznych, tynków wewnętrznych i posadzki hali, wykonanie instalacji elektrycznej i instalacji CO, a także zabezpieczenie ognioochronne słupów hali R30. Całkowity koszt zadania wyniósł 419 000 zł, z czego 300 000 zł pochodziło z dofinansowania z MKiDN.

FREKWENCJA

- Zwiedzający ogółem – 85 299 osób
 - indywidualnie – 67 478 osób
 - grupowo – 9 984 osoby
- Uczestnicy ogółem – 52 319 osób
 - uczestnicy lekcji muzealnych – 1 720 osób
 - uczestnicy warsztatów – 2 377 osób
 - uczestnicy wykładów i prelekcji – 2 309 osób
 - program Bon Kultury – 1 713 osoby
 - Noc Muzeów – 11 015 osób
 - Małopolski Piknik Lotniczy – 33 185 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów – 1
- strona www:
 - liczba odwiedzin strony www: 36 000

❖ MUZEUM OKRĘGOWE W NOWYM SĄCZU

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

Wystawa *Dziedzictwo Kulturowe Św. Kingi* ukazała spuściznę artystyczną klasztoru Klarysek w Starym Sączu, powstałą w ciągu ich kilkusetletniej historii. Mecenat ss. klarysek w głównej mierze koncentrował się wokół dwóch zasadniczych kwestii: wyposażania i przebudowywania kościoła i klasztoru oraz wokół propagowania kultu św. Kingi, który nasilił się zwłaszcza w latach 80. XVII w. w związku ze staraniami beatyfikacyjnymi. Na zlecenie klasztoru pracowali artyści sprowadzani z zagranicy i innych regionów kraju oraz miejscowe warsztaty cechowe, co w widoczny sposób przełożyło się na zróżnicowany poziom artystyczny zgromadzonych zbiorów. Zdecydowana większość eksponatów prezentowanych na wystawie, po raz pierwszy w historii starosądeckiego konwentu opuściła mury klasztorne i pokazana została szerokiej publiczności. Znalazły się wśród nich najcenniejsze w zbiorach dzieła rzemiosła artystycznego, piśmiennictwa oraz wysokiej klasy artystycznej rzeźba i malarstwo z okresu od XV do XVIII w. Projekt zrealizowano przy pomocy finansowej MKiDN.

Wystawa *Obrazów Nikifora w Kijowie*. W Muzeum Narodowym Ukrainiejskiej Sztuki Ludowej w Kijowie, na terenie zabytkowego zespołu cerkiewno-muzealnego Ławry Kijowsko-Peczerskiej, na przełomie maja i czerwca 2013 r. odbyła się wystawa twórczości Nikifora. Na wystawie zaprezentowano 100 unikalnych obrazów Nikifora, wykonanych we wszystkich technikach artystycznych, jakimi malarz się posługiwał: akwarela, gwasz, kredka, ołówki. Wystawa ukazała chronologiczny przekrój twórczości artysty, ze szczególnym uwzględnieniem pięknych akwarel z okresu międzywojennego, uważanego za najlepszy w dorobku Nikifora. Wystawa stała się znaczącym wydarzeniem kulturalnym w stolicy Ukrainy. Na wernisaż przybyło ok. 200 osób. Wśród uczestników wernisażu obecni byli mieszkańcy w Kijowie Polacy, a także pochodzący ze Złockiego k. Muszyny Łemkowie, przesiedleni na Ukrainę po zakończeniu II wojny światowej. Realizacja projektu była możliwa dzięki wsparciu MKiDN, w ramach priorytetu „Promocja kultury polskiej za granicą”.

Jarmark Św. Małgorzaty – impreza nawiązująca do dorocznych targów, ustanowionych dokumentem lokacyjnym. Obejmuje liczne prezentacje dawnych wędrownych zawodów i rzemiosł, walki rycerskie, teatr uliczny, pokazy sokolnictwa, gry i zabawy plebejskie, inscenizacje i koncerty. Ma na celu przywracanie dawnych tradycji kupieckich, opartych o przywileje królewskie nadane wraz z założeniem miasta pod koniec XIII wieku oraz o trwający po dzień dzisiejszy odpust przy kościele pw. św. Małgorzaty. Jest to ważne wydarzenie w letniej ofercie programowej Nowego Sącza, dofinansowywane przez Miasto Nowy Sącz.

Współpraca Międzynarodowa.

- Kontynuowano współpracę z muzeami i instytucjami kultury na słowackim Spiszu i Szaryszu oraz w okolicach Liptowa (Kraj Preszowski i Kraj Żyliński, Słowacja).
- W ramach współdziałania z Muzeum Lubowlańskim w Starej Lubowli, wzajemnie zaprezentowano wystawy: w Miasteczku Galicyjskim w Nowym Sączu – wystawę *Spisz na historycznych mapach*, przygotowaną w Starej Lubowli ze zbiorów własnych tamtejszego muzeum oraz muzeów w Koszycach (Technicznego i Wschodniostowackiego), Kieżmarku, Orawskiego w Dolnym Kubinie i Narodowego w Preszowie, a w lubowelskim zamku – wystawę *Ikonografia Starego i Nowego Sącza*, przygotowaną w Nowym Sączu ze zbiorów własnych muzeum nowosądeckiego.

Dwukrotnie uczestniczono w imprezach i w seminarium pn. *Pasterstwo owiec i wykorzystanie wełny owczej*, zorganizowanych w skansenie w Przybylinie (Kraj Żyliński, Słowacja).

- Z programu MKiDN „Promocja kultury polskiej za granicą” zrealizowano wystawę obrazów Nikifora w Muzeum Narodowym w Kijowie.
- Współorganizowano i uczestniczono w międzynarodowych konferencjach naukowych i sympozjach z udziałem uczestników ze Słowacji, Ukrainy, Węgier, Austrii, Bułgarii, Litwy, Macedonii i Izraela, zorganizowanych w Miasteczku Galicyjskim:
 - z okazji roku UNESCO św. Cyryla i Metodego w 1150. Rocznicę Misji Wielkomorawskiej pn. *Cyrylometodejski komponent kultury chrześcijańskiej Słowian w regionie karpackim. Historia, tradycje, odwołania* (z Instytutem Sławistyki UJ w Krakowie);
 - w 230. rocznicę rozpoczęcia kasat józefińskich w Galicji pn. *Losy i znaczenie dziedzictwa po klasztorach skasowanych na obszarze Galicji pod rządami austriackimi* – w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016 (z Instytutem Historii Uniwersytetu Wrocławskiego);
 - na temat działalności Jana Karskiego (z Małopolskim Towarzystwem Oświatowym)
 - w związku z promocją kolejnego tomu wydawnictwa pogranicza – *Zeszytów Sądecko-Spiskich* (z udziałem muzealników słowackich ze Spiszu i Szaryszu)

WYSTAWY STAŁE – 34 WYSTAWY, 2 ODDZIAŁY, 5 FILII

- Dom Gotycki: *Dawna sztuka Sądecczyzny*, w przygotowaniu: *Dzieje miasta Nowego Sącza*
- Sądecki Park Etnograficzny: *Ludowa architektura regionu* (zagrody Lachów, Górali, Pogórzan, Łemków i Cyganów), *Kościół rzymskokatolicki pw. śś. Piotra i Pawła, Cerkiew greckokatolicka pw. św. Dymitra, Sektor*

kolonistów józefińskich z kościołem ewangelickim, Dwór szlachecki i folwark, Szkoła ludowa, Obiekty przemysłu wiejskiego (wiatraki, kuźnie, olejarnia);

- Miasteczko Galicyjskie: *Układ urbanistyczny małego miasteczka wraz z wystrojem zewnętrznym budynków, Atelier fotografa, Zakład zegarmistrzowski, Pracownia garncarza, Remiza strażacka, Apteka, Gabinet dentystryczny, Galeria Paszyńska, Zakład i sklep snycerski, Antykwariat galicyjski, Zakład fryzjerski (cyrulik), Magiel, Sklep kolonialny, Urząd pocztowy, „Cukiernia Lwowska”, Mieszkanie żydowskiego krawca, Pracownia krawca z zapleczem magazynowym, C.K. Gospoda* (obiekt w agencji ze stylizowanym wnętrzem dawnej karczmy)
- Galeria Dawna Synagoga – przedsiönek: *Historia Żydów nowosądeckich*
- Galeria Marii Ritter i Stare Wnętrza Mieszczańskie: *Galeria Malarstwa Marii Ritter z pracownią artystki, Stare wnętrza mieszczańskie*
- Muzeum Nikifora w Krynicy Zdroju – Galeria Romanówka – *Obrazy Nikifora oraz dokumenty, fotografie i pamiątki po artyście*
- Muzeum Lachów Sądeckich im. Zofii i Stanisława Chrzóstowskich w Podegrodziu: *Kultura materialna Lachów Sądeckich, Fotografie Wojciecha Migacza, Archeologia Podegrodzia i okolic Nowego Sącza;*
- Muzeum Pienińskie im. Józefa Szalaya w Szczawnicy – *Kultura materialna, sztuka i historia regionu szczawnickiego.*

WYSTAWY CZASOWE – 48

Przygotowano i udostępniono zwiedzającym łącznie **48 wystaw czasowych** (w tym 2 zagraniczne oraz 6 kontynuacji), realizowanych zarówno jako formy samodzielne jak i elementy składowe większych przedsięwzięć (konkursów, konferencji, projektów):

- Dom Gotycki – 8 wystaw, m.in.: *Wystawa replik dawnych ubiorów „Vita Cromeri”, Zapomniani bohaterowie powstania styczniowego w Galicji* (w ramach programu edukacyjnego „Echa powstania styczniowego w Małopolsce - ludzie i miejsca”)
- Galeria Dawna Synagoga – 5 ekspozycji, m.in.: *Malarstwo Stanisława Szafrana; Dziedzictwo kulturowe św. Kingi; Weis, Witkacy,*

Wyczółkowski, Wyspiański (współorganizacja z MCK "Sokół")

- Galeria Marii Ritter i Stare Wnętrza Mieszkańskie – 2 wystawy szopek bożonarodzeniowych
- Sądecki Park Etnograficzny – 4 wystawy, np.: *Palmy wielkanocne, Wiejska i miejska elegancja*
- Miasteczko Galicyjskie – 16 wystaw, m.in.: *Śladami świętych Świerada, Urbana i Justa* (z okazji roku św. Św. Cyryla i Metodego), *Ilustracje do łemkowskich baśni, Rzeź Wołyńska* (towarzysząca konferencji "Trudny rok 1943")
- Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju – 6 wystaw, m.in.: *Hej kołęda, kołęda..., Ikony współczesne V: Męczennicy i wyznawcy*
- Muzeum Pienińskie w Szczawnicy – 2 wystawy: *Polacy na Syberii* (we współpracy z IPN - edukacyjna), *W polu i zagrodzie – tradycyjne rolnictwo w Pieninach*.

WYSTAWY POZA SIEDZIBĄ MUZEUM – 5

- Za granicą – 2 wystawy: *Ikonoografia Starego i Nowego Sącza* (Muzeum Zamek w Starej Lubowli - Słowacja) oraz *Wystawa czasowa twórczości Nikifora w Kijowie* (Muzeum Narodowe Ukraińskiej Sztuki Ludowej w Kijowie - Ukraina).
- W kraju – 3 wystawy: *Katyń. Zbrodnia która miała być zapomniana* (Galeria przy Parafii Matki Boskiej Niepokalanej w Nowym Sączu), *Pęty Sądeczyny* (II LO w Nowym Sączu), *Jubileusz 50-lecia Koronacji Cudownego Obrazu Matki Bożej Pocieszenia Sądeckiej Pani* (Rynek w Nowym Sączu) wraz z konferencją pn. *Ksiądz prymas Stefan Wyszyński i koronacja cudownego obrazu Matki Bożej Pocieszenia*

Muzeum pozyskało środki zewnętrzne na 9 projektów.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA – 430

- **Poszukaj natchnienia – edycja 2013** – zrealizowano 13 tematów z zakresu historii, obrzędowości i rzemiosła w 3 modułach tematycznych: obrzędowość i tradycja, historia, rękodzieło. Projekt zrealizowano w ramach programu Bon Kultury.
- **Kultura i natura w przestrzeni Sądeckiego Parku Etnograficznego i Miasteczka Galicyjskiego** – cykl zajęć edukacyjnych

zorganizowanych we współpracy z Ligą Ochrony Przyrody.

- **Klimaty Galicyjskie** - kontynuacja projektu - specjalne (50% wartość biletu ulgowego) zwiedzanie przestrzeni Miasteczka Galicyjskiego organizowane w sposób indywidualny dla klas o profilu artystycznym, humanistycznym, dziennikarskim, ekologicznym lub według kryteriów wyznaczonych przez szkoły dla grup zorganizowanych.
- Współorganizacja imprezy regionalnej pod hasłem: **Kolej na majówkę! Parowozem przez Galicyjską Kolej Transwersalną.** Przejazd pociągiem retro na trasie Nowy Sącz – Chabówka, pikniki regionalne przygotowane przez poszczególne samorządy lokalne połączone z prezentacją walorów turystycznych, zwiedzanie Izby Tradycji Nowosądeckiego Węzła Kolejowego, pokazy historycznych grup rekonstrukcyjnych i prezentacje strojów z epoki.
- Muzyczne imprezy edukacyjno-kulturalne - realizacja cyklu: **Wieczory w Muzeum,**

- **Wakacje z Muzyką, Międzynarodowy Konkurs Interpretacji Muzycznych**, w tym organizacja koncertów dyplomantów PSM (Państwowej Szkoły Muzycznej) w Nowym Sączu.
- **Lekcje muzealne (ok. 50 tematów) i inne zajęcia dydaktyczne** – zajęcia prowadzili pracownicy merytoryczni muzeum, z wykorzystaniem zasobów i przestrzeni muzealnych. Oferta kierowana do dzieci i młodzieży oraz nauczycieli wszystkich etapów i specjalności. Oferta obejmuje lekcje muzealne, pokazy, plenery, konkursy, zajęcia *Czytamy razem*, warsztaty, interaktywne zajęcia edukacyjno-zabawowe (gry planszowe, gawędy, prezentacje dawnych strojów itp.), ścieżki edukacyjne, konferencje naukowe, seminaria przedmiotowe, spotkania autorskie i inne zajęcia dydaktyczne. Program realizowany jest we współpracy z różnymi partnerami.
- **Spotkania muzealne z najnowszą historią Polski i świata** – organizacja zajęć edukacyjnych, slajdowisk i konferencji naukowych w ramach porozumienia z Oddziałem IPN w Krakowie.
Konkursy fotograficzne i plastyczne zakończone wystawami pokonkursowymi, konkursy tematyczne – projekty cykliczne połączone z zajęciami warsztatowymi przygotowującymi do udziału w projektach regionalnych, np: *Skarby Małopolski 2013*, *Perły Sądeckizny*, konkurs wiedzy historycznej *"Ziemia Sądecka – od przeszłości do współczesności"*, *Szopki Bożonarodzeniowe*, *XXIX Wojewódzki Konkurs Recytatorski*, czy *Wojewódzki Przegląd Twórczości Patriotycznej Województwa Małopolskiego*.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA – 72

- **Zorganizowano 26 różnorodnych form wydarzeń plenerowych** o charakterze etnograficznym, folklorystycznym, historycznym, edukacyjnym: m.in: *Za sześć noc Wielkanoc - konkurs i święcenie palm*, *Odpustowy świat - święto i zabawa*, *Z babcinej skrzyni - strój dawnej wsi sądeckiej*, *Kiermasz Staroci*, *Karpaty Offer*, *Kociółek Galicyjski*, *Mozart kontra Sinatra*, *Wesele podegrodzkie*, *Jarmark*

św. Małgorzaty. Dodatkowo przeprowadzono interaktywne pokazy i warsztaty dawnych rzemiosł i zajęć gospodarskich oraz tradycyjnych gier i zabaw.

- **Projekt „Rewitalizacja tradycyjnych, ginących zawodów wiejskich i małomiasteczkowych w Sądeckim Parku Etnograficznym”** – kontynuacja cyklicznej prezentacji tradycyjnego rzemiosła i sztuki ludowej w zakresie: kowalstwo, ciesielstwo, stolarstwo, łupanie gontów, kołodziejstwo, snycerstwo, olejarstwo, tkactwo, szewstwo, hafciarstwo, plastyka obrzędowa, garncarstwo oraz prezentacji XIX-wiecznych zawodów: fotografa, zegarmistrza. Realizowane prezentacje wykorzystują istniejące zaplecze – warsztaty: szewski, tkacki, stolarsko-kołodziejski, obiekty tradycyjnego przemysłu ludowego: olejarnia, kuźnia, wiatrak, pracownie w Miasteczku Galicyjskim: fotograficzna, garncarska, zegarmistrzowska, snycerska.
- **Dwie międzynarodowe konferencje naukowe** realizowane przez uniwersyteckich partnerów muzeum w Miasteczku Galicyjskim:
 - Instytutu Sławistyki UJ w Krakowie z okazji roku UNESCO św. św. Cyryla i Metodego w 1150. Rocznicę Misji Wielkomorawskiej pn. Cyrylometodejski komponent kultury chrześcijańskiej Słowian w regionie karpackim. Historia, tradycje, odwołania
 - Instytutu Historii Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016 pn. Losy i znaczenie dziedzictwa po klasztorach skasowanych na obszarze Galicji pod rządami austriackimi (w 230. rocznicę rozpoczęcia kasat józefińskich w Galicji)
- Pozostałe konferencje i sympozja:
 - Czas kolonistów – niemieccy osadnicy w historii Nowego Sącza we współpracy z Wojewódzką Biblioteką Pedagogiczną w Nowym Sączu,
 - Ksiądz prymas Stefan Wyszyński i koronacja cudownego obrazu Matki Bożej Pocieszenia w Nowym Sączu we

współpracy z parafią jezuitów pw. Ducha Świętego w Nowosądeckim Oddziale Katolickiego Stowarzyszenia Civitas Christiana

- Jan Karski – ocalony bohater we współpracy z Małopolskim Towarzystwem Oświatowym, w Miasteczku Galicyjskim
- Trudny rok 1943 odnosząca się do 70. rocznicy obchodów: Rzezi wołyńskiej, konferencji w Teheranie, odkrycia grobów katyńskich, tragicznej śmierci gen W. Sikorskiego, misji J. Karskiego, we współpracy z Muzeum AK i IPN w Krakowie

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- Praca naukowo-badawcza w poszczególnych działach obejmowała: pozyskiwanie zbiorów i opracowywanie ich pod względem naukowym, czemu służyły kwerendy biblioteczne, archiwalne, muzealne i terenowe; prace redakcyjne związane z przygotowaniem wydawnictw muzealnych oraz opracowaniem tekstów naukowych i popularnonaukowych publikowanych poza muzeum, opracowywanie referatów i przygotowanie do wystąpień podczas konferencji i seminariów naukowych; gromadzenie i opracowywanie materiałów archiwalnych, opracowywanie scenariuszy ekspozycji stałych oraz wystaw zmiennych oraz w miarę zapotrzebowania udzielanie fachowych konsultacji.
- Pracownicy merytoryczni współpracowali z różnymi placówkami muzealnymi i naukowymi, m.in. Instytutem Sztuki PAN w Warszawie, Archiwum Państwowym w Krakowie, Zakładem Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu, Uniwersytetem Wrocławskim, Biblioteką Jagiellońską w Krakowie, Uniwersytetem Jagiellońskim, Uniwersytetem JP II i innymi.
- Prace dokumentacyjne dotyczyły kontynuacji digitalizacji i bieżącej dokumentacji zbiorów, oraz dokumentacji związanej z ruchem muzealiów.

POZYSKIWANIE ZBIORÓW MUZEALNYCH

Priorytetem w zakupach eksponatów w 2013 roku było dalsze gromadzenie obiektów do wyposażenia ekspozycji historycznej o charakterze edukacyjnym

w Miasteczku Galicyjskim, uzupełnienie zbioru sandecjanów, wzbogacenie ekspozycji etnograficznej i pokazów w SPE związanych z obrzędowością na Sądecczyźnie.

INWETARYZACJA, KONSERWACJA

W pracowni konserwatorskiej Muzeum oraz bezpośrednio na ekspozycjach przeprowadzono konserwację i zabezpieczenie kilkuset eksponatów. W ramach profilaktyki konserwatorskiej pozyskano materiały zabezpieczające przedmioty zabytkowe. Przeprowadzono i rozliczono kontrolę zbiorów w Miasteczku Galicyjskim.

PUBLIKACJE

- *Zeszyty Sądecko – Spiskie*, t. 7 - rocznik muzealny polsko-słowacki
- *Austriackie gadanie, czyli encyklopedia galicyjska* – II poprawione i uzupełnione wydanie publikacji książkowej autorstwa Mieczysława Czumy i Leszka Mazana
- *Przewodnik po Domu Gotyckim*
- *Przewodnik po Miasteczku Galicyjskim*
- *Oferta edukacyjna*
- *Katalog towarzyszący wystawie Dziedzictwo kulturowe św. Kingi*
- *Katalog towarzyszący wystawie twórczości Nikifora w Kijowie*, teksty po polsku i po ukraińsku

INWESTYCJE, REMONTY

- Kontynuowano realizację inwestycji pn. „Adaptacja budynku na potrzeby siedziby Muzeum Pienińskiego im. J. Szalaya w Szlachtowej oraz budowa Skansenu Pienińskiego” – prace wykończeniowe wewnątrz budynku.
- Wykonano prace przygotowawcze dla posadowienia zabytkowego budynku z Piwnicznej – (obiekt darowany)
- W ramach prac remontowo-konserwatorskich wykonano:
 - w Sądeckim Parku Etnograficznym - wymianę części pokrycia połaci dachowych ze słomy w obiektach Sądeckiego Parku Etnograficznego – ok. 200m², likwidację uszkodzeń po zimie, zabiegi pielęgnacyjne w Domu Gotyckim: naprawę dachu, bramy wjazdowej i obróbki blacharskie

- w Galerii Dawna Synagoga – wymianę tablic elektrycznych
- w Miasteczku Galicyjskim: konserwację dachów z gontów, uzupełnienie tynków kominów oraz okucie kominów blachą miedzianą

Wartość nakładów na powyższe prace wyniosła 712 600 zł, w tym ze środków własnych 69 700 zł.

FREKWENCJA

- Zwiedzający ogółem – 168 259 osób, w tym:
 - grupy zorganizowane – 40 188 osób
 - zwiedzający indywidualni – 83 467 osób
- Uczestnicy wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych - 44 604 osób
 - lekcji muzealnych - 1 518 osób
 - koncertów – 3 489 osób
 - innych form (imprezy plenerowe, warsztaty, spotkania) – 39 597 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów – 45 osób
- strona www:
 - liczba odwiedzin strony www – 66 514
 - liczba unikalnych użytkowników strony WWW – 44 000

❖ MUZEUM OKRĘGOWE W TARNOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

Najważniejszym wydarzeniem 2013 r. było **otwarcie i udostępnienie zwiedzającym nowej siedziby Muzeum Okręgowego** o powierzchni użytkowej niemal 1 300 m², przy jednoczesnym udostępnieniu przez Miasto przylegającej do tego budynku przestrzeni dawnej Galerii Miejskiej BWA, co dodatkowo zwiększyło powierzchnię użytkową kompleksu (100 m²). W dawnej Galerii Miejskiej otwarto stałą wystawę, *Panorama Siedmiogrodzka*, prezentującą większość zgromadzonych przez Muzeum fragmentów obrazu Jana Styki. W odpowiedzi na zainteresowanie turystów węgierskich, wystawa ta wykonana została w wersji dwujęzycznej polsko-węgierskiej. W nowym budynku znalazły się również przestrzenie magazynowe. Otwarcie i udostępnienie siedziby było możliwe dzięki realizacji projektu inwestycyjnego MRPO „Rewaloryzacja i modernizacja siedziby Muzeum Okręgowego w Tarnowie”.

Wizyta prezydentów Węgier i Polski w Tarnowie.

23 marca 2013 r. Prezydenci Polski i Węgier – Bronisław Komorowski i János Áder uczestniczyli w obchodach *Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej* w Tarnowie. Wizyta głów państw rozpoczęła się od odsłonięcia w Parku Strzeleckim tablicy upamiętniającej to wydarzenie oraz postaci gen. Józefa Bema. Odbyła się również uroczystość otwarcia wystawy fragmentów *Panoramy Siedmiogrodzkiej* ze zbiorów Muzeum Okręgowego. Na wystawie po raz pierwszy zaprezentowano dwa nowe fragmenty Panoramy, pozyskane w 2013 r. Na zakończenie wizyty symbolicznie odnowiono przywileje nadane miastu w 1528 r. przez węgierskiego króla Jana Zapolyę. Obaj prezydenci otrzymali pamiątkowe buławy oraz kopie przywilejów, a także zwiedzili ekspozycje ratuszowe.

W rycerskim obozowisku – realizacja imprezy kulturalno-edukacyjnej o tematyce historycznej.

Impreza miała charakter interaktywnego pokazu uzbrojenia i wyposażenia rycerstwa. Na udostępnionym przez partnera (Gminę Dębno) terenie rozmieszczone zostało rycerskie obozowisko

składające się z namiotów, będących replikami namiotów wykorzystywanych przez dawne rycerstwo. Dla odbiorców przygotowane zostały pokazy w wykonaniu członków grup rekonstrukcji historycznej. Całość miała duży walor edukacyjny. Realizacja projektu towarzyszyła XVIII Międzynarodowemu Turniejowi Rycerskiemu *O Złoty Warkocz Tartówny*. Była to wielka impreza plenerowa, gromadząca wielotysięczną publiczność – zaprezentowano walki rycerskie, dynamiczne pokazy konne, prezentacje musztry i dawnej artylerii.

Przedsięwzięcie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (21-22.09.2013 r., Zamek w Dębnie).

WYSTAWY STAŁE – 9

- **W kontuszu i przy szabli** - ekspozycję stanowią najcenniejsze zbiory z kolekcji XX Sanguszków, nawiązujące do epoki sarmackiej, w tym malarstwo, porcelana, wyroby ze srebra oraz militaria (Ratusz w Tarnowie)
- **Archeologia Tarnowa** (Ratusz w Tarnowie)
- **Cyganie – historia – kultura**, w miesiącach letnich powiększana o plenerową ekspozycję wozów cygańskich (**Muzeum Etnograficzne**)
- **Wystawa wewnątrz zabytkowych** (Zamek w Dębnie – wnętrza zamkowe z zachowaniem cech epok od gotyku po rokoko)
- **Muzeum wewnątrz**, z wystrojem nawiązującym do wydarzeń historycznych, przede wszystkim powstania styczniowego (Dwór w Dołędze)
- **Muzeum biograficzne Jana Matejki** (Muzeum Pamiątek po Janie Matejce „Koryznówka” w Nowym Wiśniczu)
- **Ekspozycja biograficzna poświęcona trzykrotnemu premierowi Polski** (Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach)
- **Zagroda Felicji Curyłowej w Zalipiu**

- **Izba Pamięci Światowego Związku Żołnierzy AK** – ekspozycja poświęcona wojnie obronnej z września 1939 r. i Polskiemu Państwu Podziemnemu.
- **Panorama Siedmiogrodzka** – stała ekspozycja fragmentów dzieła Jana Styki (Rynek 3 – Pasaż Tertila)

WYSTAWY CZASOWE – 31

Muzeum przygotowało w 2013 roku 31 wystaw czasowych, w tym 24 w swoich oddziałach. Były wśród nich propozycje artystyczne, archeologiczne, historyczne i etnograficzne oraz jedna wystawa przyrodnicza – *W polu i w kniei*.

Kontynuowano cykl *Artyści Tarnowscy w Galerii Muzealnej* (10 wystaw), w nowej siedzibie otwarta została ekspozycja *To właśnie Tarnów. Wielcy Tarnowianie* prezentująca zbiory własne Muzeum, której towarzyszyła m.in. ciekawa wystawa *Klejnoty archeologiczne Muzeum Wschodniostowackiego w Koszycach*.

Profil etnograficzny Muzeum realizowało m.in. poprzez wystawy *Malowana Chata* oraz *Felicja Curyłowa – Jej malowany świat* (w Zalipiu) a także *Teatr Bogu i sobie* prezentujący ludową obrzędowość na Sądecczyźnie.

Na Zamku w Dębnie zrealizowano 6 wystaw czasowych, towarzyszących organizowanym w tym oddziale projektom, spośród których wymienić należy *Plener – Dębno 2013*.

Wyjątkowym wydarzeniem w Tarnowie była wizyta prezydentów Węgier i Polski, 21 marca 2013 r., podczas której otwarta została, zorganizowana we współpracy z BWA wystawa fragmentów *Panoramy Siedmiogrodzkiej*.

Muzeum w Wierzchosławicach uczciło pobyt Wincentego Witosa na Zaolziu organizując w Czechach poświęconą mu wystawę, zaś wystawy planszowe – poświęcone Józefowi Bemowi oraz Hetmanowi Janowi Tarnowskiemu – prezentowane były na Węgrzech i Ukrainie.

Muzeum pozyskało środki zewnętrzne na 15 projektów.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA – 488

Muzeum posiada szeroką ofertę edukacyjną, zorganizowaną w formie lekcji muzealnych, przybliżających tematykę od archeologii, etnografii, sztuki, po historię miasta Tarnowa. Najwięcej zajęć odbyło się w Ratuszu (164) i w Muzeum Etnograficznym (174).

W ramach projektu *Bon Kultury* zrealizowano łącznie, we wszystkich oddziałach biorących udział w projekcie, 171 zajęć, w których wzięło udział 3997 osób.

Największą popularnością cieszyły się zajęcia poświęcone kulturze staropolskiej pt. *Strzesz sobie gęby...* oraz dawnym obyczajom biesiadnym *Jedz, pij i długo żyj*. W Muzeum Etnograficznym realizowano dwa tematy: *Szlak zalipiański* oraz *Szlak cygański*. W Muzeum W. Witosa w Wierzchosławicach, przeprowadzono m.in. *W gościnie u premiera*, a w Dworze w Dołędze *Nadwiślańskie Soplicowo*.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA – 37 IMPREZ, 18 KONCERTÓW, 1 KONKURS

Kolejne edycje miały wydarzenia plenerowe:

- *Galicjaner Sztetl. Dni Pamięci Żydów Tarnowskich*,
- *Międzynarodowy Tabor Pamięci Romów*,
- *Międzynarodowy Turniej Rycerski O Złoty Warkocz Tartłówny*.

Wobec realizacji różnych projektów artystycznych, historycznych oraz etnograficznych, pracownicy Muzeum tarnowskiego uczestniczyli w pracach gremiów jurorskich w 17 konkursach, przeglądach.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- Realizacja projektu *Cyfrowe Dziedzictwo Kulturowe – stworzenie platformy digitalizacji zbiorów muzealnych w regionie Małopolski*, dzięki któremu uaktualniano wiedzę na temat muzealiów.
- W ramach konsorcjum administrowano całościowo programem muzealnym MONA NG (nadzór merytoryczny i techniczny, wdrażanie, konfiguracja, zgłaszanie błędów, tagowanie, wykonywanie kopii zapasowych), porządkowano słowniki muzealne (według Iconclass) oraz sporządzono spis obiektów przeznaczonych

do tłumaczenia na język angielski (3 000 obiektów z MOT).

- W ramach digitalizacji oraz upowszechniania zbiorów, koordynowano segment tarnowski projektu *Wirtualne Muzea Małopolski* (realizowany przez MIK).
- Dział Archeologii opracował wyniki badań wykopaliskowych.
- Opracowano scenariusze kilkunastu wystaw czasowych.
- Wykonano 518 kart katalogowych i kwerend. Pracownia fotograficzna wykonała 11691 zdjęć do celów digitalizacyjnych, dokumentacji bieżącej działalności, wydawnictw, itp. (w tym 4 554 fotografii do programu inwentaryzatorskiego MONA i 7 137 fotografii do innych celów).
- Pracownicy Muzeum uczestniczyli czynnie w konferencjach naukowych w kraju i poza granicami (m.in. European Dimension of Roma Culture), prowadzili oraz uczestniczyli w szkoleniach, wykładach oraz warsztatach (m.in. *Lokalne muzeum w globalnym świecie*).

POZYSKIWANIE ZBIORÓW MUZEALNYCH

W 2013 r. zbiory Muzeum Okręgowego w Tarnowie powiększyły się o 37 zakupionych eksponatów oraz kilkaset eksponatów pozyskanych w inny sposób (dary). Dzięki wsparciu z różnych źródeł kwota przeznaczona na zakupy wyniosła ponad 280 000 zł i była najwyższą w ostatnich latach funkcjonowania Muzeum.

Wśród najcenniejszych nabytków znajdują się dwa fragmenty *Panoramy Siedmiogrodzkiej* Jana Styki (wsparcie MKiDN, Województwa Małopolskiego i Węgrów) oraz dziesięć rysunków Jana Matejki. Całość zakupów uzupełniło 25 nabytków wzbogacających kolekcje Muzeum Etnograficznego.

Muzeum otrzymało 625 eksponatów wycenionych na 25 068 zł – najbardziej wzbogaciły się inwentarze działów: historycznego, sztuki oraz etnograficznego.

Dział Archeologii prowadził badania wykopaliskowe, m.in. w podwórzu kamienicy Rynek 21 w Tarnowie, na cmentarzysku wczesnośredniowiecznym w Brzeźnicy koło Dębicy oraz w dawnej osadzie hutników z I w. p.n.e. w Pasiece Otfinowskiej.

Ogólna liczba muzealiów, 31 grudnia 2013 r. wynosiła 62 090, z czego 3 834 były eksponowane na wystawach własnych, a 439 zostało wypożyczonych.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

- Kontynuowano projekt *Cyfrowe Dziedzictwo Kulturowe – stworzenie platformy digitalizacji zbiorów muzealnych w regionie Małopolski* (system MONA NG). Główna praca polegała na weryfikacji oraz uaktualnianiu danych w rekordach przeniesionych z bazy danych systemu Musnet oraz dodawaniu nowych rekordów. Najistotniejszą wartością jest stworzenie nowych rekordów oraz dokonanie istotnych modyfikacji w kartach elektronicznej ewidencji zbiorów w liczbie – 1964. Dodatkowo dokonano mniej znaczących modyfikacji w 3094 istniejących rekordach. łącznie w bazie znajduje się ich 10 339.
- W pracowniach własnych przeprowadzono konserwację grotu bełtu kuszy (z badań archeologicznych na Górze św. Marcina), konserwację zachowawczą 32 eksponatów z Muzeum Etnograficznego, konserwację i rekonstrukcję naczyń z badań zamku na Górze św. Marcina.
- Zlecono konserwację zapobiegawczą mebli ze stałej ekspozycji w Ratuszu (depozyt Zamku Królewskiego na Wawelu), konserwację *Sztandaru Opiekunki*, Władysława Hasióra oraz średniowiecznego miecza żelaznego.

PUBLIKACJE

Muzeum tarnowskie prowadzi działalność wydawniczą samodzielnie, jak również w kooperacji ze stowarzyszeniami działającymi w regionie. Muzeum, jako wydawca, kontynuowało wydawanie jedynego w Polsce naukowego czasopisma cyganologicznego *Studia Romologica*, które znalazło się na Liście Czasopism Punktowanych MNiSW.

Wydano:

- 18 tom *Rocznika Tarnowskiego* (z Tarnowskim Towarzystwem Kulturalnym)
- 2 tom *Tarnowskich Studiów Historycznych* (z Polskim Towarzystwem Historycznym)
- *Mietek na wojnie* – książkę dla dzieci opisującą los cygańskiego chłopca w KL Auschwitz (wsparcie MAiC).
- publikację *Malowana Chata* – opisującą historię konkursu (wsparcie MKiDN).
- katalog *Panorama Siedmiogrodzka*
- katalog do wystawy *To właśnie Tarnów-Wielcy Tarnowianie* w wersji polskiej i angielskiej (wsparcie NCK)

Muzealnicy publikują także w periodykach zarówno naukowych, branżowych, jak i popularno-naukowych oraz prasie lokalnej – w 2013 r. ukazały się 43 artykuły i opracowania autorstwa pracowników instytucji.

INWESTYCJE, REMONTY

- Zakończono realizację projektu inwestycyjnego MRPO „Rewaloryzacja i modernizacja siedziby Muzeum Okręgowego w Tarnowie” obejmującego Ratusz, spichlerz w Muzeum Etnograficznym i kamienicę Rynek 3.
- W dworze w Dołędze wykonano remont (wymianę) drewnianego ogrodzenia (fundusze z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich), dodatkowo ze środków własnych wykonano remont trzech pomieszczeń Dworze.

- W Muzeum Etnograficznym zainstalowano system nowoczesnych przesuwanych regałów w magazynach eksponatów (wsparcie z MKiDN z programu „Rozwój infrastruktury kultury”)
- Wykonano remont „Galerii Pasaż” na potrzeby stałej ekspozycji o *Panoramie Siedmiogrodzkiej*.
- Wykonano połączenie światłowodowe budynków muzealnych w rynku i zintegrowano sieci informatyczne oraz teletechniczne.
- Wykonany został projekt architektoniczno-budowlany na przebudowę i rozbudowę zespołu kamienic Rynek 20-21 i Kapitulna 7.
- Przeprowadzono naprawy central systemów alarmowych (awarie) w obiektach Rynek 20-21, Zamek w Dębnie, Dwór w Dołędze.

FREKWENCJA

- Zwiedzający ogółem – 37 559 osób, w tym:
 - grupy zorganizowane – 15 501 osób
 - zwiedzający indywidualni – 22 058 osób
- Uczestnicy wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych – 45 714 osób
 - lekcji muzealnych – 11 259 osób
 - koncertów – 2 465 osób
 - imprez i wydarzeń plenerowych – 21 473 osób
 - sesji i konferencji oraz innych form działalności – 10 517 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów – 29 osób
- strona www:
 - liczba odwiedzin strony www – 23 816

❖ MUZEUM ORAWSKI PARK ETNOGRAFICZNY W ZUBRZYCY GÓRNEJ

WYSTAWY STAŁE – 32

32 stałe ekspozycje, na których zaprezentowana jest tradycyjna architektura orawska od XVII w. po lata 60–te XXw. (budynki mieszkalne, zakłady przemysłowe oraz tzw. mała architektura, czyli przydrożne kapliczki, pasieki złożone w większości z uli kładowych, dzwonniczki loretańskie a także piwniczki). Wszystkie obiekty prezentują warunki codziennego życia, zajęcia ludności orawskiej, jej duchowość oraz poczucie estetyki. Niektóre wystawy poświęcone są osobom, związanym z Orawą. W 2013 roku udostępniono zwiedzającym 5 nowych wystaw stałych:

- **U szewca** (w Chałupie Zązła)
- **U rymarza** (w budynku gospodarczym Misińca)
- **narzędzi stolarskich i bednarskich** (w budynku Piekielnickiego)
- **narzędzi rolniczych** (w budynku gospodarczym Moniaka)
- **wystawę dotyczącą obróbki lnu** (w zabudowaniu gospodarczym Łukaszczyka Cibiorza).

WYSTAWY CZASOWE – 8

Wystawy czasowe mają na celu zwrócenie uwagi na tradycyjne rzemiosło, ginące zawody i umiejętności oraz osoby, które wyraźnie zaznaczyły swoją obecność w lokalnej społeczności. Mają również promować artystów orawskich.

Zorganizowano 8 wystaw czasowych:

- **Krawiectwo dawniej i dziś**
- **Świat dziecka na dawnej wsi**
- **Jarmarki - o dawnym handlu i targowaniu**
- **Wystawa z Babiogórskim Parkiem Narodowym w 3d Nietoperze**
- **Dawna sztuka mistrzów kowalstwa**
- **Węgrzy na Orawie – wokół Dworu Divekych**
- **Książka pod dachami Orawy**
- **Śladami księdza Góralika.**

Jedną wystawę (**O nieznanym ludzie... Dawne budownictwo drewniane na Kaszubach**) wypożyczono z Muzeum - Kaszubskiego Parku Etnograficznego we Wdzydzach Kiszewskich.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA – 449

Działalność edukacyjna opiera się na nauce tradycyjnych czynności wykonywanych przez mieszkańców Orawy. Zajęcia łączą w swoich scenariuszach teorię popartą praktyką. Oferta stała Muzeum obejmuje następujące zajęcia: **Od ziarna do chleba, Jak to ze lnem było, Mistrz i uczeń – czyli malarstwo na szkle, Ozdoby z bibuły, Orawskie zabawki szmaciane, Opowieść wigilijna u Moniaków.**

W ramach programu *Bon Kultury* zrealizowano ścieżki: **Pełny kotliczek żyntycy – niezły wypas na Zubrzycy** (tematyka pasterska) oraz **Kręć się kręć wrzeciono.**

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA – 7 IMPREZ, 4 KONKURSY

Muzeum realizuje szereg wydarzeń cyklicznych, łączących elementy rozrywkowe z poznawaniem dziejów dawnej Orawy (spotkania etnograficzne, historyczne, wieczory pieśni czy wspomnień). W 2013 r. odbyły się, m.in.:

- **Wieczór Kolęd** (6.01.2013 r.)
- **Wiosna na Orawie** (11.05.2013 r.)
- koncert zespołu De Press (11.05.2013 r.)
- **Ścinanie moja** (20.05.2013 r.)
- **Święto Borówki** (4 .08.2013 r.),
- Festiwal Muzyki Kameralnej (4 -18.08.2013 r.)

- koncert duetu: Agata Siemaszko i Kuba „Bobas” Wilk (4.08.2013 r.)
- Wspomnienia o Tadeuszu Staichu w 100 rocznicę urodzin (26.09.2013 r.)
- *Zaduszki Orawskie* (2.11.2013 r.)

Muzeum organizuje również różnorodne konkursy, których celem jest zachęcenie do poznawania tradycji, kultywowania jej oraz inspirowania się nią współcześnie, np. *Koszyczek wielkanocny, Konkurs wiedzy o Orawie i Muzeum, Konkurs bożonarodzeniowy*.

Instytucja współpracuje z placówkami kultury, stowarzyszeniami i organizacjami z Orawy oraz pobliskich gmin

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO – BADAWCZA

Muzeum zgodnie z założeniami statutowymi prowadzi badania naukowe. Dotyczą one wielu dziedzin codziennego życia – między innymi funkcjonowania w rodzinie, w lokalnej społeczności, warunków pracy, obrzędów rodzinnych i dorocznych, medycyny, magii ludowej i demonologii ludowej. Badania zakładają też inwentaryzowanie i dokumentowanie zabytków architektury mieszkalnej i gospodarczej oraz małej architektury. Uzyskane, podczas eksploracji terenu, dane są punktem wyjściowym do tworzenia scenariuszy wystaw i imprez plenerowych, są również niezbędne do tworzenia wizji dalszego rozwoju Muzeum – Orawskiego Parku Etnograficznego.

POZYSKIWANIE ZBIORÓW MUZEALNYCH

Dzięki systematycznemu prowadzeniu badań terenowych regionu, zbiory muzeum są systematycznie powiększane – w 2013 r. zrealizowano 24 wyjazdy.

Muzeum pozyskało **XIX – wieczną zagrodę Pawlak z Jabłonki wraz z wyposażeniem**. Projekt rozbiórki oraz jej koszty w wysokości 50.000 zł zostały pokryte z budżetu Wojewody Małopolskiego. Dodatkowo otrzymano 30 eksponatów.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Przeprowadzono konserwację 16 uli (wsparcie MKiDN - „Konserwacja muzealiów ze stałej ekspozycji Muzeum – Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzyicy Górnej”). Ponadto we własnym zakresie przeprowadzono naprawy

20 eksponatów, m.in.: oleodruków, makatek, narzut i elementów stroju orawskiego.

PUBLIKACJE

Broszury informacyjne (nakład 3 000 egz.) – element promocji projektu pn. „Ścieżkami przemysłu chłopskiego na Orawie” – nowy produkt turystyczny w Małopolsce współfinansowanego z MRPO.

INWESTYCJE, REMONTY

W ramach projektu pn. „Ścieżkami przemysłu chłopskiego na Orawie” współfinansowanego z MRPO zrealizowano:

- odbudowę Młyna - Tartaku wraz z infrastrukturą techniczną – odbudowano kopię młyna i tartaku wraz z instalacją sygnalizacji pożaru,
- zakupiono wyposażenie młyna i tartaku, tj.: młynek kamienny, młynek walcowy, tartak, itp.
- remont zabytkowych obiektów: Folusz, Tartak, Olejarnia, Kuźnia. W ramach remontu wymieniono elementy drewniane ścian i pokrycie dachowe oraz dokonano impregnacji ww. muzealiów. Wyremontowano również urządzenia techniczne w foluszu, tartaku, olejarni poprzez wymianę zniszczonych elementów: drewnianych kół wodnych, rastudni, żłobów, taranów, wybijacy, itp.

Wydatki inwestycyjne wyniosły – 501 432,20 zł., z tego z budżetu województwa – 129.225,00 zł, środków z Unii Europejskiej – 214 .62,27 zł i z budżetu Państwa – 161.711,88 zł.

FREKWENCJA

- Zwiedzający ogółem – 13 772 osoby, w tym:
 - grupy zorganizowane – 11 098 osób
 - zwiedzający indywidualni – 2 674 osoby
- Uczestnicy wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych - 9 262 osoby
 - uczestnicy ścieżek edukacyjnych i lekcji muzealnych – 6 732 osoby
 - uczestnicy koncertów – 1 380 osób
 - odbiorcy wystaw czasowych i uczestnicy wydarzeń kulturalnych – 1 150 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów – 13 osób
- strona www:
 - liczba odwiedzin strony www – 46 412
 - liczba unikalnych użytkowników strony WWW – 25 787

❖ MUZEUM – NADWIŚLAŃSKI PARK ETNOGRAFICZNY W WYGIELZOWIE I ZAMEK LIPOWIEC

WYSTAWY STAŁE

- **Ekspozycja wewnątrz – 20 wystaw stałych,**
- **Ekspozycja architektury – 25 obiektów drewnianych oraz małej architektury** (kapliczki i krzyże, studnie, ule, sygnaturka, suszarnia owoców).

Szczególnym zainteresowaniem cieszyła się wystawa *W szkole naszych dziadków*. Podczas różnorodnych imprez w skansenie w interaktywnych zajęciach (pisanie gęsim piórem, oraz rysikiem na tabliczce łupkowej), uczestniczyły zarówno dzieci jak i osoby dorosłe

WYSTAWY CZASOWE – 7

- *Tajemnice dobrego ożenku* – ekspozycja oparta była na wątku biograficznym z życia Piotra Rokosza – syna małorolnego chłopca, który dzięki własnej pracy i poświęceniu rodziny zdobył wykształcenie i osiągnął wielki sukces życiowy awansując na stanowisko dyrektora banku.
- *Kobieta i dziecko na starej fotografii* – wystawa fotograficzna, prezentująca zdjęcia autorstwa Feliksa Łukowskiego fotografa dokumentującego codzienność zamojskiej wsi lat 40-tych i 50 – tych XX w. w regionie Zamojszczyzny.
- *Mądrości mojej babki z kuchennej makatki* – ekspozycja makatek i ręczników haftowanych, zawieszanych jako element dekoracyjny izb kuchennych.
- *Warowne zamki Anglii* – wystawa fotograficzno-historyczna zorganizowana została na Zamku Lipowiec i przedstawiała średniowieczne warownie angielskie.
- *Najpiękniejsze w swej starości zabytki powiatu chrzanowskiego widziane oczami młodego pokolenia* – wystawa prac pokonkursowych uczestników programu Bon Kultury.
- *Tatry i Podhale w fotografii Walerego Eljasza Radzikowskiego* – wystawa prac miłośnika i popularyzatora Tatr, a także autora licznych obrazów o tematyce tatrzańskiej oraz przewodników górskich.

- *Szopki krakowskie ze zbiorów Muzeum NPE w Wygielzowie* – kolekcja szopek krakowskich eksponowana w Muzeum w Koszalinie

Muzeum pozyskało środki zewnętrzne na 1 projekt.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA – 348

Przeprowadzono 304 warsztaty i 44 lekcje muzealne oraz wprowadzono do oferty 2 nowe tematy muzealne, tj.: *O pszczołach co w ulu mieszka* – przeznaczona dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz *Budownictwo ludowe Krakowiaków Zachodnich* – przeznaczone dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjum.

W ramach programu *Bon Kultury* przeprowadzono trzy tematy: Szlakiem wiejskich rzemiosł, Wspomnień czar, Gra edukacyjna na Zamku Lipowiec.

INNA DZIAŁALNOŚĆ MUZEALNA – 15 WYDARZEŃ

- Na terenie Muzeum zorganizowane zostały:
 - Przegląd Zespołów Obrzędowych Majówka po krakowsku (19.05.2013 r.)
 - Tajemnica Zamkowej Wieży (2.06.2013 r.)
 - Konkurs Potraw Regionalnych Przy chłopskim stole (9.06.2013 r.)
 - Powitanie Lata (30.06.2013 r.)
 - ETNOmania (21.07.2013 r.)

- Powiatowe Święto Miodu „Miodobranie pod Lipowcem” (4.08.2013 r.)
- Turniej Rycerski na Zamku Lipowiec (10-11.08.2013 r.)
- Złot Wiedźm i Czarownic na Zamku Lipowiec (1.09.2013 r.)
- XXIII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej i Organowej (18.08 - 22.09.2013 r.)
- Pod czerwoną jarzębiną Tradycyjny Odpust w skansenie (22.09.2013 r.)
- W ramach współorganizacji imprez na terenie Muzeum odbyły się:
 - Festiwal Ekonomii Społecznej (8-9.06.2013 r.)
 - Przed szlacheckim dworem (28.06.2013 r.)
 - Festiwal drewna (28.07.2013 r.)
 - Ziemniaczysko pod Lipowcem (8.09.2013 r.)
 - Współpracowano z Punctum Teatr przy tworzeniu grupy teatralnej „Epos” oraz przy realizacji spektaklu Ślubów Panieńskich A. Fredry (22.09.2013 r.)

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Opracowano:

- scenariusze i katalogi wystaw czasowych
- opracowano scenariusz imprezy Tajemnice Zamkowej Wieży
- opracowano scenariusz zajęć edukacyjnych przeznaczonych dla dzieci w wieku przedszkolnym O pszczołach co w ulu mieszka oraz dla dzieci i młodzieży szkolnej Budownictwo ludowe

POZYSKIWANIE ZBIORÓW MUZEALNYCH

Pozyskano 69 nowych eksponatów pochodzących wyłącznie z darów, które zostały przeznaczone na uzupełnienie wyposażenia XIX wiecznych wnętrz dworskich oraz wyposażenie zagród chłopskich.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

- Przy wsparciu finansowym MKiDN przeprowadzono konserwację drugiego ołtarza bocznego, grupy rzeźb belki

tęczowej, czterech świeczników oraz dwóch feretronów w kościele z Ryczowa, a także konserwację chorągwi Bractwa Górników Kopalni Węgla Gazowego.

- Przeprowadzono bieżące konserwacje eksponatów drewnianych.
- Zakończono digitalizację zbiorów muzealnych.
- Zreorganizowano i uporządkowano magazyny muzealne.

PUBLIKACJE

- dr Marek Grabski, artykuł Budownictwo drewniane – monografia Kultura Ludowa Zagórzan, red. Urszula Janicka-Krzywda
- Przewodnik po Nadwiślańskim Parku Etnograficznym, autor opracowania p. Henryka Haduch

INWESTYCJE I REMONTY

- Wymiana strzechy słomianej na dachu młyna z Sadka

- Remont drewnianej podłogi w chałupie z Rozkochowa
- Wykonana została dokumentacja projektowo- kosztorysowa przeniesienia zabytkowego spichlerza folwarcznego z 1791 roku pochodzącego z Bobrka w powiecie oświęcimskim na teren Muzeum.
- Dokonano niezbędnych remontów wewnątrz pomieszczeń recepcyjnych na terenie skansenu i zamku Lipowiec (sekretariat, pokój strażników, pokój przewodników) oraz dokonano remontu drewnianego mostu na terenie skansenu.
- Usunięto cztery awarie sieci wodociągowej na starej części skansenu.

FREKWENCJA

- Zwiedzający ogółem – 48 961 osób, w tym:
 - grupy zorganizowane – 13 350 osób
 - zwiedzający indywidualni – 35 611 osób
- Uczestnicy wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych – 21 401 osób
 - lekcji muzealnych – 6 918 osób
 - programu Bon Kultury – 3 079 osób
 - koncertów – 1 255 osób
 - innych form (imprezy plenerowe, warsztaty, spotkania) – 10 149 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów – brak
- strona www:
 - liczba odwiedzin strony www – 100 888

❖ MUZEUM TATRZAŃSKIE IM. DRA TYTUSA CHAŁUBIŚŃKIEGO W ZAKOPANEM

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2013 ROKU

Modernizacja ekspozycji stałej w Galerii Władysława Hasióra. Budynek dawnej leżakowni Sanatorium Warszawianka pomieścił ekspozycję prac, a także mieszkanie i pracownię dla artysty. Dzięki dotacji MKiDN oraz Województwa Małopolskiego możliwe było przygotowanie i realizacja projektu dotyczącego modernizacji ekspozycji stałej i zagospodarowania pozostałych części budynku w celu stworzenia tam centrum edukacji i badań nad sztuką, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, które leżały w kręgu zainteresowań twórcy. W nowo otwartych przestrzeniach można zobaczyć nie prezentowane do tej pory prace, notatki, dzienniki Hasióra oraz jego bogaty księgozbiór (liczący łącznie około 2000 woluminów).

Przedstawiciele Muzeum uczestniczyli w pierwszym w historii **spotkaniu europejskich muzeów górskich**. Jego celem było wzajemne poznanie się oraz dyskusja o możliwościach współpracy. Spotkanie było jednym z wydarzeń obchodów 150. rocznicy powstania Club Alpino Italiano. Efektem zjazdu było podpisanie listu intencyjnego o współpracy między ośmioma muzeami i o wspólnych wysiłkach, mających na celu zachowanie, zwiększanie znaczenia i promowanie kultury górskiej (22-23.10.2013 r., Turyn).

Tatrzańskie Spotkania. Plakaty Turystyczne i Sportowe 1900-1950 – wystawa w Museo Nazionale della Montagna w Turynie. Na wystawie, zaprezentowano 30 plakatów ze zbiorów Muzeum, związanych z wydarzeniami sportowymi i kulturalnymi, odbywającymi się w Tatrach i w Zakopanem w pierwszej połowie XX wieku. Prezentacja była wydarzeniem towarzyszącym Dni Polskich w Turynie, odbywających się pn. *Festival nowych technologii - Odkryj Polskę*. Muzeum już od 5 lat aktywnie współpracuje z Narodowym Muzeum Górskim w Turynie we Włoszech. Projekt zrealizowano ze środków Miasta Zakopanego. Partner projektu: Biuro Promocji Zakopanego. Partnerzy włoscy: Museo Nazionale della Montagna w Turynie, Compagnia di San Paolo, Regione

Piemonte, Citta di Torimo, Club Alpino Italiano (8.11.2013 r.- 6.04.2014 r.).

Konferencja naukowa *Ekstremalnie*. Ekstremalnie – czyli jak? O tym rozmawiali na kolejnej, interdyscyplinarnej konferencji przedstawiciele różnych aktywności i dyscyplin – wśród nich antropologowie kultury, alpinisci, filozofowie i historycy. Organizatorzy: Muzeum Tatrzańskie, Fundacja *Zakopiańscy*. W *poszukiwaniu tożsamości*, redakcję kwartalnika *Konteksty* oraz Wydawnictwo Czarne (6-7.12.2013 r.).

WYSTAWY STAŁE – 10

Zbiory muzealne prezentowane są na 10 wystawach stałych.

W 2013 roku Muzeum zmodernizowało ekspozycję stałą w Galerii Władysława Hasióra udostępniając zwiedzającym całą spuściznę po artyście.

WYSTAWY CZASOWE – 14

- **Galeria Sztuki XX wieku w willi Oksza:**
 - *Lutnictwo podhalańskie – ciągłość tradycji*
 - *Ze Lwowa do Chamonix. W 100 lecie urodzin Tadeusza Wowkowicza*
 - *Ślicznotki na śniegu. Okładki czasopism 1880-1940* – wystawa Museo Nazionale della Montagna z Turynu
 - *Kolorystyczne impresje. Góry w litografii fotochromowej 1890-1910* – wystawa Museo Nazionale della Montagna z Turynu

– *Ruda Wanda i Opcio - zakopiańskie love story?*

– *Ja pójdę górą. Fotografie Anny Delimat*

• **Galeria Sztuki im W i J. Kulczyckich:**

– Kobierce wschodnie z kolekcji W. i J. Kulczyckich. Dar Anny Piotrowicz-Kulczyckiej

– *Pośród tatrzańskich i zakopiańskich idei*

• **Galeria Władysława Hasióra:**

– *Mieczysław Król-Łęgowski. Z kuźni Dziadka Śliwki - Jubileusz trzydziestolecia pracy twórczej*

– *Trenowanie fantazji. Pomniki Władysława Hasióra*

– *Gabinety osobliwości. Malarstwo Anny Schumacher*

• **Muzeum Stylu Zakopiańskiego w willi Koliba:**

– *Obrazy na szkle Eweliny Pęksowej w kolekcji Muzeum Tatrzańskiego*

– *Piękności w pejzażu górskim. Akt artystyczny. Fotografie Georges-Louisa Arlaud'a i Marcela Mey'a* wystawa Museo Nazionale della Montagna z Turynu

– *Fajeczkę kuryłbyk... rzecz o fajczarstwie na Podhalu*

• **Wystawy poza siedzibą muzeum:**

– *Spotkania z Tatrami. Plakaty turystyczne i sportowe 1900-1950 (Incontri sui Tatra. Manifesti di turismo e sport 1900-1950)* w Museo Nazionale della Montagna Duca degli Abruzzi w Turynie

Muzeum pozyskało środki zewnętrzne na 5 projektów.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA – 524

Lekcje muzealne: *Fauna Tatr, Trudne życie mieszkańców Tatr, Tajemnice malowanej skrzyni, Odwiedziny w chałupie góralskiej, Zbójnicy – mit i rzeczywistość, Góralskie korzenie stylu zakopiańskiego, Czym jest dzieło sztuki? Oswajanie sztuki nowoczesnej poprzez poznawanie twórczości*

Władysława Hasióra, Styl zakopiański w sztuce polskiej, Podhalańskie budownictwo ludowe a styl zakopiański

W ramach programu Bon Kultury przeprowadzono zajęcia pt: *Zostań odkrywcą Tatr, Syćkie piękne stroje....., Sen świstaka, czyli życie w górach, W tajemniczych ogrodach sztuki.*

Warsztaty prowadzone przez edukatora zewnętrznego Annę Łukawiecką: warsztaty malarstwa na szkle, gra miejska *Poszukiwacze skarbu Zakopanego*, gra muzealna *Tatrzańscy poszukiwacze skarbów*, zajęcia edukacyjno-warsztatowe *Zakopiańskie inspiracje.*

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA – 73 WYDARZENIA

W 2013 r. Muzeum zorganizowało, m.in.:

- spotkania z cyklu: *Wieczory czwartkowe w Muzeum Tatrzańskim, Muzeum Tatrzańskie w Dworcu Tatrzańskim, Wieczory górskie w schroniskach PTTK na hali Ornak i na Polanie Chochołowskiej i willi Oksza, Podwieczorek u Pana Kornela* – Spotkania dla dzieci w Muzeum Kornela Makuszyńskiego
- Obchody 60 rocznicy śmierci Kornela Makuszyńskiego

- Wystąpienie *Dawna sztuka ludowa Podhala* - Festiwal Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem
- *Akcja Oksza* – projekt fotograficzny uczniów szkoły im. Antoniego Kenara w Muzeum Tatrzańskim
- Ekspozycja prac Antoniego Kenara ze zbiorów Muzeum
- Noc Muzeów – bezpłatne zwiedzanie zakopiańskich filii MT, połączone z ciekawymi wydarzeniami
- Europejskie Dni Dziedzictwa – warsztaty *Sprowokuj swoją wyobraźnię*

oraz promocje książek, wydawnictw, pokazy filmów, konferencje, prezentacje, prelekcje i spotkania.

W filiach Muzeum Tatrzańskiego odbyły się 23 spektakle Teatru im. S. I. Witkiewicza - *OK!SZA* w willi Oksza oraz *Nieprzyjaciół w Kolibie* w willi Koliba.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Pracownicy Muzeum Tatrzańskiego przeprowadzili kwerendy naukowe, wywiady terenowe, inwentaryzacje miejsc, opracowania tematów wystaw, biogramy, liczenia fauny, dokumentacje wydarzeń historycznych oraz przygotowania do publikacji, m.in.:

- *Architektura i urbanistyka Zakopanego* pt. *Urbanistyka i architektura Zakopanego (1600–2010)* – weryfikacja, uzupełnienie materiałów i tekstu o nowe informacje i bibliografię
- *Historia uczestnictwa sportowców z terenu Podhala w najpoważniejszych imprezach światowego narciarstwa* (biogram sportowy Tadeusza Kwapienia, Wojciecha Fortuny)
- Analiza naukowa zgromadzonych materiałów i opracowanie ich, z wykorzystaniem literatury przedmiotu i wiedzy pozaźródłowej dot. m.in. przenikania się polsko-węgierskich wpływów kulturowych
- Prace związane z opracowywaniem tematu dzieciństwa w odniesieniu do terenu Podtatrza polskiego

- Prace związane z przygotowaniem wystawy poświęconej fajczarstwu.
- *Atlas Tatr* – zbieranie materiałów w terenie
- *Pomniki Władysława Hasióra*
- *Zakopiańska kolonia artystyczna*

POZYSKIWANIE ZBIORÓW MUZEALNYCH

Ogółem pozyskano do zbiorów 87 pozycji inwentarzowych (496 obiektów).

Do archiwum zakupiono: Korespondencje Władysława Hasióra z Hanną Kirchner (1965-1969) - cztery teczki oraz otrzymano dary, z których włączono do zasobu pięć teczek o zróżnicowanej tematyce.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

- W Muzeum wykonywano systematycznie opracowywanie kart ewidencyjnych dla nowych nabytków i zaległych kart katalogu naukowego, prowadzenie podstawowej dokumentacji zbiorów muzealnych, inwentaryzowanie i katalogowanie zbiorów bibliotecznych, archiwalnych.
- Kontynuowano:
 - *uzupełnianie brakującej dokumentacji fotograficznej zbiorów: etnograficznych i przyrodniczych.*
 - *dokumentację fotograficzną zabytkowego zielnika tatrzańskich roślin naczyniowych.*
 - *zakładanie, opracowywanie i aktualizację szczegółowej bazy danych zbiorów etnograficznych oraz sztuki.*
 - *opracowanie zbiorów etnograficznych i artystyczno-historycznych (w tym kolekcji fajek)*
- Archiwizowano fotografię, grafiki itp.
- Wykonywano zabiegi zabezpieczające-kosmetyczno-konserwatorskie.

PUBLIKACJE

W 2103 roku Muzeum Tatrzańskie przygotowało 2 publikacje:

- *Magia nart – historia polskiego narciarstwa do 2013*, W. Szatkowski
- *Lęgowe ptaki Orawy*, W. Cichocki

Opracowano koncepcję **albumu o sztuce zakopiańskiej** do roku 1939 oraz wykonano uzupełnień i weryfikacji archiwalnej i ikonograficznej do przygotowania publikacji pt. **Urbanistyka i architektura Zakopanego (1600–2010)**.

Wspólnie z Tatrzańskim Parkiem Narodowym, przygotowano publikację: **Ślady, szlaki, ścieżki. Pośród tatrzańskich i zakopiańskich wyobrażeń**.

Ponadto pracownicy publikowali w kwartalnikach, miesięcznikach i innych wydawnictwach o zasięgu lokalnym i krajowym. Dokonano również kilku korekt oraz przygotowano i złożono do druku 4 artykuły.

INWESTYCJE, REMONTY

- „Modernizacja ekspozycji stałej w Galerii **Władysława Hasiora**” – zrealizowano zadanie polegające na wykonaniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej adaptacji pomieszczeń (mieszkanie, pracownia) z przeznaczeniem na pomieszczenie muzealne oraz elementów etalazu, roboty budowlane i dostawę elementów etalazu i mebli, zakupie sprzętu – .

multimedialnego oraz dostosowano obiekt do nowej funkcji.

- Drobne bieżące naprawy: oświetlenia, instalacji elektrycznych, instalacji wodno-kanalizacyjnej, żaluzji okiennych, malowanie pomieszczenia biurowego, remont drzwiczek, usunięcie uszkodzeń powstałych w wyniku huraganu (grudzień 2013) w gmachu głównym Muzeum Tatrzańskiego oraz wili Koliba

FREKWENCJA

- Zwiedzający ogółem – 145 140 osób, w tym:
 - grupy zorganizowane – 53 109 osób
 - zwiedzający indywidualni – 92 031 osób
- Uczestnicy wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych – 2 588 osób
 - lekcji i gier muzealnych – 1 242 osobu
 - innych form (imprezy plenerowe, warsztaty, spotkania) – 1 346 osób
- liczba wolontariuszy, stażystów – 9
 - liczba odwiedzin strony www – 352 191

PODSUMOWANIE REALIZACJI BUDŻETU W 2013 ROKU

INSTYTUCJE KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Województwo Małopolskie prowadzi lub współprowadzi 23 instytucje kultury, z czego 21 jest wpisanych do rejestru Województwa.

Instytucje współprowadzone, wpisane do rejestrów innych podmiotów:

- Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie (Gmina Miejska Kraków)
- Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Instytucje współprowadzone, wpisane do rejestru Województwa:

- Teatr Scena STU
- Instytut Dialogu Międzykulturowego Jana Pawła II
- Muzeum Dom Rodzinny Jana Pawła II w Wadowicach

Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach, instytucja wpisana do rejestru Województwa Małopolskiego, zostało na podstawie odrębnej na podstawie odrębnej umowy przekazana do prowadzenia Powiatowi Gorlickiemu.

DOTACJE I PODSUMOWANIE REALIZACJI BUDŻETU – WYNIKI FINANSOWE

Dotacje podmiotowe na 1 stycznia 2013 dla instytucji kultury Województwa Małopolskiego zostały **zaplanowane w wysokości 81 382 730 zł**, w tym:

- z budżetu Województwa Małopolskiego – 79 367 866 zł;
- z budżetu państwa – 880 060 zł + (dla Muzeum Domu Rodzinnego Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach,
- z Fundacji Centrum im. Jana Pawła II „Nie lękajcie się” – 200 000 zł (dla Instytutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie);
- z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego – 1 814 864 zł, w tym:
 - Gmina Miejska Kraków – 1 780 000 zł (na działalność bieżącą dla: Krakowskiego Teatru Scena STU – 780 000 zł, Instytutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II – 1 000 000 zł);
 - Gmina Jabłonka – 22 594 zł (na działalność bieżącą dla Muzeum Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej);
 - Gmina Lipnica Wielka – 10 270 zł (na działalność bieżącą dla Muzeum Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej);
 - Gmina Raba Wyżna – 2 000 zł (na działalność bieżącą dla Muzeum

Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej);

Zwiększenia dotacji podmiotowych w trakcie roku budżetowego (poprzez budżet Województwa Małopolskiego)

Instytucje kultury otrzymały zwiększenie dotacji podmiotowej na realizację zadań statutowych w łącznej kwocie **6 966 490 zł** pochodzących z następujących źródeł:

- z budżetu Województwa Małopolskiego – 6 768 490 zł (tabela nr 1);
- z budżetu państwa:
 - 45 000 zł na realizację programu na rzecz społeczności romskiej przez Muzeum Okręgowe w Tarnowie;
- z budżetu Gminy Miejskiej Kraków – 61 000 zł (na działalność bieżącą dla: Krakowski Teatr Scena STU);
- z budżetu Gminy Nowy Targ – 13 000 zł (na organizację przedsięwzięć kulturalnych realizowanych w 2013 roku przez Galerię Sztuki "Jatki" Biuro Wystaw Artystycznych w Nowym Targu, Oddziału Małopolskiego Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu);
- z budżetu Miasta i Gminy Szczawnica – 25 000 zł na dofinansowanie działalności Muzeum Pienińskiego im. Józefa Szalaya w Szczawnicy, Oddziału Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu);

- z budżetu Gminy Miasta Tarnowa – 54 000 zł na działalność statutową Muzeum Okręgowego w Tarnowie;

Ponadto poza budżetem Województwa Małopolskiego budżet państwa przekazał dotację dla Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach 880.060 zł poprzez budżet

WYNIKI FINANSOWE

Wykonanie na dzień 31 grudnia 2013 roku (przed badaniem sprawozdania rocznego przez biegłego rewidenta, dlatego wyniki finansowe poszczególnych instytucji kultury mogą ulec zmianie – nie uwzględniają rozliczenia należności na podatek dochodowy oraz ewentualnych zmian wprowadzonych przez biegłych rewidentów badających bilanse instytucji).

- 8 instytucji osiągnęło dodatni wynik finansowy, (Muzeum Etnograficzne, Muzeum Okręgowo w Tarnowie, ODSTK Cricoteka, Krakowski Teatr Scena STU, Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II, Małopolski Instytut Kultury, Filharmonia Krakowska, Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach);
- 8 instytucji osiągnęło ujemny wynik finansowy;
- 4 instytucje osiągnęły ujemny wynik finansowy, który w przypadku 2 instytucji może wpłynąć na pogorszenie płynności finansowej w kolejnych latach (Muzeum Archeologiczne w Krakowie, Teatr im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem). W przypadku Muzeum Tatrzańskiego oraz w Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu poniesiona strata znajduje pokrycie w środkach finansowych z lat poprzednich.

Dotacje celowe dla instytucji kultury Województwa Małopolskiego na dofinansowanie wkładu własnego do projektów realizowanych przy udziale środków europejskich.

W 2013 roku 5 instytucji kultury Województwa Małopolskiego realizowało przy wsparciu środków europejskich w wysokości **4.302.653 zł 7 projektów „miękkich”** o łącznej wartości **8.572.121 zł**, w tym:

Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jako organizatora Muzeum.

Dotacje podmiotowe na 31 grudnia 2013 dla instytucji kultury Województwa Małopolskiego **wyniosły łącznie 88 349 220 zł.**

- I. 3 projekty w ramach **3 Osi Priorytetowej MRPO 2007-2013 Turystyka i przemysł kulturowy, Działanie 3.3. Instytucje kultury, Schemat B Organizacja imprez kulturalnych o charakterze regionalnym i ponadregionalnym:**

Europejski Festiwal Pasteli - Małopolska. VI Międzynarodowe Biennale Pasteli - Nowy Sącz 2013 – Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu – wartość projektu 753.487 zł, wartość wsparcia ze środków UE – 31.009 zł, wartość wsparcia ze środków budżetu państwa – 313.535 zł, okres realizacji 2012-2014.

Realizacja międzynarodowej wystawy w nowej siedzibie Cricoteki w 2014 roku– Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka w Krakowie – wartość projektu 911.801 zł, wartość wsparcia ze środków UE – 398.980 zł, okres realizacji 2012-2015.

Skrzydła Wielkiej Wojny - Małopolska 1914 – 2014 – Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie– wartość projektu 2.212.181 zł, wartość wsparcia ze środków UE – 68.661 zł, wartość wsparcia ze środków budżetu państwa – 994.244 zł, okres realizacji 2012-2015.

- II. 2 projekty w ramach **8 Osi Priorytetowej MRPO 2007-2013 Współpraca międzyregionalna, Działanie 8.2 Budowanie pozycji Małopolski w europejskich sieciach współpracy:**

Małopolskie Instytucje Kultury w sieci współpracy OPERA EUROPA – Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu – wartość projektu 1.053.204 zł, wartość wsparcia ze środków UE – 895.224 zł, okres realizacji 2012-2014.

Teatr XXI wieku - East meets West - West meets East" – Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie– wartość projektu 996.000 zł, wartość wsparcia ze środków UE – 786.000 zł, okres realizacji 2010-2013.

III. 1 projekt w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013:

Karpacka Mapa Przygody – wspólna promocja atrakcyjności turystycznej, przyrodniczej i kulturowej małopolsko-proszowskiego pogranicza – Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu – wartość projektu 1.784.452 zł, wartość wsparcia ze środków UE – 1.516.489 zł, okres realizacji 2009-2013.

IV. 1 projekt w ramach Programu „Programowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach dziedzictwa kulturowego” Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014:

Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca SCENA OTWARTA– Centrum Sztuki Mościce – wartość projektu 860.997 zł, wartość wsparcia ze środków EOG – 606.290 zł, wartość wsparcia ze środków budżetu państwa – 67.366 zł, okres realizacji 2013.

Więcej informacji o realizowanych projektach znajduje się w części dotyczącej poszczególnych instytucji kultury.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Wykaz propozycji zajęć edukacyjnych w projekcie „Bon Kultury” w 2013 roku

Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie – 3 propozycje kulturalne z różnymi wariantami dla grup docelowych, średnia wartość jednostkowego kosztu całkowitego – **33 zł** (w tym wkład własny zaproponowany przez Muzeum 7 zł – 21,2 %, wkład Województwa Małopolskiego – 24,5 zł – 74,2 %)

1. *Spotkania z bronią w Muzeum Armii Krajowej* – jednostkowy koszt całkowity 30 zł
2. *W szeregach Armii Krajowej* – 40 zł
3. *Dwa Światy – Dwa Muzea – podróże edukacyjne* – 29 zł

Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu – 3 propozycje kulturalne z różnymi wariantami, średnia wartość jednostkowego kosztu całkowitego – **24,7 zł** (75 % wkład Województwa Małopolskiego – 18,5 zł)

1. Moduł I: Obrzędowość i tradycja - jednostkowy koszt całkowity 22 zł
 - *Ludowa plastyka w obrzędowości dorocznej na Sądecczyźnie*
 - *Św. Andrzeju, dziej mi się po woli...- czyli ludowe zwyczaje i wróżby andrzejkowe*
 - *Wielkanoc, Wielkanoc...*
 - *Bóg się rodzi...*
 - *Odpukać w niemalowane drewno – wierzenia, przesady, zabobony w życiu mieszkańców Sądecczyzny*
2. Moduł II: Historia - jednostkowy koszt całkowity 18 zł
 - *Litery, bukwy, runy... - sekrety dawnych pism i języków*

- *Nowy Sącz – od przeszłości do współczesności*

- *Z przeszłości Sądecczyzny*

- *Z zapisków rodzinnego kronikarza – historia w moim życiu, ja w historii*

3. Moduł III: Rękodzieło - jednostkowy koszt całkowity 34 zł

- *Nie święci garnki lepią*

- *Tańcowała igła z nitką*

- *Koroneczka*

- *Fotografia z dawnych lat*

Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem – 4 propozycje kulturalne, średnia wartość jednostkowego kosztu całkowitego – **10,25 zł** (75 % wkład Województwa Małopolskiego – 7,69 zł)

1. *Sen świstaka czyli życie w górach* – jednostkowy koszt całkowity – 12 zł

2. *Ej syćkie pikne stroje, nopikniejse moje* – 12 zł

3. *W tajemniczych ogrodach sztuki...* – 7 zł

4. *Odkrywca Tatr* – 10 zł

Muzeum Archeologiczne w Krakowie – 4 propozycje kulturalne, średnia wartość jednostkowego kosztu całkowitego – **24,6 zł** (75 % wkład Województwa Małopolskiego – 18,45 zł)

1. *ArcheoWZORY wzorniki* – jednostkowy koszt całkowity 28 zł

2. *Poznajemy naszych przodków* – 24 zł
Poznajemy naszych przodków – Poznaj dotykem (N¹)* – 24 zł

3. *Podróże w starożytność* – 22,40 zł

- *Egipt, kraj faraonów – Wierzenia Starożytnych Egipcjan*

*Oferta edukacyjna dla osób niepełnosprawnych

- *Genialni naśladowcy – dokonania starożytnych Greków*
- *Piękne i pożyteczne – dokonania starożytnych Rzymian*

4. *Kroki w przeszłość* – 24 zł

Muzeum Okręgowe w Tarnowie – 6 propozycji kulturalnych z różnymi wariantami, średnia wartość jednostkowego kosztu całkowitego – **25,3 zł** (75 % wkład Województwa Małopolskiego – 19 zł)

1. *Przygoda z maskaradem* – średni jednostkowy koszt całkowity – 26 zł
 - *Życie w średniowiecznym mieście* - 32 zł
 - *Strzesz sobie gęby bo ci wytnę zęby* – 20 zł
 - *Od Leliwy do Pogoni* – 20 zł
 - *Szlak renesansu* – 32 zł
2. *Na kolorowym szlaku* - średni jednostkowy koszt całkowity – 30 zł
 - *Szlak cygański* – 32 zł
 - *Szlak zalipiański* – 28 zł
3. *Tajemnice archeologii* – średni jednostkowy koszt całkowity – 32 zł
 - *Czym zajmuje się archeologia* – 32 zł
 - *Warsztaty artysty prehistorycznego* – 32 zł
4. *Dwór i wieś w XIX wieku* - średni jednostkowy koszt całkowity – 16 zł
 - *W gościnie u premiera* – 16 zł
 - *Nadwiślańskie Soplicowo – czytając „Pana Tadeusza”* – 16 zł
5. *Dzieje oręża polskiego* – 16 zł
 - *Z orężem przez wieki*
 - *Oblicza pamięci*
6. *Jedz, pij i długo żyj* – 32 zł

Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej – 2 propozycje kulturalne z różnymi wariantami, jednostkowy koszt całkowity – **40 zł** (75 % wkład Województwa Małopolskiego – 30 zł)

1. *Pełny kotliczek zyntycy – niezły wypas na Zubrzycy* - zajęcia dotyczące

pasterstwa, ze szczególnym uwzględnieniem jego charakterystyki na terenie Orawy – 40 zł

2. *Kręć się, kręć wrzeczono...* - 40 zł

Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu - 1 propozycja kulturalna podzielona na 4 spotkania, wartość jednostkowego kosztu całkowitego – **30 zł** (w tym wkład własny zaproponowany przez Centrum 2,5 zł – 8,3 %, wkład Województwa Małopolskiego – 19,50 zł - 65 %)

1. *Sztuka (nie) dla sztuki* - jednostkowy koszt całkowity 30 zł
 - *Mali projektanci i ikony dizajnu.*
 - *Typografia czyli typki liter,*
 - *Architektura z arcytektury,*
 - *Oswajanie przestrzeni (land-art.).*

Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie - 4 propozycje kulturalne dostosowane do różnych grup odbiorców, w tym dla osób niepełnosprawnych, średnia wartość jednostkowego kosztu całkowitego – **21,63 zł** (wkład Województwa Małopolskiego – 16,13 zł - 74,5 %)

1. *W 90 minut dookoła świata (N)* – jednostkowy koszt całkowity 20 zł
2. *Gdzie mieszka Krakowiak i Krakowianka? (N)* – 20 zł
3. *Mobilny kalendarz (N)* – 20 zł
4. *Ile zapachów zna Twój nos? Z wizytą w dawnych warsztatach (N)* – 26,5 zł

Centrum Sztuki Mościce – 3 propozycje kulturalne, średnia wartość jednostkowego kosztu całkowitego – **29,3 zł** (75 % wkład Województwa Małopolskiego – 22 zł)

1. *Warsztat TRZECH MUZ – TEATR* – jednostkowy koszt całkowity – 26 zł
2. *Warsztat TRZECH MUZ – MUZYKA* – 30 zł
3. *Warsztat TRZECH MUZ – TANIEC* – 32 zł

Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie – 5 propozycji kulturalnych z różnymi wariantami, średnia wartość jednostkowego

kosztu całkowitego – **34,66 zł** (75 % wkład Województwa Małopolskiego – 26 zł)

1. *Goniąc marzenia - poczuj się pilotem, poczuj się VIPem* – jednostkowy koszt całkowity – 32 zł
2. *Muzeum Lotnictwa Polskiego wszystkimi zmysłami – warsztaty dla Niewidomych i Niedowidzących (N)* – 40 zł
3. *Lotniczych wspomnień czar* – 30 zł
4. *Samolot – piękno i moc* - średnia wartość – 31,3 zł
 - *Spotkania z samolotem w tle* – 30 zł
 - *Zagadki lotu, tajemnice lotu* – 32 zł
 - *Samolot – piękno i moc. Zaprojektuj swój samolot* – 32 zł
5. *Na skrzydłach wyobraźni. Ze sceny do gwiazd* – 40 zł
 - *Interaktywne oprowadzanie z postacią historyczną*

Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie i Zamek Lipowiec – 3 propozycje

kulturalne, średnia wartość jednostkowego kosztu całkowitego – **36 zł** (75 % wkład Województwa Małopolskiego – 27 zł)

1. *Wspomnień czar* – jednostkowy koszt całkowity – 36 zł
2. *Gra edukacyjna na Zamku Lipowiec* – 36 zł
3. *Śladem wiejskich rzemiosł* – 36 zł

Muzeum - Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach – 4 propozycje kulturalne z różnymi wariantami, średnia wartość jednostkowego kosztu całkowitego – **24 zł** (75 % wkład Województwa Małopolskiego – 18 zł)

1. *Co kryje sprytnik i komora* – jednostkowy koszt całkowity – 26 zł
2. *Pogórzańska moda* – 24 zł
3. *Tajemnice starych zabaw i zabawek* – 24 zł
4. *Magia ziół* – 22 zł

ZAŁĄCZNIK NR 2

Wykaz podmiotów, którym udzielono dotacji w konkursie pn. *Mecenat Małopolski – w 2013 r.*

Lp.	ZADANIE	WNIOSKODAWCA	DOTACJA (zł)
1	Wakacyjne spotkania z Operą	Stowarzyszenie „HUCUŁ” przy Stadninie Koni Huculskich „GŁADYSZÓW” Sp. z o.o.	15 000
2	Multimedialna trasa muzealna na wystawie stałej Oszpicy w Muzeum Żydowskim w Oświęcimiu	Fundacja Edukacyjne Centrum Żydowskie	20 000
3	„Bortniańskiego powrót do Bartnego” VIII Edycja	Diecezjalny Ośrodek Kultury Prawosławnej „ELPIS”	10 000
4	Koncerty w Muzycznej Owczarni	Stowarzyszenie Muzyczna Owczarnia	10 000
5	Małopolskie inspiracje sztuką europejską – Trzebinia 2013	Stowarzyszenie „ANIMA”*	22 000
6	53. Krakowski Festiwal Filmowy	Krakowska Fundacja Filmowa	80 000
7	Mumerus w Małopolsce	Stowarzyszenie Teatr Mumerus	10 000
8	Alternatywna scena MDSM	Fundacja na Rzecz Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu	10 000
9	Barokowe Eksploracje III – cykl koncertów i warsztatów w Małopolsce	Szczawnicki Chór Kameralny	30 000
10	XXI Konkurs Poezji Religijnej im. ks. Prof. Tischnera	Związek Podhalan Zarząd Oddziału w Ludźmierzu	3 000
11	XVIII-ty Ogólnopolski Festiwal Artystyczny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Śpiewaj z nami”, Tarnów 2013	Stowarzyszenie „Bądźmy Razem” na Rzecz Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych	10 000
12	Letnia Szkoła Wyszehradzka – 12 edycja	Stowarzyszenie Willa Decjusza	20 000
13	Ogrody Twórczości 2013	Stowarzyszenie Willa Decjusza	15 000

14	Polska Nagroda im. Sergio Vieira de Mello Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka, Jubileuszowa 10. edycja oraz międzynarodowa konferencja: „Współczesna Europa, między obojętnością a strachem”	Stowarzyszenie Willa Decjusza	20 000
15	Interaktywne koncerty symfoniczne dla najmłodszych „Bajkowe Melodie”	Fundacja Bielecki Art	50 000
16	"Festiwal Sztuk – Oblicza Madonny – Lanckorona 2013 rok"	Fundacja CULTURA Kultury	15 000
17	Festiwal Twórczości Korowód	Fundacja Piosenkarnia Anny Treter	15 000
18	20 Międzynarodowy Festiwal Filmowy Etiuda&Anima 2013	Stowarzyszenie Rotunda	30 000
19	38. Krakowskie Reminiscencje Teatralne	Stowarzyszenie Rotunda	40 000
20	"Art Meeting – Tomaszowice 2013" Strefa intymna	Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Krakowski	10 000
21	XIII Dni Wokalistyki Operowej z Kursem dla młodych artystów – śpiewaków	Polskie Stowarzyszenie Pedagogów Śpiewu*	8 000
22	Najpiękniejszy Dzień Lata	Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju”	50 000
23	Galicjaner Sztetl. Dni pamięci Żydów Galicyjskich. Getto. Ostatnie dni	Komitet Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie	10 000
24	II Spotkania Muzyczne na Instrumenty z Duszą Skrzydlatą	Stowarzyszenie Pogranicza	15 000
25	Koncerty chóru PUELLAE ORANTES jako efekt edukacji muzycznej	Dziewczęcy Chór Katedralny „PUELLAE ORANTES”	30 000
26	Warsztaty, konkursy i prezentacje muzyczne dzieci i młodzieży z Sędziszowej i z gminy Bobowa, jako przykład budowania tożsamości lokalnej w kontekście zachowania dziedzictwa kulturowego - tradycji, zwyczajów i dawnych zawodów. Zakup strojów ludowych dla dzieci z Sędziszowej.	Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Sędziszowice i Okolic	8 000
27	Śpiew, muzyka, taniec – skarby kultury podhalańskiej	Związek Podhalan w Polsce	25 000

28	VI Nowosądecki Przegląd Poezji, Pieśni i Piosenki Patriotycznej „Pod Skrzydłami Orła”	Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych przy Środowisko-wym Domu Samopomocy w Nowym Sączu „JESTEŚMY”	7 000
29	Kapliczki południowej Małopolski	Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „Kana”	10 000
30	Debaty Kaneńskie	Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „Kana”	6 000
31	Doposażenie dziecięcego zespołu regionalnego w stroje oraz organizacja zajęć muzyczno-tanecznych	Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Wsi Krzczonów	7 000
32	Małopolskie ślady dziejów kawalerii polskiej. Jubileuszowy Popis Tarnowskiego Oddziału Jazdy im. 5 Pułku Strzelców Konnych	Oddział Terenowy Stowarzyszenia „Szwadron Jazdy RP” - Tarnowski Oddział Jazdy im. 5 Pułku Strzelców Konnych	10 000
33	Opracowanie, zrealizowanie i rozpowszechnienie filmu dokumentalno-edukacyjnego o tematyce historycznej „Małopolska Wenus”	Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego*	5 000
34	VI Letni Festiwal Jazzu Tradycyjnego „Jazzowy Rynek - Tarnów 2013”	Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu Tradycyjnego „Leliwa”	10 000
35	Czwartek Jazzowy - całoroczny cykl spotkań z jazzem tradycyjnym w BombayMusic Tarnów	Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu Tradycyjnego „Leliwa”	10 000
36	XXXI Konkurs Muzyk, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych i Drużbów Weselnych DRUZBACKA	Stowarzyszenie Lachów Podegrodzkich	15 000
37	Bliskie spotkania ze sztuką i twórczością ludową Lachów Podegrodzkich	Stowarzyszenie Lachów Podegrodzkich	5 000
38	World Art. Underground – Wieliczka 2013	Leśny Partyzant	10 000
39	58. Krakowskie Zaduszki Jazzowe	Leśny Partyzant	15 000
40	Spektakl teatralny Aleksandra Fredry „Gwałtu co się dzieje”	Fundacja Sztuki Teatralnej i Filmowej Plejada	30 000
41	Spektakl „Muzeum Figur Woskowych”	Stowarzyszenie Krakowska Fabryka Talentów	5 000

42	Ja, świadomy obywatel – program działań edukacyjnych	Panteon Narodowy	12 000
43	VII Warsztaty Gospel w Skawinie	Kościół Zielonoświątkowy, Zbór „Syloe” w Skawinie	10 000
44	Musica Poetica 2013	Stowarzyszenie Artystyczne Pro Musica Mundi	25 000
45	Nowa Huta HIPHOPday	Stowarzyszenie Zajawka	5 000
46	„Od wrażliwości do wartości” – cykl koncertów edukacyjnych dla dzieci i dorosłych	Stowarzyszenie im. Mieczysława Karłowicza w Zakopanem	25 000
47	Ziemia Małopolska w rękodziele i malarstwie. Małopolska Galeria Sztuki Nieprofesjonalnej	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Niepołomickiej	10 000
48	„Gwarzomy, bo swoje zamiłowanie do gwary mamy”	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich Wsi Stadła	5 000
49	XVI Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Świat pod Kyczerą”	Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca „Kyczerą”	15 000
50	II Sądecki Festiwal Kultury	Fundacja Sądecka	25 000
51	Lekcje teatru – lekcje życia – 2013	Stowarzyszenie Skrzydła - Centrum Terapii, Sztuki i Integracji	15 000
52	Pokochać melodie i tańce spiskie	Towarzystwo Słowaków w Polsce	5 000
53	Podtrzymanie i popularyzacja tradycji „dziadów” we wsi Rybna	Stowarzyszenie „Wokół Rybnej”	5 000
54	XXXI. Łemkowska Watra	Zjednoczenie Łemków w Gorlicach	20 000
55	Ucieczka z Auschwitz - realizacja edukacyjnego filmu dokumentalnego o ucieczce rotmistrza Witolda Pileckiego z KL Auschwitz	Stowarzyszenie Auschwitz Memento	30 000
56	Bliżej piękna - międzypokoleniowy projekt z edukacją artystyczną, wystawą, konkursami, spektaklem teatralnym	Towarzystwo Ratowania Kultury w Nowej Hucie	10 000
57	XVII Jesienny Festiwal Teatralny	Stowarzyszenie Animatorów Kultury w Nowym Sączu	40 000
58	XIV Międzynarodowy Festiwal Koronki Klockowej w Bobowej	Stowarzyszenie Twórczości Regionalnej w Bobowej	15 000

59	Zarządzanie Strachem - Festiwal Sztuki Angażującej	Stowarzyszenie Teatr Nowy	20 000
60	Kalejdoskop Małopolskiego Folkloru	Myślenickie Towarzystwo Kultury	17 000
61	Kobieca Transmisja V – Lady Fest w Małopolsce	Stowarzyszenie Kobieca Transmisja	15 000
62	Obok Orła znak Pogoni, poszli nasi w bój bez broni - mieszkańcy Gminy Krzeszowice w Powstaniu Styczniowym	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej	6 000
63	Nagranie i promocja nowej płyty CD „Muzyka dawna w Tarnowskiej Katedrze” Chłopięcego Chóru Katedralnego „Pueri Cantores Tarnovienses”	Chłopięcy Chór Katedralny „Pueri Cantores Tarnovienses”	15 000
64	Regionalna i światowa promocja postaci Zbigniewa Seiferta – wybitnego skrzypka jazzowego z Krakowa oraz innowacyjne przedsięwzięcia z nią związane jako prolog Międzynarodowego Jazzowego Konkursu Skrzypcowego im. Zbigniewa Seiferta	Fundacja im. Zbigniewa Seiferta	15 000
65	Mozart kontra Sinatra – Multimedialna podróż przez muzykę i sztukę XIX i XX wieku. Między muzyką klasyczną, a rozrywkową: symbioza, czy odwieczna walka o ideały muzyczne? – II edycja	Stowarzyszenie Muzyka Świata Akord	15 000
66	XIX Międzynarodowy Festiwal Jazzowy „Starzy i młodzi, czyli Jazz w Krakowie”	Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne Jazzowy Kraków	20 000
67	XIV Święto Fasoli w Zakliczynie	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Zakliczyn „Klucz”	10 000
68	Dni Powiatu Tarnowskiego – Brawo Zakliczyn, Brawo Tarnowskie	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Zakliczyn „Klucz”	10 000
69	Nowa Huta. Dlaczego Nie?! – Filmy w muzyce zakłète	Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty	15 000
70	II Festiwal Zakłète w Dyni	Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty	10 000
71	Zakup strojów ludowych dla Zespołu Regionalnego „Niskowioki” działającego w ramach OSP Niskowa, które umożliwią udział w Święcie Dzieci Gór w 2013 r.	Ochotnicza Straż Pożarna w Niskowej	15 000

72	Tradycja łączy pokolenia	Stowarzyszenie Nowoczesna Gospodyni	8 000
73	Pogłębianie wiedzy o regionach Polski	Stowarzyszenie „Dla Środowiska”	12 000
74	Feel the Beat	Fundacja „TOP”	8 000
75	„Odsiecz Wiedeńska” – 330 lat pamięci	Stowarzyszenie Chór Chłopięcy Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej	7 000
76	Prapremiery w Teatrze BARAKAH	Fundacja Dziesięciu Talentów na rzecz Teatru BARAKAH	20 000
77	Ocalić historie i pamięć. Klisze pamięci – labirynty Mariana Kołodzieja. Modernizacja Ekspozycji dzieł jednego z pierwszych więźniów KL Auschwitz oznaczonego numerem 432	Klasztor Niepokalanego Poczęcia NMP Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (Franciszkanów)	40 000
78	Fantastycznie klasycznie	Fundacja Pomocy Artystom Polskim CZARDASZ	30 000
79	Kultura i tradycja zbliża pokolenia	Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich	10 000
80	Uśmiech Świętej Jadwigi	Parafia Rzymskokatolicka Świętej Jadwigi Królowej	20 000
81	6 Festiwal Muzyczny Barbakan	Fundacja Barbakan	20 000
82	XVIII Last Night of the Proms in Cracow	Krakowskie Towarzystwo Przemysłowe	20 000
83	Mistrz i uczeń	Stowarzyszenie PLUS ULTRA	10 000
84	Mali Etno-odkrywczy	Stowarzyszenie Hejnał Trąbki	6 000
85	„Wesoły Krakowiaczek” – program warsztatów rozwijających zainteresowania i pasję wśród dzieci i młodzieży z zakresu pieśni i tańców ludowych	Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich w Szczygłowie	5 000
86	VIII Międzynarodowy Plener Malarski – Sympozjum Kultur Lokalnych	Fundacja Rozwoju Ziem Górskich	10 000
87	Festiwal ETNomania i Otwarte Pracownie na Szlaku Tradycyjnego Rzemiosła 2013	Fundacja NADwyraz	10 000
88	Pola Chwały 2013	Stowarzyszenie Miłośników Historii Wojskowości „Pola Chwały”	7 000

89	„Siła Miłości” Koncert – Spotkanie Pamięci Ofiar obozu w Ravensbruck. Wieczór poezji Grażyny Chrostowskiej i spotkanie z prof. Wandą Póltawską na temat: Poezja i Teatr w warunkach niewoli	Stowarzyszenie „Prawy Brzeg”	10 000
90	Bohaterowie na trudne czasy	Stowarzyszenie na Rzecz Badań i Dokumentacji Kultury „A posteriori”	15 000
91	Objazdowa prezentacja spektakli „Koziołek Matołek” dla dzieci i młodzieży	Stowarzyszenie „Scena Moliera” – Krakowskie Centrum Współpracy Teatralnej z Zagranicą oraz Krzewienia Zasad Integracji Społecznej poprzez Sztukę	10 000
92	Przygotowanie i prezentacja międzypokoleniowego spektaklu „Promieniowanie Ojcostwa”	Stowarzyszenie „Scena Moliera” – Krakowskie Centrum Współpracy Teatralnej z Zagranicą oraz Krzewienia Zasad Integracji Społecznej poprzez Sztukę	10 000
93	Kultura w dialogu: czeskie fenomeny	Małopolska Fundacja Muzeum Sztuki Współczesnej	30 000
94	Ars Cameralis – Opera Kameralna w Regionie	Ars Cameralis	20 000
95	Ars Cameralis – Operowy Teatr Lalek – La Serva Padrona	Ars Cameralis	20 000
96	Ars Cameralis – Operowy Teatr Lalek – Dziadek Do Orzechów	Ars Cameralis	20 000
97	Skarby muzyki w perle kultury – cykl koncertów w najstarszym polskim Opactwie Benedyktynki w Staniątkach	Opactwo św. Wojciecha Mniszek Benedyktynki w Staniątkach	10 000
98	Twarze Regionu – Małopolscy Ambasadorowie kultury i sztuki	Fundacja Aktywne Dzieciaki im. dr. H. Jordana	10 000
99	Sianokosy w Polanach	Związek Podhalań oddział Kościelisko	15 000
100	Jadwiga Wolska: fotografka z podkrakowskiej Dołęgi	Fundacja Archeologia Fotografii	15 000
101	Rozstaje 2013. 15. Festiwal Muzyki Tradycyjnej	Rozstaje: u zbiegu kultur i tradycji	40 000

102	II Festiwal Chórów Cerkiewnych w Krynicy-Zdroju	Parafia Prawosławna pw. Św. Włodzimierza w Krynicy-Zdroju	15 000
103	Cykl Koncertów Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej w 2013 roku	Tarnowska Orkiestra Kameralna	15 000
104	IV Festiwal Organistów Diecezji Tarnowskiej „Cantantibus Organis – Tarnów – Tuchów 2013”	Diecezja Tarnowska Kościoła Rzymskokatolickiego	10 000
105	Biegiem – słowem – śpiewem do patriotyzmu!	Krakowski Klub Sportowy „Jura Moto Sport”	8 000
106	VI Letni Festiwal Muzyka Nad Zdrojami Szczawnica 2013	Kulturalny Szlak	15 000
107	II Festiwal Barok na Spiszu Niedzica 2013	Kulturalny Szlak	15 000
108	650 lat lokacji Sękowej	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Sękowa	20 000
109	IX Przegląd Twórczości Patriotycznej Młodzieży Województwa Małopolskiego	Małopolskie Centrum Edukacji „MEC”	10 000
110	Sztuka blisko nas	Stowarzyszenie Raciechowice 2005	10 000
111	Kontynuacja rozbudowy i doposażenia Turystycznej Izby Pamięci Oddziału PTTK „Ziemi Tarnowskiej” w Tarnowie	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Ziemi Tarnowskiej” w Tarnowie	5 000
112	Jarmark św. Jakuba	Parafia Rzymskokatolicka Św. Jakuba Apostoła w Więclawicach	15 000
113	Noc Świętego Justa. Oratorium Sądeckie	Towarzystwo Gimnastyczne SOKÓŁ w Nowym Sączu	25 000
114	„Muzyka Zaklęta w Drewnie” – Cykl koncertów na Szlaku Architektury Drewnianej	Małopolska Organizacja Turystyczna	50 000
115	VII edycja programu edukacyjno-kulturalnego „Labirynt Historii”	Fundacja Nomina Rosae Ogród Kultury Dawnej	12 000
116	Strefa Wolnego Czytania IV Edycja – Inaczej Książka	Fundacja Sztuki Nowej ZNACZY SIĘ	15 000
117	Edukacja Muzyczna Dzieci i Młodzieży poprzez Społeczne Ogniska Muzyczne	Sądeckie Towarzystwo Muzyczne	25 000

118	„Filharmonia pod strzechami” – cykl koncertów Orkiestry Kameralnej w Nowym Targu	Stowarzyszenie Viva l'Arte	20 000
119	III Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej im. Henryka Mikołaja Góreckiego	Fundacja Pro Musica Nova	30 000
120	Festiwal Orkiestr i Big Bandów	Stowarzyszenie Muzyczne Krakowska Orkiestra Staromiejska	10 000
121	III Międzynarodowy Festiwal Improwizacji Scenicznej „Improfest”	Stowarzyszenie Promocji Sztuki Kabaretowej „PAKA”	10 000
122	29. Ogólnopolski Przegląd Kabaretów PAKA	Stowarzyszenie Promocji Sztuki Kabaretowej „PAKA”	30 000
123	Społeczne i rozwojowe funkcje architektury – kształtowanie urbanistyki miast. Od wolnych przestrzeni użytkowych do rewitalizacji poprzez kulturę. Architektura Muzyki – obiekty dla muzyki	Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział Krakowski	15 000
124	Tradycja Orkiestry Górniczej	Stowarzyszenie Górnicze „Sutoris” im. Antoniego Langerera	10 000
125	XXXVI Dni Muzyki Karola Szymanowskiego w Zakopanem	Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego	20 000
126	II Letni Przegląd Filmów o Jaworkach i powstałych w Jaworkach	Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Jaworek	3 000
127	VII Pieniński Festiwal Kultur Górskich – Łemków, Rusnaków i Górali	Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Jaworek	12 000
128	Transfer wiedzy i kompetencji w służbie dziedzictwu narodowemu	Podgórskie Stowarzyszenie Kulturalno-Społeczne	10 000
129	XXIV Przegląd Piosenki Religijnej wyrazem wdzięczności za 650 lat Kościoła pw. św. Andrzeja Apostoła w Lipnicy Murowanej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła w Lipnicy Murowanej	10 000
130	Jubileuszowy 10. Festiwal Sztuki ArtFest 2013	Tarnowskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych	40 000
131	PODKOWA - Program Ocalenia Dokumentów na Wschodzie	Fundacja Badań Europejskich „Sarmacja”*	100 000

132	Obyczaj dawny	Niepołomickie Bractwo Rycerskie	3 000
133	Odszukać i profesjonalnie rozwinąć talent, to nadrzędny obowiązek	Orkiestra Dęta Sobolów	20 000
134	Etno.FM - Małopolskie Radio Kulturalne – rozbudowa oferty stacji oraz prowadzenie relacji na żywo z największych imprez folklorystycznych i kulturalnych w Małopolsce w 2013 roku	Gorczańska Organizacja Turystyczna	10 000
135	Zagrajmy to jeszcze raz... w Nowej Hucie. Brzmienie lat 80. i 90. XX wieku	Nowohuckie Stowarzyszenie Muzyczne „Jazz & Beat & Rock”	7 000
136	Chór Polskiego Radia – dedykacje muzyczne	Fundacja Rozwoju Sztuki – Sonoris	80 000
137	VI Międzynarodowe Warsztaty Gitarowe w Lanckoronie	Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej	20 000
138	Dzieje Liceum Ogólnokształcącego im. Marcina Wadowity – pamiątka na 150-lecie historii szkoły (1866-2016), którą w 1938 roku ukończył Karol Wojtyła (bł. Jan Paweł II)	Stowarzyszenie Absolwentów Liceum Ogólnokształcącego im. Marcina Wadowity w Wadowicach	6 000
139	XIII Międzynarodowy Festiwal „Młodzi Artyści w Krakowie”	Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Zielonki	10 000
140	Bogumiła Gizbert-Studnicka zaprasza na koncert	Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Zielonki	20 000
141	III Przegląd Kultury Romskiej	Ludowy Klub Sportowy Czarnochowice	5 000
142	Trendy Kultury	Fundacja KGM Progress	15 000
143	Jeszcze polska muzyka... 2013	Stowarzyszenie imienia Ludwiga van Beethovena	200 000
144	XVII Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena w Małopolsce	Stowarzyszenie imienia Ludwiga van Beethovena	30 000
145	6. Międzynarodowy Festiwal Filmów dla Dzieci	Fundacja Rozwoju Kina	30 000
146	Znajomość korzeni - kluczem rozwoju regionu	Stowarzyszenie „Razem dla Regionu”	15 000

147	Muzyczna podróż przez epoki	Orawskie Stowarzyszenie Artystyczne	15 000
148	Cudowna Moc Bukietów	Instytut Dziedzictwa	20 000
149	Opracowanie i wydanie monografii etnograficznej Górali Zagórzańskich	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej	15 000
150	Dziedzictwo Ignorowane, ewangelicka sztuka i kultura w Małopolsce	Parafia Ewangelicko-Augsburska św. Marcina w Krakowie	10 000
151	Miesiąc Fotografii w Krakowie 2013	Fundacja Sztuk Wizualnych	50 000
152	Krakowska Jesień Jazzowa VIII edycja	Fundacja Dom Kultury Alchemia	30 000
153	Maciej Miechowita. Druk książki	Towarzystwo Przyjaciół Sztuki w Miechowie	8 000
154	A to Polska właśnie	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Chrzanowie	15 000
155	Festiwal STeN 13	Stowarzyszenie Teatrów Nieinstytucjonalnych STeN	8 000
OGÓŁEM			2 876 000

*Oferent zrezygnował z przyznanej dotacji

Spośród 337 ofert złożonych w konkursie w 2013 r. 100 ofert nie zostało dopuszczonych do oceny merytorycznej, ponieważ nie spełniły one wymogów formalnych, określonych w Regulaminie konkursu. Najwięcej ofert zostało złożonych przez stowarzyszenia – 244, Fundacje – 77 i podmioty kościelne – 15. Największe wsparcie finansowe uzyskały podmioty mające siedzibę na terenie powiatu: Kraków – 63, Tarnów – 13, nowosądeckiego – 7, gorlickiego – 7, Nowego Sącza – 10, nowotarskiego – 8, wielicki – 9.

ZAŁĄCZNIK NR 3

Wykaz podmiotów, którym udzielono dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego – w 2013 r.

Lp.	ZADANIE	WNIOSKODAWCA	DOTACJA (zł)
1	Częściowa odbudowa skrzydła wschodniego ruin zamku w Dobczycach z bramą i wjazdem. Etap V	PTTK oddział w Dobczycach	20 000
2	Remont dachu zabytkowego kościoła parafialnego w Biskupicach – II etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Biskupicach	50 000
3	Prace konstrukcyjne wewnątrz wieży kościoła pw. Znalezienia Krzyża św. w Łazanach	Parafia Rzymskokatolicka pw. Znalezienia Krzyża Świętego w Łazanach	20 000
4	Remont elewacji klasztoru OO. Bernardynów w Alwerni – kontynuacja prac	Klasztor OO. Bernardynów w Alwerni	60 000
5	Remont i konserwacja zespołu zabytkowego kościoła pw. św. Antoniego Opata w Męcynie, VI etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Antoniego Opata w Męcynie	40 000
6	Remont budowlano-konserwatorski XV-wiecznego kościoła filialnego pw. Świętego Krzyża w Miechowie-Siedliskach, konserwacja bramy w otoczeniu kościoła - kontynuacja prac z roku 2012	Parafia Rzymskokatolicka przy Bazylice Grobu Bożego w Miechowie	25 000
7	Wykonanie izolacji poziomej murów zabytkowego kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Gręboszowie	Parafia Rzymskokatolicka Wniebowzięcia NMP w Gręboszowie	30 000
8	Konserwacja techniczna i estetyczna elewacji kościoła pw. Narodzenia NMP w Borzęcinie – etap trzeci (nawa główna, zakrystia i prezbiterium)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Borzęcinie	40 000
9	Remont elewacji i dachu kościoła pw. św. Marcina w Mogilnie	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Biskupa w Mogilnie	40 000
10	II etap remontu odwodnienia wokół kościoła filialnego w Łabowej, dawnej cerkwi greckokatolickiej pw. Opieki NMP (wymiana studni i rur kanalizacji ogólnospławnej)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Łabowej	20 000

11	Stryśzów, kościół parafialny z XVIII i XIX w.: remont elewacji: etap III - końcowy: remont tynków zewnętrznych, zakres III-2 remont fasady zachodniej do gzymsu +11,75	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Kantego w Stryśzowie	30 000*
12	Remont posadzki w zabytkowym kościele parafialnym pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Spytkowicach – dokończenie	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny w Spytkowicach	20 000
13	Wymiana konstrukcji i pokrycia wieży nad transeptem kościoła parafialnego w Nawojowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Nawiedzenia NMP w Nawojowej	40 000
14	Wymiana okien jednoramiennych systemu euroline-I, 8 szt. oraz wymiana drzwi dwuskrzydłowych – 1 szt. z drewna sosnowego klejonego warstwowo	Klasztor – Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP w Nowym Sączu	15 000
15	Remont i konserwacja Kaplicy Grobowej Rodu Myszkowskich w Tymbarku	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Tymbarku	20 000
16	Ludźmierz, Kościół parafialny (Bazylika Mniejsza) pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny (XIX w.): remont	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Ludźmierzu	47 000
17	Remont konserwatorski dachu kościoła parafialnego pw. św. Antoniego Padewskiego w Cikowicach, 32-700 Bochnia – etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Antoniego Padewskiego w Cikowicach	40 000
18	Zabezpieczenie skarpy pod synagogą Chewra Lomdej Misznajot w Oświęcimiu	Fundacja Edukacyjne Centrum Żydowskie w Oświęcimiu	40 000
19	Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. św. Piotra i Pawła w Otfinowie w zakresie wykonania izolacji poziomej ścian – IV etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Otfinowie	20 000
20	Remont sufitów i szalowania wewnętrznego cerkwi prawosławnej pw. św. św. Kosmy i Damiana w Bartnem	Parafia Prawosławna pw. św. św. Kosmy i Damiana w Bartnem	25 000
21	Wymiana i uzupełnienie nawierzchni trasy Drogi Krzyżowej w zabytkowym zespole dworsko-parkowym pomiędzy kościołem parafialnym pw. NMP Królowej Polski w Raciborsku a kaplicą cmentarną (zakres: od bramy południowo-zachodniej cmentarza do placu przy kościele)	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Polski w Raciborsku	20 000
22	Prace konserwatorskie przy XVI i XVII-wiecznych nawarstwieniach malarskich ścian i stropu nawy kościoła pw. św. Andrzeja Apostoła w Łukowicy	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła w Łukowicy	40 000

23	Trybsz – Kompleksowe prace konserwatorskie XVI-wiecznego drewnianego kościoła pw. św. Elżbiety Węgierskiej - elementy wyposażenia i remont konserwatorski zabytkowej kamiennej posadzki, prace ratunkowe	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Elżbiety Węgierskiej w Trybszu	25 000*
24	Konserwacja barokowego bocznego ołtarza (lewego) w kościele filialnym pw. św. Heleny w Nowym Sączu	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Heleny w Nowym Sączu	20 000
25	Stary Wiśnicz, konserwacja i restauracja zabytkowych polichromii ścian i sklepienia oraz sztukaterii w kościele pw. św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Starym Wiśniczu (III etap – nawa główna, część środkowo-wschodnia – sklepienie)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wojciecha BM w Starym Wiśniczu	30 000
26	Przydonica – kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej i św. Jana Kantego. Kompleksowa konserwacja średniowiecznego, drewnianego kościoła z 1527 r. Program ratunkowy – kontynuacja prac	Parafia Rzymskokatolicka pw. MB Różańcowej i św. Jana Kantego w Przydonicy	30 000
27	Konserwacja kamiennej chrzcielnicy z 1526 r. i obrazu Świętej Katarzyny z 1637 r. w kościele parafialnym w Gwoźdźcu. Etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Męczennicy w Gwoźdźcu	10 000
28	Konserwacja ołtarza głównego w kościele św. Wojciecha w Szymbarku (IV etap prac)	Parafia Rzymskokatolicka pw. M.B. Szkaplerznej w Szymbarku	15 000
29	Renowacja trzech ołtarzy z kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja w Pcimiu	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Pcimiu	20 000
30	Remont wnętrza kościoła pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Chełmie – etap III (konserwacja polichromii prezbiterium, portali, kolumn, kropielnic oraz remont posadzki w kaplicy bocznej)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Chełmie	30 000
31	Konserwacja ołtarza bocznego prawego z obrazami <i>Serce Jezusa</i> oraz <i>Ukrzyżowanie</i> z papieskiego kościoła pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Mętkowie, gdzie posługę kapłańską pełnił ks. Karol Wojtyła – etap III	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Mętkowie	20 000
32	Ratunkowa konserwacja techniczna rzeźb reliktyw barokowego wystroju kościoła pw. Piotra i Pawła w Opactwie Benedyktynów w Tyńcu	Opactwo Benedyktynów w Tyńcu	20 000
33	Konserwacja techniczna i estetyczna ołtarza Serca Pana Jezusa w bazylice pw. św. Mikołaja Biskupa w Bochni – etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja Biskupa w Bochni	20 000

34	Konserwacja ołtarza Matki Bożej Pocieszenia w kościele Podwyższenia Krzyża Świętego w Płazie	Parafia Rzymskokatolicka Podwyższenia Krzyża Świętego w Płazie	40 000
35	Konserwacja ambony w zabytkowym kościele pw. Matki Bożej Szkaplerznej w Tarnowie na Burku	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Szkaplerznej w Tarnowie	22 000
36	Konserwacja ołtarza głównego Matki Bożej Grabskiej z kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP w Grabiu	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Grabiu	40 000
37	Drewniany ołtarz główny z 2 połowy XVIII w. w kościele parafialnym pw. św. Stanisława BM w Skrzyszowie – kontynuacja prac, etap czwarty	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława BM w Skrzyszowie	15 000
38	Konserwacja ołtarzy bocznych z kościoła pw. św. św. Pustelników Andrzeja Świerada i Benedykta w Tropiu (etap II, ołtarz południowy, Matki Boskiej Różańcowej)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Pustelników Andrzeja Świerada i Benedykta w Tropiu	40 000
39	Ołtarz boczny – prawy (na ścianie południowej) z kościoła parafialnego św. Mikołaja Bpa w Brzozowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Brzozowej	40 000
40	Dzieskanowice, romański kościół pw. św. Mikołaja i św. Magdaleny, prace konserwatorskie przy rokokowym ołtarzu drewnianym: bocznym – północnym (ok. 1770 r.)	Parafia Rzymskokatolicka Macierzyństwa NMP w Dzieskanowicach	20 000*
41	Konserwacja ołtarza głównego w kościele parafialnym pw. św. Sebastiana Męczennika w Strzelcach Wielkich	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Sebastiana Męczennika w Strzelcach Wielkich	25 000
42	Synagoga w Bobowej (XVIII wiek): Konserwacja polichromii na ścianie wschodniej Sali Modlitewnej	Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie	20 000
43	Prace konserwatorskie przy Krucyfiksie (XVIII w.) z „Grupy Ukrzyżowania” z kościoła pw. św. św. Piotra i Pawła w Raclawicach Kościuszkowskich	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Piotra i Pawła w Raclawicach Kościuszkowskich	10 000
44	Konserwacja dwóch rokokowych ołtarzy bocznych z kościoła pw. św. Mikołaja w Tabaszowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Tabaszowej	20 000
45	Prace konserwatorskie przy dwóch obrazach: „św. Anna Samotrzeć” (XVIII w.), „św. Maciej” (XIX w.) z kościoła parafialnego w Ciężkowicach	Parafia Rzymskokatolicka pw. Pana Jezusa Miłosiernego i św. Andrzeja Apostoła w Ciężkowicach	10 000
46	Prace konserwatorskie przy czterech stacjach drogi krzyżowej z kościoła pw. św. Mikołaja Biskupa w Tylmanowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Tylmanowej	10 000

47	Konserwacja techniczna i estetyczna ołtarza głównego z obrazem Matka Boska Częstochowska z kościoła pw. MNP Częstochowskiej w Mostku, II etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Częstochowskiej w Mostku	15 000
48	Restauracja i konserwacja instrumentu organowego w XVIII-wiecznym kościele pw. Wszystkich Świętych w Dąbrowie Tarnowskiej, perełki na szlaku architektury drewnianej	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Szkaplerznej w Dąbrowie Tarnowskiej	25 000
49	Konserwacja ołtarza głównego z kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP w Rachwałowicach. II etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Rachwałowicach	25 000
50	Prace konserwatorskie przy wybranych elementach wyposażenia kościoła pw. Matki Bożej Pośredniczki Łask w Szlachtowej k/Szczawnicy	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Pośredniczki Łask w Szlachtowej k/Szczawnicy	20 000
51	Kontynuacja konserwacji wyposażenia wnętrza kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja Biskupa w Tymowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja Biskupa w Tymowej	25 000
52	Konserwacja ołtarza bocznego (XIX w.) <i>Matki Bożej Różańcowej</i> – etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława B.M. w Brzeźnicy	20 000
53	Prace konserwatorskie ołtarza głównego z kościoła parafialnego pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Myślenicach – I etap konserwacja techniczna	Parafia Rzymskokatolicka Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Myślenicach	40 000
54	Konserwacja polichromii w prezbiterium i nawie głównej dawnej cerkwi greckokatolickiej pw. Zaśnięcia Bogarodzicy w Andrzejówce obecnie filialnego kościoła rzymskokatolickiego pw. Wniebowzięcia NMP w Miliku; I etap – konserwacja polichromii w prezbiterium	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Męczenników Kosmy i Damiana w Miliku	30 000
55	Prace konserwatorskie przy polichromii zabytkowego kościoła pw. św. Bartłomieja Ap. w Szczurowej /Rej. zab.A-257/, gm. Szczurowa, pow. brzeski, woj. małopolskie	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła w Szczurowej	30 000
56	Konserwacja kamiennych figur Apostołów na postumentach wokół drewnianego kościoła pw. Narodzenia NMP w Rajbrocie – II etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Rajbrocie	15 000*
57	Ołtarz boczny po lewej stronie nawy z obrazem Matki Bożej Różańcowej z kościoła pw. Matki Bożej Szkaplerznej w Moszczenicy koło Gorlic – II etap konserwacji	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Szkaplerznej w Moszczenicy	24 000

58	Konserwacja techniczna i estetyczna ołtarza bocznego (prawego) z rzeźbą serca Pana Jezusa z kościoła parafialnego pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Domosławicach – II etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. Nawiedzenia NMP w Domosławicach	15 000
59	Konserwacja polichromii III przęsła nawy w zabytkowym kościele pw. Matki Bożej Pocieszenia w Wierzchosławicach	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Pocieszenia w Wierzchosławicach	30 000
60	Remont konserwatorski witraży: Zwiastowanie (proj. Erwin Czerwenka), Adoracja Dzieciątka (proj. Wojciech Durek), Jezus pośród uczonych w piśmie (proj. Wojciech Durek), Siewca (proj. Wincenty Gawron), Król Dawid grający na harfie (autor nieznany) w bazylice pw. Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej	40 000
61	Konserwacja neobarokowego ołtarza głównego wykonanego przez miejscowego artystę Antoniego Wróbla na przełomie XIX i XX w. z barokowego kościoła parafialnego w Uściu Solnym	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Uściu Solnym	30 000
62	Kontynuacja prac konserwatorskich – konserwacja techniczna i estetyczna ikonostasu z kościoła parafialnego pw. św. św. Kosmy i Damiana w Męcinie Wielkiej. Etap 3, rząd I – Miejscowy	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Kosmy i Damiana w Męcinie Wielkiej	30 000
63	Kontynuacja prac konserwatorskich polichromii sklepienia nawy głównej kościoła pw. św. Łukasza Ewangelisty w Lipnicy Wielkiej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Łukasza w Lipnicy Wielkiej	40 000
64	Konserwacja malowideł ściennych na podłożu drewnianym w nawie kościoła parafialnego pw. św. Marcina w Jawiszowicach	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Biskupa w Jawiszowicach	40 000
65	Konserwacja bliźniaczego ołtarza św. Franciszka z transeptu kościoła parafialnego pw. św. Marii Magdaleny w Rabce-Zdroju	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Rabce-Zdroju	20 000
66	Konserwacja witraży okien prezbiterium oraz stolarki okien prezbiterium i kaplicy zachodniej kościoła pw. św. Marcina w Krzeszowicach – kontynuacja prac od 2008 r. dotowanych przez Urząd Marszałkowski	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Krzeszowicach	30 000
67	Prace konserwatorskie przy ściennych nawarstwieniach malarskich w nawie głównej kościoła pw. Świętego Ducha w Chronowie (etap III)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Ducha Świętego w Chronowie	40 000

68	Remont konserwatorski wymiany pokrycia dachowego nad prezbiterium oraz nawą główną kościoła parafialnego pw. Jana Chrzciciela w Prandocinie – kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Prandocinie	65 000
69	Zabezpieczenie dolnych partii elewacji kamiennych gotyckiego kościoła z 1340 roku pw. Narodzenia NMP w Łapczycy poprzez ułożenie kamiennej opaski; wykonanie wewnętrznej poziomej izolacji przeciwwilgociowej w prezbiterium, zakrystii i wieżycze schodowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny w Łapczycy	47 000
70	Remont zabytkowego drewnianego kościoła pw. św. Bartłomieja Apostoła w Wójtowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja w Wójtowej	47 000
71	Konserwacja kaplicy św. Jana Chrzciciela w Jerzmanowicach – prace remontowe posadzki w nawie i kruchcie oraz podłogi w zakrystii	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła w Jerzmanowicach	30 000
72	Roboty konserwatorskie budynku plebanii przy kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia NMP w Nowym Wiśniczu – fasada budynku plebanii	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Nowym Wiśniczu	47 000
73	Remont wieży (sygnaturki) na dachu nad prezbiterium kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w kompleksie klasztorным Zakonu Braci Mniejszych (OFM) – Franciszkanów (Reformatów) w Kętach	Klasztor Franciszkanów (Reformatów) - Zakonu Braci Mniejszych (OFM) Prowincji Matki Bożej Anielskiej - pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Kętach	48 000
74	Kontynuacja prac konserwatorskich w obrębie pomieszczenia westiarni w Zespole Klasztorным Sióstr Norbertanek w Imbramowicach	Klasztor Sióstr Norbertanek w Imbramowicach	60 000
75	Zabytkowy kościół drewniany w Banicy – roboty remontowe wieży w nawie głównej oraz dachu kościoła – kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Kosmy i Damiana w Banicy	47 000
76	Wymiana stolarki drzwiowej w zespole dworsko-folwarcznym w Siedlcu	Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Duszy Chrystusa Pana w Krakowie	35 000
77	Remont kamiennego ogrodzenia otaczającego zabytkowy, drewniany, XVI-wieczny kościół pw. Narodzenia NMP w Krużlowej – III etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Krużlowej	30 000
78	Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w zabytkowej cerkwi pw. św. Apostoła Łukasza w Kunkowej	Parafia Prawosławna pw. św. Apostoła Łukasza w Kunkowej	15 000
79	Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w zabytkowej	Parafia Prawosławna pw. św. Apostoła Łukasza w	12 000

	cerkwi pw. św. Apostoła Łukasza w Leszczynach	Leszczynach	
80	Remont kościoła filialnego pw. Podwyższenia Krzyża w Zubrzyku	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny w Żegiestowie	47 000
81	Wykonanie tynków renowacyjnych wewnątrz kościoła pw. Imienia NMP w Olszynach	Parafia Rzymskokatolicka pw. Imienia NMP w Olszynach k/Wojnicza	30 000
82	Remont ścian fundamentowych kościoła rzymskokatolickiego w Piotrkowicach – izolacja pozioma ścian – etap V	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Piotrkowicach	30 000
83	Wymiana pokrycia na zabytkowym kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Krzywej – kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Gładyszowie	55 000
84	Prace ratunkowe przy ramie tęczowej z XVIII w. zwieńczonej późnogotyckim krucyfiksem z XV/XVI w. w drewnianym kościele pw. św. Marcina w Gromniku	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Gromniku	20 000
85	Konserwacja malowideł ściennych z 1629 r. w prezbiterium gotyckiego, drewnianego kościoła Nawiedzenia NMP w Iwkowej – przedstawienia apostołów i ornamenty na ścianie wschodniej i południowej (kontynuacja)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Iwkowej	40 000
86	Konserwacja malowideł ściennych w nawie kościoła pw. św. Michała Archanioła w Binarowej – ściana południowa i zachodnia, sceny: <i>Męczeństwo św. Jana Chrzciciela, Śmierć, Człowiek w jarzmie, Nagła śmierć, Anioły Adorujące Najświętszy Sakrament</i> (kontynuacja)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Binarowej	40 000
87	Konserwacja techniczna i estetyczna ołtarza głównego z I poł. XVII w. w kościele pw. św. Marcina Bpa w Zawadzie. Kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Bpa w Zawadzie	30 000
88	Renowacja XVII-wiecznych ołtarzy św. Anny Samotrzeciej i św. Mikołaja z kościoła parafialnego w Rybnej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Kazimierza w Rybnej	47 000
89	Odkrycie i konserwacja techniczno-estetyczna malowideł ściennych (1 poł. XVII w.) na ścianie południowej nawy kościoła pw. św. Bartłomieja (1 poł. XV w.) w Zbyszycach (kontynuacja)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła w Zbyszycach	48 000
90	Konserwacja starodruku cerkiewnego – Mineja z 1643 r.	Diecezjalny Ośrodek Kultury Prawosławnej „Elpis” w Gorlicach	25 000

91	Konserwacja ołtarza głównego w kościele parafialnym pw. św. Anny OO. Franciszkanów /OFM/ w Bieczu – iluzjonistyczne, malowane retabulum od strony chóru zakonnego z 2 ćw. XVIII w. (kontynuacja prac)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny OO. Franciszkanów w Bieczu	40 000
92	Konserwacja techniczna i estetyczna ikonostasu w cerkwi prawosławnej pw. św. Archanioła Michała w Wysowej (kontynuacja)	Parafia Prawosławna św. Archanioła Michała w Wysowej-Zdrój	40 000
93	Konserwacja ruchomego wyposażenia z dawnej cerkwi greckokatolickiej pw. św. Demetriusza w Szczawniku. III etap – konserwacja lewego ołtarza bocznego z obrazem „Przemienienie Pańskie” oraz tabernakulum z ołtarza głównego	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Złockiem	20 000
94	Konserwacja dekoracji malarskiej stropu oraz ścian przedsionka drewnianego kościoła pw. św. Marii Magdaleny w Kasinie Wielkiej – etap III	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Kasinie Wielkiej	30 000
95	Konserwacja ikonostasu z cerkwi greckokatolickiej pw. Opieki NMP w Bielance – kontynuacja zadania	Parafia Greckokatolicka pw. Opieki NMP w Bielance	20 000
96	Konserwacja prawego ołtarza bocznego z kościoła parafialnego pw. Nawiedzenia NMP w Lipnicy Wielkiej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Nawiedzenia NMP w Lipnicy Wielkiej	25 000
97	Konserwacja techniczna i estetyczna ikonostasu z cerkwi greckokatolickiej pw. św. Paraskewy w Uściu Gorlickim – kontynuacja	Parafia Greckokatolicka pw. św. Paraskewy w Uściu Gorlickim	30 000
98	Renowacja ikonostasu z II połowy XVIII w. w cerkwi greckokatolickiej pw. św. Paraskewy w Nowicy – etap IV, kontynuacja zadania	Parafia Greckokatolicka pw. św. Paraskewy w Nowicy	20 000
99	Prace konserwatorskie przy zabytkowym krucyfiksie z XVIII wieku oraz stallach z początku XX wieku z kościoła parafialnego w Szczepanowie	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny i św. Stanisława Biskupa w Szczepanowie	30 000
100	Konserwacja kamiennych nagrobków profesorów gimnazjum i liceum ogólnokształcącego im. Marcina Wadowity w Wadowicach na Cmentarzu Parafialnym w Wadowicach – (Alberta Gąsiorowskiego, rodziny Dziamów i Tomasza Dziamy)	Stowarzyszenie Absolwentów Liceum Ogólnokształcącego im. Marcina Wadowity w Wadowicach	20 000
101	Renowacja barokowo-klasycystycznego ikonostasu z przełomu XVIII/XIX w. w cerkwi greckokatolickiej pw. Narodzenia NMP w Łosiu, etap IV, kontynuacja zadania	Parafia Greckokatolicka pw. Narodzenia NMP w Łosiu	35 000

102	Prace konserwatorskie przy Królewskich Wrotach ikonostasu w cerkwi pw. Opieki Najświętszej Marii Panny w Wołowcu	Parafia Prawosławna pw. św. św. Kosmy i Damiana w Bartnem	25 000
103	Konserwacja ikonostasu z cerkwi greckokatolickiej św. Archanioła Michała w Przysłupiu – kontynuacja zadania	Parafia Greckokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Przysłupiu	20 000
104	Konserwacja techniczna i estetyczna ikonostasu w kościele parafialnym pw. NMP Wniebowziętej w Maciejowej (d. cerkiew greckokatolicka) – kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Wniebowziętej w Maciejowej	15 000
105	Elementy wyposażenia XV-wiecznego kościoła pw. Narodzenia NMP w Harkłowej – zakończenie zadania	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Harkłowej	15 000
106	Konserwacja polichromii ściennej w nawie kościoła parafialnego w Bodzanowie (etap II)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Bodzanowie	15 000
107	Konserwacja techniczna i estetyczna malowideł ściennych w prezbiterium w cerkwi prawosławnej pw. Opieki Matki Bożej w Hańczowej (kontynuacja)	Parafia Prawosławna pw. Opieki Matki Bożej w Hańczowej	30 000
108	Ochrona krajobrazu kulturowego po wysiedlonej wsi łemkowskiej Nieznajowa. Etap II – konserwacja i zabezpieczenie zniszczonego kamiennego postumentu z żeliwnym fragmentem podstawy krzyża z 1896 roku w miejscowości Nieznajowa, gm. Sękowa	Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Krzywa	7 000
109	Kontynuacja konserwacji polichromii ścian prezbiterium kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP w Królowej Górnej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Królowej Górnej	30 000
110	Konserwacja ikon Namiestnych św. Mikołaja i św. Dymitra z cerkwi prawosławnej pw. św. Włodzimierza w Krynicy (woj. małopolskie)	Parafia Prawosławna pw. św. Włodzimierza w Krynicy-Zdroju	14 000
111	Konserwacja techniczno-estetyczna obrazów z cerkwi greckokatolickiej pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Krynicy-Zdroju	Parafia Greckokatolicka pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Krynicy-Zdroju	20 000
112	Konserwacja techniczna i estetyczna ikonostasu oraz ołtarza głównego (priostoł) z kościoła pw. św. Łukasza Ewangelisty (d. cerkiew greckokatolicka) w Izbach – kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Kosmy i Damiana w Banicy	15 000
113	Konserwacja techniczna i estetyczna malowideł ściennych w cerkwi greckokatolickiej pw. św. Dymitra w Śnietnicy. Kontynuacja	Parafia Greckokatolicka pw. św. Dymitra w Śnietnicy	15 000

114	Konserwacja wrót diakońskich ikonostasu cerkwi prawosławnej w Rozdzielu (kontynuacja)	Parafia Prawosławna pw. Narodzenia NMP w Rozdzielu	15 000
115	Konserwacja rzędu Prazdników, rzędu ikon Namiestnych, carskich i diakońskich wrót ikonostasu w kościele pw. MB Królowej, dawnej cerkwi greckokatolickiej pw. św. Parascewy w Kwiatoniu – kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. MB Nieustającej Pomocy w Uściu Gorlickim	35 000
116	Kontynuacja konserwacji technicznej i estetycznej ikonostasu z kościoła pw. św. Dymitra w Bodakach, parafia Małastów – etap II, rząd III Apostołowie i Chrystus Pantokrator	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Wniebowziętej w Małastowie	15 000
117	Konserwacja polichromii ściennej w prezbiterium kościoła parafialnego pw. św. Katarzyny w Turzy	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny PM w Turzy	35 000
118	Prace konserwatorskie (IV etap) polichromii nawy w cerkwi pw. Opieki Najświętszej Bogurodzicy w Zdyni z 1924 r.	Parafia Prawosławna pw. Opieki Najświętszej Bogurodzicy w Zdyni	35 000
119	Prace konserwatorskie (I etap) przy ikonostasie w cerkwi pw. św. Bazylego Wielkiego w Koniecznej	Parafia Prawosławna pw. Opieki Najświętszej Bogurodzicy w Zdyni	20 000
120	Kapliczka przydrożna z 1876 r. z płaskorzeźbą "Ukoronowanie Najświętszej Marii Panny", zwieńczoną krzyżem w Zakliczynie, gm. Siepraw	Janina Ślusarczyk, Zakliczyn	10 000
121	Kapliczka przydrożna z 1815 r. z figurą św. Jana Nepomucena w Zawadzie, gm. Myślenice	Jan Kita, Zawada	11 000
122	Prace restauratorskie i konserwatorskie w zespole krypt Panteonu Narodowego – kontynuacja	Fundacja Panteon Narodowy z Krakowa	30 000
123	Prace konserwatorskie przy polichromii wnętrza Kaplicy Znalezienia Krzyża Świętego w Zespole Drózek Kalwaryjskich w klasztorze OO. Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej	Klasztor OO. Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej	30 000
OGÓŁEM			3 500 000

*W 2013 r. 4 Beneficjentów, którym Sejmik Województwa Małopolskiego przyznał dotacje nie podpisało umowy i nie wykorzystało przyznanych środków (Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Kantego w Stryszowie, Parafia Rzymskokatolicka Macierzyństwa NMP w Dziekanowicach, Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Rajbrocie, Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Elżbiety Węgierskiej w Trybszu).

ZAŁĄCZNIK NR 4

Wykaz gmin, którym Województwo Małopolskie udzieliło pomocy finansowej w formie dotacji w ramach konkursu „Małopolska Biblioteka +” w 2013 r.

Lp.	ZADANIE w 2013 r.	Beneficjent	DOTACJA z budżetu Województwa Małopolskiego
1	Budowa biblioteki na działkach nr 1539/4 i 1539/5 w Szywnwałdzie wraz z wewnętrznymi instalacjami	Gmina Skrzyszów	70 000,00
2	Przebudowa i nadbudowa domu gromadzkiego wraz z adaptacją poddasza na regionalną izbę „Przy kominie” dla biblioteki w Płazie	Gmina Chrzanów	45 000,00
3	Adaptacja budynku starej szkoły w Zelczynie na potrzeby nowej filii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Skawinie	Gmina Skawina	70 000,00
4	Budowa biblioteki głównej	Gmina Michałowice	70 000,00
5	Budowa Filii BPiM-GBP w Starym Sączu w miejscowości Gołkowice Górne	Gmina Stary Sącz	45 000,00
6	Zaadaptowanie i wyposażenie pomieszczeń Domu Ludowego w Wał Rudzie na filię biblioteki publicznej	Gmina Radłów	50 000,00
7	BIBLIOTEKA OTWARTA NA POTRZEBY MIESZKAŃCÓW – budowa budynku biblioteki głównej jako Centrum Kultury i Sportu	Gmina Olesno	50 000,00
8	Budowa budynku biblioteki gminnej w Podegrodziu	Gmina Podegrodzie	50 000,00
Łącznie:			450 000,00

